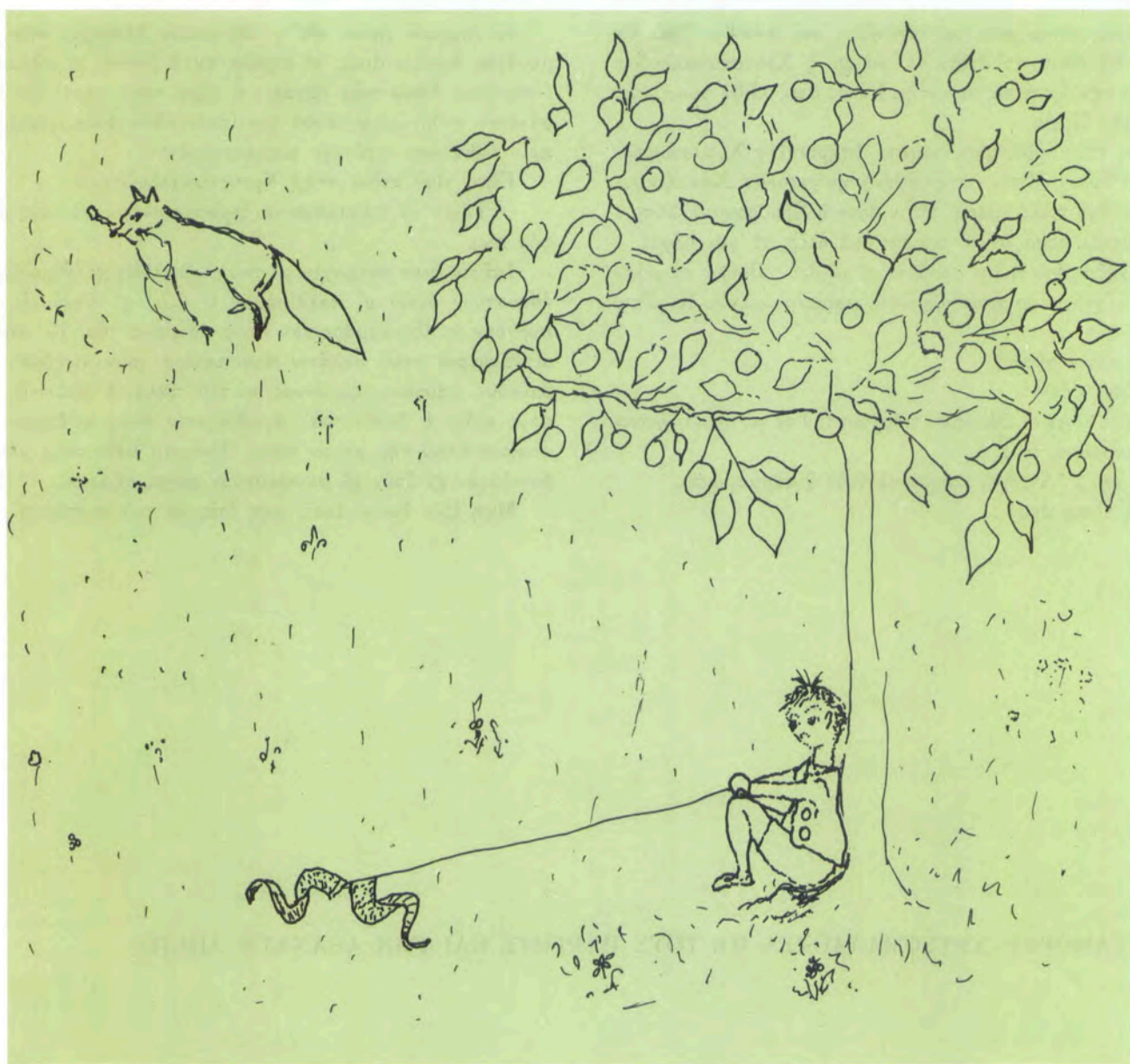

Ἡ ἀλαπού, τοῦ πιδάκιν γι τοῦ κουζιν

«... τράβηξε τὸ σχοινὶ καί, τிகίρ-τικίρ, ἤρθανε μόνο τὰ κερατάκια του».

Ἡ ἀλεπού, τὸ παιδάκι καὶ τὸ ἄρνι

13. Ἡ ἀλαπού, τοῦ πιδάκιν γι τοῦ κουζίν

Ἰκεῖνον δὸν γιρὸν εἶχιν ἓναμ μικρὸμ βιδάκιν. Λοιπὸν εἶχιν ἓναμ γουζάκιμ μικρόν. Τὸ δεγγιμ μ' ἓνασ σκοινάκιμ μακρὸν γι τὸ παίριν εἰς τοῦ βουνὸν γι τὸ βόσκιν. Ἰκοιμούνδαν δὸν πιδάκιν γι εἶχιν δὸν διμμένουμ μ' ἓνασ σκοινάκιμ μακρὸν, ἔσεριν δὸν σκοινάκιν γι ἔρχουνδαν γι τὸ βλεπιν γι πάλι ἰκοιμούνδαν δὸν πιδάκιν.

Μιάμ μέραν δὸ λοιπὸν, ἰκεῖ πὸν κοιμούνδαν δὸν πιδάκιν, ἱτράβηξιν δὸν σκοινὸν γι, τιγκίρ τιγκίρ, ἤρταμ μόνου δὸν κираτάκια του.

Σηκώθηλ λοιπὸν δὸν πιδὸν γι λέ : «Ἐφαῖμ μου του ἡ ἀλαπού». Σηκώθηκιμ. ἔκει στοῦ βουνόν, ἀράτηγνὶν δην, πάει κι βρίσκει σὶ μιὰν δύρπαν δὴν ἀλαπού κι τσαγκούγγιν δὸν κουκάλακια τοῦ κουζιού. Πιάγγει τὴμ μὲ τις πέτρεις μὲς στὴν δύρπαν γι λέ :

— Θὰ σὶ σκοιτώσου κι ἱβὼ μὲς στὴν δύρπαν.

Κι λέ :

—Ἐφταιξα, πιδάκιμ μου, ἄφηκέ μου νὰ βγοῦ κι ἔθ θὰ τοῦ ξανακάμου κι ἱβὼ θὰ σὶ κάμου πουλλά καλὰ θὰ σὶ πανδρέψου κιέλα.

Ἐφηκὶν δην, ἤβγιν ὄξου. Κι λέ :

—Ἄτε νὰ δοῦμου δώρα, τί θὰ μὲ κάμεις.

Λέ :

—Ἰβὼ θὰ σὶ μιαικίνο κι θὰ σὶ κάμου πουλλά καλὰ.

Σηκώθηκιν ἡ ἀλαπού, πάει στοῦ βασιλέως τὰ παναθούρια ἀπὸν κάτου. Βλέπουδιν οἱ δοῦλεις, λένου δὴν κυράτσα :

— Κυράτσα, κυράτσα, ἤρτιμ μιὰ ἀλαπού ἀπὸν κάτου ἀπὸν τὰ παναθούρια κι εἶχιν ἱ-μιὰν γόταν.

Κι λέ :

— Πέστι τὴν νὰ βγει πάνου.

Ἰκατέβηκαν αὐτὲς κι λέ :

—Ἐλα κι σὶ θέλει ἡ κυράτσα.

Ἦβγιν ἡ ἀλαπού πάνου, λέει τὴν ἡ βασίλισσα :

— Πῶς ἦταν γι κόπιαισις ἰδῶ πέρα ;

— Ναυβάγησιν ἓναμ γαῖκιν γι ἤβγιν ἓναμ βιδὸν ὀλόγυ-μνου γι εἶχιν ἓναμ βιδὸν, λάμψι γήλλιου γιὰ νὰ λάμψεις ! Εἶχιν γήλλιους κι φιγγάριν.

Λέ ἡ βασίλισσα :

— Νὰ τοῦς στέλουμου ροῦχα κι φέρτου γι ἔλα.

Βάλλου δὴν ἀλαπού ροῦχα, πουκάμισου γι παπούτσια.

Πῆριν δὸν ροῦχα ἡ ἀλαπού κι πῆριν δὸν τοῦ πιδὸν.

—Ἐλα κι θὰ σ' ἀναβουριάσου.

Φόρεσιν δὸν πιδὸν δὸν ροῦχα κι γένηκιν ἓνας κύριους.

Ἰπῆριν δὸν γι πῆριν δὸν στοῦ βασιλλεῖα τοῦ παλάτιν, στήβ βασίλισσαν.

Κι λέ :

— Νάτου ἰδῶ τοῦ πιδὸν.

Θουρά του ἡ βασίλισσα, πού 'ταν χὰν δὸν γήλλιου ἑ-μορφους. Ἐδωσιν δὸν πιδὸν δὸν εὐχαριστοῦ πὸν τοῦν ἔστε-λιν δὸν ροῦχα. Ὑστερα ἡ βασίλισσα τοῦν ἱπρότειν νὰ τοῦν γάμει κι γαμβρὸς σὶ μιὰν γόρην.

Λέει ἡ ἀλαπού :

— Τοῦ πιδὸν ἔχει κι σπίτια κι εἶχιν σ' ἄλλου μέρους κι θὰ πάου νὰ ἐτοιμάσου κι ὕστερα νὰ ῥτει τοῦ καλαπαλούκιν.

Πανδρεύου δὸν πιδὸν γι δίου δὸν στοῦ βασιλλεῖα τὴν γόρην. Κι κάμνου πένδι ἔξι μέρις.

Λέει ἡ ἀλαπού :

— Θὰ φύουμου νὰ πάουμου στὰ πατρικὰ τοῦ πιδιού.

Φουρτώνου γαμήλις, πού 'ὰ πάρου δὸν καλὰ, νὰ πάου στοῦ πιδιού τὰ σπίτια.

Ἡ ἀλαπού, μῆρουστὰ πὸν πάιγγιν ἀπὸν τοῦ καλαπα-λούκιν, πάει, βρίσκει μιὰν γυναῖκα, πού 'χιν ἓναμ βαλάτιμ μὲ βούλα τὰ καλὰ κι ἦταν γι χήρα. Λέει τὴν :

— Βοῦ, κυράτσα μου, ἔρχιτι τοῦ βασιλλεῖα τοῦ καλαπα-λούκιν γι σὺ πρέπει νὰ φύεις ἀπὸν δῶ, πρέπει νὰ φυλαχτεῖς.

Κι λέ :

— Ἀμ' βοῦ νὰ φυλαχτοῦ ; Νὰ μὲ βάλεις μὲς στ' ἀμῆριν ;

Κι λέ :

— Βόχι ! Γιὰτί θὰ κοιτάξουσιν, ἂν ἔχει σιτάριν δ' ἀμ-ῆριν !

Κουνοῦφταξιν δὸν καλαπαλούκιν γι ἀκόμα ἔν δὴν ἔχει φυλάξει τὴν γυναῖκα γι φουᾶτι ἡ κακουμοῖρα μὴν δὴν ἱ-σκοιτώσει τοῦ βασιλλεῖα τ' ἀσκέριν. Ἀπὸν δῶ τὴν εἶχιν, ἀπὸν κεῖ τὴν εἶχιν, τὴν γουτούρησιν γι τὴν εἶπιν :

— Θὰ σὶ βάλου μὲς στοῦφ φουῖρουν γι θὰ βάλου κι δυὸ κιβέγις.

Ἐβαλὶν δὴμ μὲς στοῦφ φουῖρουν γι ἔβαλιν γι ἓνα δυὸ κιβέγις, πιάγγει κι ἓνα ἱ-σπίρτου, ἀνάβγει τίς κιβέγις, ρί-χτει κι ἓνα δυὸ κιβέγις ἀκόμη κι καίει τὴν γυναῖκα.

Ἰκουδέφταξιν γι τοῦ καλαπαλούκιν, ἀπόμειναν δὸν σπί-τια ἔρημα. Βγαίγγει ἡ ἀλαπού :

— Καλῶς τους, καλῶς τους.

Ἦμῃμ μέσα τοῦ καλαπαλούκιν γι κάμνου γάμους κι χαρὲς κι ξιφάνδωσις καλές.

Μῆν ἱβὼ ἤμου ἰκεῖ μῆν ἱσὲς νὰ τοῦ πιστέφιτι.

13. Ἡ ἀλεπού, τὸ παιδάκι καὶ τὸ ἄρνι

Ἐκεῖνο τὸν καιρὸ εἶχε ἓνα μικρὸ παιδάκι. Λοιπὸν εἶχε ἓνα ἄρνάκι μικρό. Τὸ ἔδενε μ' ἓνα σχοινάκι μακρὸ καὶ τὸ παίρνει στὸ βουνὸ καὶ τὸ ἔβασκε. Κοιμόντανε τὸ παιδάκι καὶ τὸ εἶχε δεμένο μ' ἓνα σχοινάκι μακρὸ, ἔσερνε τὸ σχοινάκι καὶ ἐρχόντανε τὸ ἄρνι καὶ τὸ ἔβλεπε καὶ πάλι κοιμόντανε τὸ παιδάκι.

Μιὰν ἡμέρα τὸ λοιπὸν, ἐκεῖ ποὺ κοιμόντανε τὸ παιδάκι, τράβηξε τὸ σχοινὶ καί, τικίρ τικίρ, ἤρθανε μόνο τὰ κεράτνια του.

Σηκώθηκε λοιπὸν τὸ παιδί καὶ λέει : «Μοῦ τὸ ἔφαγε ἡ ἀλεπού». Σηκώθηκε, πάει στὸ βουνό, τὴν ἔψαχνε, πάει καὶ βρίσκει σὲ μιὰ τρύπα τὴν ἀλεπού καὶ τσαγκρουνοῦσε τὰ κοκαλάκια τοῦ ἄρνιου. Τὴν πετροβολᾷ μὲς στὴν τρύπα καὶ λέει :

—Θὰ σὲ σκοτώσω καὶ ἐγὼ μὲς στὴν τρύπα.

Καὶ τοῦ λέει :

—Ἐφταίξα, παιδάκι μου, ἄφησέ με νὰ βγῶ καὶ δὲν θὰ τὸ ξανακάμω καὶ ἐγὼ θὰ σὲ κάμω πολλὰ καλὰ καὶ θὰ σὲ παντρέψω κιόλα.

Τὴν ἄφησε, βγῆκε ἔξω. Τῆς λέει :

—Ἄντε νὰ δοῦμε τώρα, τί θὰ μοῦ κάμεις.

Τοῦ λέει :

—Ἐγὼ θὰ σὲ μεγαλώσω καὶ θὰ σοῦ κάμω πολλὰ καλὰ.

Σηκώθηκε ἡ ἀλεπού, πάει στοῦ βασιλέως τὰ παραθύρια ἀπὸ κάτω. Τὴν βλέπουν οἱ δοῦλες, λένε στὴν κυράτσα :

—Κυράτσα, κυράτσα, ἤρθε μιὰ ἀλεπού ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὰ παραθύρια καὶ εἶχε μιὰ κότα.

Καὶ λέει :

—Πέστε τὴν ν' ἀνέβει πάνω.

Κατέβηκαν αὐτὲς καὶ τῆς λένε :

—Ἐλα καὶ σὲ θέλει ἡ κυράτσα.

Ἀνέβηκε ἡ ἀλεπού πάνω, τῆς λέει ἡ βασίλισσα :

—Πῶς ἦταν καὶ κόπιασες ἐδῶ πέρα ;

—Ναυάγησε ἓνα καῖκι καὶ βγῆκε ἓνα παιδί ὁλόγυμνο καὶ εἶναι ἓνα παιδί λάμπει ἥλιε γιὰ νὰ λάμπεις! Εἶναι ἥλιος καὶ φεγγάρι.

Λέει ἡ βασίλισσα :

—Νὰ τοῦ στείλουμε ροῦχα καὶ φέρ' τονε καὶ ἔλα.

Δίνουν στὴν ἀλεπού ροῦχα, πουκάμισο καὶ παπούτσια.

Τὰ πῆρε τὰ ροῦχα ἡ ἀλεπού καὶ τὰ πῆγε στὸ παιδί :

—Ἐλα καὶ θὰ σ' ἀρραβωνιάσω.

Φόρεσε τὸ παιδί τὰ ροῦχα καὶ ἔγινε ἓνας κύριος. Τὸν πῆρε καὶ τὸν πῆγε στοῦ βασιλιᾶ τὸ παλάτι, στὴ βασίλισσα. Καὶ λέει :

—Νάτο ἐδῶ τὸ παιδί.

Τὸν βλέπει ἡ βασίλισσα, ποῦ ἦταν σὰν τὸν ἥλιο ὁμορφος. Λέει τὸ παιδί τὰ εὐχαριστῶ, ποῦ τὸν ἔστειλαν τὰ ροῦχα. Ὑστερα ἡ βασίλισσα τοῦ πρότεινε νὰ τὸν κάμει γαμπρὸ σὲ μιὰ κόρη.

Λέει ἡ ἀλεπού :

—Τὸ παιδί ἔχει καὶ σπίτια καὶ τὰ ἔχει σ' ἄλλο μέρος καὶ θὰ πάω νὰ ἐτοιμάσω καὶ ὕστερα νὰ ῥθει ὁ κόσμος.

Παντρεύουνε τὸ παιδί καὶ τοῦ δίνουν τοῦ βασιλιᾶ τὴν κόρη. Καὶ πέρασαν πέντ' ἔξι μέρες.

Λέει ἡ ἀλεπού :

—Θὰ φύγουμε, νὰ πᾶμε στὰ πατρικά τοῦ παιδιοῦ.

Φορτώνουν καμῆλες, ποῦ θὰ πάρουν τὰ καλὰ, νὰ πᾶνε στοῦ παιδιοῦ τὰ σπίτια.

Ἡ ἀλεπού, καθὼς πῆγαινε μπροστὰ ἀπὸ τὸν κόσμον, πάει, βρίσκει μιὰ γυναίκα ποὺ εἶχε ἓνα παλάτι μὲ ὅλα τὰ καλὰ καὶ ἦταν χήρα. Τῆς λέει :

—ὦ, κυράτσα μου, ἔρχεται ὁ κόσμος τοῦ βασιλιᾶ καὶ σὺ πρέπει νὰ φύγεις ἀπὸ δῶ, πρέπει νὰ φυλαχτεῖς.

Καὶ λέει :

—Μὰ, ποῦ θὰ φυλαχτῶ ; Νὰ μὲ βάλεις μέσα στ' ἀμπάρι.

Καὶ λέει :

—Ὅχι! γιὰτί θὰ κοιτάξουν, ἂν ἔχει σιτάρι τ' ἀμπάρι!

Κοντόφτανε ὁ κόσμος καὶ ἀκόμα δὲν τὴν εἶχε κρύψει τὴ γυναίκα καὶ ἡ κακομοίρα φοβᾶται μὴν τὴν σκοτώσει τοῦ βασιλιᾶ τ' ἀσκέρι. Ἀπὸ δῶ τὴν εἶχε, ἀπὸ κεῖ τὴν εἶχε, τὴν τρέλανε καὶ τῆς εἶπε :

—Θὰ σὲ βάλω μέσα στὸ φοῦρνο καὶ θὰ βάλω καὶ δυὸ φρύγανα.

Τὴν ἔβαλε μέσα στὸ φοῦρνο καὶ ἔβαλε καὶ ἓνα δυὸ φρύγανα, πιάνει καὶ ἓνα σπέρτο, ἀνάβει τὰ φρύγανα, ρίχτει καὶ ἓνα δυὸ φρύγανα ἀκόμη καὶ καίει τὴ γυναίκα.

Κοντόφταξε καὶ ὁ κόσμος, ἀπόμειναν τὰ σπίτια ἔρημα. Βγαίνει ἡ ἀλεπού :

—Καλῶς τους, καλῶς τους!

Μπῆκε μέσα ὁ κόσμος καὶ κάμνουν γάμους καὶ χαρὲς καὶ ξεφάντωσες καλές.

Μήτε ἐγὼ ἤμουν ἐκεῖ, μήτε σεῖς νὰ τὸ πιστέψετε.

Τοῦ ἑάσιν δοῦ χρουσουμίλητον

«... βγάξει ὁ βασιλιάς τὴν κορόνα καὶ τὴν βάξει στὸ κεφάλι τοῦ παιδιοῦ».

Τὸ τάσι τὸ χρουσομίλητο

14. Τοῦ ἑάσιν δοῦ χρουσουμίλητουν

Εἶχιν ἑναβ βασιλλῖαν γι ἕκαμιν ἑναμ ἡιριβόλιν γι ἰφύτεψιμ μέσα ἀπὸ βούλα τὰ δινδρικὰ κὶ τὰ λουλούδια, ὅσα βάλλει ἡ νοῦς τ' ἀθρώπου, κὶ ἕκαμιν γι ἑναμ βαλάτιμ μέσα ἀθεόρατουν γι ἕκαμιν γι μιὰμ ἡηγῆν γι ἔβαλιφ φυλακάτορους κὶ ἱπαράγγελιν δοὺς φυλακάτορους, ἀν δύχει κὶ πάει κανένας κὶ ρίξει λόουμ ἡάνου στοῦ περιβόλιν, νὰ τοῦφ φέρουν ἱμῆρουστὰ στοῦβ βασιλλῖαν. Τὸ λοιπὸν ἤρτιν ἑνας, κὶ ἰγύρισιν δοῦ περιβόλιν γι 'ἐν ἡβριν γαμμιάλ λειψάδαν. Χὰν ἱπῆϊν εἰς τὴμ ἡηγῆν, εἶπιν :

— Τούτῃ ἡ βρύση ἔχει μιὰλ λειψάδαν.

Τότῃ ἱπῆραν δουν οἱ φυλακάτοροι κὶ ἱπῆαν δουν στοῦ βασιλλῖαν γι λέει τουν ἡ βασιλλῖας :

— Τί εἶγιν ἡ λειψάδα τοῦ περιβουλλῖου ;

Κὶ λέει τουν :

— Βασιλλῖά μου πουλλουχρουγῆμένι, στοῦ πονέδα τοῦ μέρους εἶγιν ἑναν ἑάσιχ χρουσουμίλητουν γι λέει : «Πγὶ γιρὸν νὰ φκαριστῆθεῖς». Εἰς αὐτὴν δὴβ βρύσην διρυγάνγει νὰ φέρεις κὶ ἱκεῖνου τοῦ ἑάσιν !

Εἶχιν γι ἡ βασιλλῖας τρία πιδιὰ κὶ φανάνγει τους κὶ λέει τους :

— Θέλου νὰ μ' εὔριτι κὶ νὰ φέριτι αὐτὸ τοῦ ἑάσιν.

'Αρματώγει πάσα ἑνας ἀπὸ 'ναν γαράβιν γι φεύγουν. 'Η μικρὸς ἡ γιός, ἱπῆϊν γατὰ τῆς 'Ατάλλειας τοῦ μέρους κὶ ἔρραξιν γι λέει τοὺς ναῦτις του :

— Νὰ κάθισι ἰδῶ κὶ νὰ μ' ἀλιμένιτι 40 μέρις. Κὶ ἀγ γέν ἔρτου νὰ μὲ βαστᾷ γιὰ πιθαμμένουν γι νὰ φύτι.

Φεύγει λοιπὸν αὐτὸς κὶ ὕστερα ἀπὸ τρεῖς ἡμέρις εἶδιμ μιὰφ φουτιὰν γι πάει καταπάνου της κὶ ἡύρισκε ἑναγ γέρουν γι λέει τουν :

— Πῶς ἤρτις πιδίμ μου ἰδῶ ; 'Ιδῶ πουλλῖμ ἡιτάμενον 'ἐν ἔρχιτι κὶ σὺ πῶς ἤρτις ;

Λέει τουν :

— 'Εχου ἑναζ ζήτημαν, γυρεύγου τοῦ ἑάσιν δοῦ χρουσουμίλητουν.

Τότῃ λέει τουν ἡ γέρους :

— Πιδίμ μου, αὐτὸ εἶγιβ βαρὺζ ζήτημαν. 'Η ἄθρωπος ποὺ θὰ πάει νὰ πάρει αὐτὸ τοῦ ἑάσιν πρέπει νὰ 'γιν ἀπουφασισμένους, μόνουν ἀπόμειγι ἀπόψι κουνά μου κὶ τοῦ πουργὸν νὰ σὶ δείξου τοῦ μέρους κὶ νὰ σ' ἀρμηνέψου νὰ πάεις κὶ ἴσως νὰ τοῦ πάρεις.

Πλαγιάζουν, σηκώνουνδιν δὴν ἄλλην ἡμέραν γι πάει ἡ γέρους κὶ δείχγει τουν ἑναν γησῖν γι λέει τουν :

— Θουρᾶς του τοῦτου τοῦ γησῖν ; 'Εκεῖ πέρα ἔχει σαράνδα δράκους κὶ ἑνας ἡ πατέρας σαράνδα ἑνας κὶ τοῦ πουργὸν χασ σηκουθοῦδ δῖει τουν ἑναμ μῡάτσουν γι γένουνδιν γουζιὰ κὶ βόσκει τους, ἴσα μὲ τοῦ μισημέρις σὶ τούτῃν δὴμ μιριάν, κὶ ἀπὸ τοῦ μισημέριν γι ἔξῃς πιρνοῦς στὴν ἄλλην μιριάν. Κὶ σὶ τίτῃν δὴμ μιριάν ἔχει τοῦ ἑάσιν γι κουνά στοῦ ἑάσιν ἔχει μιὰν γαμῡάναν γι ἄμα 'γγίσεις γι θὰ σὶ πεῖ : «Πγὶ γιρὸν νὰ φκαριστῆθεῖς» νὰ δόσεις τοῦ τόπιν δὴς καμῡάνας νὰ μὴλ λαλήσει.

Πάει τὸ λοιπὸν γι αὐτὸς κὶ ἡύρισκε τοῦ ἑάσιν γι δώγγει τὴν γαμῡάναν γι παίρει τοῦ ἑάσιν γι βάλλει του στοῦν γόρφουν δου. Νδρανᾶ τ' ἀραλὸν δοῦ πιδὶν γι 'ἐν ἦταν ἀκόμα κερὸς πῡθελαν νὰ 'ρτουν οἱ δράκοι. Κὶ νδρανᾶ κὶ εἶχιν δρους πύργους κὶ πάει κὶ ἀγγοίει τὸν ἑναν γι βρίσκει μέσα μιὰν γόρην γι φιλᾶ τὴν. Πάει κὶ στοῦν ἄλλουβ βρίσκει κὶ ἱκεῖ ἄλλην μιὰν γόρην, φιλᾶ κὶ ἱκεῖγην. Πάει κὶ εἰς τοὺν ἄλλον γι βρίσκει κὶ ἱκεῖ ἄλλην ὡραιότατην γι πέφτει μαζὶν δης, κὶ βγάλλει κὶ τοῦ δικὸν δου πουκάμισουν γι βάλλει του κείγην κὶ τὰ κειγῆς βάλλει του ἡ ἀπατός του κὶ παίρει κὶ τοῦ δικὸν δου στὰ κειγῆς κὶ φεύγει κὶ ἔρχιτι στοῦ καράβιν. Γυρίνουν γι οἱ δράκοι κὶ ἔρχουνδιν γι βρίσκουν δοῦ ἑάσιν γλιμμένουν γι τὴν γαμῡάναδ δουμμένην. Τότῃ λέει ἡ πατέρας :

— Τί θουρᾷτι ; Αὐτὸς ὅπου ἕκαμιν αὐτά, θὰ 'χει κὶ τίς κόρις χαλασμένις.

Τότῃ δῖει τους ἑναμ μῡάτσουν γι γένουνδιν νέφαλα κὶ ἔρχουνδιν ἱκεῖ ποὺ 'ταν δοῦ καράβιν, ἄμ' ἦταμ μακρὰ ἀπὸ τοῦ περιγιᾶλλιν γι ἦτασ σηκουμένους στὰ παγγιὰ κὶ 'ἐν ἀμῡούρεσαν νὰ πάουμ μέσα κὶ ἰφάναξαν, ἰφάναξαν γι ἰγύρισαν γι ἔφυναν.

'Ας ἔρτουμουν εἰς τοῦ πιδίν. Χὰν ἤρτιν εἰς τοῦχ Χιόν, ἡύριν δουν ἑναν δοῦν ἀδαρφὸν γι εἶχιμ βουλημένουν δοῦ καράβιν γι ἦταν γαφετζῆς. Βρίσκει κὶ τοὺν ἄλλον εἰς ἄλλην βουλιτείαν γι παίργει τους κὶ τοὺς ἰ-δυὸ κὶ φεύγει. Μέσα στοῦ πέλαους, ἱκεῖ ποὺ ἀρμίνινάσιν, εἶπαν ἀνάμισόν δουν οἱ μιᾶλοι οἱ ἀδαρφέ :

— 'Ἐν εἶγιν δῶρα νδρουπή μας νὰ φέργει τοῦ ἑάσιν ἡ μικρὸς μας κὶ ἱμὲς νὰ 'μουστιν οἱ μιᾶλοι κὶ νὰ γυρίσουμουν χάμ μασκαράδοι ; 'Ερχισι νὰ κάμουμουν μιὰδ δουλλειάν ; Νὰ τοὺβ βάλουμουν νὰ μόσει μιᾶλουν ὀρκουν, ποὺ θὰ πεῖ, πῶς ἱμὲς τὸ φεράμουν δοῦ ἑάσιν, κὶ ἀγ γέν γάμει ὀρκουν, νὰ τοῦχ χαλάσουμουν. Γένουνδιν αὐτοὶ τοῦ ἑναν γι φανάνουν δοῦμ μικρὸν γι λέουν δουν :

14. Τὸ τάσι τὸ χρυσομίλητο

Εἶχε ἓνα βασιλιά κι ἔκαμε ἓνα περιβόλι κι ἐφύτευε μέσα ἀπὸ ἕλα τὰ δέντρα καὶ τὰ λουλούδια, ὅσα βάλλει ὁ νοῦς τοῦ ἀνθρώπου, κι ἔκαμε κι ἓνα παλάτι μέσα θεόρατο κι ἔκαμε καὶ μιὰ πηγὴ κι ἔβαλε φυλακᾶτορες καὶ παράγγειλε τοὺς φυλακᾶτορες, ἂν τύχει καὶ πάει κανένας καὶ κάνει λόγο γιὰ τὸ περιβόλι, νὰ τὸν φέρουν μπροστὰ στὸ βασιλιά. Τὸ λοιπὸν ἦρτε ἓνας, γύρισε τὸ περιβόλι καὶ δὲν βρῆκε νὰ τοῦ λείπει τίποτα. Σὰν πῆγε στὴν πηγὴ, εἶπε :

— Τούτῃ ἡ βρύση ἔχει μιὰ λειψάδα.

Τότε τὸν πῆραν οἱ φυλακᾶτορες καὶ τὸν πῆγαν στὸ βασιλιά καὶ τοῦ λέγει ὁ βασιλιάς :

— Τί εἶναι ἡ λειψάδα τοῦ περιβολιοῦ ;

Καὶ τοῦ λέει :

— Βασιλιά μου πολυχρονεμένε, στοῦ πονέντῃ τὸ μέρος εἶναι ἓνα τάσι χρυσομίλητο καὶ λέει : «Πιὲ νερὸ νὰ εὐχαριστηθεῖς». Εἰς αὐτὴ τῇ βρύσῃ ταιριάζει νὰ φέρεις κι ἐκεῖνο τὸ τάσι !

Εἶχε κι ὁ βασιλιάς τρία παιδιὰ καὶ τοὺς φωνάζει καὶ τοὺς λέει :

— Θέλω νὰ μοῦ βρεῖτε καὶ νὰ φέρετε αὐτὸ τὸ τάσι.

Ἄρματώνει κάθε ἓνας ἀπὸ 'να καράβι καὶ φεύγουν. Ὁ μικρὸς ὁ γιός, πῆγε κατὰ τῆς Ἀττάλειας τὸ μέρος κι ἄραξε καὶ λέει στοὺς ναῦτες του :

— Νὰ κάθεστε ἐδῶ καὶ νὰ μὲ περιμένετε 40 μέρες.

Ἄν δὲν ἔρθω, νὰ μὲ λογαῖτε γιὰ πεθαμένο καὶ νὰ φύγετε.

Φεύγει λοιπὸν αὐτὸς κι ὕστερα ἀπὸ τρεῖς ἡμέρες εἶδε μιὰ φωτιά καὶ πάει κοντά της καὶ βρίσκει ἓνα γέρο πού τοῦ λέει :

— Πῶς ἦρτες παιδί μου ἐδῶ ; Ἐδῶ πουλὶ πετάμενο δὲν ἔρχεται καὶ σὺ πῶς ἦρτες ;

— Ἐχω ἓνα ζήτημα, γυρεύω τὸ τάσι τὸ χρυσομίλητο.

Τότε τοῦ λέει ὁ γέρος :

— Παιδί μου, αὐτὸ εἶναι βαρὺ ζήτημα. Ὁ ἄνθρωπος πού θὰ πάει νὰ πάρει αὐτὸ τὸ τάσι πρέπει νὰ 'ναι ἀποφασισμένος, μόνον ἀπόμεινε ἀπόψε κοντά μου καὶ τὸ πρωὶ νὰ σὲ δείξω τὸ μέρος καὶ νὰ σ' ἀρμηνέψω νὰ πᾶς κι ἴσως νὰ τὸ πάρεις.

Πλαγιαζούν, σηκώνουνται τὴν ἄλλῃ τὴν ἡμέρα καὶ πάει ὁ γέρος καὶ τοῦ δείχνει ἓνα νησί καὶ τοῦ λέει :

— Θωρᾶς το τοῦτο τὸ νησί ; Ἐκεῖ πέρα ἔχει σαράντα δράκους κι ἓνας ὁ πατέρας σαράντα ἓνας καὶ τὸ πρωὶ σὰν σηκωθοῦν τοὺς δίνει ἓνα μπάτσο καὶ γίνονται ἄρνια καὶ τὰ βόσκει ἕως τὸ μεσημέρι σὲ τούτῃ τῇ μεριά, κι ἀπὸ τὸ μεσημέρι κι ἔπειτα περνοῦν στὴν ἄλλῃ μεριά. Καὶ σὲ τούτῃ τῇ μεριά ἔχει τὸ τάσι καὶ κοντὰ στὸ τάσι ἔχει μιὰ καμπάνα

κι ἅμα ἀγγίσεις τὸ τάσι θὰ σὲ πεῖ : «Πιὲ νερὸ νὰ εὐχαριστηθεῖς»· νὰ δέσεις τὴ σφαῖρα τῆς καμπάνας νὰ μὴ λαλήσει.

Πάει τὸ λοιπὸν κι αὐτὸς καὶ βρίσκει τὸ τάσι καὶ δένει τὴν καμπάνα καὶ παίρνει τὸ τάσι καὶ τὸ βάζει στὸν κόρφο του. Κοιτάζει τὸ ρολόι τὸ παιδί καὶ δὲν ἦταν ἀκόμα ἡ ὥρα πού 'θελαν νὰ 'ρτουν οἱ δράκοι. Καὶ βλέπει κι εἶχε τρεῖς πύργους καὶ πάει κι ἀνοίγει τὸν ἓνα καὶ βρίσκει μέσα μιὰ κόρη καὶ τὴν φιᾷ. Πάει καὶ στὸν ἄλλο, βρίσκει κι ἐκεῖ ἄλλῃ μιὰ κόρη, φιᾷ καὶ κείνην. Πάει καὶ στὸν ἄλλο καὶ βρίσκει κι ἐκεῖ ἄλλῃ ὠραιότατῃ καὶ πλαγιαίνει μαζί της, καὶ βγάζει καὶ τὸ δικό του τὸ πουκάμισο καὶ τὸ βάζει σὲ κείνην κι ἐκείνης τὸ βάζει ὁ ἴδιος καὶ παίρνει καὶ τὸ δαχτυλίδι της καὶ τὸ βάζει στὸ χέρι του καὶ βάζει τὸ δικό του σὲ κείνης καὶ φεύγει κι ἔρχεται στὸ καράβι.

Γυρίζουν καὶ οἱ δράκοι κι ἔρχονται καὶ βρίσκουν τὸ τάσι κλεμμένο καὶ τὴν καμπάνα δεμένη. Τότε λέει ὁ πατέρας :

— Τί θωρᾶτε ; Αὐτὸς πού ἔκαμε αὐτὰ θὰ 'χει καὶ τίς κόρες χαλασμένες.

Τότε τοὺς δίνει ἓνα μπάτσο καὶ γίνονται νέφη κι ἔρχονται ἐκεῖ πού 'ταν τὸ καράβι, ἅμ ἦταν μακριὰ ἀπὸ τὸ περιγιάλι κι ἦταν σηκωμένο στὰ πανιά καὶ δὲν μπόρεσαν νὰ πάουν μέσα καὶ φώναζαν, φώναζαν καὶ γύρισαν κι ἔφυγαν.

Ἄς ἔρθουμε στὸ παιδί. Σὰν ἦρθε στὴ Χίο, βρῆκε τὸν ἓνα του ἀδερφὸ κι εἶχε πουλημένο τὸ καράβι κι ἦταν καφετζής. Βρίσκει καὶ τὸν ἄλλο σ' ἄλλῃ πολιτεία καὶ τοὺς παίρνει καὶ τοὺς δυὸ καὶ φεύγει. Μέσα στὸ πέλαγος, ἐκεῖ πού ταξίδευαν, εἶπαν μεταξὺ τους οἱ ἀδερφοί :

— Δὲν εἶναι τώρα ντροπὴ μας νὰ φέρνει τὸ τάσι ὁ μικρὸς μας καὶ μεῖς πού εἴμαστε οἱ μεγάλοι νὰ γυρίσουμε σὰν μασκαράδες ; Ἐρχεσαι νὰ κάνουμε μιὰ δουλειά ; Νὰ τὸν βάλουμε νὰ ὀρκιστεῖ μὲ μεγάλο ὄρκο πού θὰ πεῖ, πῶς ἐμεῖς τὸ φέραμε τὸ τάσι, κι ἂν δὲν κάμει ὄρκο, νὰ τὸν σκοτώσουμε. Συμφώνησαν καὶ φωνάζουν τὸν μικρὸν καὶ τοῦ λένε :

— Ἐμεῖς, ἀδερφέ, δὲν τὸ φέρνομε στὴν τιμὴ μας, ἐσὺ νὰ 'σαι ὁ μικρὸς μας καὶ νὰ φέρεις τὸ τάσι κι ἐμεῖς νὰ 'μαστε οἱ μεγάλοι σου καὶ νὰ 'μαστε ἀνάξιοι. Τὸ λοιπὸν θὰ κάμεις ὄρκο πού δὲ θὰ ὁμολογήσεις πῶς ἐσὺ βρῆκες τὸ τάσι γιὰτὶ διαφορετικὰ ἐμεῖς βάλαμε κακὸ σκοπὸ.

Διαλογίσθηκα ὁ μικρὸς καὶ τοὺς εἶπε :

— Παρὰ νὰ γίνετε ρεζίλι ἐσεῖς τ' ἀδέρφια, κάλλιο νὰ πῶ πῶς σεῖς τὸ βρήκατε.

— 'Ιμέσ, ἀδαρφέ, 'έν δού φέρνουμους στίν διμήμ μας, ισὺ νά 'σει ἡ μικρός μας κί νά φέρεις τοῦ τάσιν γι ἱμέσ νά 'μουστίν οἱ μιάλοι σου κί νά 'μουστίν ἀνάξιοι. Τὸ λοιπὸν ἡ θὰ κάμεις ὄρκουμ βοῦ 'έθ θὰ μουλουήσεις πὼς ἡῦρις ισὺ τοῦ τάσιγ γιὰ ἀλλιῶς ἱμέσ ἐβαλάμουν γακὸν ι-σκουπόν.

'Ιδιγλουίστιν ἡ μικρός κι εἶπιν δους :

— Παρὰ νά γίγιτι ρεζίλιν d' ἀδέρφια ἰσές, κάλλια νά ποῦ πὼς τοῦ 'βριτ' ἰσές.

Βάλλουν δον γι μῆγνει κί λέει τους :

— Μὰ τοῦ ναι κί μὰ τοῦ βόχι, μὰ τοὺν οὐρανὸμ βοῦ βρέχει, 'έν δού λέου πούβετα πὼς τοῦ 'βρα ἱβῶ, μόνουθ θὰ λέου πὼς τοῦ 'βριτι ἰσές.

Στὰ κουνδουλοῖγιαν ἔρχουνδισ στοὺν δόπουν δουν. 'Η βασιλλιάς ἱπρουπάνδησίν δους κι ἔδεκάν δουν οἱ μιάλοι τοῦ τάσιν γι εἶπαν δουν πὼς τοῦ 'βραν ἱκεῖγοι κι ἔσειγγιν γι ἡ μικρός δὴν γιφάλην δου. Κριμμάνουν δού τάσις στῆβ βρύσσην, 'έμ μιᾶ. Ρουτᾶ τους ἡ πατέρας τουν :

— Ποῦ 'γιν ; γιὰτὶ 'έμ μιᾶ τοῦ τάσιν ;

Σείνουν τοὺς γίμους τουν :

— Αὐτὸς ἡ μικρός ἔκαμίμ μας πουλλά.

Κί βάλλει τους στῆφ φυλακὴν γι ὕστερα ἰσκότωσάν δουν. Τότι ἱγέγηκαν γι οἱ κόρις ἱκεῖγισ τοῦ δράκου, πού 'τας στοὺς πύργους γιὰτρὲ κι ἔρχονδιν εἰς ἱκεῖγην δὴμ βουλιτεῖαν. 'Α-

κούουγ γιὰ τοῦ τάσιμ βοῦ 'έν ἱμίληγγιν γι ἔμαθαν γι γιὰ τοῦ πιδίν, πὼς τοῦ σκότωσαν.

'Ερχονδιν στοῦβ βασιλλιάν γι λέουν δουν :

— Βασιλέα μου, ισὺ λέεις πὼς εἶσι δικιοκρίτης, ἀμ' εἶσι ἀδικοκρίτης. Γιὰτὶ τοῦμ μικρόσ σου τοὺν υἱὸν ποῦ ἔφεριν δού τάσιν, ἰσκότωσίς τουν γι τοὺς ἄλλους τοὺς τσαφιούγι-δους ἔχεις τους στὰ διζιά.

Ρουτᾶ αὐτὸς τότι, τί λοῆς ἱγέγιν ἡ δουλλεῖα, λέουν δὴς τα ὡς καθὼς ἦταν, μιταγγιῶγγει ἡ βασιλλιάς, ἀρχινᾶ νά κλαίει, τότι λέουν οἱ κόρις :

— Φέρτι μας τὰ κόκκαλα τοῦ πιδιοῦ νά τοὺν ἀναστέσου-μουν.

Πάουσιν, ξηχώνουν δουν, φέρουν δὰ κόκκαλά του, στρώνουν δα μὴ τὴν ἀράδαν γι κουπάνουν d' ἀθάνατουν δού γιρὸν γι χαμέτα ζουνδανεύγει κί λέει :

— Μάνα, τί βαριά ποῦ κοιμήθηκα !

Τότι ρουτᾶ τουν ἡ πατέρας του κί λέει τουν ὡς καθὼς ἦταν ἡ ἀπόθεση κί βγάλλει ἡ βασιλλιάς τὴν γουρόναν γι βάλλει τῆς στὴν, στὴν γιφάλην δού πιδιοῦ. Γίγιτι κι ἡ κόρη πάλι κόρη κι γρουγίνουνδιν γι κάμνουγ γάμους κί χαρὲς κί τοὺς ἀδαρφός του πάλι 'έν δους ἔκαμιν δίποτα, ἰσυχχούρεσίν δους.

Τότι ἀρχίγησιν γι τοῦ τάσιν νά μιᾶ χάμ ἱριπίλλιν, ὡς κί τὰ σήμερον.

Τὸν βάζουν καὶ ὀρκίζεται καὶ τοὺς λέει :

— Μὰ τὸ ναὶ καὶ μὰ τὸ ὄχι, μὰ τὸν οὐρανὸ πού βρέχει, δὲν τὸ λέω πουθενὰ πῶς τὸ βρῆκα ἐγώ, μόνο θὰ λέγω πῶς σεῖς τὸ βρῆκατε!

Κοντολογώντας ἔρχονται στὸν τόπο τους. Ὁ βασιλιάς τοὺς προϋπάντησε καὶ οἱ μεγάλοι τοῦ ἔδωσαν τὸ τάσι καὶ τοῦ εἶπαν πῶς αὐτοὶ τὸ βρῆκαν κι ὁ μικρὸς κουνᾶ τὸ κεφάλι του. Κρεμοῦν τὸ τάσι στὴ βρύση, δὲν μιλᾷ. Τοὺς ρωτᾷ ὁ πατέρας των :

— Ποῦ ’ναι ; γιατί τὸ τάσι δὲ μιλᾷ ;

Κουνοῦν τοὺς ὦμους των. Τότε διαλογίζονται καὶ λέγουν : « Ἐμεῖς πρέπει νὰ σκοτώσουμε τὸν ἀδερφό μας, εἰδὲμὴ θὰ φανερωθεῖ ἡ ψευτιά ». Λέγουν στὸν πατέρα τους :

— Αὐτὸς ὁ μικρὸς μᾶς ἔκαμε πολλά.

Τὸν βάζει στὴ φυλακὴ κι ὕστερα τὸν σκότωσαν.

Τότε ἔγιναν καὶ οἱ κόρες ἐκεῖνες τοῦ δράκου, πού ’ταν στοὺς πύργους, γιατροὶ κι ἔρχονται σὲ κείνη τὴν πολιτεία. Μαθαίνουν γιὰ τὸ τάσι πού δὲ μιλοῦσε καὶ γιὰ τὸ παιδί, πῶς τὸ σκότωσαν.

Ἔρχονται στοῦ βασιλιᾶ καὶ τοῦ λέγουν :

— Βασιλέα μου, ἐσύ λές πῶς δίκαια κρίνεις, ὅμως ἄδικα κρίνεις. Γιατὶ τὸν μικρό σου τὸν υἱόν, πού ἔφερε τὸ τάσι, τὸν ἐσκότωσες καὶ τοὺς πονηροὺς τοὺς ἔχεις δεξιὰ.

Τότε ρωτᾷ αὐτός, μὲ ποιὸ τρόπο ἔγινε ἡ δουλειά, αὐτὲς τοῦ λέγουν καθὼς ἔγιναν, μετανοεῖ ὁ βασιλιάς, ἀρχίζει νὰ κλαίει, τότε λέγουν οἱ κόρες :

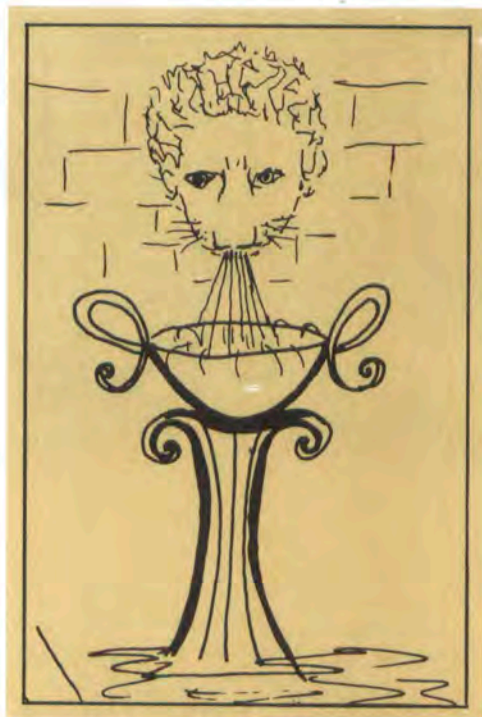
— Φέρτε μας τὰ κόκαλα τοῦ παιδιοῦ, νὰ τὸν ἀναστήσουμε.

Πηγαίνουν, τὸν ξεθάφτουν, φέρνουν τὰ κόκαλά του, τὰ στρώνουν μὲ τὴν ἀράδα κι ἀδειάζουν τὸ ἀθάνατο νερὸ καὶ ἀμέσως ζωντανεύει καὶ λέει :

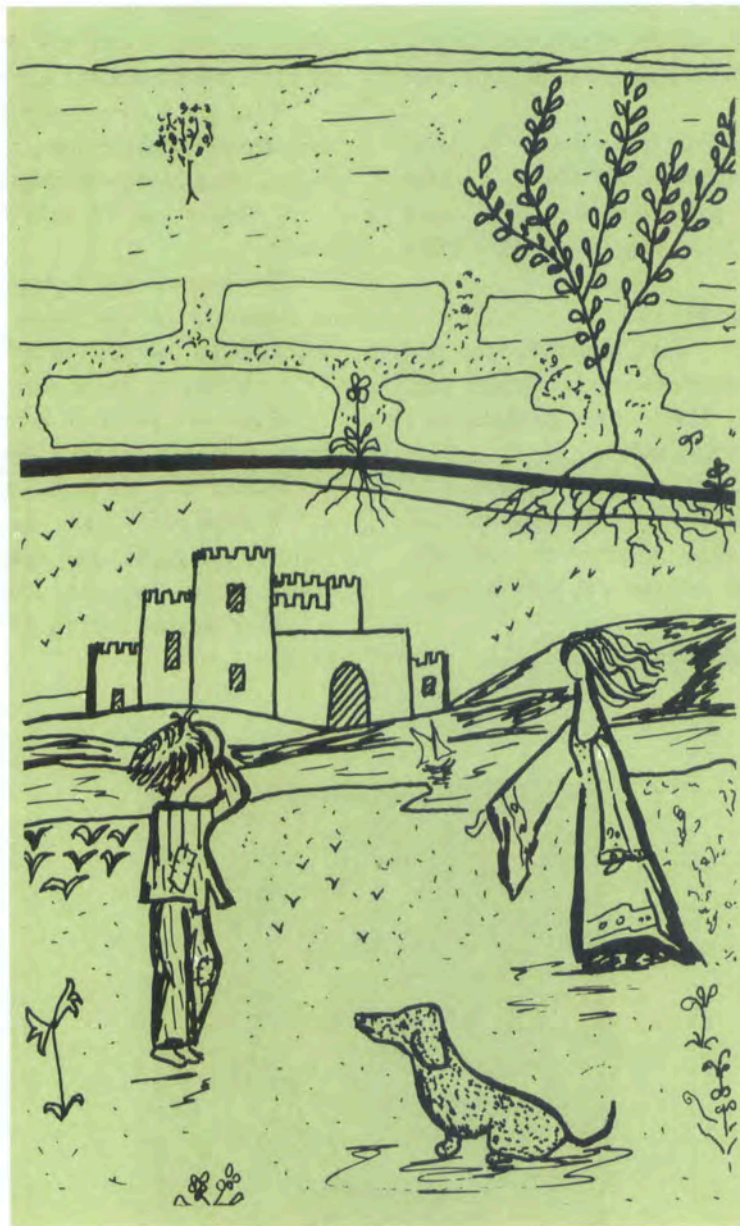
— Μάνα, τί βαριά πού κοιμήθηκα!

Τότε τὸν ρωτᾷ ὁ πατέρας του καὶ κεῖνος τοῦ λέει ὅπως πράγματι ἦταν ἡ ὑπόθεση καὶ βγάζει ὁ βασιλιάς τὴν κορόνα καὶ τὴν βάζει στὸ κεφάλι τοῦ παιδιοῦ. Γίνεται καὶ ἡ κόρη πάλι κόρη καὶ ἀνγνωρίζονται καὶ κάμνουν γάμους καὶ χαρές, καὶ τοὺς ἀδερφούς του πάλι δὲν τοὺς ἔκαμε τίποτα καὶ τοὺς συχώρεσε.

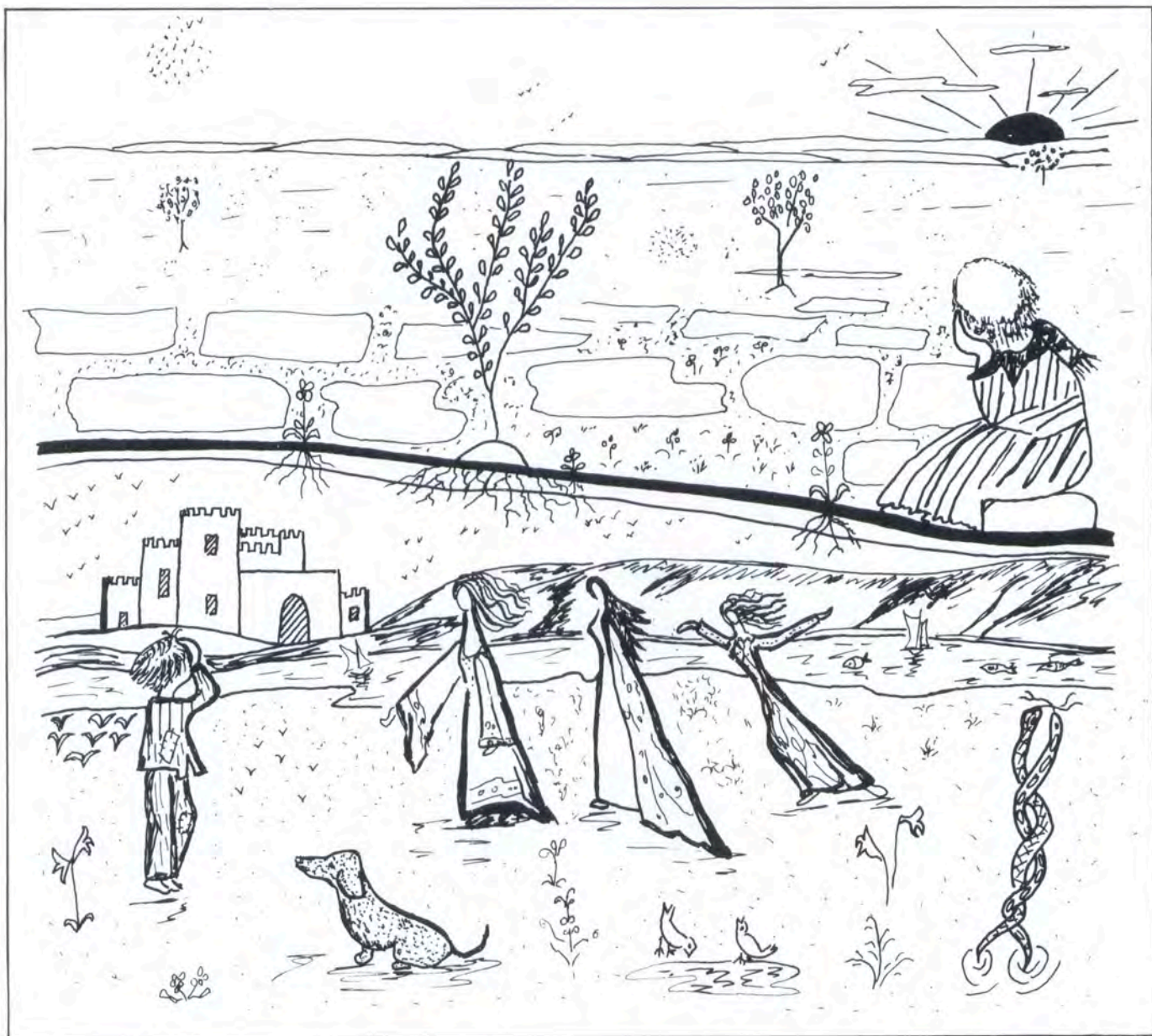
Τότε ἄρχισε καὶ τὸ τάσι νὰ μιλᾷ σὰν ἀηδόνι, ὡς τὰ σήμερα.

Παραμύθιν δοῦ Ἑῖβάχη

Παραμύθι τοῦ Ἑῖβάχη

«...σηκώνει μιά πλακόπετρα και μπαίνουν από κάτω και βρίσκονται σ' άλλο κόσμο».

15. Παραμύθιν doũ "Εἰβάχη

Εἶχιν ἕναγ γέροντ γι μιὰ γιργιὰν γι 'ὲν εἷχασιμ ἡδὶν γι ἱπαρχέλενασιν δοῦθ Θιὸν νὰ τῆδ δέκει ἕναμ ἡδὶν γι ἄς ἦταν γι κουγγιάρης κι ἄς ἰκάθουνδαβ βούλουν εἰς τοῦ παράστειουν.

Λέει ἡ Θιὸς κι ι-γγαστρώγγιτι ἡ γιργιὰ κι κάμγει ἕναμ ἡδάκιν. Χὰν ἰγέγγικιν ι-δυὸ χρουνῶν, ἕκατσιν ἰκεῖδα στοῦ παράστειουν γι 'ὲν ἰσάλευγιν.

Ἰγέγγικιδ δώδεκα χρουνῶμ ἡλὶ τὰ ἴδια. Ἡ μάνα κι ἡ κύρης τοῦ ἔπιασαν νὰ χουλλιοῦσιν, ποὺ 'ὲν ἔβγαιγγιν δοῦ ἑλάχιστον ὄξου, νὰ δῇ τοὺν γῆλλιουν. Μιὰν ἡμέραν ἰκεῖ ποὺ διαλουοῦνδαμ ἡὼς θὰ τοὺν γάμουσιν νὰ 'βγει ὄξου, εἶπιν ἡ μάνα. Λέει :

— Νὰ πάρεις τοῦ ἕναν d' ἄλλου ἀποὺ τοῦ παζάριν, νὰ κάμουμουν δραπέζιν γι νὰ καλέσουμουν δοῦδ δάσκαλουμ μὶ τὰ κουπέλλια κι πέλις κάμουμ δουν δὰ κουπέλλια τῆγ γνώμην δου κι βγάλουν δουν ὄξου.

Πάει ἡ γέρους τὴν ἄλλην δὴν ἡμέραφ φέρν' ἕναγ γουμάριγ ξύλα, πάει πουλᾶ τα, παίρει ἕνα δυὸ μαῖδιὰ, γιὰτὶ ἦταν ἡ κατὰμαυρους ι-φτουχός, κι ἀουράγγει τό 'ναν d' ἄλλου κι κάμουσιν ἕναζ ζαφένδισ στοῦ φτουχικάδοκούν δουν γι καλοῦσιν δοῦδ δάσκαλουμ μὶ τὰ κουπέλλια. Χὰν ἔφακ γι ἡπιασιν, ἀποὺ δῶ τοῦ 'χαν, ἀποὺ κεῖ τοῦ 'χαν, τοῦ πιδὶν ἔβγαλάν δου ὄξου ἀποὺ τοῦ σπίτιν. Μιὰν ἔτσι, δυὸ 'τσι, ἔβγαιγγιν δοῦ πιδίμ μὶ τὰ κουπέλλια στοῦμ ἡρίπατον.

Ι-μιὰν ἡμέραν, ἰκεῖ ποὺ γύρινάσιν, εἶχιν ἡ βασιλλιάς τρεῖς κόρις κι ἡβγαν νὰ σιργιανίσουν, κι θουρᾶ τις τοῦ πιδὶν γι ἰχτυπήθηκιν δὴμ μιτῆν. Ἐρχιτι τοῦ βράδου στοῦ σπίτιν, λέει στήμ μάναν δου :

— Ἰβῶ, μάνα, θέλου νὰ μὶ γυρέψεις τοῦ βασιλλιά τὴν γόρην !

Λέει τουν ἡ μάνα :

— Πρὲ πιδάκιμ μου, ἔλα στοὺν νοῦσ σου κι πρὲ εἵμουστιν ἰμέσ κι θὰ γυρέψουμουν δοῦ βασιλλιά τὴν γόρην ;

Ἰκεῖνους πάλι τοῦ γδὶν γι τοῦ γδουχέριν :

— Κι καλὰ θὰ πάεις, ἄγ γέν πάεις θὰ σὶ σβάξου.

Τί νὰ κάμει ἡ γιργιὰ, σηκώγγιτι τὴν ἄλλην δὴν ἡμέραν, πάει στοῦ βασιλλιά κι ἰκουλλούερν ἰκεῖδα.

Εἶδαν δὴν γι οἱ κόρις κι ἔδεκαν δὴμ μιὰ 'ουλλιάμ ψουμὶν γι λένουν δὴν :

— Ὁξο παλλιόγιργιὰ !

Φεύγει ἡ καχομοίρα, πάει στοῦ σπίτιν, ρουτᾶ τὴν δοῦ πιδὶν «τ' ἕκαμς μάνα;», λέ, «τίποτα, γιέ μου». Ξαναπάει

τὴν ἄλλην δὴν ἡμέραν, χὰν δὴν ἰξανάδιν ἡ βασιλίσσα φανάγγει τὴν γι λένει τὴν :

— Τί θέλεις γιργιὰ ;

Λέει τὴν :

— Βασίλισσά μου, ἔχου 'ναμ ἡδάκιμ μαναχὸν γι ἀκριβὸν γι εἶδιν δὴν γόρησ σου κι ἰχτυπήθηκιν δὴν γι θέλει τὴν γι καλὰ κι ἔφαῖν γι ἰπῆριμ μου νὰ 'ρτου νὰ σᾶς τοῦ ποῦ.

Λέει τὴν ἡ βασιλίσσα :

— Νὰ τοῦ ποῦ τοῦμ ἡτέραν δὴς κι νὰ σὶ δέκου τὴν ἀπόκρισιν.

Φεύγει πάλι ἡ γιργιὰ, πάει, ρουτᾶ τὴν δοῦ πιδὶν δὴς, λένει τουν δὴν ἀπόκρισιν.

Τὴν ἄλλην τὴν ἡμέραν ξαναπάει. Λέει τὴν ἡ βασίλισσα :

— Θειά μου, εἶπα του τοῦβ βασιλλιάν γι εἶπιμ μου, ἄμ μάθει τὴν δέχνην βοῦ 'ὲν ἔχει στοὺν γόσμουν, παίργει τὴν δὴν γόρημ μου.

Στρέφει ἡ γιργιὰ, ἔρχιτι στοῦ σπίτιν, λένει τοῦ δοῦ πιδὶν δὴς.

Ἀπουσαυριοῦ λένει τοῦ πιδὶν :

— Ψῆσι μου, μάνα, κάμθοσις πίτις.

Ψῆγγει τουν γάμθοσις πίτις, βάλλει τις εἰς ἕναν δοβράν, σηκώγγιτι φεύγει. Ρουτοῦν δουν ποῦ πάει ; κι λέ' :

— Θὰ πάου νὰ μάθου τὴν δέχνημ βοῦ 'ὲν ἔχει στοὺν γόσμουν.

Ὁ ἀφένδης τοῦ λέ' :

— Καὶ καλὰ 'ὲς σ' ἀφήνου.

«Θὰ φύγου - 'ὲθ θὰ φύεις», φεύγουν γι οἱ δυὸ μαζίν.

Χάτι κι νὰ πᾶς, χάτι κι νὰ πᾶς, πάουσιν εἰς ἕναν γιρὸμ ἡάνου, κι ἕκατσαν νὰ ξικουραστοῦσιν. Ἡ κακόμοιρους ἡ γέρους, ἰκούμνησιν δὴμ μέσην δου σ' ι-μιὰμ ἡέτραν γι ἀναστέναξιν κι εἶπιν «Ἐιβάχ». Χαμέτσια βγαίγγει ἰμῆρός του ἕνας ἄθρωπους κι λένει τουν :

— Μέλει, τ' εἶμ' βοῦ θέλεις ;

Λέει τουν :

— Ἰβῶ 'ὲς σ' ἰφάναξα.

Λέει τουν :

— Ἀμ' εἶπις Ἐιβάχ, κι ἰμέναν λένουμ μου Ἐιβάχ.

Τότι ἰδιγῆθηκιν δουν δὰ πάθη του. Λέει τουν ἡ Ἐιβάχης :

— Δέκι μου ἰμέναν δοῦ πιδὶν γι σ' ἕναμ μήναμ μέσα νὰ τοῦμ μάθου τις τέχγισ πῶνεχει στοὺν γόσμουν.

15. Παραμύθι τοῦ Ἑῖβάχῃ

Εἶχε ἓνα γέρο καὶ μιὰ γριά καὶ δὲν εἶχανε παιδὶ καὶ παρακαλοῦσαν τὸ Θεὸ νὰ τοὺς δώσει ἓνα παιδὶ καὶ ἃς ἦταν καὶ τεμπέλης καὶ ἃς καθόντανε ὅλο στὸ τζάκι.

Λέει ὁ Θεὸς καὶ γκαστρώνεται ἡ γριά καὶ κάμνει ἓνα παιδάκι.

Σὰν ἔγινε δυὸ χρονῶν, κάθισε στὴ γωνιά τοῦ τζακιοῦ καὶ δὲ σάλευε.

Ἐγινε δώδεκα χρονῶν, πάλι τὰ ἴδια. Ἡ μάνα καὶ ὁ κύρης τοῦ ἄρχισαν νὰ λυποῦνται, ποὺ δὲν ἔβγαινε τουλάχιστον ἔξω, νὰ δεῖ τὸν ἥλιο. Μιὰ μέρα, ἐκεῖ ποὺ διαλοῦνταν πῶς θὰ τὸν ἔκαμναν νὰ βγεῖ τουλάχιστον ἔξω, εἶπε ἡ μάνα. Λέει :

— Νὰ πάρεις τὸ ἓνα καὶ τ' ἄλλο ἀπὸ τὸ παζάρι, νὰ κάνουμε τραπέζι καὶ νὰ καλέσουμε τὸ δάσκαλο μὲ τὰ κοπέλια καὶ ἴσως γρήγορα νὰ τοῦ ἀλλάξουν τὴ γνώμη του καὶ τὸν βγάλουν ἔξω.

Πάει ὁ γέρος τὴν ἄλλη τὴν ἡμέρα, φέρνει ἓνα γομάρι ξύλα, πάει, τὰ πουλᾷ, παίρνει ἓνα δυὸ παράδες, γιατί ἦταν ὁ κατὰμαυρος φτωχός, καὶ ἀγοράζει τὸ νὰ τ' ἄλλο καὶ ἐτοιμάζουν μιὰ διασκέδαση στὸ φτωχικό τους καὶ καλοῦνε τὸ δάσκαλο μὲ τὰ κοπέλια. Σὰν φάγανε καὶ ἤπιανε, ἀπὸ δῶ τό 'χαν, ἀπὸ κεῖ τό 'χαν, βγάλανε τὸ παιδὶ ἔξω ἀπὸ τὸ σπίτι. Μιὰν ἔτσι, δυὸ ἔτσι, ἔβγαινε τὸ παιδὶ μὲ τὰ κοπέλια στὸν περίπατο.

Μιὰ μέρα, ἐκεῖ ποὺ γυρνοῦσαν, εἶχε καὶ ὁ βασιλεὺς τρεῖς κόρες καὶ βγῆκαν νὰ σεργιανίσουν, καὶ τίς θεωρᾷ τὸ παιδὶ καὶ ἐρωτεύτηκε τὴ μικρή. Ἐρχεται τὸ βράδυ στὸ σπίτι, λέει στὴ μάνα του :

— Ἐγώ, μάνα, θέλω νὰ μοῦ γυρέψεις τοῦ βασιλεῖ τὴν κόρη!

Τοῦ λέει ἡ μάνα :

— Βρὲ παιδάκι μου, ἔλα στὸ νοῦ σου καὶ ποιοὶ εἴμαστε ἐμεῖς καὶ θὰ γυρέψουμε τοῦ βασιλεῖ τὴν κόρη;

Ἐκεῖνος πάλι τὸ γουδὶ τὸ γουδοῦρι :

— Καὶ καλὰ θὰ πάεις, ἂν δὲν πάεις θὰ σὲ σφάζω.

Τί νὰ κάμει ἡ γριά, σηκώνεται τὴν ἄλλη τὴν ἡμέρα, πάει στοῦ βασιλεῖ καὶ στριφογύριζε ἐκεῖδ'.

Τὴν εἶδαν καὶ οἱ κόρες καὶ τῆς ἔδωσαν μιὰ γουλιὰ ψωμί καὶ τῆς λένε :

— Ἐξω, παλιόγρια!

Φεύγει ἡ κακομοίρα, πάει στὸ σπίτι, τὴν ρωτᾷ τὸ παιδὶ «τί ἔκαμες μάνα;», λέει «τίποτα, γιέ μου». Ξαναπάει

τὴν ἄλλην τὴν ἡμέρα, σὰν τὴ ξανάδε ἡ βασίλισσα τὴν φωνάζει καὶ τῆς λέει :

— Τί θέλεις γριά;

Τῆς λέει :

— Βασίλισσά μου, ἔχω ἓνα παιδάκι μοναχὸ καὶ ἀκριβὸ καὶ εἶδε τὴν κόρη σου καὶ τὴν χτυπήθηκε καὶ ἐπιμένει νὰ τὴν θέλει καὶ μ' ἔφαγε νὰ ῥθῶ νὰ σᾶς τὸ πῶ.

Λέει τῆς ἡ βασίλισσα :

— Νὰ τὸ πῶ τὸν πατέρα τῆς καὶ νὰ σοῦ δώσω τὴν ἀπόκριση.

Φεύγει πάλι ἡ γριά, πάει, ρωτᾷ τὸ παιδὶ τῆς, τοῦ λέει τὴν ἀπόκριση.

Τὴν ἄλλη τὴν ἡμέρα ξαναπάει. Τῆς λέει ἡ βασίλισσα :

— Θειά μου, τὸ εἶπα τοῦ βασιλέα καὶ μοῦ εἶπε, ἂν μάθει τὴν τέχνη ποὺ δὲν ἔχει στὸν κόσμον, τὴν παίρνει τὴν κόρη μου.

Στρέφει ἡ γριά, ἔρχεται στὸ σπίτι, τὸ λέει τοῦ παιδιοῦ τῆς.

Τὴν ἐπόμενη λέει τὸ παιδὶ :

— Ψῆσε μου, μάνα, κάμποσες πίτες.

Τοῦ ψήνει κάμποσες πίτες, τίς βάζει σ' ἓνα ταγάρι, σηκώνεται φεύγει. Τὸν ρωτοῦν ποῦ πάει καὶ λέγει :

— Θὰ πάω νὰ μάθω τὴν τέχνη ποὺ δὲν ἔχει στὸν κόσμον.

Ὁ ἀφέντης του λέει :

— Καὶ καλὰ δὲν σ' ἀφήνω.

«Θὰ φύγω — δὲ θὰ φύγεις», φεύγουν καὶ οἱ δυὸ μαζί.

Ἄντε καὶ νὰ πᾶς, ἄντε καὶ νὰ πᾶς, πᾶνε πάνον σ' ἓνα νερό, καὶ ἔκατσαν νὰ ξεκουραστοῦν. Ὁ κακόμοιρος ὁ γέρος, ἀκούμπησε τὴ μέση του σὲ μιὰ πέτρα καὶ ἀναστέναξε καὶ εἶπε: «Ἑῖβάχ».

Ἀμέσως βγαίνει μπρὸς του ἓνας ἄνθρωπος καὶ τοῦ λέει :

— Μίλα, τί εἶναι ποὺ θέλεις;

Τοῦ λέει :

— Ἐγὼ δὲ σὲ φώναζα.

Τοῦ λέει :

— Μὰ εἶπες Ἑῖβάχ, καὶ μένα μὲ λένε Ἑῖβάχ.

Τότε τοῦ διηγήθηκε τὰ πάθη του. Τοῦ λέει ὁ Ἑῖβάχης :

— Δῶσε μου ἐμένα τὸ παιδὶ καὶ μέσα σ' ἓνα μήνα νὰ τοῦ μάθω τίς τέχνες ποὺ δὲν ἔχει στὸν κόσμον.

Διαλογίζεται, διαλογίζεται, λέει :

— Ἄς εἶναι!

Φωνάζει τὸ παιδὶ, τοῦ τὸ παραδίνει καὶ φεύγει.

Διαλουᾷτι, διαλουᾷτι, λέ' :

— "Ας εἶγιν !

Φανάγγει τοῦ πιδίν, κάμγει τῆς του τεσλίμιν γι φεύγει.

Ἡ "Εἰβάχης, χὰν ἱπῆριν δού πιδίν, σηκώνγει μιὰμ ἡλα-
κουστάραν γι μβαίνουσιν γι οἱ δυὸ ἀποὺ κάτου κὶ βρίσκουν-
δισ σ' ἄλλουν γόσμων. Πιριβόλλια, γιρά, πρασινάδης, δι-
νδρά, σπίτια, παλάτια, κὶ τί θέλεις καρδούλλα μου ! Ἀπὸ
βούλα εἶχιν. Εἶχιν γι τρεῖς κόρις κὶ ἤρτασιν εἰς τοῦ πιδίν
γι ἀάπησάν δουν, γιὰτὶ ἦταν γήλλιου ἀχτένα. Κὶ λέουν δουν :

— Θουρᾶς πού 'ρτις ἰδῶ ; Ἡ πατέρας μας θὰ σὶ κάμει
τάζαν, λουτρόν, ἄβιν, λουῆς λουγιῶν δέχγης, κὶ χάσ σὶ ρουτᾶ :
«ἔμαθίς του ;», νὰ λέεις : «'ἐν δό 'μαθα». γιὰτὶ ἄμ ἡεῖς :
«ἔμαθᾶ του», εὐτύς θὰ σὶ μαρμαρώσει.

Κὶ ἐδειζάν δουν δὰ μάρμαρα πού 'χιν ἱκεῖ, ὅσους ἔφεργιμ
βοὺ τοὺς ἔκαμγιμ μάρμαρα.

Λέει τους τοῦ πιδίν :

— "Ας εἴστι καλὰ, ἰβὼ ἀπ' τοὺλ λόουσ σας 'ἐν ι-βγαίννου.

Πιάγγει χαμέτια ἡ "Εἰβάχης, κάμγει τοῦ πιδίμ μιὰν τά-
ζαν, πού ρέουσιν νὰ τῆδ δεῖς. Χὰμ βοὺ τὴν ἔλειψις λάδιν,
ἔστραφτιν δού μαλλίν δης. Τρέχει αὐτὴ στ' ἄρη κὶ εἰς τὰ
βουνά, πιάγγει κάμφοσους λαὸς κὶ φέργει κὶ ἔρχιτι. Λέει
τουν ἡ "Εἰβάχης :

— Τ' ἔμαθις πιδίμ μου ;

Λέ' :

— Τίποτα, μάστορη !

Λέ' :

— Ἰσὺ εἴσι χαμένουρ ροῦχουν, ἄμ νὰ δοῦμουν ι-μιάν.

Κάμγει τουν ἀγδόν, κάμγει τουλ λουτρόν, ἄτματζά, νὰ
μὴν δὰ πουλλουλουοῦμουν σ' ὅ,τι μβουγιάν δούν ἔβαλιν,
ἰρώτηγγίν δουν, — «'ἐν ἔμαθα τίποτα».

"Ας ἔρτουμουν εἰς τοῦμ ἡατέραν δου. Πιρνώνδας δικα-
πένδι μέρις, 'ἐν ἰβάσταξις στοὺν ἀπουχουρισμόν δου, ἔρχιτι
πάλη καθίγγει στὴμ ἡέτραν δὴγ γίδιαν κὶ λέει : «"Εἰβάχ !».

Βγαίγγει πάλι μβρουστά του ἡ γίδιους.

Λέει τουν :

— Τί θέλεις ;

Λέει τουν :

— Τί νὰ σὶ πού ἀφινδikhόν ; Ἰβὼ 'ἐν ἰβάσταζα κὶ ἤρτα
νὰ μὶ δέκεις τοῦ πιδίμ μου.

Λέει τουν λέ' :

— Τοῦ πιδίς σου εἶγιν βαρύσκοπον γι 'ἐθ θὰ μάθει κὶ
πάρ' τουν γι φύει.

Λέ' :

— "Ας εἶγιν.

Δίει τουν δού πιδίν, σηκώνγει, φεύγει.

Στῆσ στράταμ βοὺ πάαινναν, λέει τοῦ πιδίν δούν ἀ-
φένδην :

— Πατέρα, ἰβὼ θὰ γινοῦ τάζα κὶ νὰ μὶ πουλήσεις πινδα-
κόσια γουρούσια, παρακάτου νὰ μὴν δύχει νὰ μὶ δέκεις, κὶ
τοὺχ χαλκάμ βοὺ θὰ 'χου στοὺλ λιμόμ μου νὰ μὴν δούδ δέκεις.

Ἰκεῖ πού πήγαίννάσιν, ἡβγιν γι ἕνας μιாலουτσάνους εἰς
τοῦ ἄβιν. Γέγιτι τοῦ πιδίν μιὰ τάζα. Χὰν ἀνδαμώθηκαμ μὶ
κεῖνουν δούμ μιாலουτσάνουν, θουρᾶ τὴν δάζαν, ἀπόμειγιν
δού μμάτιν δου.

Λέει τουν ἡ μιாலουτσάνους :

— Πουλᾶς τὴν αὐτὴν τὴν δάζαν ;

Λέει τουν :

— Μάλιστα, ἰβὼ εἶγιν δέχγη μου.

Μβαίνουσιν εἰς τὴμ ἡαζαρίαν, ζητᾶ τουν δέκα κατου-
στές, δει τουν ι-μιάν, ι-δυὸ, τέρικαν δει τουμ ἡινδακόσια
γουρούσια, παίργει τὴν δὴν δάζαν.

Χαμέτα ἀμουλᾶ τὴν, κὶ ἀποὺ βουγίν εἰς βουγίν φέργει
τουν τροὺς λαός. Ἀφήγγει τὴμ ἡάλι, χάνγιτι ἡ τάζα, γέγιτι
ἕναν κελάκιν, ι-βγαίγγει στῆσ στράταν. "Εστειλιν γι ἡ μι-
λουτσάνους νὰ γυρεύγει τὴν δάζαν, βρίσκουν οἱ ἀθρώποι του
τοῦ κελάκιν, ρουτοῦν δου, λέ' :

— Ἐν εἶδα τίποτα.

Ἀνδαμώγγει πάλι τοῦμ ἡατέραν δου, λέει τουν :

— Ἰβὼ, πατέρα, θὰ γινοῦ ἕναν ἄτιν γι θὰ μὶ πουλήσεις
δώδεκα χιλιάδης γουρούσια, ἄμμα τὴχ χάβαμ μου νὰ μὴν
δὴδ δέκεις, γιὰτὶ θὰ μὶ χάσεις.

Γέγιτι αὐτὸς ἕναν ἄτιν, στῆσ στράταβ βρίσκει τοῦ βε-
ζιρη τοῦ πιδίν, θουρᾶ τ' ἄτιν, ἱχτυπήθηκίν δου.

— Πουλᾶς του, πάρπα γέρου, τ' ἄτιν ;

— Μάλιστα, ἀφένδη μου, ἰβὼ εἶμου ἀτζής.

Βοὺρ ἀσσά, βοὺρ γιοῦαρί, δέκα χιλιάδης γουρούσια συφ-
φουνοῦσιν d' ἄτιν, κάμγει του τεσλίμιν, παίρει τὰ μαῖδιᾶ,
παίρει κὶ τὴχ χάβαν γι φεύγει. Πάουμ ἡαρακεῖ, ἱκεῖ πῶκα-
μαν γονάκιν ἀμουλγιούνδιν d' ἄτια, φεύγουν ἄλλα δῶ ἄλλα
κεῖ, τρέχουν οἱ ἀθρώποι νὰ πάουν νὰ τὰ πιᾶσουν, χάνγιτι
τοῦ καλὸν d' ἄτιν. Ἰδῶ τ' ἄτιν, ἱκεῖ τ' ἄτιν, πάει τ' ἄτιν.
Γέγιτι πάλι ἕναν ἐλ ὀλγάγιν, βρίσκουν δου στὴν ι-στράταν,
ρουτοῦν δου, λέ' :

— Ἰβὼ τίποτα 'ἐν εἶδα.

Πάει πάλι, βρίσκει τοῦμ ἡατέραν. Λέει τουν :

— Ἰβὼ, πατέρα, θὰ γινοῦ ἕναχ χαμάμιν γι θὰ 'χου σα-
ρανδαμίαμ ἡόρταν γι θὰ 'ρχιτι ἡ ἕνας κὶ ἡ ἄλλους κὶ θὰ ἡαμ-
μάνουν δὴν γι θὰ 'βγει ἕνας μουστερῆς κὶ νὰ γυρέψεις ἱκα-

Ὁ Ἐιβάχης, σὰν πῆρε τὸ παιδί, σηκώνει μιὰ πλακόπετρα καὶ μπαίνουν καὶ οἱ δυὸ ἀπὸ κάτω καὶ βρίσκονται σ' ἄλλο κόσμο. Περβόλια, νερά, πρασινάδες, δέντρα, σπίτια, παλάτια, καὶ τί θέλεις καρδούλα μου! Εἶχε ἀπὸ ὅλα. Εἶχε καὶ τρεῖς κόρες κι ἤρθανε στὸ παιδί καὶ τ' ἀγάπησαν, γιατί ἦταν ἡλιου ἀκτίνα. Καὶ τοῦ λένε :

— Θωρᾶς ποῦ ῥθες ἐδῶ ; Ὁ πατέρας μας θὰ σὲ κάμει λαγωνικό, λουτρό, κυνήγι, λογιῶν λογιῶν τέχνες, καὶ ὅταν σ' ἐρωτᾷ : «τὸ ἔμαθες ;», νὰ λές : «δὲν τὸ ῥμαθα»· γιατί ἂν πεῖς : «τὸ ῥμαθα», αὐτὸς θὰ σὲ μαρμαρώσει.

Καὶ τοῦ ἐδειξαν τὰ μάρμαρα ποῦ ῥχε ἐκεῖ, — ὅσους ἔφερεν ποῦ τοὺς ἔκαμνε μάρμαρα.

Τὸ παιδί τοὺς λέει :

— Ἄς εἶστε καλά, ἐγὼ ἀπὸ τὸ λόγο σας δὲν βγαίνω.

Πιάνει ἀμέσως ὁ Ἐιβάχης, κάμνει τὸ παιδί ἕνα λαγωνικό, ποῦ ὀρέγουσιν νὰ τὸ δεῖς. Ἄστραφτε τὸ μαλλί του, σὰν νὰ τὸ ἄλειψες λάδι. Τρέχει αὐτὸ στὰ ὄρη καὶ τὰ βουνά, πιάνει κάμποσους λαγούς καὶ τοὺς φέρνει κι ἔρχεται. Τοῦ λέγει ὁ Ἐιβάχης :

— Τί ἔμαθες, παιδί μου ;

Λέει :

— Τίποτα, μάστορη !

Λέει :

— Ἐσὺ εἶσαι χαμένο ροῦχο, ἄμ νὰ δοῦμε μιὰ.

Τὸν κάμνει ἀετό, τὸν κάμνει λουτρό, στρουθί, νὰ μὴν τὰ πολυλογᾷμε σ' ὅ,τι μπογιά τὸν ἔβαλε, τὸν ρωτοῦσε, — «δὲν ἔμαθα τίποτα».

Ἄς ἔρθουμε στὸν πατέρα του. Περάσανε δεκαπέντε μέρες, δὲ βάσταζε στὸν ἀποχωρισμὸ του, ἔρχεται πάλι, καθίζει στὴν πέτρα τὴν ἴδια καὶ λέει : «Ἐιβάχ!».

Βγαίνει πάλι μπροστά του ὁ ἴδιος.

Τοῦ λέει :

— Τί θέλεις ;

Τοῦ λέει :

— Τί νὰ σὲ πῶ, ἀφεντικό ; Ἐγὼ δὲ βάσταξα κι ἤρθα νὰ μὲ δώσεις τὸ παιδί μου.

Τοῦ λέει :

— Τὸ παιδί σου εἶναι χοντροκέφαλο καὶ δὲν θὰ μάθει καὶ πάρ' τον καὶ φύγε.

Λέει :

— Ἄς εἶναι.

Τοῦ δίνει τὸ παιδί, σηκώνεται, φεύγει.

Στὴ στράτα ποῦ πηγαίνανε, λέει τὸ παιδί τοῦ ἀφέντη :

— Πατέρα, ἐγὼ θὰ γινῶ λαγωνικό καὶ νὰ μὲ πουλήσεις πεντακόσια γρόσια, παρακάτω νὰ μὴν τύχει νὰ μὲ δώσεις, καὶ τὸ χαλκὰ ποῦ θὰ ῥχω στὸ λαιμὸ νὰ μὴν τὸν δώσεις.

Ἐκεῖ ποῦ πηγαίνανε, ἦβγε κι ἕνας μεγαλουσιάνος στὸ κυνήγι. Γίνεται τὸ παιδί ἕνα λαγωνικό. Σὰν ἀνταμώθηκαν μὲ κεῖνο τὸ μεγαλουσιάνο, βλέπει τὸ λαγωνικό, ἀπόμεινε τὸ μάτι του.

Τοῦ λέει ὁ μεγαλουσιάνος :

— Τὸ πουλᾶς αὐτὸ τὸ λαγωνικό ;

Τοῦ λέει :

— Μάλιστα, ἐγὼ εἶναι ἡ τέχνη μου.

Μπαίνουν στὸ παζάρεμα, τοῦ ζητᾷ δέκα κατοστάρινα, τοῦ δίνει ἕνα, δυὸ, τοῦ δίνει πεντακόσια γρόσια, τὸ παίρνει τὸ λαγωνικό.

Ἀμέσως τὸ ἀμολᾷ, κι ἀπὸ βουνὸ σὲ βουνὸ τοῦ φέρνει τρεῖς λαγούς. Τὸ ἀφήνει πάλι, χάνεται τὸ λαγωνικό, γίνεται ἕνα κασιδιάρικο, βγαίνει στὴ στράτα. Ἐστειλε κι ὁ μεγαλουσιάνος νὰ γυρεύει τὸ λαγωνικό, βρίσκουν οἱ ἀνθρωποὶ τοῦ τὸ κασιδιάρικο, τὸν ρωτοῦν.

Λέει :

— Δὲν εἶδα τίποτα.

Ἀνταμώνει πάλι τὸν πατέρα του, τοῦ λέει :

— Ἐγὼ, πατέρα, θὰ γινῶ ἕνα ἄτι καὶ θὰ μὲ πουλήσεις δώδεκα χιλιάδες γρόσια, ὅμως τὸ γκέμι μου νὰ μὴν τὸ δώσεις, γιατί θὰ μὲ χάσεις.

Γίνεται αὐτὸς ἕνα ἄτι, στὴ στράτα βρίσκει τοῦ βεζίρη τὸ παιδί, θωρᾷ τὸ ἄτι, τοῦ ἄρεσε :

— Πάρπα γέρο, τὸ πουλᾶς τ' ἄτι ;

— Μάλιστα, ἀφέντη μου, ἐγὼ εἶμαι σκληρός.

Κτυπᾷ πάνω, κτυπᾷ κάτω, συμφωνοῦνε δέκα χιλιάδες τὸ ἄτι. Τὸ παραδίνει, παίρνει τὰ λεφτά, παίρνει καὶ τὸ γκέμι καὶ φεύγει. Πᾶνε παρακεῖ, ἐκεῖ ποῦ ἄνανε κονάκι ἀμουλιοῦνται τ' ἄτια, φεύγουν ἄλλα δῶ ἄλλα κεῖ, τρέχουν οἱ ἀνθρωποὶ νὰ πᾶνε νὰ τὰ πιάσουν, χάνεται τὸ καλὸ τὸ ἄτι. Ἐδῶ τὸ ἄτι, ἐκεῖ τὸ ἄτι, πᾶει τ' ἄτι. Γίνεται πάλι ἕνα ἔριφι, τὸ βρίσκουν στὴ στράτα, τὸ ρωτοῦν, λέει :

— Ἐγὼ τίποτα δὲν εἶδα.

Πᾶει πάλι, βρίσκει τὸν πατέρα. Τοῦ λέει :

— Ἐγὼ, πατέρα, θὰ γενῶ ἕνα χαμάμι καὶ θὰ ῥχω σαράντα μιὰ πόρτες καὶ θὰ ῥχεται ὁ ἕνας καὶ ὁ ἄλλος καὶ θὰ θαυμάζουνε καὶ θὰ βγεῖ ἕνας μουστερῆς καὶ νὰ γυρέψεις ἑκατὸ χιλιάδες γρόσια, καὶ θὰ σοῦ δώσουν δέκα, εἴκοσι, τριάντα, σαράντα, τέλος πάντων νὰ μὲ δώσεις γιὰ πενήντα

τόχ χιλιάδεις γουρούσια, κι θὰ σὶ δέκουν, εἴκοσι, τριάντα, σαράντα, τέλους πάνδουμ διγνήντα χιλιάδεις νὰ μὴ δέκεις, ἀμ' τῆς ι-μιᾶς τῆς πόρτας τοῦ κλειδὶν νὰ μὴν δοῦ δέκεις.

Ἀκούει τα αὐτὰ ἡ Ἐιβάρχης, λέει : «Αὐτὸς ἱπῆριν δὴν δέχνημ μου». Βγαίνει κι ἔρχετι ἀγρώγιστους.

Λέει τοῦ γέρον :

— Πόσα θέλεις εἰς τοῦ χαμάμισ σου ;

Βοῦρ ἀσσά, βοῦρ γιοῦκάρι, πιγνήντα χιλιάδεις γουρούσια, κάμγει τῆς του τεσλίμιν. Ἀφήγει τοῦ ἑναν d' ἀγγοιχτήριν. Λέει : «Κὶ καλὰ θὰ μὴ δέκεις».

Δυναστικῶς παίρει τ' ἀγγοιχτηράκιν, χτυπᾷ του κάτω, χαλᾷ τοῦ χαμάμιν, γέγιτι ἑναμ βουλλάκιν σέρτσια. Γέγιτι κι ἡ Ἐιβάρχης ἓνας ἀγδός, χάγγει τοῦ πουλλάκιν ἀπὸ κλαδὶς σὶ κλαδὶν, τοῦ πουλλάκιμ βάει στοῦ βασιλιᾶ τοῦ πιρι-βόλιν, γέγιτι ἑναν δριαντάφυλλον ἔσα μ' ἑναμ βινάκιν. Θουροῦν του ἀπ' τοῦ παλάτιν, πᾶουν, κόβγουν του, φέρνουν του στοῦ βασιλιᾶν. Γέγιτι κι ἡ Ἐιβάρχης ἓνας ἀσίκης, ἔρχετι στοῦ παλάτιν γι ἔφεράν του νὰ παίξει τοῦ πιγνίδιν του.

Ἰκεῖ πῶπεζιν του πιγνίδιν του, γέγιτι μιὰ αἰλιά κι ἀγ-

γοίει τοῦ στόμαν δης νὰ φάει τοῦ τριαντάφυλλον. Χαμέτα γέγιτι κι τοῦ τραντάφυλλουμ μαλονάκιν γι σκορπίγγετι καταῆς. Γέγιτι κι ἡ αἰλιά γλουσσαριὰ μὴ τὰ πουλιά κι ἔπιανναν νὰ τρώουν του κεχρίν. Γέγιτι πάλι τοῦ κεχρίν ἀλα-ποῦ κι τρώει τὴν ι-γλουσσαριὰ μὴ τὰ πουλιά κι ἀπέν, γέγιτι ἑναν ὠραίουμ βαλλικάριν.

Ἡ βασιλιάς κι τοῦ μεντζιλίκιν ἰθάμαζαμ του θώρηνά-σιν αὐτὰ τὰ πρόματα. Τότι ἰρώτηξαν του παλικάριν, τί λόουν δουλλεῖς εἶν' αὐτές. Λέει τους κι τοῦ πιδὶν ἀπ' τὴν ἀρχὴν ὡς τοῦ τέλους, πὼς ἔθειν του βασιλιᾶ τὴν γόρην, κι εἶπαν του νὰ μάθει τέχνημ του ἔν δὴν ἔχει στοῦν γόσμουν γι ἔμαθιν αὐτὴν δὴν δέχνην, νὰ γέγιτι ὅ,τι θέλει.

Τότι κι ἡ βασιλιάς βγάλλει τὴν γουρόναβ βάλλει τὴν στοῦ πιδιου τὴν γιφάλην γι κάμνουχ χαρὲς κι γάμους σαράντα μέρις κι δίδει του δὴν γόρην του κι κάμνει του γι βασιλιᾶν.

Ἰπῆα κι ἰβὼ στοῦ γάμουν γι ἔδεκάμ μου μιὰ μὴ τὴν γουτάλαν γι ἀκόμα στέκετι τοῦ σημάδιν. Θέλιτι πιστεψίτι του, θέλιτι μὴν του πιστέψιτι.

ΤΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ ΤΟΥ ΕΪΒΑΧΗ

χιλιάδες, ὅμως τῆς μιᾶς πόρτας τὸ κλειδὶ νὰ μὴν τὸ δώ-σεις.

Αὐτὰ τ' ἀκούει ὁ Ἐιβάρχης, λέει : «Αὐτὸς πῆρε τὴν τέχνη μου». Βγαίνει κι ἔρχεται ἀγνώριστος. Λέγει στὸ γέρο :

— Πόσα θέλεις γιὰ τὸ χαμάμι σου ;

Κτυπᾷ κάτω, κτυπᾷ πάνω, πενήντα χιλιάδες γρόσια, τοῦ τὸ παραδίνει. Ἀφήνει τὸ ἓνα κλειδί. Λέει : «Καὶ καλὰ θὰ μοῦ τὸ δώσεις».

Δυναστικὰ παίρνει τὸ κλειδάκι, τὸ κτυπᾷ κάτω, χαλᾷ τὸ χαμάμι καὶ γίνεται ἓνα πουλάκι, ἓνα σπουργιτάκι. Γίνεται καὶ ὁ Ἐιβάρχης ἓνας ἀετός, χάνει τὸ πουλάκι ἀπὸ κλαδὶ σὲ κλαδί, τὸ πουλάκι πᾶει στοῦ βασιλιᾶ τὸ περιβόλι, γίνεται ἓνα τριαντάφυλλο ἔσα μ' ἓνα πινάκι. Τὸ βλέπουν ἀπὸ τὸ παλάτι, πᾶνε, τὸ κόβουν, τὸ φέρνουν στὸ βασιλιά. Γίνεται κι ὁ Ἐιβάρχης ἓνας τραγουδιστής, ἔρχεται στὸ παλάτι καὶ τὸν ἔφεραν νὰ παίξει τὸ βιολί του.

Ἐκεῖ ποῦ ἔπαιζε τὸ παιχνιδι του, γίνεται μιὰ ἀγελάδα κι ἀνοίγει τὸ στόμα της νὰ φάγει τὸ τριαντάφυλλο. Ἀμέσως

γίνεται καὶ τὸ τριαντάφυλλο κεχρὶ καὶ σκορπίζεται κατα-γῆς. Γίνεται καὶ ἡ ἀγελάδα κλωσαριὰ μὲ τὰ πουλιά κι ἄρχισαν νὰ τρώνε τὸ κεχρὶ. Γίνεται πάλι καὶ τὸ κεχρὶ ἀλεποῦ καὶ τρώει τὴν κλωσαριὰ μὲ τὰ πουλιά κι ὕστερα γίνεται ἓνα ὠραῖο παλικάρι.

Ὁ βασιλιάς καὶ τὸ συμβούλιο, θαυμάζανε ποῦ θωρού-σανε αὐτὰ τὰ πράγματα. Τότε ρώτησαν τὸ παλικάρι, τί λογιῶν δουλειὲς εἶναι αὐτές. Τούς λέγει καὶ τὸ παιδὶ ἀπὸ τὴν ἀρχὴν ὡς τὸ τέλος, πὼς ἤθελε τοῦ βασιλιᾶ τὴν κόρη, καὶ τοῦ εἶπαν νὰ μάθει τέχνη ποῦ δὲν τὴν ἔχει στὸν κόσμος, κι ἔμαθε αὐτὴ τὴν τέχνη, νὰ γίνεται ὅ,τι θέλει.

Τότε ὁ βασιλιάς βγάξει τὴν κορόνα καὶ τὴν βάξει στοῦ παιδιοῦ τὴν κεφαλὴ καὶ κάμνουν χαρὲς καὶ γάμους σαράντα μέρες καὶ τοῦ δίνει καὶ τὴν κόρη του καὶ τὸν κάμνει καὶ βασιλιά.

Ἐπῆγα κι ἐγὼ στὸ γάμο καὶ μοῦ δώσανε μιὰ μὲ τὴν κουτάλα κι ἀκόμα στέκεται τὸ σημάδι. Θέλετε πιστέψετε το, θέλετε μὴν τὸ πιστέψετε.

Ἡ Ἀβεσσαλώμ

« Μόλις τ' ἄναψε, φανερώθηκαν μπροστά του δώδεκα κόρες... »

Ὁ Ἀβεσσαλώμ

16. Ἡ Ἀβεσσαλώμ

Ἰκεῖνουν δούν γιρὸν εἶχιν ι-μιὰγ γιργιάν γι εἶχιν ἔναμ βιδά-
κιν, κὶ τό ἄεαν Ἀβεσσαλώμ. Τοῦ πῆν εἰς τοῦ σκουλλειόν,
ἐμαθιν ι-γράμματα.

“Ὅταν ἐβγαλὶν δου ἀποὺ τοῦ σκουλλειόν, ἔδεκιν δου σ’ ἔ-
ναν γαφετζὴν γι βουήθηγγιν δουν εἰς τὸν γαφενέν. Τοῦ πι-
δάκιν ἦταν ἐξεπνουν γι βούλους ἢ κόσμους ἰσάστιγγιμ μαζὶν
δου. Καρσοῦ εἶχιν ἕναν ἄρχουνδαζ ζαράφην. Αὐτὸς ἰθώ-
ρηγγιν δού πιδάκιν γι ἐθελὶν δου νὰ τοῦ πάρει μαζὶν δου
στοῦ ζαράφικουν. Ἰρώτηξιν δου :

— Τούνους εἶσι ;

Κὶ εἶπιν δουν :

— Εἶμου τῆς γιργιάς.

— Θέλεις νὰ ῥτεις μαζὶμ μου; Νὰ σὶ δίου κὶ μαϊδιὰ, γιὰτὶ
ἡ καφετζῆς ἔς σὶ δίδει τίποτα, μόνουν ὅ,τι φάεις κὶ ὅ,τι πιεῖς.

Κὶ εἶπιν δουν :

— Πέ του τῆμ μάναμ μου κὶ θέλου κὶ ἰβὼ νὰ ῥτου.

Εἶπιν δου τῆμ μάναν δου κὶ δέκτηκιν γι ἡ γιργιά. Ἰπῆν
δου πιδάκιν εἰς τοῦ ζαράφικουν γι ἰδούλευγιμ μαζὶν δου. Τοῦ
πιδάκιν ἦταν δόσουν ἐξεπνουν. Βούλην δὴν ἡμέραν ἰδούλευ-
γιν γι τοῦ βράδου ἔθ’ ἄψει τῆλ λάμβαν νὰ κάμει τοὺς λουαρι-
σμοὺς βούλης τῆς ἡμέρας, τ’ ἄλουσφερίσιν ἠδκαμναν γι νὰ
κλείσει τοῦ μαεζίν, νὰ φύει νὰ πάει νὰ κοιμηθεῖ. Τὴν αὐγὴν,
πρὶν ζυπγήσει τ’ ἀφινδικόν, ἰπήαιγγιν, ἐγγοῖν δὴμ ἠόρταν,
ἐπιαιγγιν δὴν ι-σβουγγαλλιάν, ἰσβουγγάλληγγιμ μέσα ὄξου,
τό ἄκαμνιν γαρφέτιν. Τ’ ἀφινδικὸν ἰχαίρουνδαν ποὺ τὰ θώ-
ρηγγιν αὐτά.

Ἰκεῖνα τὰ χρογγία εἶχιν ἕναν Ἰβριόν, κὶ αὐτὸς ἀράτηγγιν
ἀρχαῖα κὶ ἰκεῖ ποὺ γύριγγιν ἡῶριν ἕναμ ὑόργουν γι μιὰν ἠόρ-
ταμ μαρμαρέγγιν γι ἔγραφιμ βάνου : « Ἀβεσσαλώμ, Ἀβεσσα-
λώμ, γγίσι τοῦ χέρισ σου πάνου ».

Κατιβαίγγει, ἀποὺ πόλιν σὶ πόλιν γι ἰγύρευγιν νὰ ἴβρει
τοὺν Ἀβεσσαλώμ. Ἡρτιν γι στήμ ἠόλιμ βού ἔχιν δουζ ζα-
ράφημ μὶ τοῦ πιδάκιν. Ἐκουσιμ βού τοὺν ἔλεαν Ἀβεσσα-
λώμ κὶ ἕκατῶν γι ἰσκέβγουνδαν, πῶς θὰ τοῦμ ἠάει στοῦμ
ὑόργουν, νὰ τοὺν ἀγγοῖξει τῆμ ἠόρταν. Κὶ ἰσκέφτηκιν γι
ἰπῆριν ἕναν ἄζὸμ μὶ τοῦ ἔερν, ἰψούγγισιν γι κουρουνδού, ἀποὺ
βούλα τὰ γκλιούδρια, κὶ τὰ ἔχιν ἔτοιμα. Τοῦ βράδου ἔφυῖν
d’ ἀφινδικὸν γι ἀπόμειγιν ἡ Ἀβεσσαλώμ. Ὅταν ἕκατῶν
νὰ κάμγει τοὺς λουαρισμοὺς, ἡμῆιν γι ἡ Βριὸς μέσα.

Εἶπιν δουν :

— Καλησπέρα, τί κάμγεις, γιό μου, γύχτα ὦρα ; Βούλα
τὰ μαῖζιά ἐκλείσαν γι σὺ ἀκόμα πουλιμαῖς ;

Λέει τουν :

— Τί νὰ κάμου, ποὺ ἴμου φτουχὸς κὶ πρέπει νὰ γλιτώ-
σου τῆδ δουλλειάμ μου κὶ ἔτσι νὰ πάου νὰ κοιμηθοῦ ;

Ἡ Ἰβριὸς μάζους τοὺν ἐπιαιγγισ στήν γουβένδαν, γιὰ νὰ
τοῦχ χασουμερήσει, νὰ μείνει πρὶ γύχτας στήδ δουλλειάν
δου. Ὅταν ἰγγήκινζ ζουνδάγιν γι ἔν ἐβλεπισ ὄξου τοῦ δά-
χτυλοῦς σου, ἰγγίτωσιν γι τοῦ πιδάκιν γι ἡβγιν ὄξου
κὶ κλείδωσιν γι ἐθελιν νὰ πάει στοῦ σπίτιν δου, ἡ Ἰβριὸς εἶπιν
δουν :

— Ἐλα κὶ σὺ καλλίκεψι στ’ ἄζόν, νὰ σὶ πάου ἔσα μὶ τοῦ
σπίτις σου, γιὰτὶ εἶγιν ι-ζουνδάγιν γι ἔν ι-μῆλεπισ.

Τοῦ πιδάκινχ χαμέτα ἰπῆδῃσιν εἰς τ’ ἄζόν γι ἔφυῖμ μὶ
τοὺν Ἰβριόν. Χὰν ἰπῆν κουνδὰ στοῦ σπίτιν δουν, εἶπιν δουν
Ἰβριόν :

— Κατίβασί μου κὶ ἡρταμουν εἰς τοῦ σπίτιμ μας.

Ἡ Ἰβριὸς δίδει μιὰν γουρπατσάν d’ ἄζόν κὶ ἔτρεχιμ μὶ τὰ
τέσσερα. Τοῦ πιδάκιν ἰσκέφτηκιν νὰ ἠηδήσει, ἔθθα σκουτου-
θεῖ. Ἐκλαῖν γι φάναγγιν, δὴμ μάναν δου νὰ τοὺν γιτάρει.
Ἡ Ἰβριὸς ὅμους τῆδ δουλλειάν δου. Χάτι κὶ νὰ πᾶς, χάτι
κὶ νὰ πᾶς, κουνδὰ τὴν αὐγὴν ἔφταξαν εἰς τοῦμ ὑόργουν. Ἰκα-
τέβασιν δου πιδάκιν ἀφ’ τ’ ἄζόν, ἡψαν ι-μιὰφ φουτιάν,
ἐβαλὶν δου δὰ γκλιούδρια μῆρουστά του κὶ παραέλαγγιν
δου γι ἔλειν δουν, θὰ σὶ δέκου μαϊδιὰ πουλλά, νὰ πάεις τῆμ
μάνασ σου, νὰ μὴν εἶσι δούλους εἰς τοὺν ἄλλουν γι τοῦ βράδου
θὰ πάουμουν εἰς τῆμ μάνασ σου κὶ μὴχ χουλλιάς.

Χὰν ἰφώτησιν, ἰπῆαν εἰς τῆμ ἠόρταν δοῦ ὑόργου κὶ εἶ-
πιν δου :

— Βάλι τοῦ χέρισ σου πάνου στήμ ἠόρταν.

Ἐβαλὶν δου χέριν δου πάνου στήμ ἠόρταν γι χαμέτα ἐγ-
γοῖζιν. Εἶπιν δου :

— Ἐμῃα μέσα κὶ ἀγίβα πάνου κὶ ὅ,τι ἔχει, μὰ πέτρις
ἔχει, μὰ ξύλα ἔχει, νὰ τὰ ρίχτεις κάτου ἀποὺ τοῦ παναθούριν.

Τοῦ πιδάκιν ἐπιαιγγιν γι ἔρριχτιν ὅ,τι εὔρισκιν : χρουσα-
φικά, διαμανδόπετρις, πιρλάνδρια, δαχτυλιδόπετρις, κὶ ὅ,τι
βάλει τοῦ μυαλὸς σου. Ἡ Ἰβριὸς ἰγίμωσιν δὰ στα τῶου-
βάλλια.

Κατιβαίγγει κὶ τοῦ πιδάκιν γι θουρᾶ τῆμ ἠόρταν γλει-
στήν. Βάλλει τοῦ χέριν δου πάνου στήμ ἠόρταν, ἔν ἀγγοῖει.
Ἐπιαιγγιν νὰ κλαίει. Ἀγίβαίγγει πάνου νὰ τὰ δέκει ἀποὺ τοῦ
παναθούριν, εἶγιν ὑψηλὰ κὶ ἂ σκουτουθεῖ.

Ἀς ἀφήκουμουν δούν Ἰβριόν, ποὺ πῆριν δὰ τῶουβάλλια
μὶ τὰ χρουσάφια κὶ μὶ τὰ διαμανδικὰ κὶ γέγιν ἡ πρὶ ἄρχουν-

16. Ὁ Ἀβεσσαλώμ

Ἐκεῖνο τὸν καιρὸ εἶχε μιὰ γριὰ καὶ εἶχε ἓνα παιδάκι, ποὺ τὸ λέγανε Ἀβεσσαλώμ. Τὸ πῆγε στὸ σχολεῖο, ἔμαθε γράμματα.

Ὅταν βγῆκε ἀπὸ τὸ σχολεῖο, τὸ ἔδωσε σ' ἓνα καφετζή καὶ τὸν βοήθοῦσε στὸ καφενεῖο. Τὸ παιδάκι ἦταν ἔξυπνο καὶ ὅλος ὁ κόσμος σάστιζε μαζί του. Ἀπέναντι εἶχε ἓναν ἄρχοντα σαράφη. Αὐτὸς ἔβλεπε τὸ παιδάκι καὶ ἤθελε νὰ τὸ πάρει κοντά του, στὸ σαράφικό του. Τὸ ρώτησε :

— Ποιανοῦ εἶσαι ;

Καὶ τοῦ εἶπε :

— Εἶμαι τῆς γριᾶς.

— Θέλεις νὰ ῥθεις μαζί μου ; Νὰ σοῦ δίνω χρήματα, γιατί ὁ καφετζῆς δὲ σοῦ δίνει τίποτα, παρὰ μόνο ὅ,τι τρῶς καὶ ὅ,τι πίνεις.

Καὶ τοῦ εἶπε :

— Πές το στὴ μάνα μου, καὶ ἐγὼ τὸ θέλω νὰ ῥτω.

Τὸ εἶπε στὴ μάνα του καὶ ἡ γριὰ δέχτηκε. Πῆγε τὸ παιδάκι στὸ σαράφικο καὶ δούλευε μαζί του. Τὸ παιδάκι ἦταν πολὺ ἔξυπνο. Ὅλη τὴν ἡμέρα δούλευε καὶ τὸ βράδυ ἤθελε νὰ ἀνάψει τὴ λάμπα νὰ κάμει τοὺς λογαριασμοὺς ὅλης τῆς ἡμέρας μὲ τὸ ἀλυσφερίσι ποὺ ἔκαμναν καὶ νὰ κλείσει τὸ μαγαζί, νὰ φύγει νὰ πάει νὰ κοιμηθεῖ. Τὴν αὐγὴ, πρὶν ξυπνήσει τ' ἀφεντικό, πῆγαινε, ἀνοίγε τὴν πόρτα, ἔπιανε τὴ σκούπα, σκουποῦσε μέσα καὶ ἔξω, ὅλα γίνονταν καθρέφτης. Τὸ ἀφεντικό χαίρουταν ποὺ τὰ ἔβλεπε αὐτά.

Ἐκεῖνα τὰ χρόνια εἶχεν ἓνα Ἑβραῖο. Αὐτὸς ὁ Ἑβραῖος ἀναζητοῦσε ἀρχαῖα καὶ ἐκεῖ ποὺ γύριζε βρῆκε ἓναν πύργο μὲ μιὰ μαρμάρινη πόρτα καὶ ἔγραφε πάνω : « Ἀβεσσαλώμ, Ἀβεσσαλώμ, ἄγγισε τὸ χέρι σου πάνω ».

Κατεβαίνει, καὶ ἀπὸ πόλη σὲ πόλη γυρεύει νὰ βρεῖ τὸν Ἀβεσσαλώμ. Ἦρθε καὶ στὴν πόλη ποὺ ἦχε τὸ σαράφικο μὲ τὸ παιδάκι. Ἀκουσε πὼς τὸ παιδάκι τὸ ἔλεγαν Ἀβεσσαλώμ καὶ ὅλο σκέφτονταν, πὼς θὰ τὸν πάει στὸν πύργο, νὰ τοῦ ἀνοίξει τὴν πόρτα. Καὶ σκέφτηκε καὶ πῆρε ἓνα ζῶο μὲ σέλα, ψοῦνισε ξερούς καρπούς, στραγαλοσταφίδες, καὶ τὰ εἶχε ἑτοιμα. Τὸ βράδυ ἔφυγε τ' ἀφεντικό καὶ ἔμεινε ὁ Ἀβεσσαλώμ. Ὅταν κάθισε νὰ κάμει τοὺς λογαριασμούς, μπῆκε μέσα ὁ Ἑβραῖος.

Τοῦ λέει :

— Καλησπέρα, τί κάμνεις, γιό μου, νύχτα ὥρα ; Ὅλα τὰ μαγαζιά ἐκλείσαν καὶ σὺ ἀκόμα δουλεύεις ;

Τοῦ λέει :

— Τί νὰ κάμω, ποὺ εἶμαι φτωχὸς καὶ πρέπει νὰ τελειώσω τὴ δουλειά μου καὶ μετὰ νὰ πάω νὰ κοιμηθῶ ;

Ὁ Ἑβραῖος ἐπίτηδες ἔπιανε τὴν κουβέντα, γιὰ νὰ τὸν χασομερήσει, νὰ μείνει πιὸ νύχτα στὴ δουλειά του. Ὅταν ἔγινε σκοτάδι καὶ ἔξω δὲν ἔβλεπες τὸ δάχτυλό σου, τέλειωσε καὶ τὸ παιδάκι καὶ βγῆκε ἔξω νὰ κλειδώσει καὶ ἤθελε νὰ πάει στὸ σπίτι του, ὁ Ἑβραῖος τοῦ εἶπε :

— Ἐλα καὶ σύ, καθαλίκεψε τὸ ζῶο, νὰ σὲ πάω ὡς τὸ σπίτι σου, γιατί εἶναι σκοτάδι καὶ δὲ βλέπεις.

Τὸ παιδάκι ἀμέσως πῆδησε στὸ ζῶο καὶ ἔφυγε μὲ τὸν Ἑβραῖο. Ὅταν πῆγε κοντὰ στὸ σπίτι του, εἶπε τοῦ Ἑβραίου :

— Κατέβασέ με καὶ ἤρθαμε στὸ σπίτι μου.

Ὁ Ἑβραῖος δίνει μιὰ καμουτσιὰ στὸ ζῶο καὶ ἔτρεχε μὲ τὰ τέσσερα. Τὸ παιδάκι σκέφτηκε νὰ πηδῇ, μὰ θὰ σκοτωνόντανε. Ἐκλαίει καὶ φώναζε τὴ μάνα του, νὰ τὸ γλιτώσει. Ὁ Ἑβραῖος ὁμως τὴ δουλειά του. Ἄιντε καὶ νὰ πᾶς, ἄιντε καὶ νὰ πᾶς, κατὰ τὴν αὐγὴ ἔφτασαν στὸν πύργο. Κατέβασε τὸ παιδάκι ἀπὸ τὸ ζῶο, ἀνάψανε μιὰ φωτιά, τοῦ ἔβαλε τίς στραγαλοσταφίδες μπροστά του καὶ τὸ παρηγοροῦσε καὶ τοῦ ἔλεγε πὼς θὰ σὲ δώσω πολλὰ λεφτά, νὰ πᾶς στὴ μητέρα σου, νὰ μὴν εἶσαι δοῦλος τοῦ ἄλλου καὶ τὸ βράδυ βράδυ θὰ πᾶμε στὴ μάνα σου καὶ μὴ λυπᾶσαι.

Ὅταν φώτισε, πῆγαν στὴν πόρτα τοῦ πύργου καὶ τοῦ εἶπε :

— Βάλε τὸ χέρι σου πάνω στὴν πόρτα.

Ἐβαλε τὸ χέρι του πάνω στὴν πόρτα καὶ ἀμέσως ἀνοίξε. Τοῦ εἶπε :

— Ἐμπα μέσα καὶ ἀνέβα πάνω καὶ ὅ,τι ἔχει, μὰ πέτρες ἔχει, μὰ ξύλα ἔχει, νὰ τὰ ρίχνεις κάτω ἀπὸ τὸ παράθυρο.

Τὸ παιδάκι ἄρχισε καὶ ἔριχτε ὅ,τι ἔβρισκε : χρυσαφικά, διαμαντόπετρες, μπριλάντια, δαχτυλιδόπετρες καὶ ὅ,τι βάλει τὸ μυαλό σου. Ὁ Ἑβραῖος γέμισε μ' αὐτά τὰ τσουβάλια.

Κατεβαίνει καὶ τὸ παιδάκι καὶ βλέπει τὴν πόρτα κλειστή. Βάζει τὸ χέρι του πάνω στὴν πόρτα, δὲν ἀνοίγει. Ἀρχισε νὰ κλαίει. Ἀνεβαίνει πάνω νὰ ριχτεῖ ἀπὸ τὸ παράθυρο, ἀλλὰ ἦταν ψηλὰ καὶ θὰ σκοτωνόταν.

Ἀς ἀφήσουμε τὸν Ἑβραῖο, ποὺ πῆρε τὰ τσουβάλια μὲ τὰ χρυσαφικά καὶ τὰ διαμαντικά καὶ ἔγινε ὁ πιὸ ἄρχοντας τοῦ κόσμου. Ἀς πιάσουμε τὸ παιδάκι. Ἐκλαίει καὶ ὀδύρονταν μέσα στὸν πύργο, ποὺ ἦταν μέσα στὰ δάση, ὅλο-

δας τοῦ κόσμου. Ἄς πιάσουμεν δού πιδάκιν. Ἐκλαῖν γι ὀδύρουδαμ μέσα στοῦμ ὑργουν, πού 'ταν μέσ' στ' ὀρμάνια, μόνια μαναχόν, κι 'έν εἶχιν γανέναν νά τούν γιτάρει. Ἰκεῖ πού γύριγγιν δού πιδάκιμ μέσα στοῦμ ὑργουν, στὰ ἰσοσπένδια εὔρισκιν γάρκανα κι παῖδια ἀθρουπινά κι ἔλαιν «γι ἰβώ τὰ ἴδια θά πάθου». Ὅσουμ ἡοῦ θώριγγιν αὐτά, ἔβαλλιν ἡιὰ μιάλις φουνές. Πουὸς τούν ἔκουῖν ;

Χάν ἰνέχτιασιν, ἔτσα στραβά στραβά πού παλάτευιν, βρίσκει ἕναν γουτόν σπέρτα κι ἕναλ λυχναράκιμ μικρόν. «Ἄς τ' ἄψου νά μὴν γάθουμου ζουνδάνιν». Μόλις τοῦ 'ψιν, ἰφαγιρώθηκαν ἰμβρουστά του δώδεκα κόρις μὲ δώδεκα τσεβρέδους φλουριά κι ἔφεραν δὴς τα μβρουστά του, κι αὐτὲς ἡ κάθε μὲ μὲ τοῦ ὀργανοῦν δὴς, ἰχόρευαν γι τραούδηνναν. Ἐστρωνναν δούσ σοφράν, κι φάναναν γι τοῦ πιδάκιν γι ἔτρωῖν μαζίν δουν. Τοῦ πιδάκιν ἰφουούνδαν, ἀμ' τί ἔθελιν νά κάμει ; Αὐτὲς εἶχαν δουγ γι' ἀφινδικόν δουν, ἀμ' αὐτὸς 'έν δού 'ξερν πού 'ταβ βούλη ἡ μαχεία στοῦ λυχναράκιν. Ἐπειδὴ ἦταν ξαγρυπνησμένουν, πάνου στοὺς σοφράν ὅταν ἔφαῖν ἰκοιμούνδαν. Οἱ κόρις εἶπαν δού :

— Νυστάγγεις, ἀφινδικόν ; Θέλεις νά φύουμεν ;

Τοῦ πιδάκιν εἶπιν :

— Φύῖτι ! γιὰ νά φύει κι ἀποὺ τοῦφ φύουν.

Εἶπαν δού :

— Ζῶξι μας νά φύουμεν !

— Πῶς νά σᾶς ζώξου ;

Κι εἶπαν δού :

— Σβῆσι τοῦ λυχναράκιν νά φύουμεν.

Ἐσβησιν δού λυχναράκιν, κι χαμέτα μὴν κόρις, μὴν βγίλλιά, μὴν χορέ, μὴν τραβούδια !

Ἰκοιμήθηκαν δού πιδάκιν ἔσα μὲ τοῦ προυῖ.

Τὴν ἄλλην ἡμέραν, χάν ἰπένασιν, εἶπιν : «ἄς ἄψου πάλι τοῦ λυχναράκιν, 'ὰ δοῦμον θά 'ρτουμ βάλι οἱ κόρις κι ἡ σουφράς μὲ τὰ φαγιά ;».

Ἦψιν δού λυχνάριν, χαμέτα πάλι νά οἱ κόρις μὲ τοὺς τσεβρέδους κι τὰ φλουριά ἰπάαιννάν δὴς τα μβρουστά του κι τραβιούνδαν παρακεῖ κι τραούδηνναν γι χόρευαν γι ἔπαιζαν δὲ βγίλλιά τουν. Ἦρτιν γι ἡ σουφράς, ἔκατσιν, ἔφαν. Ἐσβησιχ χαμέτα τοῦ λυχναράκιν γι ἔφουαν ἀποὺ μβρουστά του.

Ἰσχεύουνδαν δού πιδάκιν, πῶς θά πάει στὴν μάναν δού. Ἰκεῖ πού σκεύουνδαν, εἶπιν : «Ἄντζαμ μου νά τίς ποῦ νά μ' ἀγγοῖζουν δὴμ ἡόρταν ; Ἐμ μὲ τὴν ἀγγοῖζουν ;».

Ἦψιμ βάλι τοῦ λυχναράκιν, ἦρταν οἱ κόρις μὲ τοὺς τσεβρέδους κι μὲ τὰ φλουριά κι ἀποὺ πίσου ἡ σουφράς. Ὑστερα ἀποὺ τοῦ φαῖν εἶπιν δους :

— Ἰβώ θέλου νά πάου στὴν μάναν μου.

Κατιβαίννουβ βούλοι μαζίν γάτου, ἀγγοῖζουν δὴμ ἡόρταν, βγαίννουβ ὄξου, σβήγγει τοῦ λυχναράκιν, κλείγγει ἡ πόρτα κι βάζλει τοῦ λυχναράκιν εἰς τὴν τσέπην δού κι ἔφουῖν.

Ἐπιασιν δούν ἰδρόμουν. Τοῦ σπῖτιν δού ἦταμ μακριά. Ἰγύκτιασιν εἰς τούν ἰδρόμουν, ἦψιν δού λυχναράκιν, ἦρταν οἱ κόρις πάλι μὲ τὰ φλουριά κι ὕστερα ἡ σουφράς, ἔφαν, ἦπιαν, ἔσβησιν δού λυχναράκιν γι ἔπεςιν γι κοιμήθηκαν. Χάν ἰφώτισιν ἔπιασιν δούν ἰδρόμουν κι ἔφευγιν γιὰ τοῦ σπῖτιν δού.

Χάν ἰχάθηκαν δού πιδίν, τ' ἀφινδικόν δού ἰπῆῖν δού προυῖ κι 'έν δούν ἡῖρις στοῦ μαεζίν. Ρουτᾶ τὴν μάναν δού, ἡ γιργιά εἶπιν δουν :

— Ἰβώ θαροῦ κι ἔφηκίς τουν νά κοιμηθεῖ μὲ τὰ πιδιά σου, ἐπειδὴ ἦταν γύχτα.

Αὐτὸς χαμέτα ἰπῆῖν στοῦ κονάκιν γι εἶπιν ὅτι ἰχάθηκαν δού πιδάκιν. Τοῦ κονάκιν ἔστειλιν ὀλτσίδους νά βροῦν δού πιδάκιν, ἰστάθην ἀδύνατον νά τό 'βρουν.

Ἄς ἔρτουμουμ βάλι στοῦ πιδάκιν. Τὴν ἄλλην δὴν ἡμέραν, ὅπως εἶπαμον, ἰπῆῖν μαναχόν δού στοῦ σπῖτιν δού. Ἰπῆῖν στ' ἀφινδικόν δού. Ἰρώτῆσιν δουν, ποῦ ἦταν ἰδυὸ μέρις κι εἶπιν δουν :

— Ἐνας ἄθρωπους μὲ πῆριν γι ἔφουῖν δὴν γύχταν, ἀμ' ἰβώ ἰκασκίνεψα κι ἦρτα.

Δίει στ' ἀφινδικόν δού κλειδίν, κι ἔγγοιζιν δὴμ ἡόρταν δού κι εἶδιν, βούλα τὰ μαῖδιὰ ἦταμ μέσα στοῦχ χιοτσερέν. Κι εἶπιν δουν :

— Ἐλα στοῦ μαεζίν.

Κι εἶπιν δού πιδάκιν :

— Ἰβώ πλῖν 'έν ἔρχουμου στοῦ μαεζίν, γιὰτὶ φουοῦμου.

Ἰκεῖνους τοὺς τσεβρέδους μὲ τὰ φλουριά, πῶψιν εἰς τούν ἰδρόμουν δού λυχναράκιν, τοὺς ἔφεριμ μαζίν δού στὴν μάναν δού. Ἐπιασιμ μαστόρους, ἰχάλασιν δού σπῖτιν δού κι ἔκαμιν δού ψηλὸν κόλλια. Χάν ἰγλίτωσιν δού σπῖτιν, ἰρώτῆζιν δουν ἡ μάναν του :

— Ποῦ τὰ 'βρεις, μουρόμ μου, τὰ λεφτά ;

Κι εἶπιν δὴν :

— Θὰ σὶ δείξου ποῦ τὰ 'βρα τὰ μαῖδιὰ.

Ἡ μάναν του ἔθελιν νά μαειρέψει κι εἶπιν δὴν :

— Ἐθὸ θὰ μαειρέψεις.

Χάν ἰνέχτιασιν, ἦψιν τοῦ λυχναράκιν γι ἦρταν οἱ κόρις μὲ δώδεκα τσεβρέδους μὲ τὰ φλουριά κι κάθε μὲ μὲ τοῦ βγίλλιν δὴς, ἔφεραν δούς τσεβρέδους μβρουστά στοῦ πιδίν, κι τραβήχτηκαμ ἡαρά πίσου κι ἔπιασαν νά τραβουδοῦν. Ἦ-

μόναχο, και δὲν εἶχε κανένα νὰ τὸ γλιτώσει. Ἐκεῖ ποὺ γύριζε τὸ παιδάκι μέσα στὸν πύργο, στὶς γωνιὲς ἔβρισκε κρανία καὶ παῖδια ἀνθρωπινὰ κι ἔλεγε : «Καὶ γὰρ τὰ ἴδια θὰ πάθω». Ὅσο ἔβλεπε αὐτά, τόσο φώναζε πρὶν δυνάτῃ. Ποιὸς νὰ τὸ ἀκούσει ;

Ὅταν νύχτωσε, ἔτσι στραβὰ στραβὰ ποὺ ψαχοῦλε, βρίσκει ἓνα κουτὶ σπέρτα κι ἓνα λυχναράκι μικρό. «Ἄς τὸ ἀνάψω, νὰ μὴν κάθουμαι στὰ σκοτεινά». Μόλις τ' ἀναψε, φανερώθηκαν μπροστά του δώδεκα κόρες μὲ δώδεκα μαντίλια κεντημένα γεμάτα φλουριά καὶ τοῦ τὰ ἔφεραν, μπροστά του, ἡ κάθε μιὰ μὲ τὸ ὄργανό της, χόρευαν καὶ τραγουδοῦσαν. Ἔστρωναν τὸ σοφρά, τὸ χαμηλὸ τραπέζι, καὶ φώναζαν καὶ τὸ παιδάκι κι ἔτρωγαν μαζί του. Τὸ παιδάκι φοβόταν, μὰ τί μπορούσε νὰ κάμει ; Αὐτὲς τὸν εἶχαν γι' ἀφεντικό τους, ὅμως αὐτὸς δὲν τὸ ἤξερε πὼς ὅλη ἡ μαγεία ἦταν στὸ λυχναράκι. Ἐπειδὴ ἦταν ξαγρυπνημένος πάνω στὸ τραπέζι, ὅταν ἔφαγε κοιμήθηκε. Οἱ κόρες τοῦ εἶπαν :

— Νυστάζεις, ἀφεντικό ; Θέλεις νὰ φύγουμε ;
Τὸ παιδάκι εἶπε :
— Φύγετε! γιὰ νὰ τοῦ φύγει καὶ ὁ φόβος.
Τοῦ εἶπαν :
— Διῶξε μας νὰ φύγουμε!
— Πῶς νὰ σὰς διῶξω ;
Καὶ τοῦ εἶπαν :
— Σβῆσε τὸ λυχναράκι, νὰ φύγουμε.

Ἐσβησε τὸ λυχναράκι, καὶ ἀμέσως μῆτε κόρες, μῆτε βιολιά, μῆτε χοροί, μῆτε τραγούδια! Κοιμήθηκε τὸ παιδάκι ἔως τὸ πρωί.

Τὴν ἄλλη μέρα, ὅταν πείνασε, εἶπε : «Ἄς ἀνάψω πάλι τὸ λυχναράκι, νὰ δοῦμε ἂν θὰ ῥτουν πάλι οἱ κόρες καὶ τὸ τραπέζι, μὲ τὰ φαγιά».

Ἄναψε τὸ λυχναράκι, ἀμέσως πάλι νὰ οἱ κόρες μὲ τὰ μαντίλια καὶ τὰ φλουριά· τοῦ τὰ πῆγαιναν μπροστά του καὶ τραβιόντουσαν παρέκει καὶ τραγουδοῦσαν καὶ χόρευαν κι ἔπαιζαν τὰ βιολιά τους. Ἦρθε καὶ τὸ τραπέζι, κάθισαν, ἔφαγαν. Ἀμέσως ἔσβησε τὸ λυχναράκι κι ἔφυγαν ἀπὸ μπροστά του.

Σκεφτόντανε τὸ παιδάκι, πῶς θὰ πάει στὴ μάνα του. Ἐκεῖ ποὺ σκέφτονταν, εἶπε : «Ἄραγε νὰ τοὺς πῶ νὰ μ' ἀνοίξουν τὴν πόρτα ; Δὲ θὰ μοῦ τὴν ἀνοίξουν ;».

Ἄναψε πάλι τὸ λυχναράκι, ἦρθαν οἱ κόρες μὲ τὰ μαντίλια καὶ μὲ τὰ φλουριά κι ἀπὸ πίσω τὸ τραπέζι. Ὑστερα ἀπὸ τὸ φαγητὸ τοὺς εἶπε :

— Ἐγὼ θέλω νὰ πάω στὴ μάνα μου.
Κατεβαίνουν ὅλοι μαζί κάτω, ἀνοίγουν τὴν πόρτα,

βγαίνουν ἔξω, σβήνει τὸ λυχναράκι, κλείν' ἡ πόρτα καὶ βάζει τὸ λυχναράκι στὴν τσέπη του κι ἔφυγε.

Ἐπιασε τὸ δρόμο. Τὸ σπῖτι του ἦταν μακριά. Νυχτώθηκε στὸ δρόμο. Ἄναψε τὸ λυχναράκι, ἦρταν οἱ κόρες πάλι μὲ τὰ φλουριά κι ὕστερα τὸ τραπέζι, ἔφαγαν, ἤπιαν, ἔσβησε τὸ λυχναράκι κι ἔπεσε καὶ κοιμήθηκε. Ὅταν φώτισε, ἔπιασε τὸν δρόμο κι ἔφυγε γιὰ τὸ σπῖτι του.

Ὅταν χάθηκε τὸ παιδί, τ' ἀφεντικό του πῆγε τὸ πρωὶ καὶ δὲν τὸν βρῆκε στὸ μαγαζί. Ρωτᾷ τὴ μάνα του, ἡ γριά τοῦ εἶπε :
— Ἐγὼ νόμισα καὶ τὸν ἄφηκες νὰ κοιμηθεῖ μὲ τὰ παιδιὰ σου, ἐπειδὴ ἦταν νύχτα.

Αὐτὸς ἀμέσως πῆγε στὸ διοικητήριο, εἶπε πὼς τὸ παιδάκι χάθηκε. Τὸ διοικητήριο ἔστειλε μυστικούς ἀστυνομοὺς νὰ βροῦν τὸ παιδάκι, στάθηκε ἀδύνατο νὰ τὸ βροῦν.

Ἄς ἔλθουμε πάλι στὸ παιδάκι. Τὴν ἄλλη τὴν ἡμέρα, ὅπως εἴπαμε, πῆγε μοναχὸς του στὸ σπῖτι του. Ἐπῆγε στ' ἀφεντικό του. Τὸν ρώτησε, ποῦ ἦταν αὐτὲς τὶς δυὸ τρεῖς μέρες, καὶ τὸ παιδάκι τοῦ εἶπε :

— Ἐνας ἄνθρωπος μὲ πῆρε κι ἔφυγε τὴ νύχτα, ἀλλὰ ἐγὼ τὸ ἔσκασα καὶ ἦρθα.

Δίνει στ' ἀφεντικό του τὸ κλειδί, κι ἀνοίξε τὴν πόρτα του καὶ εἶδε, ὅλα τὰ λεφτὰ ἦταν μέσα στὸ συρτάρι. Καὶ τοῦ εἶπε :

— Ἐλα στὸ μαγαζί.
Καὶ τὸ παιδάκι εἶπε :

— Ἐγὼ πιά δὲν ἔρχομαι στὸ μαγαζί, γιὰτὶ φοβοῦμαι.
Ἐκεῖνα τὰ μαντίλια μὲ τὰ φλουριά, ποὺ στὸ δρόμο ποὺ ἔρχοταν ἀναψε τὸ λυχναράκι, τὰ ἔφερε μαζί του στὴ μάνα του. Ἐφερε μαστόρους, χάλασε τὸ σπῖτι του καὶ τὸ ἔκαμε ψηλὸ πύργο. Ὅταν τελείωσε τὸ σπῖτι, τὸν ρώτησε ἡ μάνα του :

— Ποῦ τὰ ἔβρες, μωρό μου, τὰ λεφτὰ ;
Καὶ τῆς εἶπε :

— Θὰ σὲ δείξω ποῦ τὰ ἔβρα τὰ χρήματα.
Ἡ μητέρα του ἤθελε νὰ μαγειρέψει καὶ τῆς εἶπε :
— Δὲ θὰ μαγειρέψεις.

Ὅταν νύχτωσε, ἀναψε τὸ λυχναράκι καὶ ἦρθαν οἱ κόρες μὲ δώδεκα μαντίλια φλουριά καὶ κάθε μιὰ μὲ τὸ βιολί της, ἔφεραν τὰ μαντίλια μπροστά στὸ παιδί, τραβήκθηκαν πάρα πίσω κι ἄρχισαν νὰ τραγουδοῦν. Ὑστερα ἀπὸ τὰ τραγούδια ἦρθε τὸ τραπέζι, ἔφαγαν, ἤπιαν. Ἡ μάνα του στέκεται μ' ἀνοικτὸ τὸ στόμα καὶ τὶς κοιτάζει.

Ἀπέναντι εἶχε τοῦ βασιλιᾶ τὸ παλάτι, ἄκουσαν τὸ τραγούδι καὶ τοῦ βασιλιᾶ οἱ κόρες, ἀφουκράζονται, ποῦ ἦταν

στερα ἀπὸ τὰ τραοῦδια ἤρτιν ἡ σοφράς, ἔφααν, ἤπιαν. Ἡ μάνα του στέκιτι μ' ἀγγοιχτόν δού στόμαν γι κέταγγίν δις.

Καρσού εἶχιν δοῦ βασιλλιῶ τοῦ παλάτιν, ἔκουσαν δού τραβούδιν γι τοῦ βασιλλιῶ οἱ κόρις, ἀφκουρώθηκαν, ποῦ ἦταν δὲ τραβούδια, κι εἶδαν ὅτι ἦταν ἡ γείτονάς τούν. Μὰ ἓναν δραοῦδιν πὺν ἀκούστηκιν εἰς τὸν γόσμον, τέτοια γλυκιὰ μιλουδιά. Ἐσβησιν δού λυχναράκιν γι ἔφυν οἱ κόρις μὲ τοὺς σουφράν κι ἄφηκαμ μόνουν δούς τσεβρέδους μὲ τὰ φλουριά. Αὐτὴ ἡ δουλλεῖα ἰγένουνδαν κάθα μέραν.

Τοῦ βασιλλιῶ οἱ κόρις ἔλεαν κάθα μέραν τοῦβ βασιλέαν :

— Νὰ μᾶς φέρεις τοῦγ γείτουνάμ μας, νὰ φάουμουν, νὰ πιουῖμουν ἰδῶ, νὰ τραουδήσει, νὰ τὸν ἀκούσουμουν.

Ἡ βασιλιᾶς εἶπιν εἰς τοῦ πιδάκιν :

— Ἀπόψι θὰ σ' ἔχουμουμ μισαφίρην γι θὰ σὶ κάμουμουν ἰμές τοῦ τραπέζιν.

Τοῦ πιδάκιν ἰδέχτηκιν νὰ πάει μὲ τὴμ μάναν του τοῦ βράδου. Ἰπῆν μὲ τὴμ μάναν του. Χὰν ἰπήαινναν εἶδαν δουν χώρους βγιλλῖν γι ἔν ἰβάσταγγιν δίποτα στὰ χέρια του. Χὰν ἔκατῖν γουμμάτιν, τοῦ βασιλλιῶ ἡ κόρις εἶπαν δού :

— Πιάσι πλιὸν νὰ τραουδίσεις, ἔπρεπιν νὰ φέρεις κι τοῦ βγιλλῖμ μαζὶς σου.

Τοῦ πιδάκιν εἶπιν δης :

— Ἰβῶ ἔχου τα βούλα τὰ πουςάτια.

Ἡψιν δού λυχναράκιν, κι ἤρταν οἱ δώδεκα κόρις μὲ τοὺς δώδεκα τσεβρέδους, γιμάτοι φλουριά, τὰ φεραν ἰμβρουστά στοῦ πιδάκιν γι τραβήχτηκαμ ἡρακεῖ κι ἐπιασαν νὰ τραβουδοῦν γι νὰ χουρεύγουν. Χὰν δὲ ἔδαν αὐτὰ τοῦ βασιλλιῶ οἱ κόρις κι ἡ βασιλιᾶς, θάμαξαν. Ἀπὸ πῖσου ἔρχιτι ἡ σουφράς, ἔκατσαβ βούλοι κι ἔφααν. Ἐσβησιν δού πιδὶν δού λυχναράκιν γι ἔφυν βούλα ἀπὸ μβρουστά του. Τοὺς τσεβρέδους μὲ τὰ φλουριά ἰμέρασιν δους στοῦ βασιλλιῶ τίς κόρις. Ἡ βασιλιᾶς ἔν δὲ δέχουνδαν.

— Αὐτὸ εἶγιδ δικόσ σου κουσμάτιν, ἔν ἀξίζει σὶ μᾶς.

Τοῦ πιδάκιν ἰγένηκιν, ἡ βασιλιᾶς ἰγένηκιν, ἔφηκιν δὲ κι ἔφυν δού πιδάκιν. Ἰπῆν μὲ τὴμ μάναν του κι κοιμήθηκαν.

Ἄς ἀφήκουμουν δού πιδάκιν γι τοῦβ βασιλλιῶν βού ζοῦν κι οἱ δυὸ ἡ ἓνας ἀπὸ τὸν ἄλλον πιά καλλιᾶ, κι ἄς πιάσουμουν δις κόρις τοῦ βασιλλιῶ. Αὐτὲς εἶπαν δού στίς φιλινάδιν τουν γι στίς γιγγιές τουβ βούλις, γιὰ τοῦ λυχναράκιν. Ἐθελαν γι αὐτὲς νὰ τοῦ δοῦν. Εἶπαν δούβ βασιλλιῶν νὰ πεῖ στοῦ πιδάκιν νὰ τίς δέκει τοῦ λυχναράκιμ μαναχῆς τουν νὰ μαεφτοῦβ βούλις νὰ τ' ἄψουμ μαναχῆς τουν, νὰ γλινδήσουν. Ἡ βασιλιᾶς εἶπιν εἰς τοῦ πιδάκιν νὰ δέκει τοῦ λυχναράκιν «κι μαέφτηκαβ βούλις οἱ ἀγιψιές μου, τοῦ βιζίρη οἱ κόρις, τοῦ πασᾶ οἱ κόρις κι θέλουν νὰ τοῦ δοῦν γι αὐτὲς : κι οἱ τσεβρέδοι μὲ τὰ φλουριά θὰ γιν δικὰ σου. Ἐθ θέλουμουν ἰμές φλουριά». Τὸ πιδάκιν ἰδέχτηκιν. Ἐδεκὶν δους τοῦ λυχναράκιν.

Τοῦ βράδου, χὰν ἰνέχτιασιν, ἰτραβήχτηκαβ βούλις σὶ μιάσ σάλαν δού σαραγιού, ἔκλεισαν γι τὴμ βόρταν. Ἡψαν δού λυχναράκιν γι, ἀνδὶ νὰ ῥτουν δώδεκα κόρις, ἤρταδ δώδεκα ἀράπηδοι ἀπὸ μὴν ι-ζόπιν εἰς τοῦ χέριν γι τίς ἀρχινοῦν εἰς τοῦ ξύλουν ὅποια ἔρχουνδαν ἰμβρουστά τουν γι τίς ἔκαμ αλ λινάριν. Ἰκεῖ πού γένουνδαν μέσα ἡ καραβάς μβλέει μὲ στοῦ λυχναράκιν, ἔπρεπιν γάτου, ἔσβησιν γι ἔφυναβ βούλοι.

Ἡρτιν ἡ βασιλιᾶς, ἡ πασάς, ἡ βιζίρης, κι ἰρώτηξαν δι ἦταν αὐτὸς ἡ καραβάς κι οἱ φουνῆς, κι εἶπαν δους :

— Ἀνδὶ νὰ ῥτουν κόρις, ἤρταδ δώδεκα ἀράπηδοι μὲ τίς ζόπις εἰς τοῦ χέριν γι μᾶς ἔκαμαν ἐλετέγκιν.

Τοῦ προῦ φάναξαν οἱ κόρις τοῦ πιδάκιν, ἔδεκάν δουν δού λυχναράκιν γι εἶπαν δουν ἰκεῖνα πού ῥταν εἰς τοῦ κι φάλιν δουν.

Ἡ Ἀβεσσαλὼμ ἦταν ἡ πρῶτους ἄρχουνδαν τοῦ κόσμου κι ἡ λόους του, ἓναν ι-δυὸ ἔν ἰγένουνδαν γι ζεῖ κι βασιλεύγει μέχρι σήμερα.

Μη ἰβῶ νὰ σᾶς τοῦ ποῦ, μη ἰσῆς νὰ τοῦ πιστέψιτι.

τὰ τραγούδια, καὶ εἶδαν πὼς ἦταν ὁ γείτονάς τους. Μὰ ἓνα τραγούδι πού δὲν ξανακούστηκε στὸν κόσμον, τέτοια γλυκιὰ μελωδία. Ἐσβησε τὸ λυχναράκι καὶ ἔφυγαν οἱ κόρες μὲ τὸ τραπέζι καὶ ἄφηκαν μόνο τὰ μαντῖλια μὲ τὰ φλουριά. Αὐτὴ ἡ δουλειὰ γενόταν κάθε μέρα.

Τοῦ βασιλιᾶ οἱ κόρες ἔλεγαν κάθε μέρα τοῦ βασιλέα :

— Νὰ μᾶς φέρεις τὸ γείτονά μας, νὰ φᾶμε, νὰ πιοῦμε ἐδῶ, νὰ τραγουδήσει, νὰ τὸν ἀκούσουμε.

Ὁ βασιλιάς εἶπε στὸ παιδάκι :

— Ἀπόψε θὰ σ' ἔχουμε μουςαφίρη καὶ θὰ σοῦ κάμουμε ἐμεῖς τὸ τραπέζι.

Τὸ παιδάκι δέχτηκε νὰ πάει μὲ τὴ μάνα του τὸ βράδυ.

Ἐπῆγε μὲ τὴν μάνα του. Ὅταν πῆγαιναν, τὸν εἶδαν χωρὶς βιολὶ καὶ δὲν βαστοῦσε τίποτα στὰ χέρια του. Ὅταν κάθισε λίγο, τοῦ εἶπαν τοῦ βασιλιᾶ οἱ κόρες :

— Πιάσε πιά νὰ τραγουδήσεις, ἔπρεπε νὰ φέρεις καὶ τὸ βιολὶ μαζί σου.

Τὸ παιδάκι εἶπε :

— Ἐγὼ ἔχω ὅλα τὰ σύνεργα.

Ἀναψε τὸ λυχναράκι, καὶ ἤρθαν οἱ δώδεκα κόρες μὲ τὰ δώδεκα μαντῖλια, γεμάτα φλουριά, τὰ ἔφεραν μπροστά στὸ παιδάκι καὶ τραβήχτηκαν παρέκει καὶ ἄρχισαν νὰ τραγουδοῦν καὶ νὰ χορεύουν. Ὅταν τὰ εἶδαν αὐτὰ τοῦ βασιλιᾶ οἱ κόρες καὶ ὁ βασιλιάς, ἐθαύμασαν. Μετὰ ἔρχεται τὸ τραπέζι, κάθισαν ὅλοι καὶ ἔφαγαν. Ἐσβησε τὸ παιδί τὸ λυχναράκι καὶ ἔφυγαν ὅλα ἀπὸ μπροστά του. Τὰ μαντῖλια μὲ τὰ φλουριά τὰ μοίρασε στοῦ βασιλιᾶ τὶς κόρες. Ὁ βασιλιάς δὲν τὰ δέχονταν.

— Αὐτὸ εἶναι δικό σου τυχερό, δὲν ἀξίζει σὲ μᾶς.

Τὸ παιδάκι ἐπέμενε, ὁ βασιλιάς ἐπέμενε, τὰ ἄφησε καὶ ἔφυγε τὸ παιδάκι. Πῆγε μὲ τὴ μάνα του καὶ κοιμήθηκε.

Ἄς ἀφήσουμε τὸ παιδάκι καὶ τὸ βασιλιά, πού ζοῦν καὶ οἱ δυὸ καλύτερα ὁ ἓνας ἀπὸ τὸν ἄλλον, καὶ ἄς πιάσουμε τὶς κόρες τοῦ βασιλιᾶ. Αὐτὲς τὸ εἶπαν σὶς φίλενάδες τους καὶ σὶς γενεές των ὅλες, γιὰ τὸ λυχναράκι. Ἦθελαν καὶ αὐτὲς νὰ τὸ δοῦν. Εἶπαν τοῦ βασιλιᾶ, νὰ πεῖ στὸ παιδάκι νὰ τοὺς δώσει τὸ λυχναράκι καὶ νὰ μαζευτοῦν ὅλες μοναχές τους καὶ νὰ τ' ἀνάψουν καὶ νὰ γλεντήσουν. Ὁ βασιλιάς εἶπε στὸ παιδάκι νὰ δώσει τὸ λυχναράκι· «καὶ μαζεύτηκαν ὅλες οἱ ἀνεψιές μου, τοῦ βεζίρη οἱ κόρες, τοῦ πασᾶ οἱ κόρες καὶ θέλουν νὰ τὸ δοῦν καὶ αὐτὲς : καὶ τὰ μαντῖλια μὲ τὰ φλουριά θὰ 'ναι δικὰ σου. Δὲ θέλουμε ἐμεῖς φλουριά». Τὸ παιδάκι δέχτηκε. Τοὺς ἔδωσε τὸ λυχναράκι.

Τὸ βράδυ, σὰν νύχτωσε, μαζεύτηκαν ὅλες σὲ μιὰ σάλα τοῦ σεραγιοῦ, ἔκλεισαν τὴν πόρτα. Ἀναψαν τὸ λυχναράκι καί, ἀντὶ νὰ 'ρθουν δώδεκα κόρες, ἤρθαν δώδεκα ἀράπηδες μὲ ἓνα ρόπαλο στὸ χέρι καὶ τὶς ἀρχίζουν στὸ ξύλο ὅποια ἔρχονταν μπροστά τους καὶ τὶς ἔδειραν πολὺ. Ἐκεῖ πού γινόνταν μέσα ὁ καβγάς, μπλέκει μιὰ πάνω στὸ λυχναράκι, ἔπεσε κάτω, ἔσβησε καὶ ἔφυγαν ὅλοι.

Ἦρθε ὁ βασιλιάς, ὁ πασάς, ὁ βεζίρης, ρώτησαν τί ἦταν αὐτὸς ὁ καβγάς καὶ οἱ φωνές, καὶ τοὺς εἶπαν :

— Ἀντὶ νὰ ἔρθουν κόρες, ἤρθαν δώδεκα ἀραπάδες μὲ ρόπαλα στὸ χέρι καὶ μᾶς ἔκαμαν μαῦρες ἀπὸ τὸ ξύλο. Τὸ πρῶι φώναξαν οἱ κόρες τὸ παιδάκι, τοῦ ἔδωσαν τὸ λυχναράκι καὶ τοῦ εἶπαν ὅσα ἤρθαν στὸ κεφάλι τους.

Ὁ Ἀβессαλώμ ἦταν ὁ πρῶτος ἄρχοντας τοῦ κόσμου καὶ ὁ λόγος του, τὸ ἓνα δυὸ δὲν γινόταν· καὶ ζεῖ καὶ βασιλεύει μέχρι σήμερα.

Μήτε ἐγὼ νὰ σᾶς τὸ πῶ, μήτε σεῖς νὰ τὸ πιστέψετε.

17. Ἡ μαλαματένους πουλυέλαιους

Εἶχίμ μιὰ γιργιάν γι εἶχιν ἓναμ βιδίν γι ἤταμ βαραφύσην ἄξεπνουν γι ἀγγοιχτόμματουν γι καματηρόν. Κι μὴ τὰ νὰ 'ταν δέτωιουν ἱπῆν γι ἰδούλευγιν ζηγὰς μὴ τοῦ μιρουκάματουν στοῦ βασιλλιά τὰ χουράφια.

Ἔνας Ἰβριὸς εἶδιν δοῦ πιδιῶ τὴν ἀγγοιχτομάδαν γι ἤρτιν γι εἶδιν δοῦ διπλὸν μιρουκάματουν νὰ πάει μαζὶν δοῦ. Μὴ τὰ πουλλά ἱπῆν μαζὶν δοῦ. Πάει μὴρὸς ἡ Ἰβραιὸς κι ἀποὺ πίσου τοῦ πιδίν, πάουσιν εἰς ἓνα βουγίν. Ἰκεῖ πιάνγει ἡ Ἰβραιὸς ἓνα βιβλίον γι διαβάνγει, διαβάνγει, κι ἀγγοίει τοῦ βουγόν, λέει στοῦ πιδίν :

—“Ὅ,τι σὶ λέου, νὰ κάμγεις.

Λέει τουν :

— Μιτὰ χαρᾶς.

Χὰν ἀγγοίειν δοῦ βουνιβ βγαίγει ἀποὺ μέσα μιὰ κόρη κι ἰχούρευγιν γι ἱτραούδαν γι καταμεσῆς τῆς σπηλλιάς, ἱκρέμμουνδαν ἓνας πουλυέλαιους μαλαματένους. Λέ' ἡ Ἰβραιὸς στοῦ πιδίν :

—“Ἀμ, πιδίμ μου, κι πιάσι τοῦμ πουλυέλαιουν γι φέρ' τουν.

Πάει τοῦ πιδίν γι κατιβάγει τουν, ξιβιδώγει τουν γι βάλλει τουν στοῦν γόρφουν δοῦ κι εἶδιν δὴν γόρημ βοῦ ἤταβ βουτήμῃ στοῦν ἔδρουν γι ἱλυπῆθῃκιν δὴν γι ἱμέλῃσιν. Χαμέτα ποὺ ἱμέλῃσιν, ἱγένιν ἡ Ἰβραιὸς ἄθθους, κι ἱσβάληξιν δοῦ βουγίν, γι ἀπόμεινιν δοῦ πιδίμ μέσα. Πασπατεύουνδαν πάει παρὰ μέσα κι ἱπέρασιν εἰς τοῦ χέριν δοῦ ἓνας σουρὸς μαϊδιὰ, παίρει μιὰ χούφτα βάλλει τὰ στήν τσάπην δοῦ, πάει παρακεῖ βρίσκ' ἓνα ληχτρόν, ρίχτει μέσα ἓνα φλουρίν, ἔννοιωσιμ ὥς εἶχιν γιρόν, δίγγει τοῦ λόγου του μέσα, πέφτει μέσα στοῦ γιρόν, ἱσια μὴ τῆς ζουσιάν, κι θυρᾷ ἓναμ μικρόν δυρπαλλάκιν, ἀγγοίει τοῦ δυρπαλλάκιν, ἱλλίουν ἱλλίουν, βγαίγγει ὄξου, πάει στήμ μάναν δοῦ. Διάτει τὴν ὅσα ἤρταν στοῦ κιφάλιν δοῦ κι κουρτίγγει τοῦμ πουλυέλαιουν γι βάλλει πάνου μάλ λαμβάδαν γι νὰ, κι βγαίγγει ἡ κόρη, χουρεύγει κι τραουδᾷ κι ἀφήγγει ἓναμ μανδίλιφ φλουριὰ κι φεύγει.

Χὰν εἶδιν ἡ μάνα του τὰ φλουριὰ ἔχασιν δούν νοῦν δὴς ἀποὺ τῆς χαράν δὴς. Τὴν ἄλλην δὴν ἡμέραν γάμνουσιν γι ἄλλῃς λαμβάδῃς, βάλλουδ δώδεκα λαμπάδῃς στοῦμ πουλυέλαιουν, βγαίνουσι δώδεκα κούπέλλῃς κι ἀφήνουδ δώδεκα μαδίλλῃς φλουρίν. Μιὰν ἔτσι, δυὸ ἔτσι, ἔν εἶχαν δόπουν νὰ βάλουν δοῦ φλουρίν δ' ἀρίφνητουν. Πᾶσα βράδυν ἡ δουλλεῖα τουν ἤταμ μὴ τοῦμ πουλυέλαιουν. Μὴ κιρόν ἱσώθην δοῦ κιρίν γι ἔν ἱβρίσκουνδαν σ' ἱκεῖνουν δούν δόπουν.

Σηκώγγει τὸ πιδίν, ναυλώγγει καράβιν, πάει στήν Ἀλεξάνδραν, ψουγγίγγει, φουρτώγγει τοῦ καράβιν. Τούν γιρόμ βοῦ τοιμάστηκάσιν ν' ἀμβαλάρουσιν ἀποὺ κεῖ, ἤμβιν δοῦ πιδισ σὶ μιὰ βάρκα μέσα, γιὰ νὰ πάει στοῦ καράβιν, καταλαχοῦ γένιτι μιὰ φουρτούνα, κι παίρει τοῦ καράβιν γι φεύγει κι παίρει κι τῆς βάρκα σ' ἄλλην μιριάν. Τοῦ καράβιν ἱπῆν ἱκεῖ ποὺ 'ταν ἡ γιργιά, ἀμ' τοῦ πιδίν ἱχάθην. Ρίχτει τουν ἡ κιρὸς σ' ἓνα λῃμιώναν, βγαίγγει αὐτὸς ὄξου, ἱπέναγγιν, πάει, βρίσκει μβρουστά σ' ἓναμ βαλάτιν. Μβαίγγει μέσα, πάει στοῦ μαειργειόν, καθίγγει, ὅ,τι ἡῦριν ἱμὴρὸς του, καθίγγει τρώει. Βγάλλει κι τοῦμ πουλυέλαιουν, κουρτίγγει τουν, ἄφτει τίς λαμβάδῃς, βγαίνουσι οἱ κόρις, χουρεύγουσι, ἀφήνουσι δούν γι φλουριὰ, χάνουσι δύν. Ἰκεῖ ἤρτιν γι ἡ βασιλοπούλλα κι λέει τουν :

— Δέκι μού τουν αὐτὸν δοῦμ πουλυέλαιουν.

Ἰκεῖνους λέει τὴν :

—“Ἀμ βλαγιάσουμου μαζὶν, δίνουσί τουν.

Γέγιτι ἡ γνώμη τῆς, δέει τοῦμ πουλυέλαιουν. Πάει ὅστερα τοῦ πιδίν γι βρίσκει ἓνα καράβιν γιὰ τὸν δόπουν δοῦ κι μβαίγγει μέσα νὰ φύει. Στοῦ πέλαους βρίσκει τοὺς ἓνας κακὸς κιρὸς κι βουλλιάγγει τοῦ καράβιν. Πιρᾷ στοῦ χέριν δοῦ πιδιῶ ἓνα βραδέλιν, καβαλλικεύγει του, λάμγει κι κάμγει τρεῖς ἡμέρις κι τρεῖς νύχτις.

Ἰκεῖ εἶχιν ἓνα γησὶν γι εἶχιν ἓνα γέρουμ ἡάνου κι ἱφάρευγιν. Ἡ γέρους θυρᾷ ἓναμ ἡράμα μέσα στοῦ πέλαους. Λάμγει, λάμγει, πάει πάνου στοῦ πιδίμ βιάγγει, βάλλει του στή βάρκαν, φέργει του ὄξου, σηκώγγει του στή ράχην δοῦ, πάει του στοῦ σπίντίν δοῦ. Ἀφτει φουτιάν, ἱβράγγει του, ἱλλίουν ἱλλίουν ἤρτιν ἡ νοῦς τοῦ πιδιῶ στήν γιφάλην δοῦ. Τρώει τσορπᾶν γι ἱδόξασιν δοῦ ἱθὸμ βοῦ ἱγλίτωσιν ἀποὺ τὸν γίνδουν. Ἡ γέρους λέει τουν :

— Πιδάκιμ μου, ἱσέναν ἔστελίς σι ἡ Θιὸς, νὰ σὶ κάμου πιδίμ μου.

Ἀγγοίει τουν δις γιστέργις κι δείχγει του βούλουν δοῦ βιδὸς ποὺ 'χιν. Σὶ ἱλλίς ἡμέρις πιθαίγει ἡ γέρους, πουμέγει τοῦ πιδίμ μόνι μαναχόν.

Ἀς ἔρτουμουσ στή βαςιλοπούλλαν. Ἀπ' τὴν ὥραμ βοῦ ἱπάγγασιν δοῦ πιδίν, ἀπόμεινιν ἱγαστρομέγη. Ἡ μάνα τῆς ἱκατάλαβιν δοῦ, λέει του τοῦ βαςιλλιά. Ἡ βαςιλλιά θέλει νὰ βάλει τζελλάτιν νὰ τὴν ἀπουκιφαλῇσει. Ἡ βαςίλισσα λέει τουν, κάλλῃς νὰ τῆς βάλουμουσ σ' ἓνα σουνδούκιν, νὰ τὴρ ρίξουμουσ στή θάλασσαν. Βάλλουν δὴμ μέσα σ' ἓνα σουν-

17. Ὁ μαλαματένιος πολυέλαιος

Εἶχε μιὰ γριά κι εἶχε ἓνα γιό κι ἦταν ὑπερφυσικά ἐξυπνος κι ἀνοιχτομάτης καὶ ἐργατικός. Καὶ τέτοιος πού 'ταν πῆγε καὶ δούλευε ζευγὰς μὲ τὸ μεροκάματο στοῦ βασιλιᾶ τὰ χωράφια.

Ἐνας Ἑβραῖος εἶδε τοῦ παιδιοῦ τὴ νοημοσύνη, ἦρθε καὶ τοῦ ἔδινε τὸ διπλὸ μεροκάματο, νὰ πάει μαζί του. Μὲ τὰ πολλὰ πῆγε μαζί του. Πάει μπρὸς ὁ Ἑβραῖος καὶ ἀπὸ πίσω τὸ παιδί, πηγαίνουν σ' ἓνα βουνό. Ἐκεῖ ὁ Ἑβραῖος πιάνει ἓνα βιβλίον καὶ διαβάζει, διαβάζει, κι ἀνοίγει τὸ βουνό, λέει στὸ παιδί :

— Ὅ,τι σὲ λέγω, νὰ κάμνεις.

Τοῦ λέγει :

— Μετὰ χαρᾶς.

Ὅταν ἀνοιξε τὸ βουνό, βγαίνει ἀπὸ μέσα μιὰ κόρη κι ἐχόρευε καὶ τραγουδοῦσε καὶ καταμεσῆς τῆς σπηλιᾶς κρέμουνταν ἓνας πολυέλαιος μαλαματένιος. Λέει ὁ Ἑβραῖος στὸ παιδί :

— Ἀγε, παιδί μου, καὶ πιᾶσε τὸν πολυέλαιο καὶ φέρ' τον.

Πάει τὸ παιδί καὶ τὸν κατεβάζει, τὸν ξεβιδώνει καὶ τὸν βάζει στὸν κόρφο του κι εἶδε τὴν κόρη πού 'ταν βουτημένη στὸν ἰδρώτα καὶ τὴν λυπήθηκε καὶ τὴν μίλησε. Ἀμέσως πού μίλησε, ἔγινε ὁ Ἑβραῖος στάχτη, σφάλισε τὸ βουνό, κι ἀπόμεινε τὸ παιδί μέσα. Ψηλαφώντας πάει πάρα μέσα κι ἄγγισε μὲ τὸ χέρι του ἓνα σωρὸ χρήματα κι ἔβαλε μιὰ χούφτα στὴν τσέπη του, πάει παρακεῖ, βρίσκει ἓνα πηγάδι, ρίχνει μέσα ἓνα φλουρί, ἐνίωσε πὼς εἶχε νερὸ κι ὁρμᾷ μέσα καὶ πέφτει μέσα στὸ νερό, ὡς τὴ μέση του, καὶ θωρᾷ ἓνα μικρὸ τρυπάκι, ἀνοίγει τὸ τρυπάκι λίγο λίγο, βγαίνει ἔξω, πάει στὴ μάνα του. Τῆς διηγᾶται ὅσα τοῦ ἦρθαν στὸ κεφάλι του καὶ κουρδίζει τὸν πολυέλαιο καὶ βάζει πάνω μιὰ λαμπάδα καὶ νά, πού βγαίνει ἡ κόρη, χορεύει καὶ τραγουδᾷ κι ἀφήνει ἓνα μαντίλι φλουριά καὶ φεύγει.

Ὅταν εἶδε ἡ μάνα του τὰ φλουριά, ἔχασε τὸ νοῦ της ἀπὸ τὴ χαρὰ της. Τὴν ἄλλη τὴν ἡμέρα κάμνουν κι ἄλλες λαμπάδες, βάζουν δώδεκα λαμπάδες στὸν πολυέλαιο, βγαίνουν δώδεκα κοπέλες κι ἀφήνουν δώδεκα μαντίλια φλουριά. Μιὰν ἔτσι, δυὸ ἔτσι, δὲν εἶχαν τόπο νὰ βάλουν τ' ἀναρίθμητα φλουριά. Κάθε βράδυ ἡ δουλειὰ τους ἦταν μὲ τὸν πολυέλαιο. Μὲ τὸ πέρασμα τοῦ χρόνου σώθηκε τὸ κερί καὶ δὲν ἔβρισκαν σὲ κεῖνο τὸν τόπο.

Σηκώνεται τὸ παιδί, ναυλώνει καράβι, πάει στὴν Ἀλεξάνδρεια, ψουνίζει, φορτώνει τὸ καράβι. Τὸν καιρὸ πού ἐτοιμάστηκαν νὰ φύγουν ἀπὸ κεῖ, μπῆκε τὸ παιδί σὲ μιὰ

βάρκα, γιὰ νὰ πάει στὸ καράβι, ἔλαχε νὰ γίνει μιὰ φουρτούνα, καὶ παίρνει τὸ καράβι καὶ φεύγει καὶ παίρνει καὶ τὴ βάρκα σ' ἄλλη μεριά. Τὸ καράβι πῆγε ἐκεῖ πού ἦταν ἡ γριά, μὰ τὸ παιδί ἐχάθη. Ὁ καιρὸς τὸν ρίχνει σ' ἓνα λιμάνι, βγαίνει αὐτὸς ἔξω, πεινοῦσε, πάει, βρίσκειται μπροστὰ σ' ἓνα παλάτι. Μπαίνει μέσα, πάει στὸ μαγειρεῖο, καθίζει, ὅ,τι βρῆκε μπροστὰ του, καθίζει, τρώει. Βγάζει καὶ τὸν πολυέλαιο, τὸν κουρδίζει, ἀνάβει τὶς λαμπάδες, βγαίνουν οἱ κόρες, χορεύουν, τοῦ ἀφήνουν καὶ φλουριά, χάνονται. Ἐκεῖ ἦρθε καὶ ἡ βασιλοπούλα καὶ τοῦ λέει :

— Δῶσε μού τον αὐτὸ τὸν πολυέλαιο.

Ἐκεῖνος τῆς λέει :

— Ἄν πλαγιάσουμε μαζί, σοῦ τὸν δίνω.

Γίνεται ἡ γνώμη της, δίνει τὸν πολυέλαιο. Πάει ὕστερα τὸ παιδί καὶ βρίσκει ἓνα καράβι γιὰ τὸν τόπο του καὶ μπαίνει μέσα νὰ φύγει. Στὸ πέλαγος τοὺς βρίσκει ἓνας κακὸς καιρὸς καὶ τὸ καράβι βουλιάζει. Περνᾷ στὸ χέρι τοῦ παιδιοῦ ἓνα βαρέλι, τὸ καβαλικᾷ, τραβᾷ κουπὶ τρεῖς μέρες καὶ τρεῖς νύχτες.

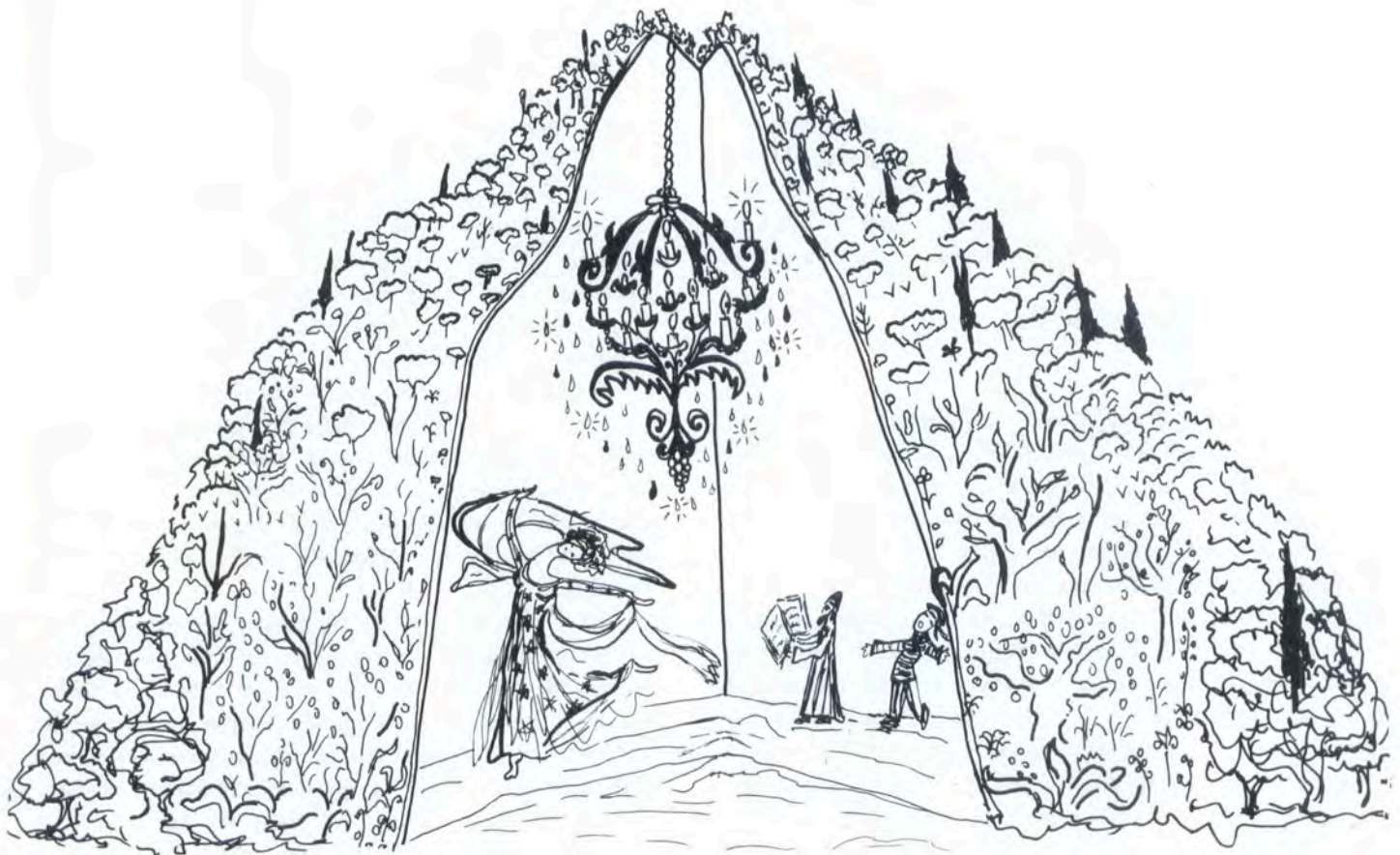
Ἐκεῖ εἶχε ἓνα νησί κι εἶχε πάνω ἓνα γέρο καὶ ψάρευε.

Ὁ γέρος θωρᾷ ἓνα πράμα μέσα στὸ πέλαγος, κωπηλατᾷ, κωπηλατᾷ, πάει κοντὰ στὸ παιδί, τὸ πιάνει, τὸ βάζει στὴ βάρκα, τὸ φέρνει ἔξω, τὸ σηκώνει στὴ ράχη του καὶ τὸ πᾶει στὸ σπίτι του. Ἀνάβει φωτιά, τὸ ζεσταίνει, σιγὰ σιγὰ τὸ παιδί συνῆλθε. Τρώγει λίγη σούπα καὶ δόξασε τὸ Θεὸ πού γλίτωσε ἀπὸ τὸν κίνδυνον. Ὁ γέρος τοῦ λέει :

— Παιδάκι μου, ἐσένα ὁ Θεὸς σ' ἔστειλε, νὰ σὲ κάμω παιδί μου.

Τοῦ ἀνοίγει τὶς στέρνες του καὶ τοῦ δείχνει ὅλο του τὸ βιὸς πού 'χε. Σὲ λίγες μέρες πεθαίνει ὁ γέρος, μένει τὸ παιδί ὀλομόναχο.

Ἄς ἔρθουμε στὴ βασιλοπούλα. Ἀπ' τὴν ὥρα πού πλάγιασε μαζί της τὸ παιδί, ἔμεινε ἐγκυος. Ἡ μάνα της τὸ κατάλαβε, τὸ λέει τοῦ βασιλιᾶ. Ὁ βασιλιάς θέλει νὰ βάλει δῆμιο, νὰ τὴν ἀποκεφαλίσει. Ἡ βασίλισσα τοῦ λέει, καλύτερα νὰ τὴν βάλουμε σ' ἓνα σεντούκι, νὰ τὴν ρίξουμε στὴ θάλασσα. Τὴν βάζουν μέσα σ' ἓνα σεντούκι, τῆς βάζουν καὶ τρόφιμα καὶ τὴν ρίχνουν στὴ θάλασσα. Σαράντα μέρες καὶ σαράντα νύχτες ἦταν τὸ σεντούκι στὴ θάλασσα. Ἦρθαν καὶ οἱ ὧρες της, κοιλοπονᾷ, γεννᾷ ἓνα παιδάκι μέσα στὸ σεντούκι. Μιὰν ἡμέρα βγῆκε τὸ παιδί στὸ ψάρεμα, θωρᾷ

« διαβάζει, διαβάζει, κι ανοίγει τὸ βουνό ».

δούκιν, βάλλουν δην γι τήν γουμβάγγιν δης κι ρίβγουν δην στηθ θάλασσαν. Σαράνδα μέρις κι σαράνδα γύχτις ἦταν δού σουνδούκιν εις τήθ θάλασσαν. Ἦρταν γι οἱ ὥρις της, κοιλλι-
ουπουνᾶ, γιννᾶ ἔναμ διδάκιμ μέσα στοῦ σουνδούκιν. Μιᾶν ἡμέραν ἦβγιν δού πιδὶν εις τοῦ ψάρεμμαν, θουρᾶ ἔναμ ἡρό-
μαν γι κλουμβᾶ στηθ θάλασσαν, λάμγει κι πάει κουνδᾶ κι τραβᾶ τοῦ σουνδούκιν ὄξου κι πιάνν' ἔναμ ἡαλτᾶν νά τοῦ σπάσει, νά δεῖ τ' ἔχει μέσα. Πάνου ποῦ κτύπηγγιμ μιᾶμ ἡαλ-
ταδιᾶν, ἔκουσιφ φουγῆν ἀποῦ μέσα. Ἀγγοῖει του ὁμορφα ὁμορφα, θουρᾶ τήν γόρημ μ' ἔναμ μουρόν. Πιάγγει την ἀπ' τοῦ χέριν ἄλαφρᾶ ἄλαφρᾶ, φέργει την εις τοῦ σπῆτιν δου κι τοῦ μουρόμ μαζίν.

Χάν ἦρτιν ἡ νούς της, ἱρουτήχτηκάσιν γι εἶπιν δού πιδὶμ ἡῶς ἡύρέθην ἱκεῖ. Τοῦ βράδου βιδώγγει τοῦμ ἡουλυέλαιουν, ἔφτει τὰ κιργιά. Θουρᾶ τοῦ πιδὶν, ρουτᾶ τημ ἡῶς ἡύρέθην εις τὰ χέρια της, διᾶτει τουν ἡ κόρη ὡς καθῶς ἦταν γι τότε

δείχτει κι ἱκεῖνους τοὺς θησαυρὸς του. Ἀγκαλλιάννουνδιν γι φιλλιουῖνδιν. Μιτὰ δέκα ἡμέρις λέει τοῦ πιδὶν δὴν γόρην :

—“Ὡς πότι θὰ κάθουμούστιν ἱδῶ ; Ἰβῶ θὰ πάου στημ ἡέρα μιριᾶν, νά ἔβρου ἔναν γαράβιν, νά ἔρτου νά σηκώσου-
μουν δᾶ πρόματά μας, νά φύουμεν στοὺν δόπουμ μας.

Πάει μὲ τοῦ βαρκῖς στημ ἡέρα μιριᾶν, βρίσκει μιᾶμ ἡου-
λιτείαν γι γυρεύγει ἔναν γαράβιν ν' ἀουράσει. Ἦρτιν ἔναν δρικόταρτουν, βγαίγγει μουστερῆς, ψηλά, χαμηλά, δῖει πεν-
δακόσις χιλιάδεις, ἀουράγγει του. Βάλλει μέσα σαράνδα παλικάρια κι σηκώγγιτι πάει στοῦ γησὶν δου, φουρτώγγει βούλουν δού βιδὸς μέσα, βάλλει κι τήν γόρην γι τοῦ πιδὶν, φεύγει, πάει στοὺν δόπουμ βού ἔταν ἡ βασιλλιᾶς.

Χάν ἦβγιν ὄξου ἱπῆιν εις τοῦβ βασιλλιᾶν, ἱγρουγίστηκιμ βού ἔταν ἡ γαμῆρός του, στέλλουν, φέρουν γι τημ ἡητέραν δου μὲ βούλουν δού βιδὸς.

Κάμνουσιγ γάμους κι χαρὲς κι ἱπίτησιν ἡ γάμους.

Ο ΜΑΛΑΜΑΤΕΝΙΟΣ ΠΟΥΛΤΕΛΑΙΟΣ

ἔνα πράμα νά πλέει στη θάλασσα, κωπηλατᾶ καὶ πάει κοντὰ καὶ τραβᾶ τὸ σεντούκι ἔξω καὶ πιάνει ἔναν μπαλτᾶ νά τὸ σπάσει, νά δεῖ τί ἔχει μέσα. Καθῶς κτύπησε μιὰ μπαλταδιᾶ, ἄκουσε φωνὴν ἀπὸ μέσα. Τὸ ἀνοίγει ὁμορφα ὁμορφα, θωρᾶ τήν κόρη μ' ἔνα μωρό. Τὴν πιάνει ἀπὸ τὸ χέρι ἑλαφρᾶ ἑλαφρᾶ, τὴν φέρνει στὸ σπῆτι του καὶ τὸ μωρὸ μαζί.

“Ὅταν ἦρθε στὸν ἑαυτὸ της, ρωτήθηκαν κι εἶπε τὸ παιδὶ πῶς βρέθηκε ἐκεῖ. Τὸ βράδου βιδώνει τὸν πολυέλαιον, ἀνάφτει τὰ κεριὰ. Θωρᾶ τὸ παιδί, τὴν ρωτᾶ πῶς βρέθηκε στὰ χέρια της, τὸν διηγᾶται ἡ κόρη τὰ καθέκαστα καὶ τότε ἐκεῖνος ἔδειξε τοὺς θησαυροὺς του. Ἀγκαλιᾶζονται καὶ φιλιοῦνται. Μετὰ δέκα μέρες λέει τὸ παιδί στην κόρη :

—“Ἐως πότε θὰ καθόμαστε ἐδῶ ; Ἐγὼ θὰ πάω στην

πέρα μεριά, νά βρῶ ἕνα καράβι, νά ἔρτω, νά σηκώσουμε τὰ πράματά μας, νά φύουμε στὸν τόπο μας.

Πάει μὲ τὴ βαρκούλα στην πέρα μεριά, βρίσκει μιὰ πολιτεία καὶ γυρεύει ν' ἀγοράσει ἕνα καράβι. Ἦρθε ἕνα τρικόταρτο, βγαίνει μουστερῆς, ψηλά, χαμηλά, δίνει 500 χιλιάδες, τ' ἀγοράζει. Βάζει μέσα σαράντα παλικάρια καὶ σηκώνεται, πάει στὸ νησί του, φορτώνει ὅλο του τὸ βιδὸς μέσα, βάζει καὶ τὴν κόρη μὲ τὸ παιδί, φεύγει, πάει στὸν τόπο ποῦ ἔταν ὁ βασιλιάς.

Σὰν βγῆκε ἔξω, πῆγε στὸ βασιλιά, ἀναγνωρίστηκε ποῦ ἔταν ὁ γαμπρὸς του, στέλλουν, φέρουν καὶ τὴ ἡητέρα του μὲ ὅλο τους τὸ βιδὸς.

Κάμνουν γάμους καὶ χαρὲς καὶ τέλειωσε ὁ γάμος.

18. Τοῦ παραμύθιν τὸν κεράτων

Εἶχιν ἕνα γέροντα φτουχὸν γι ἱπάαιγγιν βάσαμ μέραν εἰς τὰ ξύλα κι ἔπαιριν ἐξήντα μαϊδιὰ κι ἱπουρεύγουνταν. Μιὰν ἡμέραν ἱκεῖ πῶρουνταν ἀπ' τοῦ βουγίν, ἡῦριν ἕνα φίδιν γι κατὰπνιν ἕνα γατῶκιν γι ἀπόμειναν δὲ κέρατά του ὅξ ἀπὸ τοῦ στόμαν του κι μὴ πᾶνου πᾶαιγγιν, μὴ κᾶτου. Λέει τουν δὸ φίδιν :

— “Ἄν γόψεις, πάρπα, τὰ κέρατα κι γλιτώσεις μου ἀπὸ τὴν γνῆν δὴν ἀνάγκην, ἔχου νὰ σὶ κάμου μιὰ χάρην, π' ἀξίζει βούλουν δὸν γόσμου.

Λέει τουν γι ἡ κατῶικα :

— “Ἄμ μὲ βγάλεις, ἀφινδῶκόν, ἀπ' τ' ὄφι τοῦ στόμαν, ἔχου νὰ σὶ κάμου χάρην, πού 'ἐν δὴ βάλλει ἡ νοῦς σου.

Ἰδιалуῖστην ἡ γέρους, κι 'ἐθ θὰ μβουρέσει νὰ γλιτώσει τοῦ κατῶικιν, λέ' : “Ἄς γλιτώσου τὸ ἐλάχιστον δὸν ὄφιν γι εἰς τὴν δύχην».

Πιάγγει ὁμορφα ὁμορφα κι κόβγει τὰ κέρατα, κι κατὰπνίτι τοῦ φίδιν δὴ γουλλῶν του. Τότι λέει τουν :

— Πέσ' ἀπὸ πίσου μου κί, χᾶμ βᾶουμουν στοῦ σπῆτιμ μας, ἡ πατέρας μου θὰ σὶ διει φλουριά μὲ τὰ γουμάρια, ἂμ' ἱσὺ νὰ μὴμ βείσκισι. Νὰ γυρέψεις ἕνα σακκουλλάκιμ βού κρέμμιτι κι ἔχει μέσα ἕνα λαλουσάκιν γι ἕνα δαράκιν. Κι ἱκεῖνους 'ἐθ θὰ θέλει νὰ σὶ τὰ δέκει, ἂμ' ἱσὺ νὰ πατήσεις πόδιν γι θὰ τὰ πάρεις, κι ἔγγου σου.

Λέει τουν ἡ γέρους :

— Μιτὰ χαρᾶς.

Χὰν ἱπάαισσ στήσ σπηλλῶν, ἡῦραν ἱκεῖ τοῦ μιάλουν δὸν ὄφιν γι εἶπιν :

— “ὦ! καλῶς τὸν υἱόμ μου. Ποῦ 'σουν γι ἔργεψις ;

Λέει τουν :

— Μὴ ρουτᾶς, πατέρα μου. Ἰβῶ, ἂγ γέν ἔρχουνταν δουνᾶς ἡ ἄθρωποι, σήμερα ἡμουχ χαμένους. Τοῦτους ἡ ἄθρωποι στήσ σήμερον δὴν ἡμέραν εἶνιν ἡ Θιός μου.

Νὰ μὴν δὲ πούλλουλουῶμουν, ἱδιγῆθῆκιν δὸν ἀπ' ἀρχῆς ἔως τέλους.

Τότι λέει ἡ πατέρας εἰς τοὺς γέροντας :

— Τί θέλεις γιὰ τὴν χάρην, πού ἔκαμεις εἰς τὸν υἱόμ μου ;

Λέει τουν :

— Ἰβῶ εἶμου ἕνας ξυλάς, πού πουρεύγουμε μὲ ξήντα μαϊδιὰ τὴν ἡμέραν. Νὰ μὲ δέκεις μαϊδιὰ, νὰ μὲ δοῦσιν ἄρχουνταν, θὰ ποῦν, γιὰ πῶς ἱσκούτωσα, γιὰ πῶς ἔκλεψα κι ἡῦρα τα. Κάλλιε νὰ μὲ δέκεις αὐτόδα τοῦ σακκουλλάκιμ μὲ τὰ 'κεῖνα πῶχει μέσα, νὰ τὰ πᾶου τοῦ πιδάκιμ μου, νὰ χαρεῖ.

Ἡ ὄφις ἱ-βαρουφάγην δὸν γι εἶπιν δὸν :

— Τί θὰ καταλάβεις ἀπ' αὐτὸ τοῦ παλλῖουσάκκουλλουν ; Φέρ' ἕνα τσούβάλλιν, νὰ σὶ τοῦ γιμίσου φλουριά.

Ἡ γέρους 'ἐν ἱπείστην γι σηκώνγνι νὰ φύει. Φεύγει κι τοῦ φίδιν ἀπὸ πίσου του κι εἶπιν :

— Ἰβῶ, πατέρα, θὰ πᾶου νὰ δουλεύου τοῦτον δὸν ἄθρωπον, γιὰ τ' ἡ ζουὴ πού σηκώννου εἶνιν δική του.

Τότι ἡ πατέρας εἶδιν γι ἱ-παράδιν γι ἔδεκιν δὸν τοῦ σακκουλλάκιμ μὲ τὰ κεῖνα πού 'χιμ μέσα.

Πιάγγει τοῦ ἡ γέρους, σηκώνγνι, ἀφίγγει τουν ὑγείαν, φεύγει. Βγάλλει κι τοῦ φίδιμ μαζὶν δὸν ὡς ὅξου κι λέει τουν :

— Θουρᾶς τοῦτον τοῦ σακκουλλάκιν ; Ἐχει τὴν γνῆν δὴν χάρην. Βάλλεις μέσα ἄσπρα μαϊδιὰ, κι γένουντι φλουριά. Μ' αὐτὸν δὸν δρόπουθ θὰ κάμεις μαϊδιὰ, ὅσα θέλεις.

Βάλλει μέσα κι δυὸ κουσαράκια κι βγάλλει τα, κι ἱγέγη-κάσιδ δυὸ φλουριά.

Λέει τουν :

— Ἐλῶσὶ τα τοῦτα κι κάμ τα ἄσπρα κι βάλ' τα, νὰ γίνου φλουριά, κι ἔτσι βούλα τ' ἄσπρα τοῦ τόπου σου θὰ γίνουσι φλουριά στὰ χέρια σου.

Πιάγγει κι τοῦ λαλουσάκιν γι λέει τουν :

— Θουρᾶς τοῦτον τοῦ λαλουσάκιν ; χὰν δὸν λαλᾶς θὰ 'ρχουντι σαρᾶντα δράκοι κι θὰ σὶ λέουν : “Ὀρσ' ἀφένδη», κι ὅ,τι θέλεις θὰ κάμουν. Κι τοῦτον τοῦ σκουφάκιν, χὰν δὸν βάλλεις στὴν γιφάλησ σου, 'ἐθ θὰ φαίνισι, κι θὰ πιτᾶς μὲ τ' οὐρανὸν τὰ νέφη.

Λέει τουν «ς' πούλλα ἔτη σου» κι φεύγει.

Ἐρχιτι στοῦ σπῆτιν δὸν, βάλ' ἄσπρα μαϊδιὰ στοῦ σακκουλλάκιν, βγάλλει φλουριά, ξηλώνγει τὰ φλουριά, κάμει τα ἄσπρα, κι τ' ἄσπρα φλουριά, λῖουν ἱλλῖουν ἀρχόνδαιν γι 'ἐν εἶχιν δόπουν νὰ τὰ βάλλει. Ἐκαμῖσ σπῆτια, πρόματα κι ἔζησιζ ζουὴν χαρισάμεν.

Μὲ κερὸν ἱκατάλαβιμ βού θὰ πιθάγει ἡ γέρους κι φανάγγει τὴν γυναῖκα δὸν κι λέει τὴν δὸν μυστικὸν γι παραγγέλλει τὴν νὰ μὴν δὸν πεῖ στοῦ πιδίν δὸν (γιὰτὶ εἶχιν ἕνα μόνουμ βιδίν), μόνου ἂν ἔρτου σ' ἀνάγκης τότι νὰ τὰ βγάλει ὅξου.

Πέφτει, πιθαίγει ἡ γέρους, ἱθῆλῃσιν γι τοῦ πιδίν νὰ γινεῖ προματιφτής. Δίει τουν ἡ μάνα ἑκατὸν χιλιάδεις γουρούσια, σηκώνγνι, πάει νὰ ψουγγίσει, ἂς ποῦμουν στήν Μβόλην.

Χὰν ἡρτιν ἱκεῖ, ἔκουσιμ βού 'χιν μιὰ β βασιλουπούλλαν γι γιὰ τοῦ δεῖν δὴς μόνου ἔδιαν εἴκουσι πένδι χιλιάδεις γουρούσια. Δίει αὐτὸς χαμέτα τίς εἴκουσι πένδι χιλιάδεις, θου-

18. Τὸ παραμῦθι τῶν κεράτων

Εἶχε ἓνα γέρο φτωχὸ καὶ πῆγαινε κάθε μέρα στὰ ξύλα καὶ ἔπαιρνε ἐξήντα παράδες καὶ πορευόταν. Μιὰ μέρα, ἐκεῖ ποὺ ἐρχόταν ἀπὸ τὸ βουνό, ἤβρεν ἓνα φίδι καὶ κατάπινε ἓνα κατσίκι καὶ ἀπόμειναν τὰ κέρατά του ἔξω ἀπὸ τὸ στόμα του καὶ μήτε πάνω πῆγαιναν, μήτε κάτω. Τοῦ λέει τὸ φίδι :

—“Ἄν κόψεις, μπάρμπα, τὰ κέρατα καὶ μὲ γλιτώσεις ἀπὸ αὐτὴ τὴν ἀνάγκη, ἔχω νὰ σοῦ κάμω μιὰ χάρη, ποὺ ἀξίζει ὅλο τὸν κόσμον.

Τοῦ λέγει καὶ ἡ κατσίκα :

—“Ἄν μὲ βγάλεις, ἀφεντικό, ἀπὸ τοῦ ὄφι τὸ στόμα, ἔχω νὰ σοῦ κάμω χάρη, ποὺ δὲν τὴν βάλλει ὁ νοῦς σου.

Σκέφτηκε, διαλογίστηκε ὁ γέρος, πὼς δὲ θὰ μπορέσει νὰ γλιτώσει τὸ κατσίκι, λέει : «“Ἄς γλιτώσω τουλάχιστον τὸν ὄφι καὶ στὴν τύχη».

Πιάνει ὁμορφα ὁμορφα καὶ κόβει τὰ κέρατα, καὶ καταπίνει τὸ φίδι τῇ γουλιὰ του. Τότε τοῦ λέει :

—Ἀκολούθησέ με καί, σὰν πᾶμε στὸ σπίτι μας, ὁ πατέρας μου θὰ σοῦ δίνει γομάρια φλουριά, ἅμ ἐσύ, νὰ μὴ δέχεσαι. Νὰ γυρέψεις ἓνα σακουλάκι ποὺ κρέμεται καὶ ἔχει μέσα μιὰ φλογέρα καὶ ἓνα σκουφάκι. Ἐκεῖνος δὲ θὰ θέλει νὰ σοῦ τὰ δώσει, ἅμ ἐσύ νὰ πατήσεις πόδι καὶ θὰ τὰ πάρεις, καὶ ἔννοια σου.

Τοῦ λέει ὁ γέρος :

—Μετὰ χαρᾶς.

Σὰν πῆγαν στὴ σπηλιά, ἤβραν ἐκεῖ τὸν μεγάλον τὸν ὄφι καὶ εἶπε :

—Ὡ! καλῶς τὸν υἱόν μου. Ποῦ ἦσουν καὶ ἄργησες ;

Τοῦ λέει :

—Μὴ ρωτᾷς πατέρα μου. Ἐγὼ, ἂν δὲν ἐρχόταν τοῦτος ἐδῶ ὁ ἄνθρωπος, σήμερα ἦμουν χαμένος. Τοῦτος ὁ ἄνθρωπος στὴ σήμερον ἡμέραν εἶναι ὁ Θεός μου.

Νὰ μὴν τὰ πολυλογούμε, τοῦ διηγῆθηκε ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους.

Τότε λέει ὁ πατέρας στὸ γέρο :

—Τί θέλεις γιὰ τὴ χάρη, ποὺ ἔκαμες εἰς τὸν υἱόν μου ;

Τοῦ λέει :

—Ἐγὼ εἶμαι ἓνας ξυλᾶς, ποὺ πορεύομαι μ' ἐξήντα παράδες τῇ μέρα. Νὰ μοῦ δώσεις παράδες, νὰ μὲ δοῦνε ἄρχοντα, θὰ ποῦν γιὰ πὼς σκότωσα, γιὰ πὼς ἔκλεψα καὶ τὰ βρα. Κάλιο νὰ δώκεις αὐτοδὰ τὸ σακουλάκι μὲ ἐκεῖνα πῶχει μέσα, νὰ τὰ πᾶω στὸ παιδάκι μου, νὰ χαρεῖ.

Τοῦ ὄφι τοῦ βαροφάνηκε καὶ τοῦ εἶπε :

—Τί θὰ καταλάβεις ἀπ' αὐτὸ τὸ παλιосάκουλο ; Φέρε ἓνα τσουβάλι, νὰ σοῦ τὸ γεμίσω φλουριά.

Ὁ γέρος δὲν τὸ δέχτηκε καὶ σηκώνεται νὰ φύγει, φεύγει καὶ τὸ φίδι ἀπὸ πίσω του καὶ εἶπε :

—Ἐγὼ, πατέρα, θὰ πᾶω νὰ δουλεύω τοῦτο τὸν ἄνθρωπο, γιὰτὶ ἡ ζωὴ ποὺ σηκώνω εἶναι δική του.

Τότε ὁ πατέρας εἶδε καὶ ἀπόειδε καὶ ἔδωκε τὸ σακουλάκι μὲ κεῖνα ποὺ ἔχε μέσα.

Τὸ παίρνει ὁ γέρος, σηκώνεται, τοῦ ἀφήνει γειά, φεύγει. Βγαίνει καὶ τὸ φίδι μαζί του ὡς ἔξω καὶ τοῦ λέει :

—Θωρᾷς τοῦτο τὸ σακουλάκι ; Ἐχει αὐτὴ τὴ χάρη. Βάλλεις μέσα ἄσπρους παράδες, καὶ γίνονται φλουριά. Μ' αὐτὸ τὸν τρόπο θὰ κάμεις χρήματα, ὅσα θέλεις. -

Βάλλει μέσα καὶ δυὸ εἰκοσάρικα καὶ τὰ βγάζει, καὶ ἔγιναν δυὸ φλουριά.

Τοῦ λέει :

—Χάλασέ τα τοῦτα καὶ κάμε τα ἄσπρα καὶ βάλ' τα, νὰ γίνουν φλουριά, καὶ ἔτσι ὅλα τὰ ἄσπρα τοῦ τόπου σου θὰ γίνουν φλουριά στὰ χέρια σου.

Πιάνει καὶ τὴ φλογέρα καὶ τοῦ λέει :

—Θωρᾷς τὴν αὐτὴ τὴ φλογέρα ; Σὰν τὴν λαλᾷς, θὰ ῥχονται σαράντα δράκοι καὶ θὰ σοῦ λένε : «“Ὅρσ' ἀφέντη», καὶ ὅ,τι θέλεις θὰ κάνουν. Καὶ τοῦτο τὸ σκουφάκι, σὰν τὸ βάλεις στὸ κεφάλι σου, δὲν θὰ φαίνεσαι, καὶ θὰ πετᾷς μὲ τ' οὐρανοῦ τὰ νέφη.

Τοῦ λέει «πολλὰ τὰ χρόνια σου» καὶ φεύγει.

Ἐρχεται στὸ σπίτι του, βάλλει ἄσπρους παράδες στὸ σακουλάκι, βγάζει φλουριά, χαλὰ τὰ φλουριά, τὰ κάμνει ἄσπρα καὶ τ' ἄσπρα φλουριά. Λίγο λίγο ἀρχόντηνε καὶ δὲν εἶχε τόπο νὰ τὰ βάλει. Ἐκαμε σπίτια, πράματα καὶ ἔζησε ζωὴ χαρισάμενη.

Μετὰ ἀπὸ καιρὸ κατάλαβε ὁ γέρος ποὺ θὰ πεθάνει καὶ φωνάζει τῇ γυναίκα του καὶ τῆς λέει τὸ μυστικὸ καὶ τῆς παραγγέλλει νὰ μὴν τὸ πεῖ στὸ παιδί του (γιατὶ εἶχε ἓνα μόνο παιδί), μόνο ἂν ἔρθουν σ' ἀνάγκη, τότε μόνο νὰ τοῦ τὸ φανερώσει.

Ἀρρωσταίνει, πεθαίνει ὁ γέρος, θέλησε καὶ τὸ παιδί νὰ γίνει πραγματευτής. Τοῦ δίνει ἡ μάνα ἓκατὸ χιλιάδες γρόσια, σηκώνεται, πάει νὰ πουνίσει, ἅς ποῦμε στὴν Πόλιν.

Σὰν ἦρθε ἐκεῖ, ἄκουσε ποὺ ἔχε μιὰ βασιλοπούλα καὶ μόνο γιὰ νὰ τὴ δοῦν ἔδιναν εἴκοσι πέντε χιλιάδες γρόσια. Δίνει αὐτὸς ἀμέσως τὶς εἴκοσι πέντε χιλιάδες, τὴν βλέπει

ρᾷ την ι-μιάν, ἄλλις εἵκουσι πένδι, θουρᾷ την ἄλλη μιάν, σὶ τέσσερεις βουλές βγάλλει σὶ τα δινάριν γὶ σηκώγγιτι κὶ φεύγει.

Ἔρχιτι στοὺν δόπουν δου, λέει τὴμ μάναν δου :

— Μάνα, ἰβῶ ἰψούγγισα διακόσουμ διγνήνδα χιλλιαδῶμ ἡρόμαν γὶ ἔδεκα καπάρουν δις ἑκατόν. τώρα νὰ μὶ δέκεις κὶ τ' ἄλλα, νὰ πάου νὰ φέρου τοῦ πρόμαν.

Ἰπίστεψίν γὶ ἡ μάνα του, βγάλλει, δίδει τουν ἄλλις τρακόσις χιλιάδεις. Πάει πάλ' αὐτός, βγάλλει τα κὶ ἰκεῖνα βλιμίδιν.

Σηκώγγιτι, ξανάρχιτι στήμ μάναν, ξουμουλουᾷτι τηβ βούλῃν δὴν ἀλήθειαν. Ἡ μάνα βγάλλει τοῦ σακκουλλάκιν, κὶ τοῦ λαλουσάκιν, κὶ τοῦ σκουφάκιν, κὶ ἀρμηνεύγει τουμ πῶς θὰ κάμει κὶ λέει τουν γὶ τοῦ πατέρα του τὴν παράφησιν γὶ λέει τουν γαλᾶ καλὰ νὰ μὴν δὰ βγάλλει ἀπ' τοῦ χέριν δου. Ἰκεῖνους «ἐγγῶια σου, μάνα». Σηκώγγιτι, φεύγει πάλι.

Εὐτὺς πού πῆιν, λαλᾷ τοῦ λαλουσάκιν, βγαίνουν οἱ 40 δράκοι μῆρός του :

— Ὅρσι, ἀφένδῃ.

Λέ' :

— Νὰ μὶ πᾶῖτι μέσα στοῦ παλάτιμ βοῦ ἡ βασιλουπούλλα.

Χαμέτα μιάν γὶ δυὸ κὶ στοῦ παλάτιν. Χὰν δούν εἶδιν αὐτὴ ἰξιπάστηκιν, ἀμ' μαστόρισσα, λέει τουν :

— Ὡ, καλῶς τουν. Ἰβῶ τώρα ἱκατάλαβα πῶς εἶγιν ἀποῦ Θιοῦ γραφτὸν νὰ γινοῦ δική σου. Γιατὶ τίς ἀμῃουρᾷ νὰ ῥτει χάγ γέβ βάλει ἡ Θιὸς τοῦ χέριν δου ;

Νὰ μὴν δὰ μακραίνουμουν, βάλλι νὰ πιουῖμουν, τραπέζιν, φαγιά, κρασιά, μιθᾷ μας τουν γαλᾶ καλὰ, κάμγει τουν ἅπαν. Τότῃ δείχτει τὴν γὶ τοῦ σακκουλλάκιν γὶ τοῦ λαλουσάκιν γὶ τοῦ σκουφάκιν. Χὰν ἔπτεσιν αὐτὸς στοὺν γύπνου, λαλᾷ αὐτὴ τοῦ λαλουσάκιν, ἔρχουνδιν οἱ δράκοι. Χαμέτα λέει τους :

— Τουνᾶν νὰ τοῦμ βάῖτι σὶ μιάν ἐρημιάν, πού νὰ μὴν εὔρει στράταν.

Εὐτὺς ἀρπάδουν, πάουν ρίχτουν δουν, σὶ μιάν ἔξουρχήν, σ' ἓναν ὁρμάγιν, πού, χὰν ἰξύπησιν δου πουρνὸν ἔν ἔξερν, στοῦλ λιβάνδῃν ἦταν, γιὰ στοῦμ βουνέδῃν. Χὰν ἦρτιν ἡ νοῦς του στὴν γιφάλην δου, σηκώγγιτ' αὐτός, χάτε κὶ νὰ πᾶς χάτε κὶ νὰ πᾶς, ἰπλάνδαξιν κέλα, βρίσκει μιᾶς συκιάν. Γεννάριος μήνας κὶ εἴχισ σύκα μαῦρα, ἀνιβαίγγει πάνου ἡ κακόμοιρους, γιμίγγει καλὰ καλὰ τὴν γοιλλιάν δου.

Χὰν ἱκατέβῃν, ἔπτεσιν νὰ κοιμηθεῖ ἄλλιον γί, χὰν ἰξύπησιν, χὰμ βοῦ τοῦν ἔτρωῖν ἡ κιφάλη του κὶ ἱπῆῖν νὰ ξυστεῖ — κὶ τί νὰ δεῖ ! Ὅσα σύκα ἔφαῖν, τόσα κέρατα ἐβγαλίσ στὴν γιφάλημ βάνου, μακριὰ μακριὰ κὶ πυκνὰ πυκνά. Ὡ ! τοῦ

διαβόλου τῇδ δουλλειάν ! Σηκώγγιτι ἀποῦ κεῖ, πάει παρακεῖ, τὴν ἄλλην δὴν ἡμέραν, βρίσκει ἄλλῃς συκιὰν ἄσπρην. Πλανδασμένους αὐτός, λέ' : «Κὶ ἔτῃ μὶ τὰ κέρατα κὶ ἔτῃ μὶ τὰ κέρατα».

Ἀνιβαίγγει γιμίγγει κὶ ἀποῦ κεῖ τὴν γοιλλιάν δου. Χὰν ἱκατέβῃν ἀποῦ τῆς συκιάν, πιάνγει τουμ μιὰ φαούρα. Ἰκεῖ πού ξύννουδαν, πέφτουν ἓναν ἓναν βούλα τὰ κέρατα ! Τότ' αὐτὸς στρέφει, πάει, μαέβγει κάμῃουσα σύκα ἀποῦ τὴμ μαῦρην δὴς συκιάν, κάμγει ἓναν γαλάθιν, γιμίγγει του, γιμίγγει κὶ ἓναν ἀποῦ τὴν ἄσπρην γὶ βρίσκει πάλι στήμ Μβόλην. Ἰπώληγγιν δὰ σύκα :

— Πάρτι σύκα, πού παίρει σύκα !

Ἰπέραγγιν γὶ ἀπ' τοῦ βασιλλιᾶ τοῦ παλάτιν, κὶ ἦβγαν οἱ δουλοὶ κὶ εἶδαν δὰ μαῦρα σύκα κὶ ἱπῆαν κὶ εἶπαν δου τοῦβ βασιλλιάν, πού πουλᾷ ἓνας φτουχὸς σύκα, κὶ ἰθάμαξιν ἡ βασιλλιᾶς, πῶς ἰβρέθηκας σύκα μέσα στοῦγ Γιννάρην. Τέλους πάντων εἶπαν δουν πῶς εἶγιν ἀποῦ τοῦ Μισίριν, πού ἡ γιβ βράση, ἔδειξάν δουν δό ἄν, ἔρεσίν δουν, ρούγγει νὰ τὰ πάρουσιν, πάουν, συμφωνοῦσιβ βούλουν δου καλάθιν κατὸν γουρούσια. Δίδει αὐτὸς τοῦ καλάθιμ μὶ τὰ μαῦρα σύκα, παίρνει τὰ κατὸν, πααίγγει στήμ μάναν δου.

Θουρᾷ τουν ἡ μάνα του παρταλλικόν :

— Πρέ, γιέ μου, τί εἶγ' αὐτὸ τοῦ χάλιν ;

— Μῆρ ρουτᾶς, μάνα, σὶ λίις ἡμέρις θάρτ' ἀπ' τοῦ δίκιουν δουν.

Κὶ διάτει τηβ βούλα ὅσα ῥταν στοῦ κιφάλιν δου, κὶ τὰ σύκα. Τὰ ἄσπρα τὰ σύκα πλιὸγ ξηρὰ κὶ ἐπιασιν κὶ ἐβαλίν δα μέσα σ' ἓναν κουτό κὶ σηκώγγιτι πάλι κὶ χάτε στήμ Μβόλην.

Ἡ βασιλλιᾶς, χὰν ἔφεραν δὰ σύκα στοῦ τραπέζιν, ἔφαῖν ι-δυὸ, ἡ κόρη του τρία, ὅσοι ἦταμ μέσα στοῦ παλάτιν, μικρὲ μιᾶλοι, βούλοι ἱτάτινάσιν ἀπόναν, ἀποῦ δυὸ. Τί θέλεις, τί γυρεύεις, τὴν ἄλλην δὴν ἡμέραγ ξυπνοῦσιν ἄλλοι μὶ δυὸ, ἄλλοι μὶ τρία κὶ ἄλλοι μὶ τέσσαρα κέρατα. Βασιλικὸς οὐρισμός, νὰ σβαλίσει ἡ πόρτα τοῦ παλατιοῦ, κὶ νὰ μὴν ἔβγει κανένας ὄξου. Φανάννουν δούγ γιατρὸν, πιρνοῦν ἡμέρις, κόβγει τα, μιαλαίνουν. Ἐν ἀμῃούρεσιν νὰ κάμει τίποτα. Τότῃ βάλλουν διαλαλητόν, ὅποιος ξέρει γιατρικὸν γὶ ἀμῃουρᾷ νὰ γιατρέψει τοῦβ βασιλλιάν, ἄς ἔρτει. Πάει κὶ ἡ δικὸς μας ἡ παρταλλικός, λέ' :

— Ἰβῶ γαίνου τουν κὶ ἄγ γέν δουγ γιάνου, νὰ κόψει τὴν γιφάλην μου.

Πάουν, λένουν δα τοῦβ βασιλλιάν, φανάννουν δουν, ρουτᾷ τουν, λέει τουν :

μιά, άλλες εἴκοσι πέντε, τὴν βλέπει ἄλλη μιά, σὲ τέσσερις φορὲς βγαίνει ξοφλημένος καὶ σηκώνεται καὶ φεύγει.

Ἐρχεται στὸν τόπο του, λέει τῆς μάνας του :

— Μάνα, ἐγὼ ψώνισα διακόσια πενήντα χιλιάδων πράμα καὶ ἔδωσα καπάρο τὶς ἑκατό· τώρα νὰ μοῦ δώσεις καὶ τ' ἄλλα, νὰ πάω νὰ φέρω τὸ πράμα.

Πίστεψε καὶ ἡ μάνα του, βγάζει, τοῦ δίνει ἄλλες τρακόσες χιλιάδες. Πάει πάλι αὐτός, τὰ ξόφλησε καὶ κεῖνα.

Σηκώνεται, ξανάρχεται στὴ μάνα του, τῆς ξομολογῆται ὅλη τὴν ἀλήθεια. Ἡ μάνα βγάζει τὸ σακουλάκι, τὴ φλογέρα καὶ τὸ σκουφάκι, καὶ τὸν ὁρμηγεύει πῶς θὰ κάμει καὶ τοῦ λέει καὶ τὴν παραγγελιά τοῦ πατέρα του καὶ τοῦ λέει καλὰ καλὰ νὰ μὴν τὰ βγάλει ἀπὸ τὸ χέρι του. Ἐκεῖνος : «ἐννοια σου, μάνα». Σηκώνεται, φεύγει πάλι.

Εὐθὺς ποὺ πῆγε, λαλᾷ τὴ φλογέρα, βγαίνουν οἱ σαράντα δράκοι μπρὸς του :

— Ὅρσε, ἀφέντη.

Λέει :

— Νὰ μὲ πᾶτε στὸ παλάτι ποὺ 'ναὶ ἡ βασιλοπούλα.

Ἀμέσως μιά καὶ δυὸ καὶ στὸ παλάτι. Σὰν τὸν εἶδε αὐτὴ, ξαφνιαστικῶς. Ὅμως, μαστόρισσα, τοῦ λέει :

— ὦ, καλῶς τον. Ἐγὼ τώρα κατάλαβα πῶς εἶναι ἀπὸ τὸ Θεὸ γραφτὸ νὰ γίνω δικὴ σου. Γιατὶ ποιοὺς μπορεῖ νὰ 'ρτει ἐδῶ, σὰν δὲν βάλει ὁ Θεὸς τὸ χέρι του ;

Νὰ μὴν τὰ μακραίνουμε, βάλε νὰ πιοῦμε, τραπέζια, φαγιά, κρασιά, μᾶς τὸν μεθᾷ καλὰ καλὰ, τὸν κάμνει τάπα. Τότε τῆς δείχνει καὶ τὸ σακκουλάκι καὶ τὴ φλογέρα καὶ τὸ σκουφάκι. Σὰν ἔπεσε αὐτὸς στὸν ὕπνο, λαλᾷ αὐτὴ τὴ φλογέρα, ἔρχονται οἱ δράκοι. Ἀμέσως τοὺς λέει :

— Αὐτὸν ἐδῶ νὰ τὸν πᾶτε σὲ μιὰ ἐρημιά, ποὺ νὰ μὴν εὔρει στράτα.

Εὐθὺς τὸν ἄρποῦν, πᾶνε καὶ τὸν πετοῦν σὲ μιὰν ἐρημιά, σ' ἓνα δάσος, ποὺ, σὰν ξύπνησε τὸ πρῶι, δὲν ἤξερε ἂν ἦταν στὸν λεβάντε ἢ τὸν πουνέντε. Σὰν ἤρθε ὁ νοῦς του στὸ κεφάλι του, σηκώνεται αὐτός, ἄντε καὶ νὰ πᾶς ἄντε καὶ νὰ πᾶς, πλάνταξε κιόλα, βρίσκει μιὰ συκιά, Γενάρης μῆνας καὶ εἶχε σύκα μαῦρα, ἀνεβαίνει πάνω ὁ κακόμενος, γεμίζει καλὰ καλὰ τὴν κοιλιά του.

Σὰν κατέβηκε, ἔπεσε νὰ κοιμηθεῖ λίγο καί, σὰν ξύπνησε, σὰν ποὺ τὸν ἔτρωγε τὸ κεφάλι του καὶ πῆγε νὰ ξυστεῖ — καὶ τί νὰ δεῖ! Ὅσα σύκα ἔφαγε, τόσα κέρατα ἔβγαλε στὸ κεφάλι του πάνω, μακριὰ μακριὰ καὶ πυκνὰ πυκνὰ. ὦ τοῦ διαβόλου τῇ δουλειά! Σηκώνεται ἀπὸ κεῖ, πάει παρακεῖ, τὴν ἄλλη τὴν ἡμέρα, βρίσκει ἄλλη συκιά ἄσπρη.

Πλαντασμένος αὐτός, λέει : «Κι ἔτσι μὲ τὰ κέρατα καὶ ἔτσι μὲ τὰ κέρατα».

Ἀνεβαίνει, γεμίζει καὶ ἀπὸ κεῖ τὴν κοιλιά του. Σὰν κατέβηκε ἀπὸ τὴ συκιά, τὸν πιάνει μιὰ φαγούρα. Ἐκεῖ ποὺ ξύνονταν, πέφτουν ἓνα ἓνα ὅλα τὰ κέρατα! Τότε αὐτὸς στρέφει, πάει, μαζεύει κάμποσα σύκα ἀπὸ τὴ μαῦρη τὴ συκιά, κάμνει ἓνα καλάθι, τὸ γεμίζει, γεμίζει καὶ ἓνα ἀπὸ τὴν ἄσπρη καὶ βρίσκειται πάλι στὴν Πόλη. Πουλοῦσε τὰ σύκα :

— Πάρτε σύκα, ποιὸς παίρνει σύκα.

Περνοῦσε καὶ ἀπὸ τοῦ βασιλιᾶ τὸ παλάτι, καὶ βγῆκαν οἱ δοῦλοι καὶ εἶδαν τὰ μαῦρα σύκα καὶ ἐπῆγαν καὶ τό 'παν τοῦ βασιλιᾶ, ποὺ πουλᾷ ἓνας φτωχὸς σύκα, καὶ θαύμασε ὁ βασιλιάς, πῶς βρέθηκαν σύκα μέσα στὸ Γενάρη. Τέλος πάντων τοῦ εἶπαν πῶς εἶναι ἀπὸ τὴ Μερσίνα, ποὺ εἶναι ζέστη, τοῦ ἔδειξαν ἓνα, τοῦ ἄρσε, προστάζει νὰ τὰ πάρουν, πᾶνε, συμφωνοῦνε ὅλο τὸ καλάθι, ἑκατὸ γρόσια. Δίνει αὐτὸς τὸ καλάθι μὲ τὰ μαῦρα σύκα, παίρνει τὰ ἑκατό, πηγαίνει στὴ μάνα του.

Τὸν βλέπει ἡ μάνα του παρδαλό :

— Μπρέ, υἱέ μου, τί εἶναι αὐτὸ τὸ χάλι ;

— Μὴ ρωτᾷς, μάνα, σὲ λίγες μέρες θὰ πάρω τὸ δίκιο μου.

Καὶ τῆς διηγᾶται ὅλα, ὅσα ἤρθαν στὸ κεφάλι του, καὶ τὰ σύκα. Τὰ ἄσπρα τὰ σύκα ἦταν πιά ξερά καὶ ἔπιασε καὶ τὰ ἔβαλε μέσα σ' ἓνα κουτί καὶ σηκώνεται πάλι καὶ ἄντε γιὰ τὴν Πόλη.

Ὁ βασιλιάς, σὰν ἔφεραν τὰ σύκα στὸ τραπέζι, ἔφαγε δυὸ, ἡ κόρη του τρία, ὅσοι ἦταν μέσα στὸ παλάτι, μικροὶ μεγάλοι, ὅλοι γεύτηκαν ἀπὸ ἓνα, ἀπὸ δυὸ. Τί θέλεις, τί γυρεύεις, τὴν ἄλλη τὴν ἡμέρα ξυπνοῦν ἄλλοι μὲ δυὸ, ἄλλοι μὲ τρία καὶ ἄλλοι μὲ τὰ τέσσερα κέρατα. Βασιλικὸς ὀρισμός, νὰ σφαλίσει ἡ πόρτα τοῦ παλατιοῦ καὶ νὰ μὴ βγεῖ κανένας ἔξω. Φωνάζουν τὸ γιατρό, περνοῦν μέρες, τὰ κόβει, μεγαλώνουν. Δὲν μπόρεσε νὰ κάμει τίποτα. Τότε βάλλουν διαλαλητό, ὅποιος ξέρει γιατρικὸ καὶ μπορεῖ νὰ γιατρέψει τὸ βασιλιά, ἄς ἔρτει. Πάει καὶ ὁ δικὸς μας ὁ παρδαλός, λέει :

— Ἐγὼ τὸν γιατρεύω καὶ ἂν δὲν τὸν γιάνω, νὰ κόψει τὸ κεφάλι μου.

Πᾶνε, τὸ λένε τοῦ βασιλιᾶ, τὸν φωνάζουν, τὸν ρωτᾷ, τοῦ λέει :

— Ἄν δὲ σὲ γιάνω, βασιλέα μου, νὰ τὸ κεφάλι μου, νὰ τὸ σπαθί σου.

Τοῦ δίνει δυὸ χάπια ἀπὸ τ' ἄσπρα τὰ σύκα, αὐτὸς δὲ θαρρεύτηκε νὰ φάει ὁ ἴδιος καὶ ἔδωσε στὸν ἓνα τὸ δοῦλο.

«Όσα σύκα έφαγε, τόσα κέρατα έβγαλε...»

—“Αγ γέσ σί γιάνου, βασιλέα μου, νά ή κιφάλη μου, νά τού σπαθίς σου.

Δίει τουν ι-δυό χάπια άπού τ' άσπρα τά σύκα, αὐτός 'έν ιφιარέφτιν νά φάει άπατός του κι έδεκιν δου έναν δουδ δου-λουν. Τήν άλλην dήν ήμέραν έπεσιν άπού πάνου άπού κει-νουν δουδ δουλουν έναν γέρατουν ι-δυό πῆχis, γιατί ή κακό-μοιρους έφαίν ένασ σύκουν gi έβγαλιν έναν γαλόν γέρα-τουν.

Χάν ειδιν ή βασιλλιás, παίρει κι ή άπατός του, πέφτουν gi τά δικά του.

“Ας έρτουμους στηβ βασιλοπούλλαν. Δείχνουν δηγ στούγ γιατρόμ μας, δίει ένα δυό ψεύτικα γιατρικά, τά κέρατα 'έμ πέφτουν. Λέει στούβ βασιλέαν :

ΣΗΜ. — Δημοσιεύθηκε στα *Ελληνικά Παραμύθια*, έκλογή Γ. Α. Μέγα, 'Αθήναι 1962, υπό τόν τίτλο «Τό λαλousάκι και τό Σκουφάκι» (συλλ. Μουσαίου, έκ Λιβισίου).

Τήν άλλη την ήμέρα έπεσε άπό πάνω άπό εκείνο τό δουλο ένα κέρατο δυό πῆχis, γιατί ό κακόμοιρος έφαγε ένα σύκο κι έβγαλε ένα καλό κέρατο.

Σάν ειδε ό βασιλιάς, παίρνει κι ό 'ιδιος, πέφτουν και τά δικά του.

“Ας έρθουμε στη βασιλοπούλα. Τήν δείχνουν στο γιατρό μας, δίνει ένα δυό ψεύτικα γιατρικά, τά κέρατα δέν πέφτουν. Λέει στο βασιλιά :

— Βασιλέα μου, τούτη ή δουλειά θέλει καιρό.

“Επιασε αὐτός, την κρεμοῦσε τά πάνω κάτω και την έστη-

— Βασιλέα μου, τούτη ή δουλλειά θέλει κιρόν.

“Επιασιν αὐτός, ικρέμαγγίν dην dά πάνου κάτω κι έ-στεγγίν δημ hάνου στα κέρατα, ικρέμαγγίν dην, ιπότιγγίν dην φαρμάκια.

Μιάν ήμέραλ λέει την :

— Ποῦ 'γιν δου σκουλλάκιν gi τού λαλousάκιν gi τού σκουφάκιν ; Αὐτά νά μι δέκεις άλλιῶς 'έγ γλιτώγγεις άπού τά κέρατα.

Τότι λέει τουν :

— 'Ισύ 'σι, λαάτι ;

Λέει τα τούμ hατέραν δης, στέλλουφ φέρνουν gi τήμ μά-ναν δου, κάμνουγ γάμους κι χαρές κι πανdρεύουνδιν gi ιβα-σίλεψάσιν ὡς κι τού σήμερουν.

ΤΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ ΤΩΝ ΚΕΡΑΤΩΝ

νε πάνω στα κέρατα, την κρεμοῦσε, την πότιζε φαρμάκια.

Μιά μέρα τῆς λέει :

— Ποῦ εἶναι τό σκουλάκι και ή φλογέρα και τό σκουφάκι ; Αὐτά νά μοῦ δώσεις, άλλιῶς δέν γλιτώνεις άπό τά κέρατα.

Τότε τοῦ λέει :

— 'Εσύ εἶσαι, λοιπόν ;

Τά λέει τοῦ πατέρα της, στέλλουν, φέρνουν και τή μάνα του, κάμνουν γάμους και χαρές και παντρεύονται και βασιλέψαν ὡς τά σήμερα.

19. Ἡ μαύρη ἔργιθα

Ἰκεῖνουν δούν γιρὸν κὶ κεῖνου τοῦ ζαμάγιν,
πῶκαμναν οἱ Τοῦρκοι ραμαζάγιν,
μὲς τοῦ τέρπιουν δού καζάγιν,
ἀφήκουμουν τὰ ψόματα νὰ πιάσουμουν δ' ἀλήθεια,
τοῦμ βιτεινὸν ἰφόρτωσας σαράνδα κουλκούθια
κὶ ἀπάνου κατὰ σάμαρα, ἰγγιὰ κιλὰ ροβίθια.
Κόκκινη κλουστή δουσμέγη
στὴν ἀνέμημ βιρασμέγη,
δῶς' τὴν γλωτσοῦν νὰ γυρίσει
παραμύθιν ν' ἀρχινίσει.

Ἰκεῖνουν δούν γιρὸν εἶχιν ἕναγ γέρον γι μιὰ γιργιάν, ἄνδρας κὶ γυναῖκα. Εἶχαν ἰ-δυὸ πιδάκια, τό' ναν ἦταν Γιγγιγῆς κὶ τ' ἄλλου Γιέργης. Ἡ πατέρας πάαιγγιν ἐργάτης στοῦβ βασιλικὸν δούχ χαζινέν, πού' χιν δὰ πουλλὰ τὰ λιφτά. Ἦταμ βιστὸς κὶ τὰ φτυάριγγιν ἔσα πάνου τίς ἰ-λλίρις κὶ τὰ μιτζίτια κὶ τὸν ἰπλήρωνναν ἕναν δάλλιρουν δὴν ἡμέραν γι ψούγιγγιν ἢ γέρους λλίουμ ψουμὶν γι φαῖν γιὰ τὰ πιδάκια, πού πῆαινας στοῦ σκουλεῖουν. Μιὰν ἡμέραν δού λοιπόν, ἰκεῖ πού φτυάριγγιν δις ἰ-λλίρις, λέει τουν ἕνας πού πέραγγιν :

— Ὡρα καλή, γέρου, τί κάμγεις ;

— Ἐργάζουμου.

— Τί σὶ δίνουν ;

— Ἐναν δάλλιρουν μερομίσθιουν.

Λέει :

— Ἰβὼ θὰ σοῦ δείξου μιὰν ἄλληδ δουλλειάν γι θὰ' χεις πιά μιάλουν ὀφελους.

Ἡ γέρους ἔν ἱπερίμεγιν γι παράδωσιν εἰς τοῦχ χαζινέν δὰ κλειδιὰ κὶ πῆιμ βίσου ἀπ' αὐτόν.

— Βλέπεις αὐτὸ τοῦ σπίτιμ βού' γιν στοῦν γάμβουν ; Νὰ πάεις κὶ νὰ πῆδῆσεις ἀπὸ τοῦ παναθοῦριν, κὶ ἔχει μιὰ γυναικίαν γι νὰ τήφ φουῖρίσεις κὶ νὰ γυρέψεις τὴμ μαύρην δὴν ἔργιθαν.

Πάει ἡ γέρους κὶ μὴ τὰ πουλλὰ ἔδεκν δουν δὴν ἔργιθαν. Τὴμ βαίρει κὶ φεύγει κὶ πάει στοῦ σπίτιν δου.

Ἰγύχτωσιν δὰ πιδιὰ περιμένουν δούγ γέρον, πού θὰ φέρε ψουμίγ γιὰ νὰ φάουσιν. Ἐρχιτι ἡ γέρους.

— Καλῶς τοῦμ βιτέραν.

Τοὺς λέει :

— Ἐσ σᾶς ἔφερα σήμερα ψουμίν, γιὰτὶ ἔμ μὴ πλήρωσαν. Φάιτι ὅ,τι ἔχει κὶ αὔριουν, πού θὰ μὴ πλήρῶσουν, ἂ σᾶς φέρου.

Ἐφαν ὅ,τι ἦταν, ἔπεςαν νὰ κοιμηθοῦν. Τὴν γύχταν ἡ ἔργιθα γιννᾶ ἕναν αὐγὸν γι λαμβρουφώτισιν δού σπίτιν. Εἰσπάστηκιν ἡ γέρους κὶ ἡ γιργιά. «Σήκου κὶ κάβηκάμουν», φανάγγει ἡ γιργιά. Ἄμ' ἔν ἦταφ φουτιὰ, ἕναχ χρουσὸν αὐγὸν ἦταν κουνδὰ στὴν ἔργιθαν. Μβρὲ ποῦ νὰ τὴν γαθίσουμουν δὴν ἔργιθαν, μβρὲ ποῦ νὰ τὴν γαθίσουμουν ; Βγάζουν λλίουν μαχλούτσιν ἀφ' τοῦ μαξιλάριν, ἔκαμάν δὴν ἕναν γλουβάκιν γι ἔβαλάν δὴμ μέσα κὶ ἔφηκαν ἰκεῖδα κὶ τ' αὐγόν, ἰφουήθησαν νὰ τοῦ πιάσουν. Τὰ πιδιὰ μὴ ἔννιωσαν γιέλα πού γέγγησιν ἡ ἔργιθα κὶ πῆιν δού προῦτ κὶ λέει τουν ἡ μητέρα :

— Δὲ δά, Γέργη μου, πού γέγγησιν ἡ ἔργιθα ἕναχ χρουσὸν αὐγόν.

Κὶ λέει τὴν :

— Νὰ πάει ἡ πατέρας μας νὰ τοῦ δείξει στοῦχ χρουσουχόουν, ἂ δοῦμουμ ὅσα κάμγει.

Ἰσηκώθην ἡ γέρους τοῦ προῦτ, παίρει τ' αὐγόν, κατηβαίγγει νὰ ποῦμουν, εἰς τὴμ Μάκρην, στοῦ παζάριν ἔδειξιν δου κὶ εἶπαν δουν :

— Αὐτὸ τ' αὐγόν ἔχει ἀξίαν, ἀμὶ ἱμές ἔν ἀμβουροῦμουν νὰ σὶ ποῦμουν δὴν ἀξίαν. Νὰ τοῦ πάεις σὶ κανέμ μαεζιν νὰ σὶ τοῦ ζυάσουν, νὰ δοῦμουν δι κάμγει.

Ἡ γέρους πῆιν δου στοῦν ἔμβοραν, ἔδειξιν δου, πιάγγει ζυάγγει του, λέει :

— Κάμγει δικαπένδι λίρις χρουσές.

Ἡ γέρους λέει τουν :

— Δέκι μου, ἰσὺ χάγιγιν, δικατέσσερεις κὶ πιάς του ἰσὺ τ' αὐγόν κὶ πούλησί του ἀλλοῦ κὶ βγάλε κὶ σύ.

Ἰμέτρησιν δουν δούν ἄθρωπου δικατέσσερεις ἰ-λλίρις κὶ ἔφυν.

Ἡ γέρους ἰπῆριν φαγιά, τυρὶν ἀπὸ βούλουν δούλ λουγιῶν, ἰγέμισιν ἕνασ σβυριδάκιν, ἰπῆιν εἰς τοῦ σπίτιν δου. Τὰ πιδάκια περιμένουν γι κάθουνδιν. Ἄμα τὸν εἶδαμ μὴ τοῦ σβυριδάκιν ἔτρεξαν νὰ τοῦγ γιοκλατήσουν, πῆραν δού σβυριδάκιν ἀπὸ τὸν γίμουμ δου κὶ εἶδαμ βού' χιμ μέσα ἀπὸ βούλα τὰ καλὰ. Χὰν ἔφααβ βοῦλοι, εἶπαν δὰ πιδιὰ :

— Πόσα, καλὲ πατέρα, τοῦ πούλησις τ' αὐγόν ;

— Ἰπούλησά του δικατέσσερεις ἰ-λλίρις, γιὰ νὰ βγάλει κὶ ἡ ἔμβορας πού ἂ τοῦ πουλήσει ἀλλοῦ.

Πλάγιασαν δὴν γύχταν, πάλι γιννᾶ ἡ κότα ἄλλου ἕναχ χρουσὸν αὐγόν. Ἄ μὴν δὰ πουλλουλουοῦμουν, γιὰτὶ οἱ γύχτις εἶγιμ μικρὲς κὶ τὰ πιδιὰ γυστάννουν, σηκώθηκιν βάλι ἡ γέρους τοῦ προῦτ, ἔμ βάει στοῦ μεροκάματου, παίρει τ' αὐ-

19. Ἡ μαύρη ὄρνιθα

Ἐκεῖνον τὸν καιρὸ καὶ κεῖνο τὸ ζαμάνι,
πύκαμναν οἱ Τοῦρκοι ραμαζάνι,
μὲς στὸ τρύπιο τὸ καζάνι,
ν' ἀφήσουμε τὰ ψέματα νὰ πιάσουμε τ' ἀλήθεια,
τὸν πετεινὸ φορτώσανε σαράντα κολοκύθια
κι ἀπάνω κατασάμαρα, ἐννέα κιλά ρεβίθια.
Κόκκινη κλωστή δεμένη
στὴν ἀνέμη περασμένη
δῶς τὴν κλώτσο νὰ γυρίσει
παραμῦθι ν' ἀρχινήσει.

Ἐκεῖνο τὸν καιρὸ εἶχε ἓνα γέρο καὶ μιὰ γριά, ἄντρας
καὶ γυναῖκα. Εἶχαν δυὸ παιδάκια, τό 'να ἦταν Γιάννης καὶ
τ' ἄλλο Γιώργης. Ὁ πατέρας πῆγαινε ἐργάτης στὸ βασιλικὸ
θησαυροφυλάκιο, πού 'χε τὰ πολλὰ λεφτά. Ἦταν πιστὸς
καὶ φτυάριζε ἔως πᾶν τις λίρες καὶ τὰ μετζίτια καὶ τὸν πλή-
ρωναν ἓνα τάλιρο τῇ μέρα καὶ ψούνιζε ὁ γέρος λίγο ψωμί
καὶ φαί γιὰ τὰ παιδάκια, πού πῆγαιναν στὸ σχολεῖο. Μιὰν
ἡμέραν τὸ λοιπὸν, ἐκεῖ πού φτυάριζε τις λίρες, τοῦ λέει ἓνας
πού περνοῦσε :

— ὦρα καλή, γέρο, τί κάνεις ;

— Ἐργάζομαι.

— Τί σὲ δίνουν ;

— Ἐνα τάλιρο μερομίσθιο.

Λέει :

— Ἐγὼ θὰ σοῦ δείξω μιὰν ἄλλη δουλειὰ καὶ θὰ 'χεις
πιο μεγάλο ὄφελος.

Ὁ γέρος δὲν περίμενε καὶ παράδωσε στὸ θησαυροφυ-
λάκιο τὰ κλειδιά καὶ πῆγε πίσω ἀπ' αὐτόν.

— Βλέπεις αὐτὸ τὸ σπίτι, πού 'ναι στὸν κάμπο ; Νὰ
πάεις καὶ νὰ πηδήσεις ἀπὸ τὸ παράθυρο, κι ἔχει μιὰ γυναῖκα
καὶ νὰ τῇ φοβηρίσεις καὶ νὰ γυρέψεις τὴ μαύρη ὄρνιθα.

Πάει ὁ γέρος καὶ μὲ τὰ πολλὰ τοῦ ἔδωσε τὴν μαύρη
τὴν ὄρνιθα. Τὴν παίρνει καὶ φεύγει καὶ πάει στὸ σπίτι του.

Νύχτωσε, τὰ παιδιὰ περιμένουν τὸ γέρο, πού θὰ φέρει
ψωμί νὰ φᾶνε. Ἐρχεται ὁ γέρος :

— Καλῶς τὸν πατέρα.

Καὶ λέει :

— Δὲ σᾶς ἔφερα σήμερα ψωμί, γιατί δὲν μὲ πλήρωσαν.
Φᾶτε ὅ,τι ἔχει κι αὔριο, πού θὰ μὲ πληρώσουν, θὰ σᾶς φέρω.

Ἐφαγαν ὅ,τι ἦταν, ἔπεσαν νὰ κοιμηθοῦν. Τῇ νύχτᾳ ἡ
ὄρνιθα γεννᾷ ἓνα αὐγὸ καὶ λαμπροφώτισε τὸ σπίτι. Ἐαφνιά-

στηκε ὁ γέρος κι ἡ γριά. «Σήκω καὶ καήκαμε», φωνάζει ἡ
γριά. Μὰ δὲν ἦταν φωτιά, ἓνα χρυσὸ αὐγὸ ἦταν κοντὰ στὴν
ὄρνιθα. Μπρὲ πού νὰ τὴν καθίσουμε τὴν ὄρνιθα, μπρὲ πού νὰ
τὴν καθίσουμε ; Βγάζουν λίγο βαμβάκι ἀπὸ τὸ μαξιλάρι,
τῆς ἔκαμαν ἓνα κλουβάκι καὶ τὴν ἔβαλαν μέσα καὶ ἄφηκαν
ἐκεῖδ' αὐτὸ αὐγὸ, φοβήθηκαν νὰ τὸ πιάσουν. Τὰ παιδιὰ
μήτε ἐνίωσαν κιόλα πού γέννησε ἡ ὄρνιθα καὶ πῆγε τὸ πρωὶ
ἡ μητέρα τους καὶ τοὺς λέει :

— Δὲ δά, Γιώργη μου, πού γέννησε ἡ ὄρνιθα ἓνα χρυσὸ
αὐγὸ.

Καὶ τῆς λέει :

— Νὰ πάει ὁ πατέρας μας νὰ τὸ δείξει στὸ χρυσοχόο, νὰ
δοῦμε πόσα κάνει.

Σηκώθηκε ὁ γέρος τὸ πρωί, παίρνει τ' αὐγὸ, κατεβαί-
νει, νὰ ποῦμε, στὴ Μάκρη, τὸ ἔδειξε στὸ παζάρι καὶ τοῦ εἶπαν :

— Αὐτὸ τ' αὐγὸ ἔχει ἀξία, ὅμως ἐμεῖς δὲν μπορούμε
νὰ σὲ ποῦμε τὴν ἀξία. Νὰ τὸ πᾶς σὲ κανένα μαγαζὶ νὰ σοῦ
τὸ ζυγίσουν, νὰ δοῦμε τί κάμνει.

Ὁ γέρος τὸ πῆγε στὸν ἔμπορα, τὸ ἔδειξε, πιάνει, τὸ ζυ-
γιάζει, λέει :

— Κάνει δεκαπέντε λίρες χρυσές.

Καὶ λέει ὁ γέρος :

— Δῶσε μου, ἐσύ, λοιπὸν, δεκατέσσερις καὶ πάρε το
ἐσὺ τ' αὐγὸ καὶ πούλησέ το ἄλλοῦ καὶ βγάλε καὶ σύ.

Μέτρησε στὸν ἄνθρωπο δεκατέσσερις λίρες κι ἔφυγε.

Ὁ γέρος πῆρε φαγιά, τυρὶ ἀπὸ ὄλων τῶν λογιῶν, γέ-
μισε ἓνα ζεμπιλάκι, πῆγε στὸ σπίτι του. Τὰ παιδάκια κά-
θονται καὶ περιμένουν. Ἄμα τὸν εἶδαν μὲ τὸ ζεμπιλάκι,
ἔτρεξαν νὰ τὸν βοηθήσουν, πῆραν τὸ ζεμπιλάκι ἀπὸ τὸν ὦμο
του κι εἶδαν πού 'χε μέσα ἀπὸ ὅλα τὰ καλά. Σὰν φάγανε
ὅλοι, εἶπαν τὰ παιδιὰ :

— Πόσα, καλὲ πατέρα, τὸ πούλησες τ' αὐγὸ ;

— Τὸ πούλησα δεκατέσσερις λίρες, γιὰ νὰ βγάλει κι ὁ
ἔμπορας πού θὰ τὸ πούλησει ἄλλοῦ.

Πλάγιασαν τῇ νύχτᾳ, πάλι γεννᾷ ἡ κότα ἄλλο ἓνα
χρυσὸ αὐγὸ. Νὰ μὴν τὰ πολυλογᾶμε, γιατί οἱ νύχτες εἶναι
μικρὲς καὶ τὰ παιδιὰ νυστάζουν, σηκώθηκε πάλι ὁ γέρος τὸ
πρωί, δὲν πάει στὸ μεροκάματο, παίρνει τὸ αὐγὸ, πάει στὸν
Στοῦμπο, τὸ ἔδειξε κι ἀπὸ δῶ κι ἀπὸ κεῖ, πῆρε δώδεκα λίρες.

Συνέχεια γεννοῦσε ἡ ὄρνιθα καὶ πλούτισε ὁ γέρος. Ἐ-
γινε ἄρχοντας. Ἦθελε νὰ πάει νὰ γίνεи χατζής. Σηκώνεται
ὁ γέρος, φεύγει στὸν ἅγιο Τάφο.

γόν, πάει του στούς Στούμβουν, ἔδειξιν δού, κι ἀπού δῶ κι ἀπού κεῖ, πῆριν δώδεκα λλίρις.

Στὴν ἀράδαν ἰγέννηγγιν ἡ ἔργιθα κι πλουσίειψιν ἡ γέρους. "Εγγιν ἄρχουνδας. "Εθελιν νά πάει νά γίγει χατζής. Σηκώνγιτι ἡ γέρους φεύγει στού ἄιν Τάφουν.

"Ας ἀφήκουμον δούγ γέρουν, ἀπόμειγιν ἡ μάνα μὲ τὰ πιδιά. "Η ἔργιθα γιννᾶ κι ἔμαθαν οἱ ἐμβόροι κι πῆαινναν κι ἀγόρανναν ἀπού κεῖ τ' αὐγὰ τὰ χρουσά, ἑκατόλ λίρις τ' αὐγόν.

"Η μάνα ἡ πικρὴ ἀάπησιν ἕναν ἀράπην κυρφά. Χὰν ἔφουγαν δὰ πιδάκια, ἔβγαιγγιν ἡ ἀράπης ἀπού τοῦ κατώϊν, κι ἅμα ἔθελιν νά ῥτουν δὰ πιδιά, κρύβουνδαμ βάλι στοῦ κατώϊν.

"Η "Αράπης, — ἔν ἦταν ἀράπης, τ' ὄνομάν δού ἦταν "Αράπης — παραγγέλλει τὴν γυναίκαν νά τοῦν ι-σβάξει τὴν μαύρην δὴν ἔργιθαν, πῶκαμγιν δού χρουσόν δ' αὐγόν. "Εθελιν νά φάει μόνουν δὴν γαρτιάν. "Ελεῖν ἡ γυναίκα :

— Πρὲ νά σὶ σβάξου μὲν ἄλλην ἔργιθαν!

— Βόχι, αὐτὴθ θέλου ἰβῶ!

Μὲ τὰ πουλλά ἔσβαξιν δὴν ἔργιθαν ἡ γυναίκα, ἔστησιν δὴν κι ψήγγιτι κι κάθιτι.

"Ηρταν δὰ πιδάκια ἀφ' τοῦ σκουλλειόν, λέει τους :

— "Ελατι νά φάϊτι ψουμὲν γι τυρὶν, ἱπῆρα κρέας κι ἔν ἰψήθην, νά τοῦ φάϊτι τοῦ βράδου.

"Οταν ἔθελαν νά φύουν, πέρασαν ἀπού τὸν νουτὰν κι ξικαπάτησαν δού χαραγίν, κι τάραξάν δού κι πιάγγει ἡ Γέργης τὴν γαρτιάν γι τὴν δρώει κι ἡ Γιάγγης τὴν γιφάλην γι ἔφουμ φάλι στοῦ σκουλλειόν.

Χὰν ἔφουαν δὰ πιδιά στοῦ σκουλλειόν, ἤβγιμ βάλι ἡ "Αράπης κι πῆιν γι κατέβασιν δού χαραγίν, νά ῥρει τὴν γαρτιάν ἅμ' ἡ καρτιὰ ἔλειπιν, ἔφαῖν δὴν ἡ Γέργης. "Αμα ἔν δὴν ἡδῶν, ἐρεθίστην γι εἶπιν νά κάμει ἕναμ διλάβιν στοῦ ζουμὲν δῆς ἔργιθας κι νά βάλει βουτάγιν νά βουταγιθοῦν δὰ πιδιά.

Βράδιασιν, ἦρταν δὰ πιδάκια ἀφ' τοῦ σκουλλειόν, ἄναψαν δὴλ λάμβαν, ἔκατσαν στοῦ τραπέζιν γι ἔννοιξαν δὰ βιβλία κι διαβάνουν γι γράφουν γι κάθουνδιν. "Εβαλιν γι ἡ μάνα τοῦ φαῖν.

— "Ατεστι, γιό μου, ἔλατι νά φάϊτι κι ὕστερα διαβάγγιτι. Λέει ἡ Γέργης :

— Μάνα, ἰμέσ σήμερα ἔν δού ξέραμαν δού μάθημάμ μας κι ἡ δάσκαλους μᾶς ἰκουπάγγησιν γι μᾶς εἶπιν : «κιρατάδοι, νά διαβάγγιτι ὅσα μὲ τοῦ προυῖ, νά μάθιτι τοῦ μάθημά σας».

Γιατὶ ἡ Γέργης, πῶφαῖν δὴν γαρτιάν, ἔγγιν γαρδιογνώστης κι τὰ ἔεριβ βούλα κι εἶπιν γι στοῦ Γιάγγην : «"Ο,τι σὶ λέου ἰβῶ Γιάγγη, ἰκεῖνου θὰ κάμγεις, τὴν μάναν ἔθ θὰ τὴν ἀκούεις, γιατί αὐτὸ κι αὐτὸ τρέχει».

Ξημέρωσιν, δὰ πιδάκια ἔν ἔφουαν ἀπού τοῦ πιδάβιν ἡδῶν δού βουτάγιν. "Εφαμ ψουμὲν, τυρὶν γι ἔφουσιν.

Τὴν ἄλλην δὴν ἡμέραν, βάλλει τους στὰ μινδεράκια του ἀπού κάτου, σούβλις φαρμακιρές, νά τοὺς κινδήσουν γι νά πιθάνουν.

"Ηρταμ βάλι τὰ πιδάκια, λέει ἡ Γέργης στοῦ Γιάγγην :

— Σήμερα πάλι θὰ διαβάγγεις κι ἔθ θὰ κοιμηθοῦμουν.

"Ικεῖνη ἱπλάγγισιν, ἡ ἀγαπητικὸς εἰς τοῦ κατώϊν, τὰ πιδιά διαβάνουν, διαβάνουν, ἔν ἱπλάγγισαν εἰς τοῦ στρώμμαν, ἰξημέρωσιν, παίρνουμ βάλι τὰ πιδάκια ψουμὲν γι τυρὶν γι φεύγουν στοῦ σκουλεῖουν. "Ερχουνδιν δού μισημέριν, ἔφουσιν, ἡ Γέργης πλὶν βούλα τὰ γρουᾶ. "Η "Αράπης λέει τὴν γυναίκαν :

— Χὰθ θὰ ῥτουν νά μὲ τοὺς κατιβάσεις στοῦ κατώϊν, νά τοὺς ι-σβάξου.

Χὰν ἦρταν κι ἔφουαν δὰ πιδάκια, λέει τους ἡ μάνα :

— "Ελατι, νά κατέβητι, νά φέριτι ξύλα. «"Ας κατέβει ἡ Γιάγγης», «ἄς κατέβει ἡ Γέργης», θύμωσιν ἡ μάνα, ἔδιωξιν δα.

"Εφουαν δὰ πιδιά κι ἔπιασαν δούν ι-δρόμουν. Χάτι κι νά πᾶς, χάτι κι νά πᾶς, ἔχασιν ἡ μάνα τὰ πιδιά.

Πέρασαν πένδι ἔξι μέρις, λείπουν δὰ πιδιά.

Τὰ πιδιά ἔφουσαν σ' ἄλλου μέρους, πῶθελαν νά κάμουβ βασιλέαν. "Οταν ἔθελαν ν' ἀλλάξουν δούβ βασιλέαν, βάλλουν ταμβίχιν : μικρὲ μιάλοι νά μαζιφτοῦν ἀπ' ὅζου ἀπού τοῦ παλάτιν, κι ἔθελαν νά ρίξουν δού βασιλέα τὴν γορόναν ἀπ' τοῦ πανάθυρου γι σ' ὅτινος κιφάλιθ θὰ ῥμει ἡ κορόνα, γέγιτι ἰκεῖνους βασιλέας. "Η καλή τουν ἡ τύχη, τὰ πιδιά, ρίχνουν τὴν γορόναν, πάει κι μβαίγγει στοῦ Γέργη τὴν γιφάλην. Γέγιτι ἡ Γέργης βασιλέας, κάμγει κι τοὺς Γιάγγην βιζίρην. "Ιπῆαινναμ βλιδὲμ μικρὲ μιάλοι κι χαιρέτηννάν δουν κι ἔλεαν :

— Καλουρίζικους νά σὶ κι πουλλυχρουγιμένους.

"Ας ἔρτουμους στὴν μάναμ ἡδῶσιν δὰ πιδιά. "Ιζώστη-κιν ἕναμ μαῦρουγ γιασμάν, κι σουβάτισιδ δυὸ μικρὰ μνηματάκια, ἔκαμιν γι ἕναμ μαῦρου ι-σταυρόν εἰς τοῦ ξιπόρτιν, ὅτι ἀπέθαναν δὰ πιδιά.

"Ηρτιν ἡ γέρους μὲ τοῦ παπόριν. Μη Γιάγγης, μη Γέργης, μη γυναίκα. "Επιασιμ μὲν γαρτόσαν, ἰφόρτωσιν δὰ πρόματά του κι πῆιν εἰς τοῦ σπῆτιν δού. "Αμα εἶδιν δούμ μαῦρους σταυρόν, ἄρχισιν νά κλαίει, ἤβγιν γι ἡ γυναίκα κι ἔκλαιιν κι ἔβαλλιφ φουνὲς πῶχασιν δὰ πιδιά. "Η γέρους ἄρχισιν νά κουπαγγίτι πῶχασιν δὰ πιδιά. "Ιπέρασαμ βένδι ἔξι μέρις, λέει τὴν γυναίκαν δού ἡ γέρους :

“Ας αφήσουμε τὸ γέρο, ἀπόμεινε ἡ μάνα μὲ τὰ παιδιὰ. Ἡ ὄρνιθα γεννᾷ κι ἔμαθαν οἱ ἔμποροι καὶ πῆγαιναν κι ἀγόραζαν ἀπὸ κεῖ τὰ αὐγὰ τὰ χρυσά, ἑκατὸ λίρες τὸ αὐγό.

Ἡ μάνα ἡ πικρὴ ἀγάπησε ἓναν ἀράπη κρυφά. Σὰν ἔφευγαν τὰ παιδάκια, ἔβγαινε ὁ ἀράπης ἀπὸ τὸ κατώγι, κι ἅμα ἤθελε νὰ ῥθουν τὰ παιδιὰ, κρυβόντανε πάλι στὸ κατώγι.

Ὁ Ἀράπης, — δὲν ἦταν ἀράπης, τὸ ὄνομά του ἦταν Ἀράπης —, παράγγελλε τῇ γυναίκα νὰ τοῦ σφάζει τὴ μαύρη τὴν ὄρνιθα, πῶκαμνε τὸ χρυσὸ τὸ αὐγό. Ἡθελε νὰ φάει μόνο τὴν καρδιά. Ἐλεγε ἡ γυναίκα :

— Πρέ, νὰ σὲ σφάξω μιὰν ἄλλην ὄρνιθα.

— Ὅχι, αὐτὴν θέλω ἐγώ!

Μὲ τὰ πολλὰ ἔσφαξε τὴν ὄρνιθα ἡ γυναίκα, τὴν ἔβαλε καὶ ψήνεται.

Ἦρθαν τὰ παιδάκια ἀπὸ τὸ σχολεῖο, τοὺς λέει :

— Ἐλᾶτε νὰ φᾶτε ψωμί καὶ τυρί, πῆρα κρέας καὶ δὲν ψήθηκε, νὰ τὸ φᾶτε τὸ βράδυ.

Ὅταν ἤθελαν νὰ φύγουν, πέρασαν ἀπὸ τὸν ὄντα καὶ ξεσκεπάσαν τὸν τέντζερη, τὸ ἀνακάτωσαν καὶ πιάνει ὁ Γιώργος τὴν καρδιά καὶ τὴν τρώει κι ὁ Γιάννης τὸ κεφάλι κι ἔφυγαν πάλι στὸ σχολεῖο.

Ὅταν ἔφυγαν τὰ παιδιὰ στὸ σχολεῖο, βγῆκε πάλι ὁ Ἀράπης καὶ πῆγε καὶ κατέβασε τὸν τέντζερη, νὰ βρεῖ τὴν καρδιά· μὰ ἡ καρδιά ἔλειπε, τὴν ἔφαγε ὁ Γιώργος. Ἀμα δὲν τὴν βρῆκε, ἐρεθίστηκε κι εἶπε νὰ κάμει ἓνα πιλάφι στὸ ζουμί τῆς ὄρνιθας καὶ νὰ βάλει βοτάνι νὰ δηλητηριαστοῦν τὰ παιδιὰ.

Βράδιασε, ἦρθαν τὰ παιδάκια ἀπὸ τὸ σχολεῖο, ἀναψαν τὴ λάμπα, κάθισαν στὸ τραπέζι κι ἀνοιξαν τὰ βιβλία καὶ συνέχεια διαβάζουν καὶ γράφουν. Ἐβαλε καὶ ἡ μάνα τὸ φαί.

— Ἄντε, γιό μου, ἐλᾶτε νὰ φᾶτε κι ὕστερα διαβάζετε.

Λέει ὁ Γιώργος :

— Μάνα, ἐμεῖς σήμερα δὲν τὸ ξέραμε τὸ μάθημά μας κι ὁ δάσκαλος μᾶς κοπάνησε καὶ μᾶς εἶπε : «Κερατάδες, νὰ διαβάζετε ἕως τὸ πρωί, νὰ μάθετε τὸ μάθημά σας».

Γιατὶ ὁ Γιώργος, ποὺ ἔφαγε τὴν καρδιά, ἔγινε καρδιογνώστης καὶ τὰ ἔξερε ὅλα κι εἶπε καὶ στὸ Γιάννη : «Ὁ,τι σὲ λέω ἐγώ, Γιάννη, ἐκεῖνο θὰ κάμνεις, τὴ μάνα δὲ θὰ τὴν ἀκούεις, γιατί αὐτὸ κι αὐτὸ τρέχει».

Ξημέρωσε, τὰ παιδάκια δὲν φάγανε ἀπὸ τὸ πιλάφι ποὺ ἔχε τὸ βοτάνι. Ἐφαγαν ψωμί, τυρί καὶ φύγανε.

Τὴν ἄλλην τὴν ἡμέρα τοὺς βάζει κάτω ἀπὸ τὰ στρωματάκια τοὺς σοῦβλες φαρμακερές, νὰ τὰ κεντήσουν καὶ νὰ πεθάνουν.

Ἦρθαν πάλι τὰ παιδάκια, λέγει ὁ Γιώργος στὸ Γιάννη : — Σήμερα πάλι θὰ διαβάζεις καὶ δὲ θὰ κοιμηθοῦμε.

Ἐκείνη πλάγιασε, ὁ ἀγαπητικὸς στὸ κατώγι, τὰ παιδιὰ διαβάζουν, διαβάζουν, δὲν πλάγιασαν στὸ στρώμα, ξημέρωσε, παίρνουν πάλι τὰ παιδάκια ψωμί καὶ τυρί καὶ φεύγουν στὸ σχολεῖο. Ἐρχονται τὸ μεσημέρι, φάγανε, ὁ Γιώργος πιά ὅλα τὰ γνωρίζει. Ὁ Ἀράπης λέει τῇ γυναίκα :

— Σὰν θὰ ῥτουν, νὰ μοῦ τοὺς κατεβάσεις στὸ κατώγι νὰ τοὺς σφάξω!

Σὰν ἦρθαν κι ἔφαγαν τὰ παιδάκια, τοὺς λέει ἡ μάνα :

— Ἐλᾶτε νὰ κατεβῆτε, νὰ φέρετε ξύλα. «Ἀς κατέβει ὁ Γιάννης», «ἄς κατέβει ὁ Γιώργος», θύμωσε ἡ μάνα, τὰ διώξε.

Ἐφυγαν τὰ παιδιὰ κι ἔπιασαν τὸ δρόμο. Ἄντε καὶ νὰ πᾶς, ἄντε καὶ νὰ πᾶς, ἔχασε ἡ μάνα τὰ παιδιὰ.

Πέρασαν πέντε ἔξι μέρες, τὰ παιδιὰ λείπουν.

Τὰ παιδιὰ ἔφτασαν σ' ἄλλο μέρος, ποὺ ἤθελαν νὰ κάμουν βασιλιά. Ὅταν ἤθελαν ν' ἀλλάξουν τὸν βασιλέα, διαλαλοῦν μικροὶ μεγάλοι νὰ μαζευτοῦνε ἀπ' ἔξω ἀπὸ τὸ παλάτι, κι ἤθελαν νὰ ρίξουν τοῦ βασιλέα τὴν κορόνα ἀπὸ τὸ παράθυρο καὶ σ' ὁποιοῦ κεφάλι θὰ μπεῖ ἡ κορόνα, γίνεται ἐκεῖνος βασιλέας. Ἡ καλὴ τους ἡ τύχη, τῶν παιδιῶν, ρίχνουν τὴν κορόνα, πᾶει καὶ μπαίνει στοῦ Γιώργου τὴν κεφαλὴ. Γίνεται ὁ Γιώργος βασιλέας, κάμνει καὶ τὸν Γιάννη βεζίρη. Πηγαίνανε πιά μικροὶ μεγάλοι καὶ τὸν χαιρετούσαν κι ἔλεγαν :

— Καλορίζικος νὰ ᾿σαι καὶ πολυχρονεμένος.

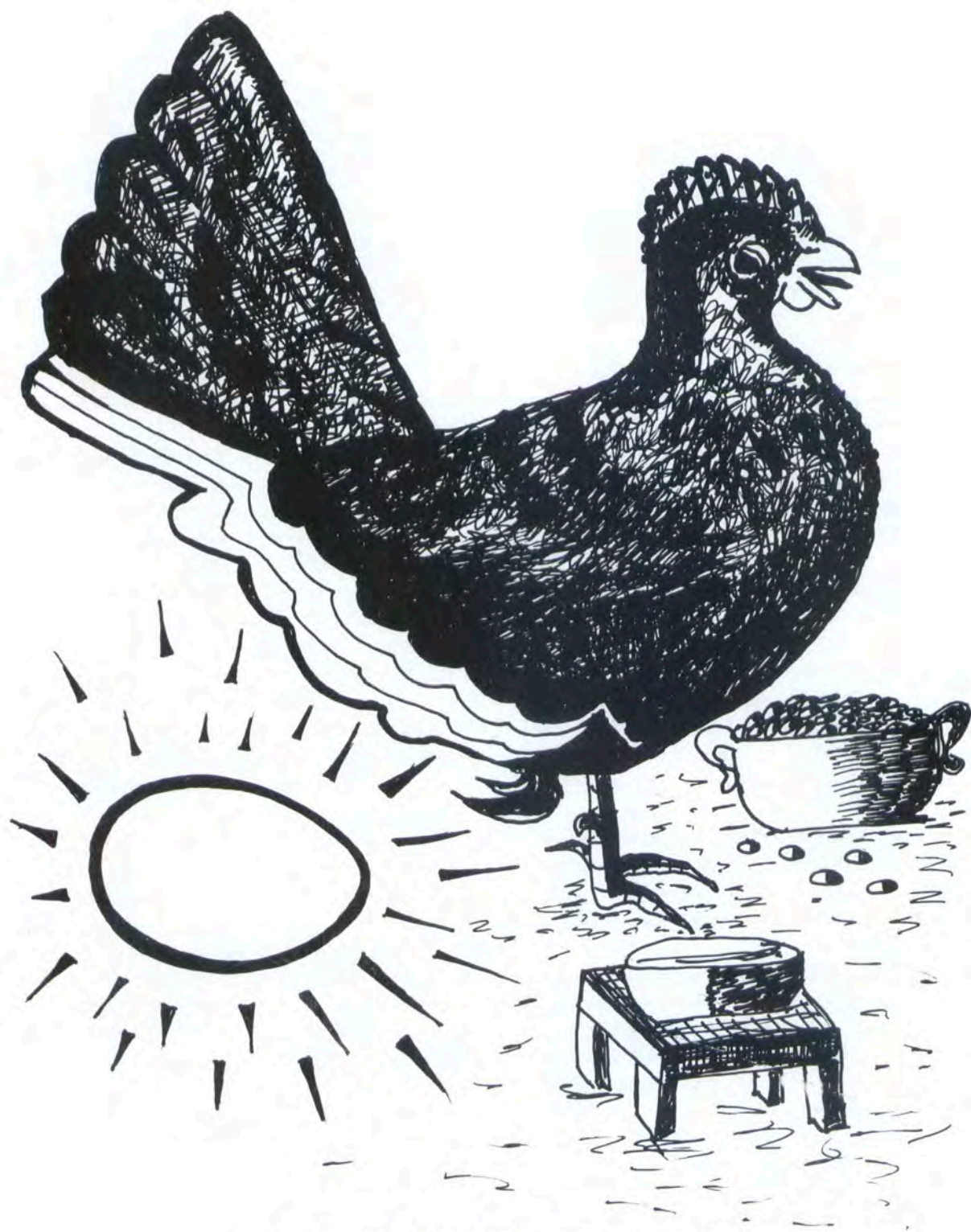
Ἀς ἔρθουμε στὴ μάνα, ποὺ ἔχασε τὰ παιδιὰ. Δένεται ἓνα μαῦρο μαντίλι, σουβάτισε δυὸ μικρὰ μνηματάκια, ἔκαμε κι ἓνα μαῦρο σταυρὸ στὸ ξεπόρτι, σημάδι πὼς πέθαναν τὰ παιδιὰ.

Ἦρτε ὁ γέρος μὲ τὸ βαπόρι. Μῆτε Γιάννης, μῆτε Γιώργος, μῆτε γυναίκα. Ἐπιασε ἓνα κάρο, φόρτωσε τὰ πράματα καὶ πῆγε στὸ σπῆτι του. Ὅταν εἶδε τὸ μαῦρο σταυρὸ, ἄρχισε νὰ κλαίει, βγῆκε καὶ ἡ γυναίκα κι ἔκλαιε κι ἔβαζε φωνὲς πῶχασε τὰ παιδιὰ. Ὁ γέρος ἄρχισε νὰ χτυπιέται πῶχασε τὰ παιδιὰ.

Πέρασαν πέντε ἔξι μέρες, λέει τῇ γυναίκα τοῦ ὁ γέρος :

— Γυναίκα, νὰ πάω κι ἐγὼ νὰ πῶ τὸ καλορίζικο στὸ βασιλέα.

Πῆγε στὸ παλάτι ἀπὸ κάτω, τὰ παιδιὰ τοῦ τὸν εἶδαν ἀπὸ τὸ παράθυρο καὶ τὸν γνώρισαν. Στὸ παλάτι ἀπὸ κάτω εἶχε ἓναν ἀστυνόμο στὴν πόρτα, λέγει ὁ γέρος στὸν ἀστυνόμο :

«Μά δέν ήταν φωτιά, ένα χρυσό αυγό ήταν κοντά στην όρνιθα».

— Γυναίκα, νά πάου κι ιβώ νά ποῦ τοῦ καλουρίζικουν δουβ βασιλέαν.

Ἰπῆν εἰς τοῦ παλάτιν ἀποῦ κάτου, τὰ πιδιά του τοῦν εἶδαν ἀπ' τοῦ πανάθυρου γι γρούγησάν δουν. Εἰς τοῦ παλάτιν ἀποῦ κάτου εἶχιν ἕνα ζ' ζαφτιέν εἰς τῆμ ἡόρταν, λέει ἡ γέρουσ στούζ ζαφτιέν :

— Ἐχου τὴν ἄδειαν νά β'γου πάνου στούβ βασιλέαν ;

Κι λέ' :

— Νά ρουτήξου.

Κι λέει ἡ βασιλέας :

— Ἐλεύθερα, ὅποιους εἶγιν ν' ἀγέβει πάνου.

Βγῆκιν ἡ γέρουσ πάνου, τὰ πιδιά ἡρούγησάν δουν ἡού 'ταν ἡ πατέρας τουν γι σάλταραν ἀποῦ τοῦν ι-θρόνου. Ἡ πατέρας 'έν ἡρούγησιν δά πιδιά. Μὶ τὰ πουλλά εἶπιν ἡ γέ-ρους τὰ βάσανά του, ποῦ γύρισιν ἀφ' τοῦν ἄιν Τάφου :

— Βασιλέα μου πουλλουχρουγημέγι, ἦρτα κι ἀπέθαναν δά πιδιά μου, 'έν δά 'βρα.

Ἐκαμαν δραπέζιν, ἰτάϊσάν δουν, μὰ ἡ γέρουσ 'ἐγ ξέρει τίποτα. Ἰκεῖδα πῶκαμαν δού τραπέζιν γι ἑφάσιν, τὰ πιδιά ζομουλοῦθήκαν γι λέουν δουν :

— Ἰμέσ εἴμουστιν δά πιδιά σου κι ἡ μητέρα μας ἀάπησιν

ἕναν Ἀράπην γι ἔθελιν ι-μιάν νά μᾶς φαρμακώσει, κι μιάν νά μᾶς τουρτήσῃ μὶ τίς σοῦβλις τίς φαρμακιρές, κι ἑσβαξιν γι τὴν ἔργιθαν γι ἀποῦ χίλλιουλ λουγιῶν ἔθελιν νά μᾶς χαλάσει.

Ἡ βασιλλιάς φέρει στρατὸν γι μιάν γι δυὸ στοῦ σπίτιν. Ἡ στρατὸς τριύρισιν δού σπίτιν, ἡ γυναίκα ξισπάστηκιν, ἔγγοξιν δού ξιπόρτιν, βγάλλουν δὴγ γυναίκα ἔξου, κατηβαίνουσι στοῦ κατώιν, βρίσκουν δούν Ἀράπην, βγάλλουν δουν γι αὐτὸν ἔξου. Λέουν δὲ λοιπὸν δὴγ γυναίκαν

— Μὶ τὰ καράβια θέλεις νά πάεις γιὰ μὶ τὰ μουλάρια ;
Λέει :

— Ἀποῦ τὰ μουλάρια.

Βάλλουν δὴν δού ἕναν δού πουδάρισ στοῦ ἕναν δού μουλάριν γι τ' ἄλλου της στοῦ ἄλλου τοῦ μουλάριν γι σκίν-νουν δὴγ γυναίκα ι-δυὸ κουμμάτια. Κι τοῦν Ἀράπην δού γίδιουν :

— Ἀποῦ τὰ καράβια θέλεις γιὰ ἀποῦ τὰ μουλάρια ;

Λέει :

— Ἀποῦ τὰ μουλάρια.

Κι σκίννουν γι τοῦν Ἀράπην.

Μῆγ ἰσὲς ἦσαν ἰκεῖ, μῆγ ἰβώ νά τοῦ πιστέψου.

Η ΜΑΥΡΗ ΟΡΝΙΘΑ

— Ἐχω τὴν ἄδεια ν' ἀνέβω πάνω στὸν βασιλέα ;

Καὶ τοῦ λέει :

— Νά ρωτήσω.

Καὶ λέει ὁ βασιλιάς :

— Ἐλεύθερα, ὅποιος εἶναι ν' ἀνέβει ἐπάνω.

Ἀνέβηκε ὁ γέρος πάνω, τὰ παιδιὰ τὸν ἐγνώρισαν, ποῦ ἦταν ὁ πατέρας τους, καὶ πετάχτηκαν ἀπὸ τὸ θρόνο. Ὁ πατέρας δὲν τὰ γνώρισε τὰ παιδιὰ. Μὲ τὰ πολλὰ εἶπε ὁ γέρος τὰ βάσανά του, ποῦ γύρισε ἀπ' τὸν Ἀι-Τάφο :

— Βασιλέα μου πολυχρονεμένε, ἦρθα κι ἀπέθαναν τὰ παιδιὰ μου, δὲν τὰ 'βρα.

Ἐκαμαν τραπέζι, τὸν ταῖσαν, μὰ ὁ γέρος δὲν ξέρει τίποτα. Ἐκεῖδα πῶκαμαν τὸ τραπέζι κι ἑφάγανε, τὰ παιδιὰ ζομολογήθηκαν καὶ τοῦ λέγουν :

— Ἐμεῖς εἴμαστε τὰ παιδιὰ σου κι ἡ μητέρα μας ἀγάπησε ἕναν Ἀράπην καὶ ἤθελε μιὰ νά μᾶς φαρμακώσῃ, μιὰ νά μᾶς κεντρώσῃ μὲ φαρμακερὲς σοῦβλες, ἑσφαξέ καὶ

τὴν ὀρνιθα καὶ μὲ χίλιους τρόπους ἤθελε νά μᾶς ἀφανίσει.

Ὁ βασιλέας φέρνει στρατὸ καὶ μιὰ καὶ δυὸ στὸ σπίτι. Ὁ στρατὸς τριγύρισε τὸ σπίτι, ἡ γυναίκα τρόμαξε, ἄνοιξε τὸ ξεπόρτι, βγάλλουν τὴ γυναίκα ἔξω, κατεβαίνουσι στὸ κατώγι, βρίσκουν τὸν Ἀράπην, τὸν βγάλλουν κι αὐτὸν ἔξω. Λένε λοιπὸν τῆς γυναίκας :

— Μὲ τὰ καράβια θέλεις νά πᾶς γιὰ μὲ τὰ μουλάρια ;
Λέει :

— Ἀπὸ τὰ μουλάρια.

Δένουν τὸ ἕνα της πόδι στὸ ἕνα μουλάρι καὶ τὸ ἄλλο της στὸ ἄλλο μουλάρι καὶ σχίζουσι τὴ γυναίκα σὲ δυὸ κομμάτια. Καὶ τὸν Ἀράπην τὸ ἴδιο :

— Ἀπὸ τὰ καράβια θέλεις γιὰ ἀπὸ τὰ μουλάρια ;

Λέει :

— Ἀπὸ τὰ μουλάρια.

Καὶ σχίζουσι τὸν Ἀράπην.

Μῆτε σεῖς ἦσαν ἐκεῖ, μῆτε ἐγὼ νά τὸ πιστέψω.

20. Τοῦ πιπίλισμαν δῆς βασιλοπούλλας ἀπὸ τοῦδ δράκουν

Εἶχιν ἕναβ βασιλέαν γι εἶχιμ μιὰν γι μαναχὴν γόρην. Χὰν ἤρτιν εἰς νόμου ἡλικίαν, ἡθέλῃσιν νὰ τῆς στυφανώσῃ, ἀμ' ἡ κόρη 'ὲν ἔθελιν γανέναν. Εἶπιν νὰ τῇδ δέκῃ τοῦ βιζίρη τὸν υἱόν, 'ὲν ἔθελιν. Εἶπιν δὴν ἄλλους πουλλός, κανένας 'ὲν δὴν ἔρεσιν. Εἰς τοῦ τέλους εἶπιν ἡ κόρη τοῦμ χατέραν δῆς νὰ προυστάξῃ νὰ πιράσῃ ἀπὸ μὲρὸς ἀπὸ τοῦ παλάτιβ βούλους ἡ κόσμους, κι εἰς ὅποιουρ ρίξει τοῦ μῆλου, ἱκεῖνουν νὰ τῇδ δέκῃ.

Βασιλικὸς ὀρισμός, ἱργὴ θεϊκὴ, νὰ πιράσῃ βούλους ἡ κόσμους, μικρὲ μιάλοι, ἀπὸ μὲρὸς ἀπ' τοῦ παλάτιν.

Χὰν ἱτέρασιν βούλους ἡ κόσμους κι ἐξῆς, πίσου πίσου ἱτέρασιν γι ἕνας δράκους κι ἔρεσιν δὴν γόρην. Μῆγ ξέρουν-δας πὺ 'γιδ δράκους ἔρριζιν δουν δὺ μῆλου. Χαμέτα ἡ βασιλέας κάμγῃ γάμους, πανδρεύγῃ τῇμ μὲ τοῦδ δράκουν !

Πιρνώνδας πενδέξι μέρις, ἰθέλῃσιν ἡ δράκους νὰ τῇμ βά-ρει νὰ φύῃ στὴν γατοικίαν δου. 'Ιγέγιν γι ἡ γνώμη τῆς κόρης, εἶπιν δου εἰς τοῦμ χατέραν δῆς, ἔδεκιν ἄδειαν, σηκώ-νουνδιν, φεύγουν.

Πουρπατοῦν πενδέξι μέρις, πάει τῇμ δάνου σ' ἕναβ βου-γὶν, σκίγγῃ τοῦ βουγὶν, βάλλῃ μέσα ἡ δράκους τῇβ βασιλο-πούλλαν, γέγιτι ἕνας ὄφῃς κι τυλίγιτι πάνου της κι ἱπιπίλληγ-γιν δὺ γαῖμαν δῆς. Τὴν ἡμέραν ἔφευγισ τοῦ κυνὴν γι τοῦ βράδου ἔδιτν δῆμ μιὰμ βέρτικαν ταγάνιν κι ἱγέουνδαμ βά-λι ὄφῃς κι ἱπιπίλληγγιν δὴν !

'Ἡ κόρη εἶχιμ μαζὶν δῆς ἰ-δυὸ πιλιστέρια κί, χὰν εἶδιν αὐτὰ τὰ φερσίματα, πιάγγῃ κι γράφῃ γράμμαν γι στουρίγγῃ τα βούλα στοῦμ χατέραν δῆς κι δέγγῃ του στοῦλ λιμὸν δὺ πιλιστεριοῦ κι ἀφήγγῃ του κι φεύγῃ.

'Ἐρχιτι τοῦ πιλιστέριν, πιάγγῃ, ἀγγόει, διαβάγγῃ τοῦ γράμμαν ἡ βασιλλιάς κι ἔφριζιν ἡ νοῦς του. Χαμέτα βγάλλῃ διαλαλημόν : «Ὅποιους εἶγιν ἄξους νὰ πάει νὰ γλιτώσῃ τὴν γόρην δου νὰ τῆς τῇδ δέκῃ γυναίκαν γι νὰ τοῦδ δέκῃ κι τοῦ βασιλείουν».

Εἶχιν γι μιὰγ γιργιάν γι εἶχιν δέκα πιδιὰ κι ἦταν ἀβτζῆ-δοι κι παλλικάρια καλὰ. Φανάγγῃ τὴν ἡ βασιλλιάς κι λέει τὴν :

—'Ἐν ἀμβουροῦν δὰ πιδιὰ σου νὰ γλιτώσουν δὴν γόρημ μου ;

Λέει τουν ἡ γιργιά :

— Νὰ μὲ κάμῃς, βασιλέα μου, δέκα φουρισιὲς ροῦχα, νὰ μάθου τοῦμ διδιδῶμ μου τῇμ βαλλικαριάν.

Προυστάγγῃ κι δίδουν δῆδ δέκα φουρισιὲς ροῦχα, κι παίρῃ τα κι φεύγῃ.

Πάει στοῦ σπῆτιν δῆς, κριμμάγγῃ ὅζ' ἀπὸ τῇμ ὁρταν δὴμ μιὰν δῆφ φουρισιάν, ἔρχιτι ἡ μιὰλους της υἱός, ρουτᾶ τὴν :

— Τί 'γιν δοῦτα τὰ ροῦχα ;

Λέει τουν :

—'Ἀμ μὲ πῆς τῇμ βαλλικαριὰς σου, εἶγιδ δικὴ σου.

Λέει τὴν :

—'Ἰβὼ ξέρου τὰ πάντα οὔλα.

Δίει ἱκεῖνουν δὴμ μιὰν, κριμμάγγῃ κι τὴν ἄλλην δῆφ φουρισιάν. 'Ἐρχιτι κι ἡ δεῦτερος, ρουτᾶ κι ἱκεῖνους, λέει κι ἱκεῖνους τῇμ βαλλικαριάν δου πὺς μὲ τοῦδ δάβρουν δου σκίγγῃ τοῦ βουγὶν.

Δίει κι ἱκεῖνουν δὴν ἄλλην, ἔρχιτι κι ἡ τρίτος, λέει κι ἱκεῖνους τῇμ βαλλικαριάν δου πὺς εἶγιν ἐπιτήδεις κλέφτης.

Παίρῃ κι ἱκεῖνους τὴν ἄλλην, ἔρχιτι ἡ τέταρτος, λέει πὺς πιτροβουλᾶ τὸν γόσμουν ἀπ' τῇμ μιὰμ μινιάς στὴν ἄλλην.

'Ἐρχιτι κι ἡ πέμπτος, λέει πὺς κάμῃ ὁράγγιν νὰ μὴν ἀμβουρᾶ νὰ πιρᾶ μέρμηγκας. 'Ἡ ἄλλους κάμῃ ψηλὸν βου-γὶν, ἡ ἄλλους ἰ-μὲρὸς στιργιάν κι ἀπὸ πίσου θάλασσαν. 'Ἡ ἄλλους λέει πὺς ρίχτει σαῖταν, φαίγιτι γιὰ 'ἔφ φαίγιτι τοῦ πουλλὶν, κι τοῦ χτυπᾶ.

'Ἡ ἄλλους λέει πὺς δίει ψυχὴς στοῦν ἀπιθαμμένουν.

Τότι λέει τους ἡ μάνα :

— Νὰ πάιτι, πιδιὰ μου, νὰ φέριτι τοῦ βασιλλιά τὴν γό-ρην γι θὰ σᾶς κάμῃ μιὰλις χάριτις.

Λέουσιν αὐτὲ :

— Μιτὰ χαρᾶς !

Χὰν ἱξημέρωσιν, σηκώνουνδιν, πιάνουν δὺν ἰ-δρό-μουν. Λέει τους ἡ μιὰλους πῶξεριν δὰ πάντα βούλα, σ' αὐτὸ τοῦ βουγὶν εἶγιν ! Πάουσιν, σκίγγῃ τοῦ βουγὶν ἡ δεῦτερος, βρίσκουν δὴν γόρην γι ἦταν ἡ ὄφῃς τυλιμμένους πάνου της. 'ἱκεῖνους πὺ 'ταν ἐπιτήδεις κλέφτης, ἔπιασιν σιὰ σιὰ κι ἱξιτύληζιν δὴν γόρην, χώρους νὰ νιώσῃ ἡ ὄφῃς. Πιάγγῃ κι ἡ ἄλλους σουνδρουβουλᾶ τῇμ μιὰν δου τὴν τομούζαν εἰς τῇμ μιὰν νάκραν του κόσμου κι τὴν ἄλλῃς στὴν ἄλλην νάκραν γι πιάνουν τὸν ἰ-δρόμουν.

Χὰν ἱπῆαν παρακεῖ, λέει τους ἡ μιὰλους :

—'Ἰζύπησιν ἡ δράκους κι ἱπῆν νὰ φέρι τὰ 'πουδήματά του κι ἔφερίν δα, κι ἔπιασιν δὴν ἰ-στράταν.

Κάμῃ χαμέτα ἡ ἄλλους τ' ὁράγγιν, ἔρχιτι ἡ δράκους μὲ τῶάπις κι μὲ παλάτους κι κάμῃσι τ' ὁράγγιν γῆς Μαδιάμ.

20. Τὸ πιπίλισμα τῆς βασιλοπούλας ἀπὸ τὸ δράκο

Εἶχε ἓνα βασιλιά κι εἶχε μιὰ καὶ μοναχὴ κόρη. Σὰν ἤρθε σὲ νόμου ἡλικία, θέλησε νὰ τὴν στεφανώσῃ, ὅμως ἡ κόρη δὲν ἤθελε κανένα. Εἶπε νὰ τῆς δώσῃ τοῦ βεζιρῆ τὸν υἱόν, δὲν ἤθελε. Τῆς εἶπε ἄλλους πολλούς, κανέναν δὲν τῆς ἄρεσε. Στὸ τέλος εἶπε ἡ κόρη στὸν πατέρα της νὰ προστάξῃ νὰ περάσῃ ἀπὸ μπρὸς ἀπὸ τὸ παλάτι ὅλος ὁ κόσμος, καὶ σ' ὅποιον ρίξῃ τὸ μῆλο, ἐκεῖνον νὰ τῆς δώσῃ.

Βασιλικὸς ὀρισμός, ὀργὴ θεϊκὴ, νὰ περάσῃ ὅλος ὁ κόσμος, μικροὶ μεγάλοι, μπρὸς ἀπὸ τὸ παλάτι.

Σὰν πέρασε ὅλος ὁ κόσμος καὶ ἐξῆς, πίσω πίσω πέρασε κι ἓνας δράκος κι ἄρεσε στὴν κόρη. Μὴν ξέροντας πὼς εἶναι δράκος, τοῦ ἔριξε τὸ μῆλο. Ἀμέσως ὁ βασιλιάς κάμνει γάμους, τὴν παντρεύει μὲ τὸ δράκο!

Ἀφοῦ πέρασαν πέντ' ἔξι μέρες, θέλησε ὁ δράκος νὰ τὴν πάρῃ νὰ φύγῃ στὴν κατοικία του. Ἐγινε καὶ ἡ γνώμη τῆς κόρης, τὸ εἶπε στὸν πατέρα της, ἔδωσε τὴν ἄδεια, σηκώνον-ται, φεύγουν.

Περπατοῦν πέντ' ἔξι μέρες, τὴν πάει πάνω σ' ἓνα βουνό, σχίζει τὸ βουνό, βάζει μέσα ὁ δράκος τὴ βασιλοπούλα, γί-νεται ἓνας ὄφις καὶ τυλιγεται πάνω της καὶ πιπίλιζε τὸ αἷμα της. Τὴν ἡμέρα ἔφυγε στὸ κυνήγι καὶ τὸ βράδυ τῆς ἔδινε νὰ τρώῃ μιὰ πέρδικα καὶ γινόντανε πάλι ὄφις καὶ τὴν πιπίλιζε!

Ἡ κόρη εἶχε μαζί της δυὸ περιστέρια καί, σὰν εἶδε αὐτὰ τὰ φερσίματα, πιάνει καὶ γράφει γράμμα καὶ ιστοράει ὅλα στὸν πατέρα της καὶ τὸ δένει στὸ λαιμὸ τοῦ περιστε-ριοῦ καὶ τὸ ἀφήνει καὶ φεύγει.

Ἐρχεται τὸ περιστέρι, πιάνει, ἀνοίγει, διαβάζει τὸ γράμμα ὁ βασιλιάς κι ἔφριξε ὁ νοῦς του. Ἀμέσως βγάζει διαλάλημα, ὅποιος εἶναι ἄξιος νὰ πάει νὰ γλιτώσῃ τὴν κόρη του, νὰ τοῦ τὴν δώσῃ γυναίκα καὶ νὰ τοῦ δώσῃ καὶ τὸ βασίλειο.

Εἶχε καὶ μιὰ γριὰ κι εἶχε δέκα παιδιὰ κι ἦταν κυνηγοὶ καὶ καλὰ παλικάρια. Τὴν φωνάζει ὁ βασιλιάς καὶ τῆς λέει :

— Δὲν μποροῦν τὰ παιδιὰ σου νὰ γλιτώσουν τὴν κόρη μου ;

Τοῦ λέει ἡ γριὰ :

— Νὰ μοῦ κάμῃς, βασιλιά μου, δέκα φορεσιὲς ροῦχα, νὰ μάθω τῶν παιδιῶν μου τὴν παλικάριά.

— Προστάξῃ καὶ τῆς δίνουε δέκα φορεσιὲς ροῦχα, καὶ τίς παίρνει καὶ φεύγει.

Πάει στὸ σπίτι της, κρεμᾷ ἔξω ἀπὸ τὴν πόρτα τὴ μιὰ φορεσιά, ἔρχεται ὁ μεγάλος της υἱός, τὴν ρωτᾷ :

— Τί εἶναι τοῦτα τὰ ροῦχα ;

Τοῦ λέει :

— Ἄν μοῦ πεῖς τὴν παλικάριά σου, εἶναι δικά σου.

Τῆς λέει :

— Ἐγὼ ξέρω τὰ πάντα ὅλα.

Δίνει σὲ κεῖνον τὴν μιὰ, κρεμᾷ καὶ τὴν ἄλλη τὴ φορε-σιὰ. Ἐρχεται κι ὁ δεύτερος, ρωτᾷ καὶ κεῖνος, λέει καὶ κεῖνος τὴν παλικάριά του, πὼς μὲ τὴ ράβδο του σκίζει τὸ βουνό.

Δίνει καὶ σὲ κεῖνον τὴν ἄλλην, ἔρχεται κι ὁ τρίτος, λέει κι ἐκεῖνος τὴν παλικάριά του, πὼς εἶνε ἐπιτήδειος κλέφτης.

Παίρνει κι ἐκεῖνος τὴν ἄλλη, ἔρχεται ὁ τέταρτος, λέει πὼς πετροβολᾷ τὸν κόσμο ἀπὸ τὴ μιὰ μεριά στὴν ἄλλη.

Ἐρχεται κι ὁ πέμπτος, λέει πὼς κάμνει δάσος νὰ μὴ μπορεῖ νὰ περνᾷ μερμηγκι. Ὁ ἄλλος κάμνει ψηλὸ βουνό, ὁ ἄλλος μπρὸς στεριά καὶ πίσω θάλασσα. Ὁ ἄλλος λέει πὼς ρίχτει σαῖτα, φαίνεται γιὰ δὲ φαίνεται τὸ πουλί, καὶ τὸ κτυπᾷ.

Ὁ ἄλλος λέει πὼς δίνει ψυχὴ στὸν πεθαμένο.

Τότε τοὺς λέει ἡ μάνα :

— Νὰ πᾶτε, παιδιὰ μου, νὰ φέρετε τοῦ βασιλιά τὴν κόρη καὶ θὰ σᾶς κάμῃ μεγάλες χάρες.

Λένε αὐτοί :

— Μετὰ χαρᾶς.

Σὰν ζημέρωσε, σηκώνονται, πιάνουν τὸ δρόμο. Τοὺς λέει ὁ μεγάλος, ποῦ ἤξερε τὰ πάντα ὅλα: «Σ' αὐτὸ τὸ βουνό εἶναι!». Πᾶνε, σκίζει τὸ βουνό ὁ δεύτερος, βρίσκουν τὴν κόρη, κι ἦταν ὁ ὄφις τυλιγμένος πάνω της. Ἐκεῖνος πού 'τανε ἐπιτήδειος κλέφτης, ἔπιασε σιγὰ σιγὰ καὶ ξετύλιξε τὴν κόρη, χωρὶς νὰ νιώσῃ ὁ ὄφις. Πιάνει καὶ ὁ ἄλλος καὶ ἐκσφεν-δονίζει τὸ ἓνα του παπούτσι στὴ μιὰν ἄκρη τοῦ κόσμου καὶ τὸ ἄλλο στὴν ἄλλη ἄκρη καὶ παίρνουν δρόμο.

Σὰν πῆγαν παρακεῖ, τοὺς λέει ὁ μεγάλος :

— Εὐπνήσε ὁ δράκος καὶ πῆγε νὰ φέρῃ τὰ ποδήματά του καὶ τὰ 'φερε, κι ἔπιασε τὴ στράτα.

Κάμνει ὁ ἄλλος ἀμέσως τὸ δάσος, ἔρχεται ὁ δράκος μὲ τσάπες καὶ μπαλτάδες καὶ σοῦ κάμνει τὸ δάσος γῆς Μαδιάμ. Σὰν τὸν εἶδανε, κάμνει ὁ ἄλλος ἀνάμεσα τὸ ψηλὸ τὸ βουνό, πάει ὁ δράκος μὲ τσάπες καὶ κασμάδες, σκορπίζει τὸ βουνό. Σὰν φάνηκε, κάμνει ὁ ἄλλος μπρὸς στεριά καὶ πίσω θάλασσα. Ἀρχίζει ὁ δράκος μὲ τουλούμια καὶ τρόμπες, ἀδειάζει τὴ θάλασσα. Ἀμέσως κάμνει ὁ ἄλλος τὸν ψηλὸ πύργο καὶ

«... γίνεται ένας όφης και τυλίγεται πάνω της...»

Χάν δούν εἶδασιν, κάμγει ἡ ἄλλους τοῦ ψηλὸν δού βουγίν ἀνάμεσα, πάει ἡ δράκους μὲ τῶάπισ κὶ κιουλούκια ταβιρτᾶ τοῦ βουγίν. Χάν ἰφάγην, κάμγει ἡ ἄλλους ἱμῆρὸς στιριὰν γὶ πίσου θάλασσαν. Ἀρχινᾶ ἡ δράκους μὲ τὰ τουλούμια κὶ μὲ τίς τρούμβις, ἀδιάγγει τῇθ θάλασσα. Χαμέτα κάμγει ἡ ἄλλους τοῦμ ψηλὸν δούμ ὑόργουν κὶ ἱμθαίνουν μέσα βούλοι. Τότι ἔρχιτι ἡ δράκους, χλιμινδρᾶ ἀπὸ τοῦθ θυμόν δου, λέει τους :

— Πρὲ σκυλλιά, δεῖξι μού τι τοῦ ἐλάχιστον δού δακτυλάκιν δης!

Λέει ἱκεῖνους πῶξερὶν δῆς σαῖταν :

— Ἀς τὴν ἰδεῖ.

Αὐτὸς πού' διν δού δαχτύλιν δης, σουρουφᾶ κὶ καταπνίτι τὴν.

Ἐκεῖνην τῆς στιγμὴν ρίχτει ἡ ἄλλους τῆς σαῖταν, καρφώγει τοῦδ δράκουν γατακέφαλα.

Κατιβαίνουνουν, σκίνουν δῆγ γουλλιάν δου, βγάλλουν δὴν γόρην γικρήν ! Ἐρχιτι ἡ ἄλλους, ρίχτει τ' ἀθάνατον δού γιρόν, ἀναστάγγει τὴν, παίρουν δην, ἔρχουνδισ στοῦμ βατέραν δης. Χαρὲς κὶ ἀγαλλιάσεις ἡ βασιλλιάς, κάμγει γάμους κὶ χαρὲς, κὶ δίδει τὴν δούμ μιάλουν κὶ ἱπέρασας ζουήχ χαρισάμεγην.

Μὴν ἰβῶ ἤμουν ἱκεῖ, μὴν ἰσὲς νὰ τοῦ πιστέψιτι.

ΤΟ ΠΙΠΙΛΙΣΜΑ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΛΑΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΔΡΑΚΟ

μπαίνουν μέσα ὅλοι. Τότε ἔρχεται ὁ δράκος καὶ χλιμιντρᾶ ἀπὸ τὸ θυμὸ του, τοὺς λέγει :

— Βρὲ σκυλιά, δεῖξτε μου τουλάχιστο τὸ δακτυλάκι τῆς!

Λέει ἐκεῖνος πού ἤξερε τὴ σαῖτα :

— Ἀς τὴν ἰδεῖ.

Αὐτὸς, πού' δε τὸ δακτυλάκι τῆς, τὴ ρουφᾶ καὶ τὴν καταπίνει.

Ἐκεῖνη τὴ στιγμὴ ρίχτει ὁ ἄλλος τὴ σαῖτα, καρφώνει τὸ δράκο γατακέφαλα.

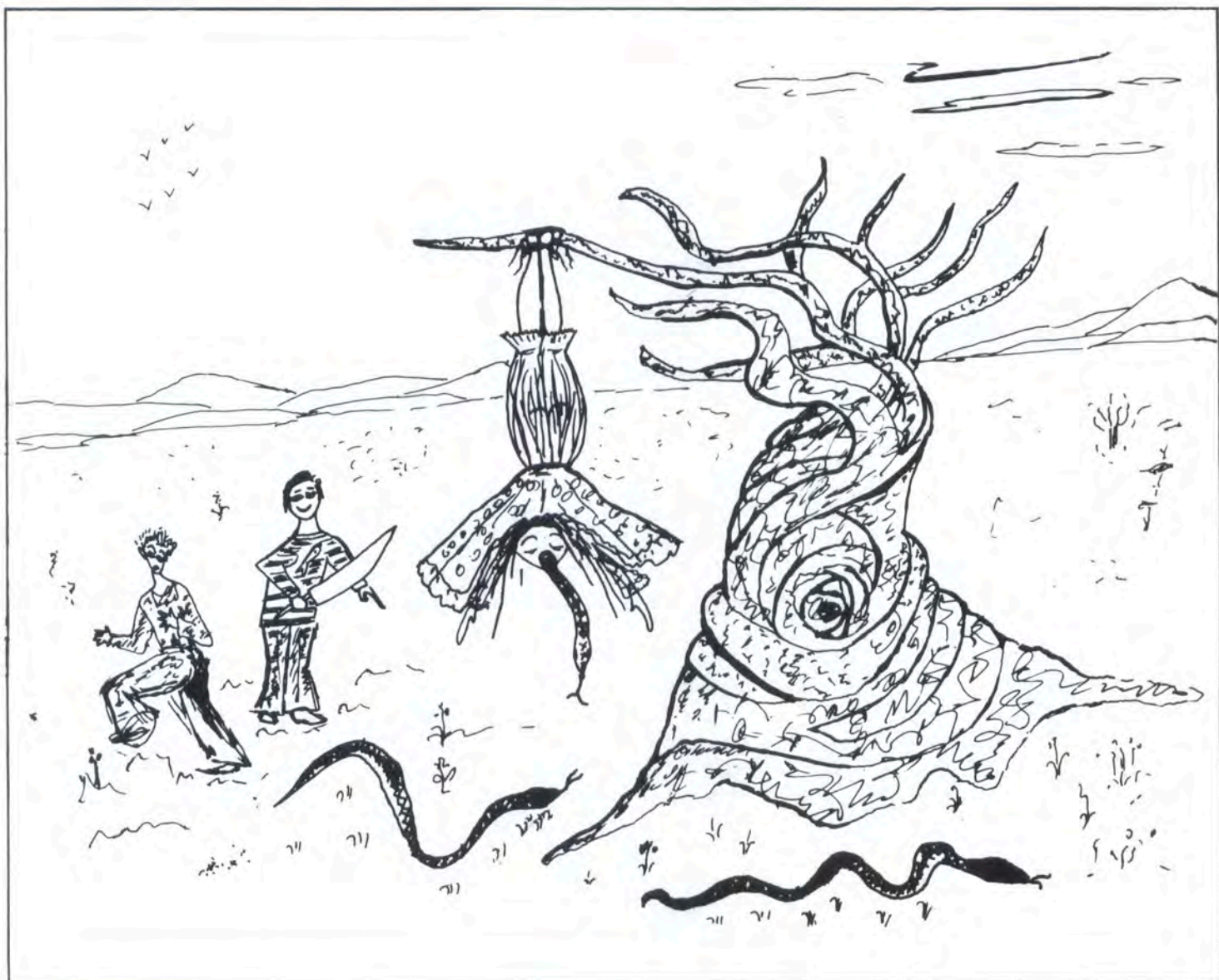
Κατεβαίνουνε, σκίζουν τὴν κοιλιά του, βγάζουν τὴν κόρη νεκρή ! Ἐρχεται ὁ ἄλλος, ρίχτει τ' ἀθάνατο τὸ νερό, τὴν ἀνασταίνει, τὴν παίρνουν, ἔρχονται στὸν πατέρα τῆς. Χαρὲς κὶ ἀγαλλιάσεις ὁ βασιλιάς, κάμνει γάμους καὶ χαρὲς, καὶ τὴ δίνει στὸν μεγάλο καὶ πέρασαν ζωὴ χαρισάμενη.

Μήτε ἐγὼ ἤμουν ἐκεῖ, μήτε ἐσεῖς νὰ τὸ πιστέψετε.

Ἡ ψαράς

Ὁ ψαράς

«Ἄν τὴν κόρη δὲν τὴν ἔκαμνα ἔτσι, τὰ φίδια ἐκεῖνα θὰ ᾿βγαιναν ἀπὸ τὴν κοιλιά της
καί θὰ σᾶς ἔτρωγαν ὅλους».

21. Ἡ ψαράς

«Κάμι τοῦ καλὸν γι ρίξι τοῦ στοῦγ γιαλλὸν»

Κεῖνουν δὸν γιρὸν εἶχιν ἓναμ ψαράν γι εἶχιν δρία κουρίτσια κι ἓναμ βιδίν. Εἶχιν ἓναμ γραφενεδάκισ σὶ μιὰν νάκραν τῆς θάλασσας. Ἦταν ι-φτουχός, ἔν εἶχιν γρόσμου, γιὰ νὰ κάμνουν δαλαβέρια νὰ ζοῦν.

Ἡ πατέρας, ἦταμ ψαράς κι μιὰν ἡμέραν εἶπιν εἰς τοῦ πιδίν δου νὰ πάουν εἰς τοῦ ψάρεμμαν κι ἔρριξαν δὰ δίχτυα τουν κι ἔπιασαν ἓναμ μιᾶλουμ ψάριν γι εἶπιν ἡ πατέρας εἰς τοῦ πιδίν :

— Νὰ γλέπεις τοῦ ψάριν, νὰ πάου ἰβὼ νὰ φέρου ἓναμ πάλ-τάν γι τοῦγ γάραδουν, νὰ παρτσαλατίσουμουν δὸν ψάριν, νὰ τοῦ φουρτώσουμουν στοῦγ γάραδουν, νὰ τοῦ πάουμουσ στοῦ σπίτιν.

Ὅταν ἔφυν ἡ πατέρας, τοῦ πιδίν ἔγγοιζιμ μὶ τὰ χέρια του λάκκουν εἰς τὸν ἄμμουν γι γίμωσιν ἡ λάκκουσ γιρὸν. Τοῦ ψάριν, ὅταν ἦμβιν εἰς τοῦ γιρὸν, ἦρτιν ἡ δύναμή του κι πῆδησιν γι ἔφυν μὲς στῆθ θάλασσαν. Χὰν ἔφρευιν δὸν ψά-ριν, ἀνίβαιγγιν γι χαιρέτηγγιν δὸν πιδίν.

Τοῦ πιδίν ἔπιασιν νὰ κλαίει, ὕστερα εἶπιν : «Ἄμ' τί ἄλι-μένου πλὶὸν ἰδῶ ; Νὰ φύου, γιὰτὶ θὰ ῥτει ἡ πατέρας μου κι ἂ μὶ σκουτώσει, ποῦ κασκίγιψιν δὸν ψάριν !».

ΠΑΪΡΕΙ ΔΡΟΜΟΥΝ ΓΙ ΦΕΥΓΕΙ ΑΠΟῦ Τ' ὈΡΜΑΓΙΝ. Ἄμα ἰπῆϊσ στῆρ ρίξαν δὸν βουγγιού, βρίσκει ἓναμ μουάριν, κι ἔκατῖν νὰ γιφτεῖ κι νὰ ξικουραστεῖ.

Ἄς ἀφήκουμουν αὐτόν, ποῦ ξικουρέγγιτι, κι ἄς πιάσου-μουν δὸν γέρουν. Ἦρτιν ἡ γέρους μὶ τοῦγ γάραδουν γι τοῦμ πάλταν, ποῦ θὰ παρτσαλατίσουν δὸν ψάριν, κι ἔν ι-βρί-σκει μμη ψάριμ μμη τοῦ πιδίν δου ! Ἐπιασιν νὰ χτυπῆτι ἡ γέρους, ποῦ θάρρηγγιν ὅτι τοῦ ψάριν ἰγίτῆσιν δὸν πιδίν δου κι ἔφυν στῆθ θάλασσαν. Ἀράτηγγισ στῆς θάλασσας τοῦ κουτῖν γι ἔν ἡῶριν δίποτα. Ἰπῆϊν εἰς τοῦ σπίτιν δου κουρα-σμένους, κι εἶπιν δα στὶς κόρις του κι στῆγ γυναικῶν δου.

Ἀποῦ κείγγιν δὴν ἡμέραν ἰμαυρουφόρεσαν οἱ κόρις, κι ἡ μάνα κι ἡ ἀπατός του κι ζοῦν πιά φτουχὰ ἀκόμα γιὰτὶ τὰ χέρια του ἔν ἔπιναδ δουλλεγῶν ἀποῦ τὸν γαμόν δου.

Ἄς ἔρτουμουν εἰς τοῦ πιδίν. Τοῦ πιδὶς στοῦ μουάριν βοῦ κάθουνδαν, ἄξαφνα ἦρτιν ἓνας μ' ἓνασ σβιριδὶν γι εἶπιν δου :

— Ὡρα καλή !

— Καλῶς τουν.

— Γιὰ ποῦ μὶ τοῦ καλόν ;

— Ἰβὼ ἰμάλλωσα μὲ τῆμ μάναμ μου κι μὶ τὸν ἀφένδῆμ μου κι πῆρα τὰ μμάτια μου κι ἔφυν. Εἶπιν δὸν πιδίν.

— Κι ἰβὼ τὰ ἴδια.

— Τώρα ποῦ θὰ πάουμουν ;

Τότι εἶπιν ἰκεῖνους ποῦ ἔχιν δὸν σβιριδὶν εἰς τοῦ πιδίν :

— Ξέρεις καμμιὰν δέγγην, νὰ δουλεύουμουν γι νὰ τρώ-σουμουν ;

Τοῦ πιδάκιν εἶπιν :

— Ἐν ι-ξέρου.

— Χάτε, μῆχ χουλλιῶς, κι ἰβὼ εἶμου φραγκουράφτης κι θὰ δουλεύουμουν γι θὰ τρώουμουν. Θὰ ἔμουστισ σύνδροφοι, κι ὅσα μαῖδιὰ παίρνουμουθ θὰ τὰ μοιράνουμουν.

Ἐκαμαν τέτοιουν μουῖαβαλὲν γι ἔπιασαν δὸν ι-δρόμουν κι ἔφυν.

Πουρπάτα, πουρπάτα ἰπῆας σὶ μιᾶμ βουλιτεῖαν κι ἔπια-σαδ δουλλεγῶν γι ἰδούλευγαν.

Ἰκεῖ ποῦ γύριγγιν δὸν πιδίν, ἀκούει ἓναμ τεμβίχιν :

— Ὅποιους τοῦ πάρει πῖσμαν γι ὅποιους ἔν δὸν πάρει πάλι πῖσμαν.

Τοῦ πιδάκιν ἰανάστησιν εἰς τὸν τελλάλην γι εἶδιν νὰ βα-στὰ στὰ χέρια του ἓναμ γουτόν κι εἶπιν δου :

— Αὐτὸ εἶγιμ βοῦ πουλᾶς ;

— Ἰ-ναί.

— Πόσα τοῦ δῖεις ;

— Ἰ-μιὰν ι-λίραν.

Τοῦ πιδάκιν ἰπῆϊν εἰς τοὺς σύνδροφόν δου κι εἶπιν δου αὐτὸ κι αὐτό. Θέλεις νὰ τοῦ πάρουμουμ μαζῖν ; Χὰγ γὲθ θέλεις θὰ τοῦ πάρου ἰβὼ.

Ἰκεῖνους εἶπιν :

— Ἐν εἶμουστισ σύνδροφοι ; Κι οἱ δυὸ ἂ τοῦ πάρουμουν. Πιᾶσι μιὰν ι-λίραν γι ἄμι κι πὰρ' του.

Ὅταν δὸ ἔφριν δὸν κουτόν, ἡ ράφτης ἰμιτάγγωισιν γι ἔν δὸ ἔελιν. Τοῦ πιδίν εἶπιν :

— Ἰβὼ θὰ τοῦ πάρου κι ὅ,τι βρέξει ἄς κατιβάσει.

Κι ἔπιασαμ βάλι τῆδ δουλλεγῶν δου. Χὰν ἰνέταριν ἡ δουλλεγῶν, ἔφυν ἀποῦ κεῖ, γιὰ νὰ πάουν σ' ἄλλῃμ βουλιτεῖαν. Πουρπάτα, πουρπάτα, ἰβράδισιν γι ἦρταφ φακακάτιν γι ἦπαν ἂ πέσουμουν ἰδῶδα, κι ἄμα χαράζει νὰ πιάσουμουν δὸν ι-δρόμουν. Ἐκατῶν νὰ φάουν γουμμάτιν γι ὕστερα νὰ πέσουν. Χὰν ἔτρωαν, ἦρτιν ἀκόμα ἓνας ἄθρωπους κι ἦπαν δου :

— Ἐλα νὰ φάουμουν.

Ἐκατῶν γι αὐτός. Ἰκεῖ πῶτρωαν εἶπαν δου :

— Γιὰ ποῦ μὶ τοῦ καλόν ;

Κι ἦπιν δους :

21. Ὁ ψαράς

«Κάμε τὸ καλὸ καὶ ρίχ' το στὸ γιαλὸ»

Ἐκεῖνο τὸν καιρὸ εἶχε ἓνα ψαρά καὶ εἶχε τρία κορίτσια καὶ ἓνα ἀγόρι. Εἶχε ἓνα καφενεδάκι σὲ μιὰν ἄκρη τῆς θάλασσας. Ἦταν φτωχός, δὲν εἶχε κόσμος, γιὰ νὰ ἔχουν πάρει δῶσε καὶ νὰ ζοῦν.

Ὁ πατέρας, ποῦ ἦταν ψαράς, μιὰ μέρα εἶπε στὸ παιδί του νὰ πᾶνε στὸ ψάρεμα καὶ ἔριξαν τὰ δίχτυα τους καὶ ἔπιασαν ἓνα μεγάλο ψάρι καὶ ὁ πατέρας εἶπε στὸ παιδί :

— Νὰ προσέχεις τὸ ψάρι, νὰ πᾶω ἐγὼ νὰ φέρω ἓνα μπαλτά καὶ τὸ γάδαρο, νὰ κομματιάσουμε τὸ ψάρι, νὰ τὸ φορτώσουμε στὸ γάδαρο, νὰ τὸ πᾶμε στὸ σπίτι.

Ὅταν ἔφυγε ὁ πατέρας, τὸ παιδί ἄνοιξε μὲ τὰ χέρια του λάκκο στὴν ἄμμο καὶ ὁ λάκκος γέμισε νερό. Τὸ ψάρι, ὅταν μπῆκε στὸ νερό, δυνάμωσε καὶ πῆδησε καὶ ἔφυγε μὲς στὴ θάλασσα. Ὅταν ἔφυγε τὸ ψάρι, ἀνέβαινε καὶ κατέβαινε καὶ χαιρετοῦσε τὸ παιδί.

Τὸ παιδί ἄρχισε νὰ κλαίει, ὕστερα σκέφτηκε : «Μὰ τί περιμένω πιά ἐδῶ ; Νὰ φύγω, γιατί θὰ ἔρτει ὁ πατέρας μου καὶ θὰ μὲ σκοτώσει, ποῦ φυγάδεψα τὸ ψάρι! ».

Παίρνει δρόμο καὶ φεύγει πρὸς τὸ δάσος. Σὰν ἔφτασε στὴ ρίζα τοῦ βουνοῦ, βρίσκει μιὰ βρύση, κάθισε νὰ νιφτεῖ καὶ νὰ ξεκουραστεῖ.

Ἀς ἀφήσουμε αὐτόν, ποῦ ξεκουράζεται, καὶ ἃς πιάσουμε τὸ γέρο ποῦ ἦρθε μὲ τὸ γάδαρο καὶ τὸν μπαλτά, ποῦ θὰ κομματιάζε τὸ ψάρι, καὶ δὲ βρίσκει οὔτε ψάρι οὔτε τὸ παιδί του! Ἀρχισε νὰ χτυπιέται ὁ γέρος, ποῦ νόμιζε πῶς τὸ ψάρι κατὰπτε τὸ παιδί του καὶ ἔφυγε στὴ θάλασσα. Ἐψάξε στῆς θάλασσας τὴν ἄκρη καὶ τίποτα δὲν βρῆκε. Πῆγε στὸ σπίτι του κουρασμένος, τὰ εἶπε στὶς κόρες του καὶ στὴ γυναῖκα του.

Ἀπὸ κείνη τὴν ἡμέρα μαυροφορέθηκαν οἱ κόρες, ἡ μάνα καὶ ὁ ἴδιος καὶ ζοῦν ἀκόμα πιὸ φτωχικά, γιατί τὰ χέρια τους ἀπὸ τὸν καμὸ δὲν μποροῦσαν νὰ πιάσουν δουλειά.

Ἀς ἔρτουμε στὸ παιδί. Τὸ παιδί ποῦ καθόταν στὴ βρύση, ἦρθε ἐκεῖ ξαφνικά ἓνας μ' ἓνα ζεμπίλι καὶ τοῦ λέει :

— ὦρα καλή!

— Καλῶς τον.

— Γιὰ ποῦ μὲ τὸ καλὸ;

— Ἐγὼ μάλωσα μὲ τὴ μάνα μου καὶ μὲ τὸν ἀφέντη μου καὶ πῆρα τὰ μάτια μου καὶ ἔφυγα, εἶπε τὸ παιδί.

— Κι ἐγὼ τὰ ἴδια.

— Τώρα ποῦ θὰ πᾶμε ;

Τότε εἶπε ἐκεῖνος, ποῦ εἶχε τὸ ζεμπίλι, στὸ παιδί :

— Ἐρεῖς καμιὰ τέχνη, νὰ δουλεύουμε καὶ νὰ τρῶμε ;

Τὸ παιδί εἶπε :

— Δὲν ξέρω.

— Ἄντε, μὴ λυπᾶσαι, καὶ ἐγὼ εἶμαι φραγκοράφτης καὶ θὰ δουλεύω καὶ θὰ τρῶμε. Θὰ ἔμαστε συντρόφοι, καὶ ὅσα χρήματα παίρνουμε θὰ τὰ μοιραζόμαστε.

Ἐκαμαν μιὰ τέτοια συμφωνία καὶ ἔπιασαν τὸ δρόμο καὶ ἔφυγαν. Περπάτα, περπάτα, πῆγαν σὲ μιὰ πολιτεία καὶ ἄρχισαν δουλειὰ καὶ δούλευαν.

Ἐκεῖ ποῦ γύριζε τὸ παιδί, ἀκούει ἓνα διαλαλητὴ :

— Ὅποιος τὸ πάρει μετανιώνει καὶ ὅποιος δὲν τὸ πάρει πάλι μετανιώνει.

Τὸ παιδάκι κοντοζύγωσε τὸν τελάλη καὶ εἶδε νὰ βαστᾷ στὰ χέρια του ἓνα κουτί καὶ τοῦ λέει :

— Αὐτὸ εἶναι ποῦ πουλᾷς ;

— Ναί.

— Πόσα τὸ δίνεις ;

— Μιὰ λίρα.

Τὸ παιδάκι πῆγε στὸ σύντροφό του καὶ τοῦ λέει :

— Αὐτὸ καὶ αὐτό. Θέλεις νὰ τὸ πάρουμε μαζί; Ἄν δὲ θέλεις, θὰ τὸ πάρω ἐγὼ.

Ἐκεῖνος εἶπε :

— Δὲν εἴμαστε σύντροφοι ; Καὶ οἱ δυὸ θὰ τὸ πάρουμε. Πιάσε μιὰ λίρα καὶ πῆγαινε καὶ πάρ' το.

Ὅταν ἔφερε τὸ κουτί, ὁ ράφτης μετάνιωσε καὶ δὲν ἤθελε. Τὸ παιδί εἶπε :

— Ἐγὼ θὰ τὸ πάρω, καὶ ὅ,τι βρέξει ἃς κατεβάσει.

Ἐπιασαν πάλι τὴ δουλειά τους. Ὅταν τελείωσεν ἡ δουλειά, ἔφυγαν ἀπὸ κεῖ, γιὰ νὰ πᾶνε σ' ἄλλη πολιτεία. Πορπάτα, πορπάτα, βράδιασε καὶ δὲν ἄντεχαν ἄλλο καὶ εἶπαν νὰ πλαγιάσουν, καὶ ὅταν χαράζει νὰ πιάσουν πάλι τὸ δρόμο. Κάθισαν νὰ φᾶνε λίγο καὶ μετὰ νὰ πλαγιάσουν. Σὰν ἔτρωγαν, ἦρθε ἀκόμα ἓνας ἄνθρωπος καὶ τοῦ εἶπαν :

— Ἐλα νὰ φᾶμε.

Κάθισε καὶ αὐτός. Ἐκεῖ ποῦ τρώγανε, τοῦ λένε :

— Γιὰ ποῦ μὲ τὸ καλὸ;

— Ἐγὼ μάλωσα μὲ τὴ μάνα μου καὶ μὲ τὸν ἀφέντη μου καὶ τό 'σκασα ἀπὸ τὸ σπίτι!

Τὸν ρώτησαν :

— Τί δουλειὰ ξέρεις ;

— Εἶμαι μαραγκός.

—'Ιβὼ ἱμάλλωσα μὶ τὴμ μάναμ μου κὶ μὶ τὸν ἀφένδῃμ μου κὶ ἱκασκίνεψα ἀπὸ τοῦ σπίτιν.

Ἰρώτηζάν δουν :

— Τί δουλλεῖαγ ξέρεις ;

— Εἴμου τιλκιάρης.

— Γέγισι κὶ σὺ σύνδροφούς μας ; Νὰ δουλεύουμουν γι οἱ τρεῖ κὶ ὅσα μαῖδιὰ καζανδίσουμουν δὰ πῖσου πῖσου ἄ τὰ μοιράσουμουν.

— Ἄς εἶγιν ἔτσι.

Ἐφασαν, κὶ ἦπιαν γι ἥρτιν ἡ ὥρα γιὰ νὰ πέσουν νὰ κοιμηθοῦν. Κὶ ἦπαν : « Ἰδῶ εἰγιφ φόους θὰ κοιμούμουςτιμ μὶ τίς ὥρις, ἡ ἓνας θὰ γλέπει καρακόλλιν γι οἱ δυὸ θὰ κοιμούνδιν γι ὕστερα θὰ σηκώνγει τὸν ἄλλον νὰ γλέπει, ὅσων νὰ ξεμερώσει. Κὶ κεῖνους πού θὰ κάθιτι, θὰ βάλλει φουτιάν νὰ μὴν ἔρτει κανέθ θηρίον νὰ μᾶς γιτῆσει».

Κὶ ἔφηκαμ ἡρώτα τὸν τιλκιάρην νὰ γλέπει. Οἱ ἄλλοι δυὸ ἔπασαν. Αὐτὸς ἦψιν δις φουτιές κὶ κάθουνδαν. Ἀραθύμῃσιν νὰ κάθιτι κὶ ἔβγαλιν δὸν περιόγγιν δὸν, κὶ κεῖ κουνδὰ εἶχιν ἰ-μιάν γαβάκαν κὶ ἔκοψιν δὴν γι ἄφηκιν δὸν κουρμὶν δῆς καβάκας, δυὸ μέτρα ὄξου ἀπὸ τῆγ γῆν. Κὶ ἔπιασιν νὰ τὴμ ἡλικᾶ, ὅσων νὰ ῥτει ἡ ὥρα πού θὰ πέσει ἔκαμιμ μιάν γόρην γι μόλις τὴν ἱγλίτωσιν ἥρτιν ἡ ὥρα κὶ σήκωσιν δὸν ῥάφτην.

Ἡ ῥάφτης ἔκατσιν εἰς τῆφ φουτιάν γι στήβ βάνδαν δὸν εἶχιν δὰ ξύλα τῆς καβάκας πού πλίκηνγιν ἡ τιλκιάρης. Κάτσι, κάτσι ἀραθύμῃσιν, ἐπῆν νὰ πιάσει ξύλα νὰ βάλει στήφ φουτιάν γι εἶδιν νὰ στέκιτι ἓνας ἄθρωπος. Γιανᾶστησιν κὶ εἶδιν βού ῥταν ξύλουν ἡλικημένουν κὶ εἶπιν : « Μᾶστορας εἶγιν ἡ κερατάς ! Τώρα θὰ κάμουμουν πιά καλλιές δουλλεῖες. Ἐν ἰ-βγάλλου τὰ πουςάτια μου νὰ ῥάψου ἓναφ φουστάγιν εἰς τὴν γόρην νὰ δείξου κὶ ἱβὼ τὴμ μαστουριάμ μου ; ». Ἐκαγιν δὸν φουστάγιν γι ἔβαλιν δὸν στήν γόρην βού πλίκησιν ἡ τιλκιάρης. Ὅσων νὰ ῥάψει τοῦ φουστάγιν ἥρτιν ἡ ὥρα του κὶ πῆν γι σήκωσιν δὸν πιδάκιν νὰ κάτσει κὶ αὐτός.

Ἰσηκώτην δὸν πιδάκιν γι ἔκατῃς στήφ φουτιάν γι ἔγλεπιν δὸν νουπάτιν δὸν. Ἰκεῖ πού κάθουνδαν εἶδιν ἰ-μιὰγ γυναικᾶν μαυρουφουρημέγην. Γιαναστᾶ τοῦ πιδάκιν γι θουρᾶ μιὰγ γυναικᾶν χώρους ψυχῆν. Μιλᾶ τὴν γι ἔμ μιᾶ, τότε τοῦ κατάλαβιν ὅτι ἡ ἓνας, ἡ τιλκιάρης, ἡ πλίκησιν δὸν ξύλουν, ἡ ῥάφτης ἔρραψιν δὸν φουστάγιν. « Ἄ, εἶπιν, ἄ βάλου κὶ ἱβὼ τοῦ κουτοῦ πάνου τῆς γιὰ νὰ πρέπει πιά καλλιὰ ». Τοῦ κουτοῦ ἔγγοιζιν γι ἱκουπάστιν γουμμάτιν φάρμακουν, πού ῥχιμ μέσα τοῦ κουτοῦ, κὶ ἡ κόρη ζουνδάνεψιν γι ἔπιασιν νὰ κουβινδιᾶγει. Ἰπῆριν δὴν ἀπὸ τοῦ χέριν γι πῆν γι ἔκατῃμ μαζὶν δῆς εἰς τῆφ φουτιάν γι ἔπιασαν νὰ κουβινδιάνουν. Οἱ

δυὸ ἔκουσαν δις μιλλιές κὶ εἶπαν : « Μὶ ποῦν γουβινδιᾶγει ἡ σύνδροφούς μας ; ». Ἀγγοῖουν δὰ μμάτια τουν γι θουροῦμ μιὰγ γυναικᾶν. Ἰσηκώθηκαν γι αὐτέ. Εἶπιν ἡ τιλκιάρης :

— Ἰβὼ τὴν ἔκαμα κὶ εἰγιδ δική μου !

Λέει ἡ ῥάφτης :

— Ἰσὺ ἔκαμῖς τῆγ γυμνῆν, ἱβὼ ἔβαλά τῆφ φουστάγιν, δική μου εἶγιν !

Εἶπιν γι τοῦ πιδάκιν :

— Ἰσὺ, τιλκιάρη, ἡ πλίκησιν ἓναγ ξύλουν κὶ ἔκαμῖς τῆν. Κὶ ἱσὺ ῥάφτη μὶ τρεῖς πῆγῖς παγγὶν ἔκαμῖς τοῦ φουστάγιν. Τὴμ ψυχῆν, ἔδεκά τῆν ἱβὼ. Δικὴ μου εἶγιν !

Ἡ τιλκιάρης χαμέτα ἰθύμωσιν γι εἶπιν :

— Ἀπὸ τώρα θὰ πιάσουμουν νὰ μαλλώνουμουν ! Οἱ μουκίβαλές μας ἔτσα ἦταν ; Ἰβὼ χουρίνου ἀπὸ τώρα δὰ !

Κὶ πιάγει τοῦ σβιρίδιν δὸν μὶ τὰ πουςάτια του κὶ ἔφωιν.

Οἱ ἄλλοι ἰ-δυὸ, χάν ἱξημέρωσιν, ἡπῆραν δὴν γόρην γι πουρπάτα, πουρπάτα, ἡπῆας σὶ μιὰμ βουλιτεῖαν. Ἰκειγν δὴν ἡμέραν ἀπέθαιν γι ἡ βασιλλιάς κὶ ἡ πουλιτεῖα βούλη ἦτας σὶ μιὰληχ χουλήν. Τότι ἡπῆαν γι αὐτέ κὶ ἡπῆαν εἰς τοῦ παλάτιν γι ρουτοῦν, γιὰτὶ εἶγιν χουλιασμέγοι, κὶ εἶπαν δους :

— Ἡ βασιλλιάς ἀπόθαιν !

Αὐτοὶ εἶπαν :

— Ἡ βασιλλιάς κοιμᾶτι, ἔν ἀπόθαιν ! Ἰβὼ εἴμου γιὰτρός κὶ ἀμβουροῦ κὶ κάμουν τουν γαλά.

— Χάν δὸν γάμεις καλὰ, ἱμὲς θὰ σὶ δέκουμουν μιὰλουμ βαζούσιν.

Κὶ βγάλλει τοῦ κουτοῦ ἀπὸ τὴν τσάπην δὸν, κὶ βγάλλει κὶ βούλους ὄξου, ἔλειψιν δὸν κουμμάτιν γι ἱζουνδάνεψιν.

Χάν δὸν εἶδαζ ζουνδανόν, οἱ γιγγιές τουβ βούλις τὸν ἀγκάλιανναν γι τὸν ἱφίληνναν, κὶ ἡ βασιλλιάς εἶπιν :

— Ποιός γιὰτρός μ' ἱγιάτρεψιν ;

Κὶ ἔδειζάν δὸν δὸν πιδάκιν κὶ εἶπιν δὸν :

— Τί θέλεις νὰ σὶ χαρίνου ;

Τοῦ πιδάκιν εἶπιν :

— Ἰβὼ εἴμου ξένους. Τί μβοῦ ἄ κάμου τὰ πρόματα πού θὰ μὶ δέκες ; Νὰ μὶ δέκεις μαῖδιὰ.

Γίμωσιν δὸν ἰ-δυὸ τσουβάλλῖς λίρις κὶ ἔφωαν.

Αὐτέ ἱγύριναν γι ἀφκουρώνουνδαν, ὅπου ἄκουαβ βασιλλιάν ἄρρουστων, κὶ ἄρχουνδαν ἄρρουστων, ἡπῆαιναν, ἔκαμνάν δὸν γαλά κὶ ἔπαιρναν μαῖδιὰ. Ἰγίμωσαν εἴκουσι τσουβάλλῖς λίρις, φουρτώνουν δα σὶ δέκα μουλάρια κὶ εἶπαν : « Τώρα πλὶόν πάουμουν εἰς τὰ σπῖτια μας καλοῦκαζανδισμέγοι κὶ ἄ πάουμουν μὶ καθαρά μούτδουνα κὶ ἔθ θὰ μᾶς μιλήσουν».

Γίνεσαι καὶ σὺ σύντροφός μας ; Νὰ δουλεύουμε καὶ οἱ τρεῖς καὶ στὸ τέλος ὅσα χρήματα θὰ κερδίσουμε νὰ τὰ μοιράσουμε.

— « Ἀς εἶναι ἔτσι.

Ἐφαγαν, ἤπιαν καὶ ἤρθε ἡ ὥρα γιὰ νὰ πέσουν νὰ κοιμηθοῦν. Εἶπαν : « Ἐδῶ εἶναι φόβος, θὰ κοιμόμαστε μὲ τίς ὥρες, ὁ ἓνας θὰ φυλάει φρουρὸς καὶ οἱ δυὸ θὰ κοιμοῦνται καὶ ὕστερα θὰ σηκώνει τὸν ἄλλον νὰ φυλάει, ὥσπου νὰ ξημερώσει. Ἐκεῖνος ποὺ θὰ κάθεται, θὰ βάζει φωτιά νὰ μὴν ἔρθει κανένα θηρίο νὰ μᾶς φάει».

Ἀφῆσαν πρῶτα τὸ μαραγκὸ νὰ φυλάει. Οἱ ἄλλοι δυὸ πλάγιασαν. Αὐτὸς ἀναψε φωτιὲς καὶ κάθουνταν. Βαρέθηκε νὰ κάθεται καὶ ἐβγάλε τὰ πριόνι του, καὶ ἐκεῖ κοντὰ εἶχε ἓνα πλάτανο καὶ τὸν ἔκοψε καὶ ἄφηκε τὸν κορμό του δυὸ μέτρα ἔξω ἀπὸ τὴ γῆ. Ἀρχισε νὰ τὸν πελεκᾷ, καὶ ὥσπου νὰ ῥθει ἡ ὥρα ποὺ θὰ πλαγιάσει ἔκαμε μιὰ κόρη καὶ μόλις τελείωσε ἤρθε ἡ ὥρα του καὶ σήκωσε τὸ ράφτη.

Ὁ ράφτης κάθισε στὴ φωτιά, καὶ πλάι του εἶχε τὰ ξύλα τοῦ πλάτανου, ποὺ πελέκησε ὁ μαραγκός. Κάθου, κάθου, βαρέθηκε, πῆγε νὰ πιάσει ξύλα νὰ βάλει στὴ φωτιά καὶ εἶδε νὰ στέκεται ἓνας ἄνθρωπος. Πλησίασε καὶ εἶδε πῶς ἦταν ξύλο πελεκημένο καὶ εἶπε : « Μάστορας εἶναι ὁ κερατάς ! Τώρα θὰ κάνουμε πιὸ καλὲς δουλειές. Δὲν βγάζω τὰ ἐργαλεῖα μου νὰ ράψω στὴν κόρη ἓνα φουστάνι νὰ δείξω καὶ ἐγὼ τὴ μαστοριά μου ; » . Ἐκανε τὸ φουστάνι καὶ τὸ ἔβαλε στὴν κόρη, ποὺ πελέκησε ὁ μαραγκός. Ὡσπου νὰ ράψει τὸ φουστάνι, ἤρθε ἡ ὥρα του καὶ πῆγε καὶ σήκωσε τὸ παιδάκι νὰ καθίσει καὶ αὐτό. Σηκώθηκε τὸ παιδάκι καὶ κάθισε στὴ φωτιά καὶ ἔκαμνε τὴ βάρδια του. Ἐκεῖ ποὺ κάθουνταν, εἶδε μιὰ γυναίκα ντυμένη. Πλησιάζει τὸ παιδάκι καὶ βλέπει μιὰ γυναίκα χωρὶς ψυχὴ. Τὴν μιλά, δὲν μιλά, τότε κατάλαβε πῶς ὁ ἓνας, ὁ μαραγκός, πελέκησε τὸ ξύλο, ὁ ράφτης ἔρραψε τὸ φουστάνι. « Ἀ, εἶπε, ἂς βάλω καὶ ἐγὼ πάνω της τὸ κουτί γιὰ νὰ φαντάζει πιὸ καλά ». Τὸ κουτί ἀνοιξε καὶ χύθηκε λίγο φάρμακο, ποὺ εἶχε μέσα στὸ κουτί, καὶ ἡ κόρη ζωντάνεψε καὶ ἄρχισε νὰ κουβεντιάσει. Τὴν πῆρε ἀπὸ τὸ χέρι καὶ πῆγε καὶ κάθισε μαζί της στὴ φωτιά καὶ ἔστησαν κουβεντολόι. Οἱ δύο ἄκουσαν τίς ὁμιλίες καὶ εἶπαν : « Μὲ ποιὸν κουβεντιάσει ὁ σύντροφός ; ». Ἀνοίγουν τὰ μάτια τους καὶ βλέπουν μιὰ γυναίκα. Σηκώθηκαν καὶ αὐτοί.

Λέει ὁ μαραγκός :

— Ἐγὼ τὴν ἔκαμα καὶ εἶναι δική μου !

Λέει ὁ ράφτης :

— Ἐσὺ τὴν ἔκαμες γυμνή, ἐγὼ τῆς φόρεσα φουστάνι, δική μου εἶναι !

Εἶπε καὶ τὸ παιδάκι :

— Ἐσὺ, μαραγκέ, πελέκησες ἓνα ξύλο καὶ τὴν ἔκαμες. Ἐσὺ, ράφτη, μὲ τρεῖς πῆχες πανὶ ἔκαμες τὸ φουστάνι. Τὴν ψυχὴν, ἐγὼ τὴν ἔδωσα. Δικὴ μου εἶναι !

Ὁ μαραγκὸς ἀμέσως θύμωσε καὶ εἶπε :

— Ἀπὸ τώρα θ' ἀρχίσουμε νὰ μαλώνουμε ; Τέτοιες ἦταν οἱ συμφωνίες μας ; Ἐγὼ χωρίζω ἀπὸ τώρα δά !

Πῆρε τὸ ζεμπιλάκι του μὲ τὰ ἐργαλεῖα του καὶ ἔφυγε.

Οἱ ἄλλοι δυὸ, ὅταν ξημέρωσε, πῆραν τὴν κόρη καὶ περπάτα, περπάτα, πῆγαν σὲ μιὰ πολιτεία. Ἐκεῖνη τὴν ἡμέρα πέθανε καὶ ὁ βασιλιάς καὶ ὅλη ἡ πολιτεία εἶχε μεγάλο πένθος. Τότε πῆγαν καὶ αὐτοὶ στὸ παλάτι καὶ ρωτοῦν, γιατί εἶναι τόσο θλιμμένοι, καὶ τοὺς εἶπαν :

— Ὁ βασιλιάς πέθανε.

Αὐτοὶ εἶπαν :

— Ὁ βασιλιάς κοιμάται, δὲν πέθανε. Ἐγὼ εἰμαι γιατρὸς καὶ μπορῶ νὰ τὸν κάμω καλά.

— Ὅταν ἐσὺ τὸν κάμεις καλά, ἐμεῖς θὰ σοῦ δώσουμε μεγάλο ριγάλο.

Βγάζει ὅλους ἔξω, πῆρε τὸ κουτί ἀπὸ τὴν τσέπη του, τοῦ ἀλείφει λίγο καὶ ζωντάνεψε.

Ὅταν τὸν εἶδαν ζωντανό, ὅλο του τὸ σόι τὸν ἀγκάλιαζε καὶ τὸν φιλοῦσε καὶ ὁ βασιλιάς λέει :

— Ποιὸς γιατρὸς μὲ γιάτρεψε ;

Τοῦ ἔδειξαν τὸ παιδάκι καὶ τοῦ λέει :

— Τί θέλεις νὰ σοῦ χαρίσω ;

Τὸ παιδάκι εἶπε :

— Ἐγὼ εἰμαι ξένος. Τί θὰ τὰ κάμω τὰ πράγματα ποὺ θὰ μοῦ δώσεις ; Νὰ μοῦ δώσεις χρήματα.

Τοῦ γέμισαν δυὸ τσουβάλια λίρες καὶ ἔφυγαν.

Αὐτοὶ γύρισαν καὶ ἀφουκράζονταν, καὶ ὅπου ἄκουαν βασιλιά ἀρρωστο, ἄρχοντα ἀρρωστο, πηγαιναν, τὸν ἔκαμναν καλά καὶ ἐπαιρναν χρήματα. Γέμισαν εἴκοσι τσουβάλια λίρες, τὰ φορτώνουν σὲ δέκα μουλάρια καὶ εἶπαν : « Τώρα πιά θὰ πᾶμε στὰ σπίτια μας καλοκερδισμένοι καὶ θὰ πᾶμε μὲ καθαρά πρόσωπα καὶ δὲ θὰ μποροῦν νὰ μᾶς μιλήσουν ».

Ἐπιασαν τὸ δρόμο τοῦ γυρισμοῦ καὶ ἄντε καὶ νὰ πᾶς, ἄντε καὶ νὰ πᾶς... ὁ ράφτης πῆγε στὴ βρύση ποὺ ἔχαν ἀνταμώσει μὲ τὸ παιδάκι. Τότε λέει στὸ παιδάκι :

— Ἀπ' ἐδῶ θὰ χωρίσουμε. Ἐσὺ θὰ πᾶς ἀπὸ ἄλλο δρόμο καὶ ἐγὼ ἀπὸ ἄλλον. Πάρε ἐσὺ τὰ πέντε φορτωμένα μουλάρια καὶ ἐγὼ τὰ ἄλλα πέντε, καὶ τὰ χώρισε. Φέρε καὶ τὴν κόρη νὰ τὴν μοιράσουμε στὴ μέση.

Ἐπιασαν δὴν ἰ-στράταν, χάτε κι νὰ πᾶς, χάτε κι νὰ πᾶς, ἢ ράφτης ἱπῆϊν δουν ἀποὺ τοῦ μουάριν π' ἀνδαμώθηκιμ μι τοῦ πιδάκιν. Τότι εἶπιν εἰς τοῦ πιδάκιν :

— Ἀποὺ δῶ θὰ χουρίσουμεν. Ἰσὺ θὰ πάεις ἀπ' ἄλλουν ἰ-δρόμουν κι ἰβῶ ἀπ' ἄλλουν. Πάρι ἰσὺ τὰ πένδι τὰ μουλά-ρια φουρτουμένα κι ἰβῶ τὰ πένδι, ἰχώρισίν da. Φέρ' κι τὴν γόρην νὰ τὴμ μοιράσουμεν ἀποὺ τὴμ μέσην.

Ἰκρέμμασιν δὴν στὴν γαβάκαν, τὰ πάνου κάτου, Εἶπιν δοὺ πιδάκιν :

— Μὴν δὴν ἰ-σκουτώσεις, γιατί εἶγιν γρίμαν, κι πάρτην ἰσὺ !

— Βόχι ! Βούλα εἶγισ σουνδρουφικά, ὅπους εἶχαμουμ μουχιαβαλὲν γαμουμέγην. Κι πρέπει νὰ τὰ μοιράσουμεν βούλα.

Ὅσουν γι ἂν ἰτσαλούστεψιν δοὺ πιδάκιν, ἔν δοὺν ἰπέ-ρασιν. Ἰφουῖριγγίν δουν, ὅτι θὰ σκούτωγγιν γι κείνουν. Εἶ-διν γι παράδιν δοὺ πιδάκιν γι εἶπιν δουν :

— Ὅ,τι θέλεις κάμι !

Ἰσήκωσιν δὴμ μάχαιραν νὰ κόψει τὴν γόρησ στὰ δυό, κι χαμέτα ἀναξέρασιν ἀποὺ τοὺν ἰ-στόμαν δὴς τρία φίδια κι ἰξικρέμμασιν δὴν γι λέει στοὺ πιδίν :

— Τώρα εἶγιδ δικά σου κι τὰ δέκα τὰ μουλάρια φουρτου-μένα μι τίς ἰ-λλίρις κι ἡ κόρη ! Ἰβῶ ἔν εἶμου ράφτης. Ἰβῶ εἶμου τοῦ ψάριν, ποὺ μ' ἔκαμς ἰκείγην δὴν γαλουσύγην, πῶ-σκαψις τοῦλ λάκκουσ στοὺν ἄμμουν, κι ἰγύμωσιν γιρὸμ βοὺ ἴμουν ἰβῶ μέσα κι ζουνδάνεψα κι ἔφρα στηθ θάλασσαν ! Γιὰ τὴν γαλουσύγην βοὺ μ' ἔκαμς, σὶ βουήθησα κι ἰκαζάνδηςά-

μουν δόσα μαϊδιά, κι νὰ πάεις εἰς τοὺμ βατέρας σου κι στίς ἀδαρφές σου κι στήμ μάνας σου κι νὰ ζήσητι ἀρχουνδικά. Γιατί τὴν γόρην ἄμα ἔν δὴν ἔκαμνα ἔτσι, ἰκεῖνα τὰ φίδια θὰ βγαίνων ἀφ' τὴν γοιλλιάν δὴς κι θὰ σᾶς ἔτρωαβ βούλους.

Ἰφιλήθηκαν γι οἱ δυό κι χώρισαν. Ἡ ράφτης ἔφυν εἰς τὴθ θάλασσαν γι χαμέτα ἰγέννηκιμ ψάριν γι τοῦ πιδάκιν ἱπῆϊν εἰς τοῦ σπίντιν δου μι τὴν γόρην γι μι τὰ μουλάρια φουρτουμένα.

Χὰν ἱπῆϊν εἰς τοῦ καφενεδάκιν δοῦ πατέρα του εἶδιν δὴμ μάναν γι τίς ἀδαρφές του μαυρουφουρημέγες κι τοὺν ἀφένδην μαυρουφουρημένουν γι μι τὰ γέγγια χάμ βοπάν. Μι τοῦ ζό-οιν ἰκράτηξιν δὰ δάκρυά του κι εἶπιν εἰς τοὺγ γέρουν :

— Κάμι μας ἰ-δυό καφέδους.

Ἰκεῖ πῶπιγγιν δοὺν γαφέν, εἶπιν εἰς τοὺγ γέρουν :

— Γιατί εἶσι μαυρουφουρημένους ;

— Ἀχ, πιδάκιμ μου, εἶχα κι ἰβῶ χὰν γι σέναν ἔναμ βαλλικάριν γι ἔφαῖν δουν δοὺ ψάριν.

Κι εἶπιν δουβ βούλουν δοὺμ μεσελιάν.

Τοῦ πιδίν ἔν ἀμβούρεγγιν νὰ βαστάξει κι σηκώθηκιν, γι ἀγκάλιασιν δοὺμ βατέραν δου κι εἶπιν δουν :

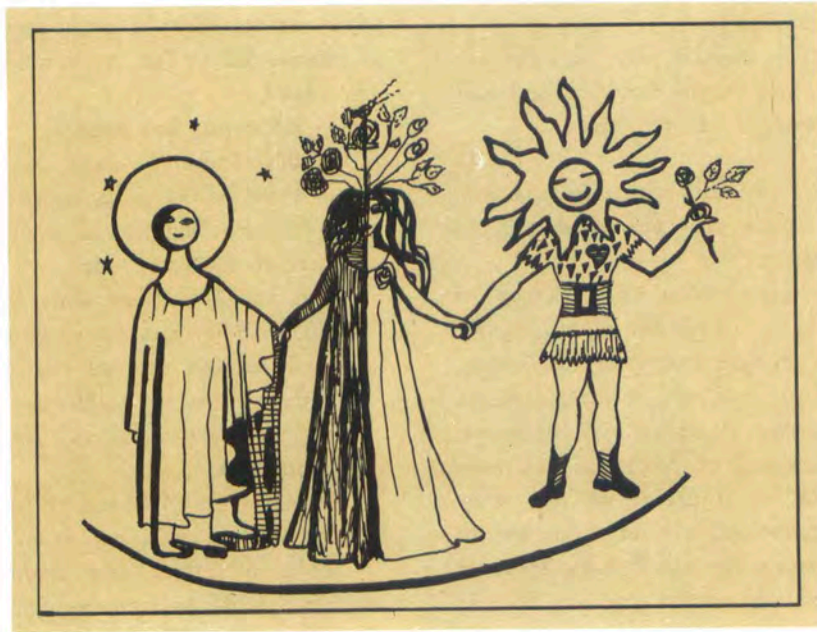
— Ἰβῶ εἶμου τοῦ πιδίς σου !

Ἐδεκίν δουν γι κατάλαβιμ ἡὼς ἦταν ἡ δουλλειά. Φα-νάγγει τίς κόρις κι τὴμ μάναν, κι ἰκατάλαβάν δουν γι ἀγκά-λιασάν δουν βοῦλις κι ἔκλαιαν ἀποὺ τὴχ χαράν δουν.

Κι εἶπιν δους βούλα ὅσα ἔπαθιν, κι ἰπανδρέφτηκιν δὴν γόρην, κι ἰπάνδρεψιν δις ἀδαρφές του κι ζοῦν ἀρχουνδικὰ μέχρι σήμερα.

«Κάμι τοῦ καλὸν γι ρίξι τοῦ στοῦγ γιαλλόν».

Νδουνγιὰ Γκιουζέλ

Ντουνιὰ Γκιουζέλ

«αὐτὰ τὰ παιδιὰ ... εἶναι ὁ Ἥλιος καὶ τὸ Φεγγάρι, καὶ εἶναι δικά σου τὰ παιδιὰ».

Ἰκεῖνουν δούν γιρὸν γι κείνου τοῦ ζαμάγιν,
πῶκαμναν οἱ Τοῦρκοι ραμαζάγιν
μὲς τοῦ τέρπιουν δού καζάγιν.

Ἀφήκουμουν δὰ ψόματτα, νὰ πιάσουμουν δ' ἀλήθεια
τοῦμ βουνδικὸν ἰφούρτουσαν ἐξήντα κουλοκούθια
κὶ πάνου κατασάμαρα πένδι κιλὰ ρουβίθια.

Ἰκεῖνουν δούν γιρὸν εἶχιν ἕναβ βασιλλιάν γι μιὰβ βασιλίσσαν
γι εἶχαν ἕναμ βιδὶν γι ἀπόθαγαν γι οἱ δυὸ κι ἀπόμεινιν δού
πιδὶν γι γένηκιβ βασιλλιὰς. Αὐτὸς ἡ βασιλλιὰς διάτασιν νὰ
πάψουν δὰ φῶτα στὶς οὐχτῶ τοῦ βράδου.

Εἶχιν εἰς τὴμ βουλιτεῖαν δρεῖς ἀδαρφάδεις ι-φτουχὲς κι
ἀρφανὲς κι ἡ δουλλειὰ τουν ἦταν νὰ κλώθουν μαλλιὰ. Κι ἡμ-
χαν γρυφὰ στ' ἀχούριν δουμ μέσα κι ἦψαν λυχνάριν γι ἔ-
κλωθαν γι κουβένδιανναν κι οἱ τρεῖς, κι ἔλεῖν ἡ μιὰλη τουν :

— Ἀμ μὶ πάρει ἰμέναν δού βασιλλιᾶ τοῦ πιδίν, εἴμου
ἄξια μὶ τίς φανέλλεις κι μὶ τίς κάλτσες ποῦ μβλέου νὰ νδύσου
βούλουν δου τοῦ στρατέμναν.

Ἡ δεύτερη ἔλεῖν :

— Ἀμ μὶ πάρει τοῦ βασιλλιᾶ τοῦ πιδίν, εἴμου ἀξία νὰ
φάνου σετσετέδους κι κίλιμια κι νὰ στρώσου βούλουν δου
παλάτιν.

Ἀπ' ὅζου ἀπὸ τ' ἀχούριν δου γύριγγιν τεστιμάνους κι
ἀπὸ τοῦ τυρπὶν ἔκουσιν νὰ λέει ἡ μικρὴ, ἡ τρίτη :

— Ἀμ μὶ πάρει τοῦ βασιλλιᾶ τοῦ πιδίν, θὰ τὸν γάμου
μουρὰ ποῦ θὰ ᾿γιν ἡ γήλλιους κι τοῦ φιγγάριν.

Ἡ τεστιμάνους πῆν γι τοῦ πιν δούβ βασιλλιάν γι κεῖ-
νους τὸν ἔστελιν νὰ πάει νὰ τῆφ φέρει στοῦ παλάτιν.

Ὅταν ἰπῆν ἡ κόρη στοῦ παλάτιν, λέει τὴν ἡ βασιλλιὰς :

— Ἰσὺ εἶσι ἰκείνη, ποῦ χάθ θὰ σὶ πάρου γυναίκαμ μου,
θὰ μὶ κάμεις τὸν γήλλιουν γι τοῦ φιγγάριν ;

— Ναί, εἶπα του. Ἰβὼ εἴμου.

Κὶ χαμέτα πανδρεῦτηκὶν δην. Ἐμεινιν ἕναμ μῆναν γουν-
δὰ τῆς κι ἔφουστοῦμ βόλεμουν γι ἔφηκὶν δην γαστρομέ-
γην. Ὑστερα ἀπ' ἕξι μῆνις ἰγγέγγησιν γι ἕκαμιν ἕναμ βιδά-
κιν, ποῦ ᾿χιν δούν γήλλιουν εἰς τοῦ κούτελουν δου. Ἦταν ὁ-
μορφουχ χάν δούν γήλλιουν. Οἱ ἀδαρφάδεις τῆς, ποῦ πῆαν νὰ
τὴν γοιτάξουσιν βούτῆξαν δού σβουγάριμ μέσα στοῦ γαῖ-
μαν γι θάμβουσαν δὰ μμάτια τῆς κι τὴμ βῆραν δού πιδὶν
ἀπὸ δίπλα τῆς κι ἔβαλάν δην ἕναμ γουλούκιν.

Πῆραν δούν Νήλλιουν εἰς τοῦ φτουχόν δουν δού σπῖτιν
γι ἔβαλάν δου στ' ἀχούριν δουμ μέσα κι ἔτρεφάν δου μὶ τῆς

κατσόικας τοῦ γάλας. Κι ὅταν ἰνέταριν ἡ πόλεμους κι γύρισιν ἡ
βασιλλιὰς, ἡῦριν δὴγ γυναίκαμ μὶ τοῦ κουλούκιν κι εἶπιν δην :

— Ἰσὺ εἶπεις μου πόθα μὶ κάμεις τὸν γήλλιουν κι σὺ ἔ-
καμεις μου τοῦ κουλούκιν.

Λοιπὸν ἰσκέφτηκιν ἡ βασιλλιὰς κι ἔθελιν νὰ τὴν ι-σβάξει,
ἀμμὶ ἰλυπήθηκὶν δην γι εἶπιν ἀπὸ μέσα του : «Νὰ τὴν ἀ-
φήκου νὰ δοῦμουν γι τ' ἄλλου τοῦ πιδίμ βού θὰ μὶ κάμει τί
θὰ ᾿γιν».

Μιτὰ δυὸ μῆνις ἔμεινιμ βάλι γκαστρομέγην κι ἔφουμ
βάλι στοῦμ βόλεμουν. Ἦρταν οἱ ἰγγιά τῆς οἱ μῆνις κι ἰγγέγγη-
σιν γι ἕκαμιν ἕναμ γουρὶν γι ἦταν δού φιγγάριν. Οἱ ἀδαρφές
τῆς πάλι ἀπὸ τῆς ζήλλιαν δουν δού πῆραν δού κοῦριν γι ἔ-
βαλάν δην δού κουλούκιν. Πῆραν δού φιγγάριν γι ἔβαλάν δου
στ' ἀχούριν μαζίμ μὶ τὸν γήλλιουν κι ἔτρεφάν δα μὶ τοῦ
γάλας τῆς κατσόικας.

Ὅταν ἰγλίτωσιν δούμ βόλεμουν γι ἦρτιν ἡ βασιλλιὰς,
ἡῦριμ βάλι τῆγ γυναίκαμ δου μὶ τοῦ κουλούκιν. Λοιπὸν ἡ
βασιλλιὰς λυπήθηκιν νὰ τὴν ι-σβάξει κι διάταξιν δούς τεστι-
μάνους νὰ σκάψουν ἕναλ λάκκουσ στοῦ τρίδρομουν γι νὰ τῆχ
χώσουμ μέχρι τοῦλ λιμόν. Κι ἔβαλιν ταμβίχιν, ὅποιους πι-
ράσει, μικρὸς μιάλους, νὰ τὴν ι-φτύγγει. Κι διάταξιν νὰ τῆδ
δίνουν δὴν ἡμέραν τρεῖς φουρὲς ἀπὸ μιὰν γουταλλιὰφ φα-
κὴν, προυῖ, μεσημέριν γι βράδου.

Ὅταν ἰπέρασαχ χρόγγια κι ἦταν ἀκόμα στοῦλ λάκκου γι
τὴν ἔφτυνναμ μικρὸ μιάλοι, τὰ δυὸ τῆς τὰ μουρὰ μιάλιναν
γι πῆαινναν εἰς τοῦ σκουλλεῖόν, κι κάθε φουράμ βού πέραν-
νάσιν ἀπὸ τοῦλ λάκκουσ σκούπινναν δὰ φτυσίματα τοῦ κό-
σμου, ποῦ τὴν ἔφτυνναν, κι στοῦ στόμαν δῆς τὴν ἔβαζαν
γρυφὰ ὅ,τι εἶχαγ γιὰ νὰ φάουσ στοῦ σκουλλεῖόν πότι σύ-
κουν, πότι ψουμίν, πότι τυρίν.

Χάν ἔμαθαν οἱ θεῖες ἀπὸ τ' ἄλλα τὰ πιδιά, ὅτι ἡ Νήλ-
λιους κι τοῦ Φιγγάριν σκούπινναν δὰ φτυσίματα, ἰφουήθη-
καν γι τὰ πῆραν ἀπὸ τοῦ σκουλλεῖόν γι τὰ ᾿χασιν μαζίμ
δουμ μὲς στ' ἀχούριν. Οἱ θεῖες διαλουῖστηκαν γι εἶπαν εἰς
τὴν ἀδαρφήν, τοῦ Φιγγάριν, νὰ στέλει τὸν ἀδαρφόν δῆς τὸν
Νήλλιουν νὰ πάει στὴν Νδουγιὰ Γκιουζέλ στοῦ παλάτιν νὰ
τῆφ φέρει τὴν ὀλόχρουσην δὴγ γάστραμ μὶ τῆχ χρουσὴν
δὴν δριανδαφυλλιάν. Κι εἶπιν ἡ Νήλλιους στὴν ἀδαρφήν δου
τοῦ Φιγγάριν :

— Εἴγιμ βουλλὰ βαρὺν αὐτὸ ποῦ μὶ γυρεύγεις, ἀδαρφή
μου, ἀμὶ ἀφοῦ τοῦ θέλεις, τί νὰ κάμου, πρέπει νὰ πάου, γιὰ
νὰ μῆσ σὶ χαλάσου τοῦ χατίριν.

22. Ντουνιά Γκιουζέλ

Ἐκεῖνο τὸν καιρὸ καὶ κεῖνο τὸ ζαμάνι
ἔκαμναν οἱ Τοῦρκοι ραμαζάνι
μέσ στο τρύπιο τὸ καζάνι.

Ἄς ἀφήσουμε τὰ ψέματα, νὰ πιάσουμε τ' ἀλήθεια,
τὸν ποντικὸ φορτώσανε ἐξήγτα κολοκύθια
καὶ πάνω κατασάμαρα πέντε κιλὰ ρεβίθια.

Ἐκεῖνο τὸν καιρὸ εἶχε ἓνα βασιλιά καὶ μιὰ βασίλισσα
κι εἶχαν ἓνα παιδί κι ἀπέθαναν καὶ οἱ δυὸ κι ἀπόμεινε τὸ
παιδί κι ἔγινε βασιλιάς. Αὐτὸς ὁ βασιλιάς διάταξε νὰ σβή-
νουν τὰ φῶτα στὶς ὀκτῶ τὸ βράδυ.

Εἶχε στὴν πολιτεία τρεῖς ἀδελφάδες φτωχὲς κι ὀρφανές
καὶ ἡ δουλειὰ τους ἦταν νὰ κλώθουν μαλλιά. Καὶ μπῆ-
καν κρυφὰ στὸ ἀχούρι τοὺς μέσα καὶ κλείστηκαν κι ἄναψαν
λυχνάρι κι ἔκλωθαν καὶ κουβεντιάζανε καὶ οἱ τρεῖς, κι
ἔλεγε ἡ μεγάλη τοὺς :

—Ἄν μὲ πάρει ἐμένα τοῦ βασιλιᾶ τὸ παιδί, εἶμαι
ἄξια μὲ τίς φανέλες καὶ μὲ τίς κάλτσες ποὺ πλέκω νὰ ντύσω
ὅλο τὸ στράτευμα.

Ἡ δεύτερη ἔλεγε :

—Ἄν μὲ πάρει τοῦ βασιλιᾶ τὸ παιδί, εἶμαι ἄξια νὰ
φάνω χαλιά καὶ κιλίμια καὶ νὰ στρώσω ὅλο τὸ παλάτι.

Ἐξω ἀπὸ τὸ ἀχούρι τοὺς γύριζαν ἀστυνόμοι κι ἀπὸ
τὴν τρύπα ἀκουσαν νὰ λέγει ἡ μικρή, ἡ τρίτη :

—Ἄν μὲ πάρει τοῦ βασιλιᾶ τὸ παιδί, θὰ τοῦ κάμω
μωρὰ ποὺ θὰ εἶναι ὁ ἥλιος καὶ τὸ φεγγάρι.

Ὁ ἀστυνόμος πῆγε καὶ τὸ εἶπε τοῦ βασιλιᾶ καὶ κεῖνος
τὸν ἔστειλε νὰ πάει νὰ τὴν φέρει στὸ παλάτι.

Ὅταν πῆγε ἡ κόρη στὸ παλάτι, τῆς λέγει ὁ βασιλιάς :

—Ἐσὺ εἶσαι ἐκείνη, ποὺ σὰν θὰ σὲ πάρω γυναῖκα μου,
θὰ μοῦ κάμεις τὸν ἥλιο καὶ τὸ φεγγάρι ;

—Ναί, τὸ εἶπα. Ἐγὼ εἶμαι.

Καὶ ἀμέσως τὴν παντρεύτηκε. Ἐμεινε ἓνα μῆνα κοντὰ
τῆς κι ἔφυγε στὸν πόλεμο καὶ τὴν ἄφησε γκαστρωμένη.
Ἦστερα ἀπὸ ἕξι μῆνες γέννησε κι ἔκαμεν ἓνα παιδάκι, ποὺ
εἶχε τὸν ἥλιο στὸ κούτελό του. Ἦταν ὁμορφο σὰν τὸν
ἥλιο. Οἱ ἀδελφάδες τῆς, ποὺ πῆγαν νὰ τὴν κοιτάξουνε,
βούτηξαν τὸ σφουγγάρι μέσα στὸ αἷμα καὶ θάμπωσαν τὰ
μάτια τῆς καὶ τῆς πήρανε τὸ παιδί ἀπὸ δίπλα τῆς κι ἔβαλαν
ἓνα κουταβάκι.

Πῆραν τὸν ἥλιο στὸ φτωχὸ τοὺς τὸ σπίτι καὶ τὸ
ἔβαλαν στὸ ἀχούρι τοὺς μέσα καὶ τὸ τρέφανε μὲ τῆς κατσί-

κας τὸ γάλα. Κι ὅταν τελείωσε ὁ πόλεμος καὶ γύρισε ὁ
βασιλιάς, βρῆκε τὴ γυναῖκα μὲ τὸ κουταβάκι καὶ τῆς εἶπε :

—Ἐσὺ μοῦ εἶπες πὼς θὰ μ' ἔκαμνες τὸν ἥλιο καὶ σὺ
μοῦ ἔκανες τὸ κουταβάκι.

Λοιπὸν σκέφτηκε ὁ βασιλιάς κι ἤθελε νὰ τὴν σφάζει,
ἀλλὰ τὴ λυπήθηκε κι εἶπε μέσα του : «Νὰ τὴν ἀφήσω,
νὰ δοῦμε καὶ τὸ ἄλλο παιδί ποὺ θὰ μοῦ κάμει, τί θὰ εἶναι».

Μετὰ δυὸ μῆνες ἔμεινε πάλι γκαστρωμένη, κι ἔφυγε
πάλι στὸν πόλεμο. Ἦρθαν οἱ ἐννέα μῆνες καὶ γέννησε κι
ἔκαμε ἓνα κοριτσάκι κι ἦταν τὸ φεγγάρι. Οἱ ἀδελφές τῆς
πάλι ἀπὸ τὴ ζήλεια τοὺς τὸ πῆραν τὸ κοριτσάκι κι ἔβαλαν
τὸ κουταβάκι. Πῆραν τὸ Φεγγάρι καὶ τὸ ἔβαλαν στὸ ἀχούρι
μαζί μὲ τὸν ἥλιο καὶ τὰ τρέφανε μὲ τὸ γάλα τῆς κατσίκας.

Ὅταν γλίτωσε τὸν πόλεμο κι ἦρθε ὁ βασιλιάς, βρῆκε
πάλι τὴ γυναῖκα του μὲ τὸ κουταβάκι. Λοιπὸν ὁ βασιλιάς
λυπήθηκε νὰ τὴν σφάζει καὶ διάταξε τοὺς ἀστυνομικοὺς νὰ
σκάψουν ἓνα λάκκο στὸ τρίδρομο καὶ νὰ τὴν χώσουν μέχρι
τὸ λαιμό. Καὶ ἔκαμε διάγγελμα, ὅποιοι περάσει, μικρός,
μεγάλος, νὰ τὴν φτύνει. Καὶ διάταξε νὰ τῆς δίνουν τὴν
ἡμέρα τρεῖς φορὲς ἀπὸ μιὰ κουταλιά φακὴ, πρῶι, μεσημέρι
καὶ βράδυ.

Ὅταν πέρασαν χρόνια καὶ ἦταν ἀκόμα στὸ λάκκο καὶ
τὴν ἔφτυναν μικροὶ μεγάλοι, τὰ δυὸ τῆς μωρὰ μεγαλώνανε
καὶ πηγαίνανε στὸ σχολεῖο, καὶ κάθε φορὰ ποὺ περνοῦσαν
ἀπὸ τὸ λάκκο σκουπίζαν τὰ φτύσματα τοῦ κόσμου, ποὺ
τὴν φτύνανε, καὶ στὸ στόμα τῆς ἔβαζαν κρυφὰ ὅ,τι εἶχαν
γιὰ νὰ φᾶνε στὸ σχολεῖο· τότε σύκο, τότε ψωμί, τότε τυρί.

Σὰν μάθανε οἱ θεῖες ἀπὸ τ' ἄλλα τὰ παιδιὰ, ὅτι ὁ ἥλιος
καὶ τὸ Φεγγάρι σκουπίζανε τὰ φτύσματα, φοβηθήκανε καὶ
τὰ πῆραν ἀπὸ τὸ σχολεῖο καὶ τὰ εἶχανε μαζί τοὺς μέσα
στὸ ἀχούρι. Οἱ θεῖες διαλογιστήκανε κι εἶπανε στὴν ἀδερφή,
τὸ Φεγγάρι, νὰ στείλει τὸν ἀδερφό τῆς τὸν ἥλιο νὰ πάει
στὸ παλάτι τῆς Ντουνιά Γκιουζέλ νὰ τῆς φέρει τὴν ὀλό-
χρυση τὴ γλάστρα μὲ τὴ χρυσὴ τὴν τριανταφυλλιά. Κι εἶπε
ὁ ἥλιος στὴν ἀδερφή του τὸ Φεγγάρι :

—Εἶναι πολὺ βαρὺ αὐτὸ ποὺ μοῦ γυρεύεις, ἀδερφή μου,
ὅμως ἀφοῦ τὸ θέλεις, τί νὰ κάμω, πρέπει νὰ πάω, γιὰ νὰ
μὴ σοῦ χαλάσω τὸ χατίρι.

Ὅταν ἔφυγε τὸ παιδί ἀπὸ τὴν ἀδερφή του, ἔπιασε τὸ
δρόμο καὶ περπάτησε πέντε ὥρες καὶ βρίσκει στὸ δρόμο
ἓνα γέρο μὲ τὰ ράσα καὶ τοῦ λέει :

—Ποῦ πᾶς, παιδί μου ;

“Όταν ἔφωιν δού πιδὶν ἀπὸ τὴν ἀδερφήν του, ἔπιασιν δὸν ι-δρόμουν γι πειπάτηξιν πένδι ὥρις κι βρίσκει στὸν ι-δρόμουν ἕναγ γέρουμ μὶ τὰ ράσα κι τοῦλ λέει :

— Ποῦ πάεις, πιδὶμ μου ;

— Πάου στὴν Νδουγιὰ Γκιουζέλ, νὰ πάρου τὴγ γάστραν δὴν ὁλόχρουσημ μὶ τὴχ χρουσὴν δὴν δρανδαφυλλιάν.

— Λοιπόν, πιδὶμ μου, θὰ πουρπατήξεις ἀκόμη ἄλλις πένδι μέρις κι θὰ πάεις στὸν παλάτιν γι τοῦ παλάτιν δὴς εἶ-γιν ἀλόγουρουμ μὶ τὰ σύρματα μβλιμένουν, εἴκουσι σειρές, σιδιρουπλιγμένουν. Κι ὅταν θὰ πάεις στὴμ βόρταν δὴς σιρι-δέγην, νὰ τὴς σπρώξεις μὶ τὴδ δύναμῃς σου κι θ’ ἀγγοῖξει. “Όταθ θ’ ἀγγοῖξει ἡ πόρτα, θὰ νὰ ’βρεις στοῦδ δρόμουν δού παλατιοῦ σαράνδα δράκους ἀνάσκιλλα, μὶ τὰ μμάτια τ’ ἀγγοιχτὰ σὰν τῶνιγὰ νὰ κοιμοῦνδιν γι νὰ μὴφ φουηθεῖς πιδὶμ μου. Νὰ τοὺς πατήσεις κι τοὺς σαράνδα κι νὰ πιράσεις κι νὰ μὴ φουηθεῖς καθέλου.

“Εφωιν δού πιδὶν γι ἔφτασιν εἰς τοῦ παλάτιν. Σπρώχγει τὴς σιριδέγην βόρταν γι μβαίνγει μέσα κι θουρᾶ τοὺς σαράνδα τοὺς ι-δράκους νὰ κοιμοῦνδιν μὶ ἀγγοιχτὰ μμάτια σὰν τῶνιγὰ κι τοὺς ἱπάτησιν γι τοὺς σαράνδα κι πῆιν εἰς τοῦ παλάτιν ἀπ’ ὅξου, στοῦ χαγιάτιν, κι εἶχιν τίς ι-γλάστρις τίς ὁλόχρουσις μὶ τὰ χρουσὰ λουλλουδία. Πῆιν γι ἔφτασιν γι ἔπιασιν δὴν δρανδαφυλλιάν δὴν ὁλόχρουσην τὴγ γάστραν. κι χαμέτα φάναξιν ἡ τριανδαφυλλιά κι λέει :

— Κυρά μου, παίρου μου !

Χαμέτα τοῦ πιδὶν ἱκρύφτην. “Ηβγιν ἡ Νδουγιὰ Γκιουζέλ κι νδρανᾶ, ἂμ’ ἐν ι-βλέπει κανέναν γι μβαίγει πάλι μέσα στοῦ παλάτιν. “Υστερα ξαναπαίγει τοῦ πιδὶν κι ξαναφανάγει ἡ τριανδαφυλλιά :

— Παίρουμ μου !

Καὶ ξανακρύβγει πάλι τοῦ πιδὶν. Βγαίνει πάλι ἡ Νδουγιὰ Γκιουζέλ κι νδρανᾶ κι ἐθ θουρᾶ κανέναν γι ξαναμβαίγει πάλι στοῦ παλάτιν. Τὴν τρίτην τὴφ φουράβ βγαίνει τοῦ πιδὶν γι ἡ τριανδαφυλλιά φανάγει πάλι :

— Παίρουμ μου !

“Ομοὺς ἡ Νδουγιὰ Γκιουζέλ ἐν ἡβγιν ὅξου, γιὰτὶ ἐν ἱπί-στεψιν, κι τοῦ πιδὶν ἀρπάει τὴγ γάστραν γι πέρασιμ βάλη πάνου ἀπὸ τοὺς σαράνδα τοὺς ι-δράκους κι ἔφωιν. “Εφτασιν δού πιδὶμ μὶ τόσους κόπους κι μὶ τόσα βάσανα, δέκα ὥρις ι-δρόμουν, ἔφτασιν δού βράδου σκουτεῖνὰ στὴν ἀδερφήν του κι θάμμαξιν κι εἶπιν : «“Ηρτις, τ’ ἀδερφάκιμ μου;», μὶ τό-σηχ χαράν, μὶ τόσην ἀάπην.

“Υστερα ἀπὸ δέκα μέρις βάλλουν δὴν οἱ θεῖες κι λέει τουμ βάλη :

— Θέλου νὰ πάεις νὰ μὶ φέρεις τοῦ χρουσὸν d’ ἀγδόγιν μὶ τοῦ χρουσὸν δού κλουβίν.

— “Αχ, ἀδερφή, αὐτὸ ποῦ μὶ λείεις εἶγιν πουλλὰ βαρὺν γι πρέπει νὰ τοῦ σκιφτοῦμουν, κι ὕστερα ἀπὸ δέκα μέρις θὰ δοῦμουν τί θὰ κάμουμουν.

“Ισκέφτηκὶν του κι εἶπιμ βάλη στὴν ἀδερφήν του :

— Πρέπει νὰ πάου νὰ τοῦ φέρου.

Κι ἔφωιν δού πιδὶν.

“Όταν ἔφτασιν εἰς τοῦ μέρους, ποῦ ’βριν τοῦγ γέρουμ, ἱκεῖ εἶδιμ βάλη τοῦγ γέρουμ μὶ τὰ ράσα κι ρώτιξιν δουν :

— Ποῦ πάεις, πιδὶμ μου ;

— Πάου γέρουνδά μου νὰ φέρου τ’ ἀγδόγιμ μὶ τοῦ χρου-σὸν δού κλουβίν.

Λέει τουν ἡ γέρους :

— Πιδὶμ μου, θὰ πάεις στοῦ μέρους, ποῦ πῆρις τὴν δραν-δαφυλλιάν, γι θὰ ’μβεις μέσα στοῦ παλάτιν γι στοῦ κάτου μέρους τοῦ παλατιοῦ κρέμμιτι τ’ ὁλόχρουσουν d’ ἀγδόγιν μὲς στοῦ χρουσὸν γλουβίν.

“Εφωιν δού πιδὶν γι φτάγγει στοῦ παλάτιν, σπρώχγει τὴμ βόρταν, πιρνᾶ τοὺς ι-δράκους κι μβαίγει στοῦ παλάτιν, στοῦ κάτου πάτωμαν, κι βλέπει τοῦ κλουβὶς στὴμ μέσην νὰ κρέμμιτι κι νὰ κιλαδᾶ. Κοιτάζει ἀπὸ δῶ κι ἀπὸ κεῖ κι ἐν ι-βλέπει τίποτα, γιὰ νὰ μβουρέσει νὰ τοῦ κατιβάσει. “Ε-καμιν δούγ γύρουν δού παλατιοῦ κι βρίσκει μιὰβ βιρτιμά-ναν, κι τὴν ἔβαλιν γουνδὰ στοῦ κλουβίν γι ἀνίβηκιν νὰ τοῦ πάρει κι τοῦ πουλλὴν χαμέτα φάναξιν :

— Παίρουμ μου, κυρά μου !

Τοῦ πιδὶμ μὶ μιᾶς παίρει τὴβ βιρτιμάναν γι κρύβγει. Χὰν ἔπαψιν d’ ἀγδόγιν γι ἐν ἱφάναγγιν, πάει πάλι μὲ τὴβ βιρτιμάναν, ξαναφανάγει κι τοῦ πιδὶγ ξανακρύβγει κι τὴν τρίτην τὴφ φουράν ἱπῆιν δού πιδὶν γι τοῦ πῆριν γι ἔφωιν.

Χὰν ἡβγιν ἡ πενδάμουρφη, μὴ ἀγδόγιμ μὴ τίποτα, κι λέει :

— Αὐτὸς ποῦ ’ρτιν γι μ’ ἔκλεψιν δὴν δρανδαφυλλιάν γι τ’ ἀγδόγιν ποῦ θὰ μὶ πάει ;

“Εφτασιν δού πιδὶμ μὶ τόσους κόπους κι μὶ τόδα βάσανα, κουρασμένους, σκουτουμένους. “Εφτασιν δού βράδου στὴν ἀ-δερφήν του, κι τοὺν ἱθάμαξάσιν γι ἡ ἀδερφή του κι οἱ τέ-τες του.

Οἱ τέτες του κρυφὰ κι ἀνάμεσά τους ἔλεαν :

— Αὐτὸς θὰ μᾶς φαγιρώσει ποῦ ’μιστιν οἱ κακοῦργις.

Κι σκεῦγουνδαν γι οἱ δυό, πῶς θὰ μβουρέσουν νὰ τοὺν γαταστρέψουν δὴζ ζουήν του. Κι μέραμ μὶ τὴμ μέρας σκεῦ-γουνδαν, τί νὰ ’βρουγ γιὰ νὰ τοῦχ χαλάσουν.

— Πάω στη Ντουινιά Γκιουζέλ, νά πάρω τή γλάστρα τήν όλόχρυση με τή χρυσή τήν τριανταφυλλιά.

— Λοιπόν, παιδί μου, θά περπατήσεις ακόμη άλλες πέντε μέρες και θά πᾶς στο παλάτι και τὸ παλάτι της εἶναι όλόγυρα με σύρματα πλεγμένο, εἴκοσι σειρές, σιδεροπλεγμένο. Κι ὅταν θά πᾶς στὴν πόρτα τῆ σιδερένια, νά τῇ σπρώξεις με τὴ δύναμή σου και θ' ἀνοίξει. "Ὅταν θ' ἀνοίξει ἡ πόρτα, θά βρεῖς στο δρόμο τοῦ παλατιοῦ σαράντα δράκους ἀνάσκελα, με τὰ μάτια τὰ ἀνοιχτά σὰν ταψιά, νά κοιμούνται και νά μὴ φοβηθεῖς, παιδί μου. Νά τοὺς πατήσεις και τοὺς σαράντα και νά περάσεις και νά μὴ φοβηθεῖς καθόλου.

"Εφυγε τὸ παιδί κι ἔφτασε στο παλάτι. Σπρώχνει τὴ σιδερένια πόρτα και μπαίνει μέσα και θωρᾷ τοὺς σαράντα δράκους νά κοιμούνται με ἀνοιχτά μάτια σὰν ταψιά και τοὺς πάτησε και τοὺς σαράντα και πῆγε στο παλάτι ἀπ' ἔξω, στο χαγιάτι, και εἶχε τίς γλάστρες τίς όλόχρυσες με τὰ χρυσὰ λουλούδια. Πῆγε κι ἔφτασε κι ἔπιασε τὴν τριανταφυλλιά, τὴν όλόχρυση τὴ γλάστρα, και ἀμέσως φώναξε ἡ τριανταφυλλιά και λέει :

— Κυρά μου, με παίρνουν!

'Αμέσως τὸ παιδί κρύφτηκε. Βγῆκε ἡ Ντουινιά Γκιουζέλ και κοιτάζει, μὰ δὲν βλέπει κανένα και μπαίνει πάλι μέσα στο παλάτι. "Υστερα ξαναπηγαίνει τὸ παιδί και ξαναφωνάζει ἡ τριανταφυλλιά.

— Μὲ παίρνουν!

Και ξανακρύβεται πάλι τὸ παιδί. Βγαίνει πάλι ἡ Ντουινιά Γκιουζέλ και κοιτάζει και δὲν βλέπει κανένα και ξαναμπαίνει πάλι στο παλάτι. Τὴν τρίτη τὴ φορά βγαίνει τὸ παιδί, κι ἡ τριανταφυλλιά φωνάζει πάλι :

— Μὲ παίρνουν!

"Ὅμως ἡ Ντουινιά Γκιουζέλ δὲν βγῆκε ἔξω, γιατί δὲν πίστεψε, και τὸ παιδί ἀρπάζει τὴ γλάστρα και πέρασε πάλι πάνω ἀπὸ τοὺς σαράντα δράκους κι ἔφυγε. "Εφτασε τὸ παιδί με τόσοις κόπους και με τόσα βάσανα, δέκα ὥρες δρόμο, ἔφτασε τὸ βράδυ σκοτεινὰ στὴ ἀδερφή του και θαύμασε κι εἶπε : "Ἡρθε, τ' ἀδερφάκι μου ;", με τόση χαρά, με τόση ἀγάπη.

"Υστερα ἀπὸ δέκα μέρες τὴν βάζουν οἱ θεῖες και τοῦ λέει πάλι :

— Θέλω νά πᾶς νά μοῦ φέρεις τὸ χρυσὸ τὸ ἀηδόνι με τὸ χρυσὸ τὸ κλουβί.

— "Αχ, ἀδερφή, αὐτὸ ποῦ μοῦ λὲς εἶναι πολὺ βαρὺ και πρέπει νά τὸ σκεφτοῦμε κι ὕστερα ἀπὸ δέκα μέρες θά δοῦμε τί θά κάνουμε.

Τὸ σκέφτηκε κι εἶπε πάλι στὴν ἀδερφή του :

— Πρέπει νά πάω νά τὸ φέρω.

Κι ἔφυγε τὸ παιδί.

"Ὅταν ἔφτασε στο μέρος, ποῦ βρῆκε τὸ γέρο, ἐκεῖ εἶδε πάλι τὸ γέρο με τὰ ράσα και τὸν ρώτησε :

— Ποῦ πᾶς, παιδί μου ;

— Πάω, γέροντά μου, νά φέρω τ' ἀηδόνι με τὸ χρυσὸ τὸ κλουβί.

Τοῦ λέγει ὁ γέρος :

— Παιδί μου, θά πᾶς στο μέρος, ποῦ πῆρες τὴν τριανταφυλλιά, και θά μπεῖς μέσα στο παλάτι και στο κάτω μέρος τοῦ παλατιοῦ κρέμεται τ' όλόχρυσο τὸ ἀηδόνι μέσα στο χρυσὸ κλουβί.

"Εφυγε τὸ παιδί και φτάνει στο παλάτι, σπρώχνει τὴν πόρτα, περνᾷ τοὺς δράκους και μπαίνει στο παλάτι, στο κάτω πάτωμα, και βλέπει τὸ κλουβί στὴ μέση νά κρέμεται και νά κελαδᾷ. Κοιτάζει ἀπὸ δῶ κι ἀπὸ κεῖ και δὲν βλέπει τίποτα, γιὰ νά μπορέσει νά τὸ κατεβάσει. "Εκαμε τὸ γύρο τοῦ παλατιοῦ και βρίσκει μιὰ σκάλα, τὴν ἔβαλε κοντὰ στο κλουβί κι ἀνέβηκε νά τὸ πάρει και τὸ πουλὶ ἀμέσως φώναξε :

— Μὲ παίρνουν, κυρά μου!

Τὸ παιδί με μιᾶς παίρνει τὴ σκάλα και κρύβεται. Σὰν ἔπαψε τὸ ἀηδόνι και δὲν φώναζε, πάει πάλι με τὴ σκάλα, ξαναφωνάζει και τὸ παιδί ξανακρύβεται και τὴν τρίτη τὴ φορά πῆγε τὸ παιδί και τὸ πῆρε κι ἔφυγε.

Σὰν βγῆκε ἡ πεντάμορφη, οὔτε ἀηδόνι οὔτε τίποτα, και λέει :

— Αὐτὸς ποῦ ἦρθε και μ' ἔκλεψε τὴν τριανταφυλλιά και τὸ ἀηδόνι ποῦ θά μοῦ πάει ;

"Εφτασε τὸ παιδί με τόσοις κόπους και με τόσα βάσανα, κουρασμένος, σκοτωμένος. "Εφτασε τὸ βράδυ στὴν ἀδερφή του και τὸν θαύμασε και ἡ ἀδερφή του και οἱ θεῖες του.

Οἱ θεῖες του κρυφὰ και μεταξύ τους λέγανε :

— Αὐτὸς θά μᾶς φανερώσει ποῦ εἴμαστε οἱ κακοῦργες.

Και σκέφτονταν κι οἱ δυό, πῶς θά μπορέσουν νά τοῦ καταστρέψουν τὴ ζωὴ του. Και μέρα με τὴ μέρα σκέφτονταν, τί νά βροῦν γιὰ νά τὸν χαλάσουν.

Μετὰ δέκα μέρες εἶπαν στὴν κόρη τὴν ἀδελφή του :

— "Αφοῦ μπόρεσε και σ' ἔφερε τὴ γλάστρα και τ' ἀηδόνι, νά πάει νά σοῦ φέρει και τὴν πεντάμορφη.

'Η κόρη λέει στὸν ἀδερφό της νά πάει νά φέρει τὴν πεντάμορφη, τὴν Ντουινιά Γκιουζέλ.

Τὸ παιδί τρόμαξε και λέγει στὴν ἀδερφή του :

Μιτά δέκα ημέρις εἶπαν εἰς τὴν γόρην δὴν ἀδαρφήν του :

— Ἀφοῦ ἀμβούρουν γι' σ' ἔφερν δὴγ γάστραν γι' τ' ἀγ-
δόγιν, νὰ πάει νὰ σὶ φέρει κὶ τὴμ πενδάμουρφη.

Ἡ κόρη λέει στοὺν ἀδαρφόν της, νὰ πάει νὰ φέρει τὴμ
πενδάμουρφη, τὴν Νδουγιὰ Γκιουζέλ.

Τοῦ πιδὶν ἱτρόμαξιν γι' λέει στὴν ἀδαρφήν του :

— Ἐθ θὰ μπουρέσου νὰ πάου νὰ τήφ φέρου, γιὰτὶ εἶνιμ
βράμαν ἀδύνατον.

Ἰσκεύγουνδαμ μέραν γύχταν, νὰ βρει κάθε τρόπου νὰ
πάει νὰ τήφ φέρει. Οἱ τέτες ἔλεαμ βῶς, ἀφοῦ ἰ-μβόρεσιν γι'
ἔφερν δὴν δριανδαφυλλιὰν γι' τ' ἀγδόγιν, ἔθ θὰ μπουρέσει
νὰ φέρει κὶ τὴν πενδάμουρφη ;

Ἡ ἀδαρφή του λέει τουν :

— Πρέπει νὰ φύεις, νὰ πᾶς νὰ τήφ φέρεις.

Τοῦ πιδὶν ἔκαμιν δὴν ἀπόφασιν γι' ἐφυῖν νὰ πάει νὰ τήφ
φέρει. Μὶ κλάματα κὶ μὶ μιάλουν γαμὸν ἐφυῖν, ἔφτασιν εἰς
τοῦ μέρους πού βριν δοῦγ γέρον. Ἡ γέρους πάλι λέει τουν :

— Ποῦ πάεις, πιδὶμ μου ;

— Πάου νὰ φέρου τὴν πενδάμουρφη, τὴν Νδουγιὰ
Γκιουζέλ.

Κὶ λέει τουν :

— Πιδὶμ μου, εἶνιμ βουλλὰ δύσκουλον. Ὅταν φτάσεις
στοῦ παλάτιν, θὰ πατήσεις τοὺς σαράνδα δράκους, πού κοι-
μοῦνδιν μ' ἀγγοιχτὰ τὰ μμάτια σὰν τσιγιά κὶ φυλάουν δὴμ
βινδάμουρφη, κὶ ὅταν φτάσεις κάτου ἀπὸ τοῦ παναθούριν
δης θὰ φανάξεις κὶ θὰ πεῖς : « Ε ! Νδουγιὰ, Νδουγιὰ Γκιου-
ζέλ ! ». Ὅταν θὰ βγει στοῦ πανέθουρον, θὰ σὶ πεῖ : « Τί
'μθου θέλεις σκύλλι ; ». Τὰ μμάτια σου ἔθ θὰ τὰ σηκώσεις
πάνου, γιὰτὶ ἄθ θὰ τὴν γοιτάξεις θὰ σὶ μαρμαρώσει. Στὴδ
δεύτερηφ φουράμ βάλι, χὰθ θὰ σὶ φανάξει, τὰ μμάτια σου
'ἔθ θὰ τὰ σηκώσεις, θὰ τὰ 'χεις κάτου. Τὴν δρίτην δὴφ φου-
ράθ θὰ φανάξεις : « Νδουγιὰ, Νδουγιὰ Γκιουζέλ, ἔβγα νὰ σὶ
δοῦ ! ». Κὶ τὰ μμάτια σου ἔθ θὰ τὰ σηκώσεις, γιὰτὶ ἄθ
θὰ τὰ σηκώσεις κὶ τὴδ δεῖς μὶ μιᾶς θὰ σὶ μαρμαρώσει.

Τοῦ πιδὶμ βᾶει στοῦ παλάτιν, ἀγγοίει τὴσ σιριδέγιμ βόρ-
ταν, πινῶ πάνου ἀπὸ τοὺς ἰ-δράκους κὶ φτάγγει κάτου ἀπὸ
τοῦ πανέθουρον γι' φανάγγει :

— Νδουγιὰ, Νδουγιὰ Γκιουζέλ, ἔβγα ὄξου νὰ σὶ δοῦ.

Κὶ λέ' :

— Τί 'γιν, σκύλλι ;

Κὶ τὰ μμάτια του τὰ 'χιν γάτου.

Τὴδ δεύτερηφ φουράν δὴγ ξαναφανάγγει κὶ τὴλ λέει :

— Νδουγιὰ, Νδουγιὰ Γκιουζέλ, ἔβγα ὄξου νὰ σὶ δοῦ.

Κὶ τὰ μμάτια του τὰ 'χιν γάτου.

Τὴν δρίτην δὴφ φουράν δὴγ ξαναφανάγγει κὶ τὴλ λέει :

— Νδουγιὰ, Νδουγιὰ Γκιουζέλ, ἔβγα ὄξου στοῦ πανέ-
θουρον !

Κὶ ἐν ἰβάσταξιν γι' σήκωσιν δὰ μμάτια του νὰ τὴδ δεῖ !
Κὶ χαμέτα ἱμαρμάρωσιν δουν.

Πέρασιμ μὶά μέρα, πινῶ κὶ ἡ ἄλλη ἡμέρα, ἡ ἀδαρφή του
βλέπει κὶ ἡ ἀδαρφός της ἐν ἰγύριγγιν γι' ἀρχισιν νὰ κλαίει
κὶ νὰ δέργιτι : « ποῦ πῆις τ' ἀδέρφιμ μου ; ». Κὶ ἀρχισαν οἱ
ἄλλις οἱ τέτες νὰ τὴλ λένουν :

— Μὴν γλαίεις, κὶ θὰ ζήσουμουμ μαζίν.

Κὶ λέ' :

— Ἀμ' ἰβῶ θέλου τὸν ἀδαρφὸμ μου !

Κὶ ἐκλαῖν γι' δέρνουνδαν.

Ἐπιασιν δούν ἰ-δρόμουμ μὶ τὰ κλάμματα κὶ τρέχει σὰλ
λουλλή κὶ τρέχει πένδι ὄρις ἰ-δρόμουμ γι' βρίσκει τοῦγ γέ-
ρουνδαν μὶ τοῦ ράδουμ γι' τὴρ ρουτᾶ :

— Ποῦ πάεις, κόρημ μου, κὶ τί ἔχεις κὶ κλαίεις ;

— Ἐχασα τὸν ἀδαρφὸμ μου !

— Μὴγ γλαίεις κόρημ μου, νὰ πουρπατήξεις ἄλλις πένδι
ὄρις κὶ θὰ πάεις ἰ-μβρός σου κὶ θὰ βρεις ἕναμ βαλάτιν,
πού εἶνιμ τέσσαρα μέτρα σιδιρουπλιγμένουν γι' ἔχει στὴμ μέ-
σησ σιριδέγιμ βόρταν, κὶ θὰ πατήσεις σαράνδα δράκους,
πού κοιμοῦνδιν μὶ τὰ μμάτια ἀγγοιχτὰ σὰν τσιγιά, κὶ φυ-
λάουσιν δὴμ βινδάμουρφη, κὶ θὰ πάεις στοῦ παλάτιν ἀπὸ
κάτου, κὶ κάτου ἀπὸ τοῦ πανέθουρον κὶ νὰ τήφ φονάξεις
τρεῖς φοτρές κὶ νὰ τὴμ βεῖς : « Νδουγιὰ, Νδουγιὰ Γκιουζέλ,
ἔβγα ὄξου νὰ σὶ δοῦ ! ». Κὶ σύ, κόρη μου, νὰ μὴσ σηκώσεις
τὰ μμάτια σου πάνου νὰ τὴδ δεῖς.

Ἐφυῖν κὶ ἔφτασιν ὕστερα ἀπὸ πένδι ὄρις ἰ-δρόμουμ εἰς
τοῦ παλάτιν, κὶ σάπῳσιν δὴμ βόρταμ μὶ βούλην της τὴδ
δύναμιν γι' ἀγγοίει ἡ πόρτα κὶ πατᾶ τοὺς σαράνδα τοὺς ἰ-δρά-
κους κὶ πάει στοῦ παλάτιν, στοῦ πανέθουρον ἀπὸ κάτου,
κὶ φανάγγει τὴν :

— Ε ! Νδουγιὰ, Νδουγιὰ Γκιουζέλ, ἔβγα ὄξου νὰ σὶ δοῦ !

Κὶ θουρᾶ κάτου, ἔτσα πού τὴν εἶπιν ἡ γέρους. Ἡ βγιν ἡ
πενδάμουρφη κὶ λέει τὴν :

— Τί θέλεις, σκύλλα ;

Κὶ ἐφυῖν βάλι μέσα.

Τὴν φανάγγει κὶ δεύτερηφ φουράν γι' τὰ μμάτια της ἐν
δὰ σήκωσιμ βάνου. Κὶ τὴν δρίτην δὴφ φουράν δὴν ἰφάναξιν
γι' ἡβγιν εἰς τοῦ πανέθουρον γι' ἡ κόρη εἶχιν δὰ μμάτια της
κάτου κὶ λέει τὴν :

— Νδουγιὰ Γκιουζέλ, θέλου τὸν ἀδαρφὸμ μου. Τί τὸν
ἔκαμεις κὶ ἐν ἰγύρισιμ βίσου ;

— Δε θά μπορέσω νά πάω νά τή φέρω, γιατί εἶναι πράγμα ἀδύνατο.

Σκεφτόντανε μέρα νύχτα, νά βρεῖ κάθε τρόπο νά πάει νά τήν φέρι. Οἱ θεῖες ἔλεγαν πῶς, ἀφοῦ μπόρεσε κι ἔφερε τήν τριανταφυλλιά καί τὸ ἀηδόνι, δὲ θά μπορέσει νά φέρι καί τήν πεντάμορφη ;

Ἡ ἀδερφή του τοῦ λέει :

— Πρέπει νά φύγεις, νά πᾶς νά τή φέρεις.

Τὸ παιδί πῆρε τήν ἀπόφαση κι ἔφυγε νά πάει νά τή φέρι. Μὲ κλάματα καί μὲ μεγάλο καημὸ ἔφυγε κι ἔφτασε στὸ μέρος, πού βρῆκε τὸ γέρο. Ὁ γέρος πάλι τοῦ λέγει :

— Ποῦ πᾶς, παιδί μου ;

— Πάω νά φέρω τήν πεντάμορφη, τὴ Ντουνιά Γκιουζέλ.

Καί τοῦ λέγει :

— Παιδί μου, εἶναι πολὺ δύσκολο. Ὅταν φτάσεις στὸ παλάτι, θά πατήσεις τοὺς σαράντα δράκους, πού κοιμῶνται μ' ἀνοιχτὰ τὰ μάτια σὰν ταψιά καί φυλάγουνε τήν πεντάμορφη, κι ὅταν φτάσεις κάτω ἀπὸ τὸ παράθυρό της θά φωνάξεις καί θά πεῖς : «Ἐ! Ντουνιά, Ντουνιά Γκιουζέλ!». Ὅταν θά βγεῖ στὸ παράθυρο, θά σοῦ πεῖ : «Τί εἶναι πού θέλεις, σκύλε ;». Τὰ μάτια σου δὲ θά τὰ σηκώσεις πάνω, γιατί ἂν θά τήν κοιτάξεις θά σὲ μαρμαρώσει. Στὴ δεύτερη φορὰ πάλι, σὰν θά σὲ φωνάξει, τὰ μάτια σου δὲ θά τὰ σηκώσεις, θά τὰ ἔχεις κάτω. Τὴν τρίτη τὴ φορὰ θά φωνάξεις : «Ντουνιά, Ντουνιά Γκιουζέλ, ἔβγα νά σὲ δῶ!». Καί τὰ μάτια σου δὲ θά τὰ σηκώσεις, γιατί ἂν τὰ σηκώσεις καί τὴν δεῖς, μὲ μιᾶς θά σὲ μαρμαρώσει.

Τὸ παιδί πάει στὸ παλάτι, ἀνοίγει τὴ σιδερένια πόρτα, περνᾷ πάνω ἀπὸ τοὺς δράκους καί φτάνει κάτω ἀπὸ τὸ παράθυρο καί φωνάζει :

— Ντουνιά, Ντουνιά Γκιουζέλ, ἔβγα ἔξω νά σὲ δῶ.

Καί λέει :

— Τί εἶναι, σκύλε ;

Καί τὰ μάτια του τὰ εἶχε κάτω.

Τὴ δεύτερη φορὰ τὴν ξαναφωνάζει καί τῆς λέει :

— Ντουνιά, Ντουνιά Γκιουζέλ, ἔβγα ἔξω νά σὲ δῶ.

Καί τὰ μάτια του τὰ εἶχε κάτω.

Τὴν τρίτη τὴ φορὰ τὴν ξαναφωνάζει καί τῆς λέγει :

— Ντουνιά, Ντουνιά Γκιουζέλ, ἔβγα ἔξω στὸ παράθυρο!

Καί δὲ βάσταξε καί σήκωσε τὰ μάτια του νά τὴ δεῖ.

Καί ἀμέσως τὸν ἐμαρμάρωσε.

Πέρασε μιὰ μέρα, περνᾷ ἀλλή μερά, ἡ ἀδερφή βλέπει κι ὁ ἀδερφός της δὲ γύριζε κι ἄρχισε νά κλαίει καί νά

δέρνεται : «ποῦ πῆγες τ' ἀδερφί μου ;». Κι ἄρχισαν οἱ ἄλλες οἱ θεῖες νά τῆς λένε :

— Μὴν κλαῖς, καί θά ζήσουμε μαζί.

Καί λέει :

— Μὰ ἐγὼ θέλω τὸν ἀδερφό μου!

Κι ἔκλαιε καί δερνότανε.

Ἐπιασε τὸ δρόμο μὲ τὰ κλάματα καί τρέχει σὰν τρελὴ καί τρέχει πέντε ὥρες δρόμο καί βρίσκει τὸ γέροντα μὲ τὸ ράσο καί τὴ ρωτᾷ :

— Ποῦ πᾶς, κόρη μου, καί τί ἔχεις καί κλαῖς ;

— Ἐχασα τὸν ἀδερφό μου!

— Μὴν κλαῖς, κόρη μου, νά περπατήσεις ἄλλες πέντε ὥρες καί θά πᾶεις ἴσια μπροστά σου καί θά βρεῖς ἓνα παλάτι, πού εἶναι τέσσερα μέτρα σιδεροπλεγμένο κι ἔχει στὴ μέση σιδερένια πόρτα, καί θά πατήσεις σαράντα δράκους, πού κοιμῶνται μὲ τὰ μάτια ἀνοιχτὰ σὰν ταψιά καί φυλάνε τήν πεντάμορφη, καί θά πᾶς στὸ παλάτι ἀπὸ κάτω καί κάτω ἀπὸ τὸ παράθυρο καί νά τὴν φωνάξεις τρεῖς φορές καί νά τῆς πεῖς : «Ντουνιά, Ντουνιά Γκιουζέλ, ἔβγα ἔξω νά σὲ δῶ!». Καί σύ, κόρη μου, νά μὴ σηκώσεις τὰ μάτια σου πάνω νά τὴ δεῖς.

Ἐφυγε κι ἔφτασε ὕστερα ἀπὸ πέντε ὥρες δρόμο στὸ παλάτι κι ἔσπρωξε τὴν πόρτα μὲ ὅλη της τὴ δύναμη κι ἀνοίγει ἡ πόρτα καί πατᾷ τοὺς σαράντα δράκους καί πάει στὸ παλάτι, στὸ παράθυρο ἀπὸ κάτω, καί τῆς φωνάζει :

— Ἐ! Ντουνιά, Ντουνιά Γκιουζέλ, ἔβγα ἔξω νά σὲ δῶ!

Καί κοιτάζει κάτω, ἔτσι πού τὴν εἶπε ὁ γέρος. Βγῆκε ἡ πεντάμορφη καί τὴν λέγει :

— Τί θέλεις, σκύλα ;

Κι ἔφυγε πάλι μέσα.

Τὴν φωνάζει καί δεύτερη φορὰ καί τὰ μάτια της δὲν τὰ σηκώνει πάνω. Καί τὴν τρίτη τὴ φορὰ τὴν φώναξε καί βγῆκε στὸ παράθυρο καί ἡ κόρη εἶχε τὰ μάτια της κάτω καί τὴν λέγει :

— Ντουνιά Γκιουζέλ, θέλω τὸν ἀδερφό μου. Τί τὸν ἔκαμες καί δὲ γύρισε πίσω ;

Καί εἶχε ὅλο τὰ μάτια της κάτω. Τότε πιά ἡ πεντάμορφη ἔχασε τὸ στοίχημα καί τῆς λέγει :

— Ἀνέβα πάνω στὸ παλάτι καί ν' ἀνέβεις ἀπὸ τίς μαρμαρένιες τίς σκάλες.

Κι ὅταν ἔφθασε πάνω μὲ φόβο καί τρόμο καί μὲ κλάματα τῆς λέγει :

— Θέλω τὸν ἀδερφό μου.

Ἡ πεντάμορφη τῆς λέει :

Κι εἰχιβ βούλουν δὰ μμάτια της κάτου. Τότι πλὺν ἡ πενδάμουρφη ἔχασιν δού στοίχημαν γι λέει την :

— "Εβγα πάνου στοῦ παλάτιν γι ν' ἀγίβεις ἀπού τις μαρμένις τίς ι-σκάλις.

Κι ὅταν ἦβγιμ βάνου μι φόουν γι μι τρόμουν κι μι κλάματα, λέει την :

— Θέλου τούν ἀδαρφόμ μου.

Ἡ πενδάμουρφη λέει την :

— Μὴν γλαίεις, κόρη μου, κι αὐτὴν δὴς στιγμὴ θὰ ρίξεις τ' ἀθάνατον δού γιρὸν γι θὰ ζουνδανέψει ἡ ἀδαρφό σου.

Μι μῖζς ἰκείγην δὴς στιγμὴν ἔρριξιν δ' ἀθάνατον δού γιρὸν κι τούν ἔβγαλιν ἀπού τὰ μάρμαρα κι τούν ἔφεριμ βάνου στοῦ παλάτιν. Ἀπού τὰ κλάματα, πού 'διν δούν ἀδαρφόν δὴς ἰσκουτίστην γι χαμέτα ἡ πενδάμουρφη ἔρριξιν δὴν δ' ἀθάνατον δού γιρὸν γι ἦρτιν στὰ λουϊκά της, κι χαμέτα λέει τους :

— Μὴλ λυπᾶστι, πιδιὰ μου, κι θὰ φύουμουν, θὰ πάουμουν εἰς τὴμ βουλιτεῖας σας. Κι ἰτέμασιν δρία ἄτixa μι τίς χρουσές τίς σέλλις κι χαμέτα ἔφουαμ μι τ' ἄτixa τους κι πουλῆς ι-λλίρις. Κι πέρασαν ἀπού τοῦ γίδιουν δούν ι-δρόμουν γι στοῦ γίδιουν δού μέρους ἡῦραν δούγ γέρουν γι ἰβλόησιν δους κι εἴπιν δους :

— Ἰβῶ εἴμου ἡ Χρουστός, κι νὰ 'χιτι τὴν ἡνὴμ μου.

Κι μέσα σὶ πένδι ὥρις ἔφτασας στήμ βουλιτεῖαν. Καρσί στοῦ βασιλιᾶ τοῦ παλάτιν εἶχιν ἕναμ μιάλουν κόλλιαν γι εἶχιν ἕναγ γύρου χανάν γι ἀγίβηκαν κι ἦβγαν ὄξου στοῦ χανάν γι κάθουνδαν ἡ Νδουγιὰ Γκιουζέλ μι τούν Νήλλιουν γι τοῦ Φιγγάριν γι θώρινναν δού παλάτιν, πού 'ταν καρσί τουν. Ἡβγιν κι ἡ βασιλιᾶς ὄξου στοῦ χανάν δου κι βλέπει τὰ πιδιὰ, πού 'ταν ὁμορφα, κι πόνεσιν ἡ κρατιά του κι ἀρχίγην σιν γι ἔκλαιν γι ἀναστέναγγιν :

— "Αχ, βάχ ! ἄχ βάχ ! ἄχ βάχ ! "Αχ, τέτοια πιδιὰ μ' εἴπιν ἡ σκύλλα ἡ γυναίκα μου πὸ' θὰ μι κάμει κι μ' ἔκαμιν δὰ δυὸ κουλούκια !

Χαμέτα τὴδ δευτερὴν δὴν ἡμέραν ἡ Νδουγιὰ Γκιουζέλ μι τίς ἰλλίρις της ἀρχισιν γι ἐπαιργιν δὰ σπίτια κι τούν κόλλιαν κι ἔβαλιν τοὺς μαστόρους κι ἔφτιαξιν ἕναμ βαλάτιδ δυὸ φουρὲς πλὺ μιάλουν ἀπού τοῦ βασιλιᾶ τοῦ παλάτιν. Ὅταν τό'φτιαξιν δού παλάτιν, ἡ βασιλιᾶς ἰθάμαξιν γι χαμέτα εἴπιν ὅτι θὰ κάμουμ μιάλις ἐτοιμασίες κι σπέλλει βούλην δου τὴδ δουδεκάδαν νὰ πάει στήν Νδουγιὰ Γκιουζέλ, κι τὴν λέουσιν νὰ 'ρτει μι τὰ πιδιὰ μαζίν γι τοὺς ἔχει καλεσμένους ἡ βασιλιᾶς. Κι εἴπιν :

— Θὰ 'ρτου μι τὰ πιδιὰ μαζίν.

Ὅταν ἰνδύθηκιν γι ἐνδυσιν γι τὰ πιδιὰ, ἰτσάχιγγιν ἡ βουλιτεῖα μέσα, ἀπού τὴν ὁμορφιάν δουν κι ὅταν ἔφτασας στοῦ παλάτιν, κατίβηκιν ἡ βασιλιᾶς μι τὴδ δουδεκάδαν γι μι τοὺς στρατόν δου κι μι τὰ βγιλλιά του ἰμὴρὸς κι βγαίνουμ βάνου στοῦ παλάτιν.

Κι ὅταν ἦβγαν εἰς τοῦ παλάτιν, καθίγγει τὴν πινδάμουρφη εἰς τούν ι-θρόνουν γι ὕστερα ἔστεσαν δού τραπέζις στήμ μέσην δού παλατιοῦ κι τὴμ βαίρει ἀπού τοῦ χέριν δὴμ βινδάμουρφη γι τὰ πιδιὰ κι μι τοὺς θρόνους τουν γι καθίγγει τους στοῦ τραπέζιν γι κουνδὰ στὰ πιδιὰ καθίγγει κι ἡ βασιλιᾶς μι τὰ κλάματα στὰ μμάτια κι ἦταν ἀπαρηγόρητους.

Ἡ Νδουγιὰ Γκιουζέλ λέει τουν :

— Βασιλέα μου, μὴν γλαίεις κι μὴλ λυπᾶσι, θὰ φάουμουν γι θὰ πιουῖμουν κι θὰ γλινδῆσουμουν.

Ὅταν ἔρχισαν γι ἔτρωαν γι ἔπιναν, ἡ βασιλιᾶς ἰστάθην ἀδύνατον νὰ βάλει μᾶγ γουλλιᾶν εἰς τοῦ στόμαν δου ἀπού τὴς στιναχώριαν δου. Τότι λέει τουν :

— Βασιλιᾶ μου, μὴν γλαίεις, γιὰτὶ κι μὲς 'εθ θὰ φάουμουν μὴν θὰ πιουῖμουν.

Τότι ἡ βασιλιᾶς μι δυσκουλίαν ἔφαῖν κι ἦπγιν, γιὰ νὰ μὴδ δείξει τὴς στιναχώριαν δου.

Ὅταν ἔφακαν κι ἦπιαν, χιριτᾶ τουν γι μι τὰ πιδιὰ γυρίγγει πίσου στοῦ παλάτιν δὴς.

Τὴν ἄλλην δὴν ἡμέραν ἡ Νδουγιὰ Γκιουζέλ ἰτέμασιν δού τραπέζιδ δέκα φουρὲς πλὺ μιάλουν γι κάλεσιν δους μι τὴδ δουδεκάδαν δου. Κι εἶχιν γι καλύτερα φαγιὰ, κι τὰ καλύτερα πιχιδία κι εἶχισ στρουμμένουν δού παλάτιν δὴς μι μιταξουτοὺς σετσετέδους κι κιλίμια. Ἀκόμα κι τὰ σκαλλιά της ἦταν στρουμμένα μι σετσετέδους.

Ὅταν ἔφτασαν εἰς τοῦ παλάτιν γι ἔρχισαν ν' ἀγιβαίνουμ δὰ σκαλλιά, ἰθάμαξαβ βοῦλοι, μικρὲ μιάλοι, τοῦ παλάτιν δὴς πινδάμουρφης. Ἡβγαμ βάνου στοῦ παλάτιν γι ἦταβ βούλουν δού παλάτιμ μι βασιλικούς θρόνους. Ἡ βασιλιᾶς, ὅταν ἕκατῖς στοὺν ι-θρόνουν δου κουνδὰ στήμ πινδάμουρφη γι κουνδὰ στοὺν Νήλλιουν γι τοῦ Φιγγάριν, ἔμειγιν ξιρός : Κι μι μῖζς ἡ πινδάμουρφη πιάγγει τοῦ ἀθάνατον δού γιρὸν γι τούν ἀνέστησιν γι τοὺλ λέει :

— Βασιλέα μου, θὰ φάουμουν γι θὰ πιουῖμουν μέχρι προυτὶ κι θὰ 'γιν γιὰ καλὸς σου.

Κι ἔρχισιν ἡ βασιλιᾶς νὰ τρώει κι νὰ πίνγει κι ἔκαμαχ χαρὲς πουλῆς. Κι λέει τουν ἡ πινδάμουρφη :

— Βασιλιᾶ μου, αὐτὴν δὴς στιγμὴ θὰ σὶ λέου κι νὰ μὴχ χουλλιάς. Λοιπὸν αὐτὰ τὰ πιδιὰ, πού βλέπεις, εἴγιν ἡ

— Μην κλαῖς, κόρη μου, κι αὐτὴ τῇ στιγμῇ θὰ ρίξεις τὸ ἀθάνατο τὸ νερὸ καὶ θὰ ζωντανέψει ὁ ἀδερφός σου.

Μὲ μιᾶς ἐκείνῃ τῇ στιγμῇ ἔριξε τὸ ἀθάνατο τὸ νερὸ καὶ τὸν ξεμαρμάρωσε καὶ τὸν ἔφερε πάνω στὸ παλάτι. Ἀπὸ τὰ κλάματα, ποὺ εἶδε τὸν ἀδερφό της, λιποθύμησε καὶ ἀμέσως ἡ πεντάμορφη ἔριξε τὸ ἀθάνατο τὸ νερὸ καὶ ἦρθε στὰ λογικά της καὶ ἀμέσως τοὺς λέγει :

— Μὴ λυπᾶστε, παιδιὰ μου, καὶ θὰ φύγουμε, νὰ πᾶμε στὴν πολιτεία σας. Κι ἐτοίμασαν τὰ τρία ἄτια τους μὲ τὶς χρυσὲς σέλες καὶ ἀμέσως ἔφυγαν μὲ τ' ἄτια τους καὶ πολλὲς λίρες. Καὶ πέρασαν ἀπὸ τὸν ἴσιο δρόμο καὶ στὸ ἴδιο τὸ μέρος βρῆκαν τὸ γέρο καὶ τοὺς βλόγησε καὶ τοὺς εἶπε :

— Ἐγὼ εἶμαι ὁ Χριστός, καὶ νὰ ἔχετε τὴν εὐχή μου.

Καὶ μέσα σὲ πέντε ὥρες φτάσανε στὴν πολιτεία. Καρσὶ στὸ παλάτι τοῦ βασιλιᾶ εἶχε ἕνα μεγάλο πύργο καὶ εἶχε ἕνα γύρω ἐξώστη κι ἀνεβήκανε καὶ βγῆκαν στὸν ἐξώστη καὶ καθίσανε ἡ Ντουινιά Γκιουζέλ μὲ τὸν Ἥλιο καὶ τὸ Φεγγάρι καὶ κοίταζαν τὸ παλάτι, ποὺ ἦταν ἀντίκρυ τους. Βγῆκε κι ὁ βασιλιάς στὸν ἐξώστη του καὶ βλέπει τὰ παιδιὰ, ποὺ ἦταν ὁμορφα, καὶ πόνεσε ἡ καρδιά του κι ἄρχισε νὰ κλαίει καὶ ν' ἀναστενάζει :

— Ἀχ βλάχ! ἄχ βλάχ! ἄχ βλάχ! Ἀχ, τέτοια παιδιὰ μοῦ εἶπε ἡ σκύλα ἡ γυναίκα μου ποὺ θὰ μὲ κάμει καὶ μ' ἔκαμε δυὸ κουτάβια!

Ἀμέσως τῇ δεύτερῃ τὴν ἡμέρα ἡ Ντουινιά Γκιουζέλ μὲ τὶς λίρες της ἄρχισε κι ἀγόραζε τὰ σπῖτια καὶ τὸν πύργο κι ἔβαλε μαστόρους κι ἔφτιαξε ἕνα παλάτι δυὸ φορές πιὸ μεγάλο ἀπὸ τοῦ βασιλιᾶ τὸ παλάτι. Ὅταν τὸ ἔφτιαξε τὸ παλάτι, ὁ βασιλιάς τὸ θαύμαζε καὶ ἀμέσως εἶπε, πὼς θὰ κάνουμε μεγάλο τραπέζι, καὶ φώναξε τὶς δοῦλες του νὰ κάμουνε μεγάλες ἐτοιμασίες καὶ στέλλει ὅλη του τὴ δωδεκάδα νὰ πάει στὴν Ντουινιά Γκιουζέλ, καὶ τῆς λένε νὰ ῥθει μὲ τὰ παιδιὰ μαζί καὶ τοὺς ἔχει καλεσμένους ὁ βασιλιάς.

Κι εἶπε :

— Θὰ ῥτω μὲ τὰ παιδιὰ μαζί.

Ὅταν ντύθηκε κι ἐντυσε καὶ τὰ παιδιὰ, ἔλαμψε ἡ πολιτεία μέσα, ἀπὸ τὴν ὁμορφιά τους, κι ὅταν ἔφτασαν στὸ παλάτι, κατέβηκε ὁ βασιλιάς μὲ τὴ δωδεκάδα καὶ μὲ τὸ στρατό του καὶ μὲ τὰ βιολιά του μπροστὰ καὶ ἀνεβαίνουν πάνω στὸ παλάτι.

Κι ὅταν ἀνέβηκαν στὸ παλάτι, καθίζει τὴν πεντάμορφη στὸ θρόνο κι ὕστερα ἔστησαν τὸ τραπέζι στὴ μέση τοῦ παλατιοῦ καὶ τὴν παίρνει ἀπὸ τὸ χέρι τὴν πεντάμορφη καὶ

τὰ παιδιὰ καὶ μὲ τοὺς θρόνους τους καὶ τοὺς καθίζει στὸ τραπέζι καὶ κοντὰ στὰ παιδιὰ καθίζει κι ὁ βασιλιάς μὲ τὰ κλάματα στὰ μάτια κι ἦταν ἀπαρηγόρητος.

Ἡ Ντουινιά Γκιουζέλ τοῦ λέει :

— Βασιλέα μου, μὴν κλαῖς καὶ μὴ λυπᾶσαι, θὰ φᾶμε καὶ θὰ πιοῦμε καὶ θὰ γλεντήσουμε.

Ὅταν ἄρχισαν κι ἔτρωγαν κι ἔπιναν, ὁ βασιλιάς στάθηκε ἀδύνατο νὰ βάλει μιὰ μπουκιά στὸ στόμα του ἀπὸ τὴ στεναχώρια του. Τότε τοῦ λέει :

— Βασιλέα μου, μὴν κλαῖς, γιατί καὶ μεῖς δὲ θὰ φᾶμε μῆτε θὰ πιοῦμε.

Τότε ὁ βασιλιάς μὲ δυσκολία ἔφαγε καὶ ἤπιε, γιὰ νὰ μὴ δείξει τὴ στεναχώρια του.

Ὅταν ἔφαγαν καὶ ἤπιαν, τὸν χαιρετᾷ καὶ γυρίζει στὸ παλάτι της μὲ τὰ παιδιὰ.

Τὴν ἄλλῃ τὴν ἡμέρα ἡ Ντουινιά Γκιουζέλ ἐτοίμασε τὸ τραπέζι δέκα φορές πιὸ μεγάλο καὶ τοὺς κάλεσε μὲ τὴ δωδεκάδα του. Καὶ εἶχε τὰ καλύτερα φαγητά, τὰ καλύτερα ὄργανα καὶ εἶχε στρωμένο τὸ παλάτι της μὲ μεταξωτὰ χαλιά καὶ κιλίμια. Ἀκόμα καὶ τὰ σκαλιά της ἦταν στρωμένα μὲ χαλιά.

Ὅταν ἔφτασαν στὸ παλάτι κι ἄρχισαν ν' ἀνεβαίνουν τὰ σκαλιά, ὅλοι, μικροὶ μεγάλοι, θαυμάζανε τὸ παλάτι τῆς πεντάμορφης. Πῆγαν πάνω στὸ παλάτι καὶ ἦταν ὅλο τὸ παλάτι μὲ βασιλικούς θρόνους. Ὁ βασιλιάς, ὅταν κάθισε στὸ θρόνο του κοντὰ στὴν πεντάμορφη καὶ κοντὰ στὸν Ἥλιο καὶ τὸ Φεγγάρι, ἔμεινε ξερός. Μὲ μιᾶς ἡ πεντάμορφη πιάνει τὸ ἀθάνατο τὸ νερὸ καὶ τὸν ἀνέστησε καὶ τοῦ λέγει :

— Βασιλέα μου, θὰ φᾶμε καὶ θὰ πιοῦμε μέχρι τὸ πρῶο καὶ θὰ εἶναι γιὰ καλὸ σου.

Κι ἄρχισε ὁ βασιλιάς νὰ τρώει καὶ νὰ πίνει κι ἔκαμαν πολλὲς χαρές. Καὶ τοῦ λέει ἡ πεντάμορφη :

— Βασιλιά μου, αὐτὴ τῇ στιγμῇ θὰ σοῦ λέγω καὶ νὰ μὴ λυπᾶσαι. Λοιπὸν αὐτὰ τὰ παιδιὰ, ποὺ βλέπεις, εἶναι ὁ Ἥλιος καὶ τὸ Φεγγάρι καὶ εἶναι δικά σου τὰ παιδιὰ.

Καὶ μὲ μιᾶς ὁ βασιλιάς ρίχνεται στὰ παιδιὰ του μὲ τὰ κλάματα καὶ τὰ σφίγγει στὴν ἀγκαλιά του κι ἀπὸ τὴ χαρὰ του τὴν πολλὴ ἦρθε ἡ στιγμῇ ποὺ θὰ πεθάνει καὶ ἀμέσως μὲ τὸ ἀθάνατο τὸ νερὸ τὸν ἔφεραν στὰ πρῶτα του. Καὶ τοῦ λέγει ἡ πεντάμορφη :

— Βασιλέα μου, αὐτὴ τὴν χωμένη, ποὺ ἔχεις στὸ λάκκο στὸ σταυροδρόμι, νὰ πᾶμε ὅλοι μας νὰ τὴν βγάλουμε.

Κι ἀμέσως ἔφυγαν ὅλοι τους ἀπὸ τὸ παλάτι καὶ πῆγαν στὴν κακομοίρα τὴν γυναίκα του κι ἄρχισαν νὰ σκάβουν

Νήλλιους κι τού Φιγγάριν γι εἶγιν δά δικά σου τὰ πιδιά.

Κι μι μιᾶς ἡ βασιλλιάς ρίχνιτι στὰ πιδιά του μι τὰ κλάματα κι σφίγγει τα στήν ἀγκαλλιάν του κι ἀπού τῆς χαράν του τὴν βουλήν ἤρτιν ἡ στιγμή που θ' ἀπουθάγει κι χαμέτα μι τού ἀθάνατον δού γιρὸν δούν ἔφερασ στὰ πρῶτα του. Κι λέει τουν ἡ πινδάμουρφη :

— Βασιλέα μου, αὐτὴν δὴλ χουμένγην, πῶχεις εἰς τοὺς λάκκους στοῦ σταυρουδρόμιν νὰ πάουμουβ βούλοι μας νὰ τὴν ι-βγάλουμον.

Κι χαμέτα ἔφραβ βούλοι τουν ἀπού τού παλάτιν γι πῆας στήν γακουμοίραν δὴγ γυναικίαν του κι ἔρχισαν νὰ σκάβγουν σιὰ σιὰ μι τὶς τσάπες κι μι τὰ φτιάτρια νὰ τὴν ι-βγάλουν ἀπού τοὺς λάκκουν.

Τὴν ἔβγαλαν ἀπού τοὺς λάκκουν γι ἤταλ λιουμένα τὰ κρέατά της κι ἔμειναν δά κόκκαλα κι τὴν ἐπιασας σιὰ σιὰ κι τὴν ἔβαλαμ μέσα στοὺν ἀραπάν, πάνου σὶ μιταξουτοὺς σε-τσετέδους κι τὴν ἔβαουσ σιὰ σιὰ στοὺ χαμάμιν γι ἔρχισιν ἡ πινδάμουρφη νὰ τὴν βλύγγει σιὰ σιὰ μι τὰ ζεστά τὰ νιοῶ κι νὰ τὴν ραίνει μι τ' ἀθάνατον δού γιρὸν γι τὴν ἔβαλιμ μιᾶφ ρουρεσιᾶρ ροῦχα κι τὴν ἐνδυσίν γι τὴν ἡῖν εἰς τοῦ παλάτιν δης κι εἶπιν δούβ βασιλλιάν :

— Βασιλλιᾶ μου, σὶ δέκα μέρες θὰ τὴν γάμου καλά. Κι αὐτὲς τὶς ι-δυὸ τὶς ἀδερφές της νὰ τὶς ι-βγάλεις κι νὰ τὶς κά-

μεις κουμματάκια κουμματάκια κι τοῦ πιὸ μιάλουν γουμμάτιν νὰ 'γιν ἔσα μι καρύδιν. Κι νὰ 'γίβ βούλους ἡ κόσμους μαζὶν νὰ βλέπει.

Ἡ βασιλλιάς διαλαλᾷ κι διατάσσει τὴν δωδεκάδαν γι βούλουν δούσ στρατὸν γι βούλουν δούν γόσμουν νὰ πάουν νὰ δοῦν δις κακοῦργις. Κι τὶς ἔβαλαμ ἡάνου στὰ τσαμούσικα τὰ μολάρια κι τὶς ἔδοσαμ μι τὰ μολάρια, πῆραδ δρόμουν γι ἔτρεχαν γι τὶς ἔκαμαν γουμμάτια.

Γύρισαν γι πῆαν εἰς τοῦ παλάτιν δῆς πινδάμουρφης κι εἶπιν εἰς τοὺς βασιλέαν :

— Βασιλλιᾶ μου, νὰ κάμουμον γαλὰ πρῶτα τὴν βασιλίσσάμ μας κι τότε θὰ σὶ πὺν πλὶόν, γιατί ἔσωσα τὴν γυναικά σου κι τὰ πιδιά σου, κι ἱβῶ θὰ πάρου τοῦ πιδὶς σου τοὺν Νήλλιουν γιὰ ἄνδραμ μου.

Γιὰ λίες ἡμέρες ἡ βασιλίσσα ἰένηκιν γαλὰ. Κι ἡ βασιλλιάς δέχτηκιν ν' ἀρχίσουν δούς γάμους. Σαράνδα μέρες κι σαράνδα νύχτες ἔκαμαχ χαρὲς κι ζιφάνδωσις, κι ὅταν ἰγένηκαν οἱ γάμοι, ἡ πινδάμουρφη εἶπιν δούβ βασιλλιάν :

— Βασιλλιᾶ μου, πάρη τὴν βασιλίσσαν γι τὴν γόρησ σου τοῦ Φιγγάριν γι ἄμι στοῦ παλάτις σου κι θὰ 'μουστιμ βάλιμαζὶν γι θὰ τρώουμον γι θὰ πίνουμουμ μέχρι τέλους τῆς ζωῆς μας.

Κι ἔζησαν γαλὰ κι μὲς καλύτερα.

ΝΤΟΥΝΙΑ ΓΚΙΟΥΖΕΛ

σιγὰ σιγὰ μὲ τὶς τσάπες καὶ μὲ τὰ φτυᾶρια νὰ τὴν βγάλουν ἀπὸ τὸ λάκκο.

Τὴν ἔβγαλαν ἀπὸ τὸ λάκκο καὶ τὰ κρέατά της ἤτανε λιωμένα κι ἔμειναν τὰ κόκαλα καὶ τὴν πιάσανε σιγὰ σιγὰ καὶ τὴν ἔβαλαν μέσα στὸν ἀραμπά, πάνω σὲ μεταξωτοὺς σετσετέδους καὶ τὴν πᾶνε σιγὰ σιγὰ στὸ χαμάμι κι ἄρχισε ἡ πεντάμορφη νὰ τὴν πλύνει σιγὰ σιγὰ μὲ τὰ ζεστά νερά καὶ νὰ τὴν ραίνει μὲ τὸ ἀθάνατο τὸ νερὸ καὶ τὴν ἔβαλε μιὰ φορεσιὰ ροῦχα καὶ τὴν ἐντυσε καὶ τὴν πῆγε στὸ παλάτι της κι εἶπε τοῦ βασιλιᾶ :

— Βασιλιᾶ μου, σὲ δέκα μέρες θὰ τὴν κάμω καλά. Κι αὐτὲς τὶς δύο τὶς ἀδερφές της νὰ τὶς βγάλεις καὶ νὰ τὶς κάμεις κουμματάκια κουμματάκια, καὶ τὸ πιὸ μεγάλο κουμμάτι νὰ εἶναι σὰν καρύδι. Καὶ νὰ εἶναι ὅλος ὁ κόσμος μαζὶ νὰ βλέπει.

Ὁ βασιλιάς διαλαλεῖ καὶ διατάσσει τὴν δωδεκάδα καὶ ὅλο τὸ στρατὸ καὶ ὅλο τὸ κόσμος, νὰ πᾶνε νὰ δοῦνε τὶς

κακοῦργες. Καὶ τὶς ἔδεσαν πάνω σὲ ἄγρια μολάρια, πῆραν δρόμο κι ἔτρεχαν καὶ τὶς ἔκαμαν κουμμάτια.

Γύρισαν καὶ πῆγαν στὸ παλάτι τῆς πεντάμορφης καὶ εἶπε στὸ βασιλέα :

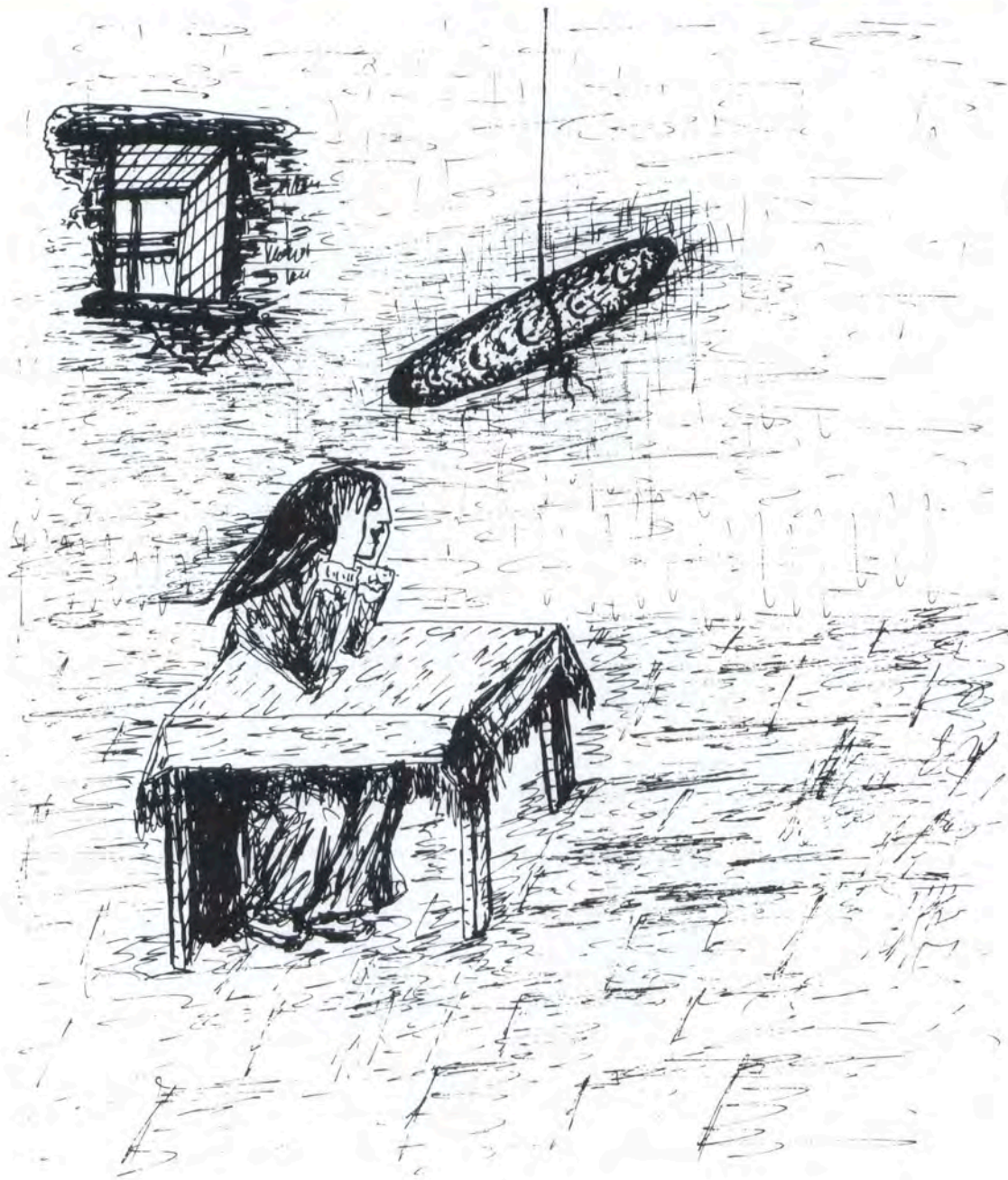
— Βασιλιᾶ μου, νὰ κάνουμε καλὰ πρῶτα τὴν βασιλίσσά μας καὶ τότε θὰ σὲ πῶ πιά, γιατί ἔσωσα τὴν γυναῖκα καὶ τὰ παιδιὰ σου, κι ἐγὼ θὰ πάρω τὸ παιδί σου τὸν Ἥλιο γιὰ ἄντρα μου.

Γιὰ λίγες μέρες ἡ βασιλίσσα ἔγινε καλὰ. Κι ὁ βασιλιάς δέχτηκε ν' ἀρχίσουν τοὺς γάμους. Σαράντα μέρες καὶ σαράντα νύχτες ἔκαναν χαρὲς καὶ ξεφαντώματα, κι ὅταν ἔγιναν οἱ γάμοι, ἡ πεντάμορφη εἶπε τοῦ βασιλιᾶ :

— Βασιλέα μου, πάρη τὴν βασιλίσσα καὶ τὴν κόρη σου τὸ Φεγγάρι κι ἄμε στὸ παλάτι σου καὶ θὰ 'μαστε πάλι ὅλοι μαζὶ καὶ θὰ τρώμε καὶ θὰ πίνουμε μέχρι τέλους τῆς ζωῆς μας.

Κι ἔζησαν καλὰ κι ἐμεῖς καλύτερα.

Τοῦ ψουμάκιμ μὶ τὴν κόκκινην γλουστήν

« Μιά μέρα ἕνας φούρναρης τὴν λυπήθηκε καὶ τῆς ἔδωσε ἕνα ψωμί.
Τὸ πῆγε στὸ σπίτι της, τὸ κρέμασε μὲ μιὰ κόκκινη κλωστή ».

Τὸ ψωμάκι μὲ τὴν κόκκινη κλωστή

23. Τοῦ ψουμάκιμ μὶ τὴν κόκκινην γλουστήν

Εἶχιμ μιὰ γυναικίαν γι εἶχιμ μιὰν γόρην. Ἡ μάνα διακού-
γηγγιν γι ὅλου ἐλεῖν : « Ἄς βρίσκουνδαμ μιὰ γυναικίαν, νὰ
μὶ δέκει ἓναμ ψουμίν ! ».

Μιὰν ἡμέραν ἓνας φουρνάρης λυπηθήκιν δὴν γι ἔδεκιν
δὴν ἓναμ ψουμίν. Πῆϊν δὸν στοῦ σπίτιν δὴς, κι ἱκρέμασιν
δὸν μὶ μιὰν γόκκινην γλουστήν. Ἐφύϊν ἡ μάνα νὰ πάει νὰ
διακουῖ κι ἔμεινι ἡ κόρη στοῦ σπίτιν. Ἰπῆϊν ἓνας γέρους
ι-φτουχὸς κι ἔδεκιν δὸν ι-λλίουμ ψουμίν γι ἓν δό ἴπιασιν
ἡ γέρους κι εἶπιν δὴν :

— Ἰβὼ θέλου τοῦ ψουμάκιμ μὶ τὴν γόκκινην γλουστήν.

Τότι ἡ κόρη ἔκοψιν δὴν γλουστήν κι ἔδεκιν δὴς του.

Χὰν δό ἔδεκιν, ὕστερα ἤρτιν ἡ μάνα κι λέει τὴν :

— Τοῦ ψουμάκιμ μὶ τὴν γόκκινην γλουστήμ βοῦ τοῦ
πῆϊς ;

Κὶ λέ' :

— Ἐφάα του.

Ἡ μάνα τὴς λέει τὴν :

— Ἰβὼ θέλου τοῦ ψουμὶμ μὶ τὴν γόκκινην γλουστήν !

Κι ὅπου πάειγγιν ἡ κόρη ἓν εἶχιμ ἡλιὸν ἡσυχίαν, τὴν
ἱκουπάγγηγιν γι βούλου γύρευγιν δὸν ψουμάκιμ μὶ τὴν
γόκκινην γλουστήν !

Τί μβοῦ ἂ κάμει ἡ κόρη ; Σηκώθην γι ἔφύϊν. Χὰν ἱπῆϊν
ἡ κόρη πάνου στοῦ βουνόν, ἡῦριν ἓναμ βαλάτιν γι ἡμβιμ
μέσα. Ἦταβ βασιλικόν. Κὶ λέ' :

— Ἐμ μὶ πιάγγιτι κι μέναν ἔδωδά, νὰ τρώω ἓναμ γουμ-
μάτιμ ψουμίν, πού ἴμου κι ἱβὼ φτουχή ;

Ἀπόμεινι ἱκεῖ κι κάθουνδαν ἱκεῖ.

Ὅταν ἐμιάλαινι δὸν βασιλλιῶ τοῦ πιδίν, λέει :

— Ἰβὼ ἂ τὴμ βάρου αὐτὴν δὴν γόρη γυναικάμ μου.

Λέουν δὸν :

— Ἐ, ἀφοῦ τῆθ θέλεις, πιδίμ μας, πάρ' τὴν χάγιιν.

Κὶ πανδρεύουν δὸν μὶ τὴν γόρην.

Μιὰν ἡμέραν ἡ μάνα πῆϊν ἱκεῖ κι διακούγηγγιν γι ἱγρού-
γησίν δὴν δὴν γόρην γι λέει τὴν :

— Τοῦ ψουμάκιμ μου θέλου μὶ τὴν γόκκινην γλουστήν !

Ἐλαχιν νὰ λείπει ἡ ἀνδρας τὴς κι γιμίγγει ἓναμ γουφίγιμ
ψουμὶα κι πάει τῆς τα κι λέει τὴν :

— Νὰ ψουμὶα νὰ χουρτάσεις !

Κὶ λέ' :

— Ἰβὼ θέλου τοῦ ψουμάκιμ μὶ τὴν γόκκινην γλουστήν.

Τῆς σκούτῳσιν γι αὐτῇ, κι ἀγγοίει ἓναλ λάκκου γι χῳγ-

γει τὴμ μέσα κι σκιπάγγει τὸν. Στοῦλ λάκκουμ βοῦ τὴν ἔχω-
σιν, ἀνέμησιμ μιὰ δάφγη.

Στῆδ δάφγην ἀποῦ κάτου πῆαν νὰ πλαγιάσουμ μιὰν ἡμέ-
ραν δὸν βασιλόπουλλουμ μὶ τῆ γυναικίαν δὸν. Ἐκουσιν δὴς
μάνας τὴς τῆφ φουγῆν γι ἐλεῖν :

— Τοῦ ψουμάκιμ μου θέλου μὶ τὴν γόκκινην γλουστήν !

Τότι ἡ κόρη τὴς γέλασιν γι εἶπιμ μέσα τὴς : « Κέταξι,
σκότῳσά τὴν γι ἤρτιγ ξανὰ νὰ γυρεύγει τοῦ ψουμάκιν δὴς ».

Λέει τὴν δὸν βασιλόπουλλου :

— Γιάτι χάγιγ γιλῶς ;

Κὶ λέ' :

— Μὶ τοῦ μουστάκισ σου γιλοῦ, πού μοιάγγει τῆς σβουν-
γαλλιῶν δὸν γιοπάνῳ μας !

Ἰσηκώθηκιν δὸν βασιλόπουλλου γι ἦταν γαταστιναχου-
ρημένους γι ἓν δὸν λέ' τὴμ μάναν δὸν, μὰ ὕστερα ἀναγκά-
στηκιν γι εἶπιν δὸν :

— Ἡ γυναικίαν πού πῆρα εἶπιμ μου αὐτὸν δὸν λόουν !

Ἡ δωδεκάδα τότι εἶπιν :

— Νὰ μᾶς δείξεις τῆς σβουνγαλλιῶν δὸν γιοπάνῳ σου !

Ἐβαλαν δὴν γόρημ μβρουστὰ κι ἔφύϊν γι πίσου ἡ δωδεκά-
δα. Στοῦν ι-δρόμουν βοῦ πῆαιννάσιν ἡῦριν δὸν γέρου γι λέει :

— Ποῦ πάεις, κόρη μου ;

Κὶ λέ' :

— Ἀχ ! πάρπα, ἀφ' ὅτου ἔδεκά σι τοῦ ψουμάκιν ἓν ἔχου
ἡσυχίαν γι σκούτῳσα κι τὴμ μάναν μου κι πάλι ἔπαθα τοῦ-
του κι τοῦτου.

Λέει τὴν :

— Πάρι, κόρη μου, τουννὰ τὰ κλειδιά κι νὰ πάεις παρα-
κεῖ κι θὰ ἴβρεις ἓναμ βαλάτιν νὰ τ' ἀγγοίξεις, νὰ δοῦσιν τῆς
σβουγαλλιῶν δὸν γιοπάνῳ σου !

Τρέχει πλὶν ἡ κόρη μὶ τῆχ χαρὰν γι πάει κι ἀγγοίει
τοῦ σπίτιν ἀποῦ βούλους ἱμβρὸς κι πάει στοῦ γιοπάνῳ γι
βλέπει τῆς σβουνγαλλιῶν. Ὅταν ἱπῆϊν ἡ δωδεκάδα, ἱπήασισ
στοῦ γιοπάνῳ γι βλέπουσιν δὴς σβουνγαλλιῶν γι ἦταμ μὶ
διαμάνδῳ κι μβριλάνδῳ !

Τότι ἡ δωδεκάδα ἔστρεψιμ βίσου κι πήασισ στοῦ παλά-
τιν δὸν γι εἶπασιν :

— Ἐν ἀξίξει τόσουν δὸν μουστάκιν σου !

Ἡ κόρη εἶπιν δότι στοῦμ βιθιρὸν γι τὴμ βιθιράγ γιὰ
τὴμ μάναν δὴς, κι ἔκαψαν δὴδ δάφγην γι ἔζησάν δ' ἀνδρούε-
νουν γαλά.

23. Τὸ ψωμάκι μὲ τὴν κόκκινη κλωστή

Εἶχε μιὰ γυναίκα κι εἶχε μιὰ κόρη. Ἡ μάνα ζητιάνευε κι ὅλο ἔλεγε : « Ἄς βρίσκουνταν μιὰ γυναίκα, νὰ μοῦ δώσει ἓνα ψωμί ! ».

Μιὰ μέρα ἓνας φούρναρης τὴν λυπήθηκε καὶ τῆς ἔδωσε ἓνα ψωμί. Τὸ πῆγε στὸ σπίτι της, τὸ κρέμασε μὲ μιὰ κόκκινη κλωστή. Ἐφυγε ἡ μάνα νὰ πάει νὰ ζητιανεύει κι ἔμεινε ἡ κόρη στὸ σπίτι. Πῆγε ἓνας γέρος φτωχὸς καὶ τοῦ ἔδωσε λίγο ψωμί καὶ δὲν τὸ ἴπιασε ὁ γέρος καὶ τῆς εἶπε :

— Ἐγὼ θέλω τὸ ψωμί μὲ τὴν κόκκινη κλωστή.

Τότε ἡ κόρη ἔκοψε τὴν κλωστή καὶ τοῦ τὸ ἔδωσε.

Σὰν τὸ ἔδωσε, ὕστερα ἤρθε ἡ μάνα καὶ τῆς λέει :

— Τὸ ψωμάκι μὲ τὴν κόκκινη κλωστή ποῦ τὸ πῆγες ;

Καὶ λέει :

— Τὸ ἔφαγα.

Ἡ μάνα της τῆς λέει :

— Ἐγὼ θέλω τὸ ψωμί μὲ τὴν κόκκινη κλωστή !

Κι ὅπου πῆγαινε ἡ κόρη, δὲν εἶχε πιά ἡσυχία, τὴν χτυποῦσε κι ὅλο γύρευε τὸ ψωμάκι μὲ τὴν κόκκινη κλωστή.

Τί μποροῦσε νὰ κάμει ἡ κόρη ; Σηκώθηκε κι ἔφυγε.

Σὰν πῆγε ἡ κόρη πάνω στὸ βουνό, ἤυρε ἓνα παλάτι καὶ ἤμπε μέσα. Ἦταν βασιλικό. Καὶ λέει :

— Δὲ μὲ κρατᾶτε καὶ μένα ἔδωνά, νὰ τρώω ἓνα κομμάτι ψωμί, ποῦ εἶμαι κι ἐγὼ φτωχή ;

Ἀπόμεινε ἐκεῖ καὶ κάθουνταν ἐκεῖ.

Ὅταν μεγάλωσε τοῦ βασιλιᾶ τὸ παιδί, λέει :

— Ἐγὼ θὰ τὴν πάρω αὐτὴν τὴν κόρη γυναίκα μου.

Τοῦ λένε :

— Ἐ, ἀφοῦ τὴ θέλεις, παιδί μας, πάρε τὴν λοιπόν.

Καὶ τὸν παντρεύουν μὲ τὴν κόρη.

Μιὰν ἡμέρα ἡ μάνα πῆγε ἐκεῖ καὶ ζητιάνευε καὶ γνώρισε τὴν κόρη καὶ τῆς λέγει :

— Τὸ ψωμάκι μου θέλω μὲ τὴν κόκκινη κλωστή !

Ἐλαχε νὰ λείπει ὁ ἄντρας της καὶ γεμίζει ἓνα κοφίνι ψωμιὰ καὶ τῆς τὰ πάει καὶ τῆς λέει :

— Νὰ ψωμιὰ νὰ χορτάσεις !

Καὶ τῆς λέει :

— Ἐγὼ θέλω τὸ ψωμάκι μὲ τὴν κόκκινη κλωστή !

Τὴν σκότωσε κι αὐτὴ κι ἀνοίγει ἓνα λάκκο καὶ τὴν

χώνει μέσα καὶ τὸν σκεπάζει. Στὸ λάκκο ποῦ τὴν ἔχωσε, φύτρωσε μιὰ δάφνη.

Στὴ δάφνη ἀπὸ κάτω πῆγαν νὰ πλαγιάσουν μιὰ μέρα τὸ βασιλόπουλο μὲ τὴν γυναίκα του. Ἀκουσε τῆς μάνας της τὴ φωνὴ κι ἔλεγε :

— Τὸ ψωμάκι μου θέλω μὲ τὴν κόκκινη κλωστή !

Τότε ἡ κόρη της γέλασε κι εἶπε μέσα της : « Κοίταξε, τὴν σκότωσα κι ἤρτε ξανὰ νὰ γυρεύει τὸ ψωμάκι της ! ».

Τῆς λέει τὸ βασιλόπουλο :

— Γιατί ἄραγε γελᾷς ;

Καὶ τοῦ λέει :

— Μὲ τὸ μουστάκι σου γελῶ, ποῦ μοιάζει τὴ σκούπα τοῦ ἀναγκαίου μας !

Σηκώθηκε τὸ βασιλόπουλο κι ἦταν καταστεναχωρημένος καὶ δὲν τὸ λέει στὴ μάνα του, μὰ ὕστερα ἀναγκάστηκε καὶ τὸ εἶπε :

— Ἡ γυναίκα ποῦ πῆρα μοῦ εἶπε αὐτὸ τὸν λόγο !

Ἡ δωδεκάδα τότε εἶπε :

— Νὰ μᾶς δείξεις τὴ σκούπα τοῦ ἀναγκαίου σου !

Ἐβαλαν τὴ κόρη μπροστὰ κι ἔφυγε καὶ πίσω ἡ δωδεκάδα. Στὸ δρόμο ποῦ πηγαίνανε ἤυρε τὸ γέρο καὶ τῆς λέει :

— Ποῦ πᾶς, κόρη μου ;

Καὶ λέει :

— Ἀχ, πάρπα, ἀφ' οὔτου σοῦ ἔδωσα τὸ ψωμάκι δὲν ἔχω ἡσυχία καὶ σκότωσα καὶ τὴ μάνα μου καὶ πάλι ἔπαθα τοῦτο καὶ τοῦτο.

Τῆς λέει :

— Πάρε, κόρη μου, τοῦτα ἐδῶ τὰ κλειδιά καὶ νὰ πᾶς παρακεῖ καὶ θὰ βρεῖς ἓνα παλάτι νὰ τ' ἀνοίξεις, νὰ δοῦνε τὴ σκούπα τοῦ ἀναγκαίου σου !

Τρέχει πιά ἡ κόρη μὲ τὴ χαρὰ καὶ πάει κι ἀνοίγει τὸ σπίτι πρὶν ἀπὸ ὅλους καὶ πάει στὸ ἀναγκαῖο καὶ βλέπει τὴ σκούπα. Ὅταν πῆγε ἡ δωδεκάδα, πῆγανε στὸ ἀναγκαῖο καὶ βλέπουνε τὴ σκούπα καὶ ἦταν μὲ διαμάντια καὶ μπριλάντια !

Τότε ἡ δωδεκάδα ἔστρεψε πίσω καὶ πῆγανε στὸ παλάτι τους κι εἶπανε :

— Δὲν ἀξίζει τόσο τὸ μουστάκι σου !

Ἡ κόρη εἶπε τότε στὸν πεθερὸ καὶ τὴν πεθερά της γιὰ τὴ μάνα της κι ἔκαψαν τὴ δάφνη κι ἐζήσανε τ' ἀντρόγενο καλά.

24. Ἡ Γιάγγης ἡ Καλυβίτης

Αὐτός, ἡ πατέρας του εἶχιν ἕναμ βιδίν, τώρα λοιπόν εἶχιν ι-δυὸ δοῦλις πού τὸν πηρίτηναν ἱκεῖνουν, τοῦ πιδίν γι τοῦ σπίτιν δου. Αὐτός, ὅταν ἰγέγηκιδ δέκα χρουνῶν γι διάβαγγιν, ἔλειν δούμ χατέραν δου κι τήμ μητέραν δου :

— Ἰβὼ θὰ γινοῦ καλούερους.

Ἰπῆαιγγιν εἰς τοῦ καλουερισκὸν γι ἔλεάν δουν :

— Κρίμαν εἶγιν, πιδίμ μου, ἰσύ, μὴ τόσα πλούτη νὰ ἴγεις καλούερους. Γιατί ; Νδράγγει ἡμές πού γύχταμ μέραμ βρουσκυνοῦμους στοῦθ Θιόν γι γηστεύουμουν. Ὑστερα μβουρεῖ νὰ τοῦ μιταγγιώσεις κι εἶγιν ἀμαρτία.

Αὐτὸς ἰπῆιν εἰς τοῦμ χατέραν δου κι λέει τουν :

— Νὰ μὴ κάμεις ἕναν ι-χρουσοβ βιβλίουν.

Ἡ πατέρας ἐπιασιν γι ἕκαμίν δουν ἕναν ι-χρουσοβ βιβλίουν, ἔδεκίν δουν γι λλίρις.

Σηκώγγιτι τοῦ πιδίν, φεύγει πάει κι μβαίγγει στοῦ καλουερισκόν.

Ἄς ἀφήκουμουν αὐτὸν κι ἄς πάουμους στοῦμ χατέραν.

Ἡ πατέρας του, ἰβράδριασιν κι ἔν ἤρτιν δού πιδίν δου. Ἰσηκώστην γι ἀράτησιν δού πιδίν δου κι ἔν ἀμβούρεσιν νὰ τό βρει. Ἐδωσιχ χαπάρις σὶ βούλα τὰ χουριά, ἔν ἀμβούρεσιν νὰ τό βρει. Στά εἴκοσι τὰ χρούγγια μέσα, δέκα πού πῆιν κι ἄλλα δέκα πού πέρασαν, βγαίγγει κι ἔρχιτι τοῦ πιδίν γαλούερους. Ἰπῆιν εἰς τοῦ σπίτιν δου κι λέει :

— Ἐμ μὴ θέλιτι κι μέναν, πούμου καλούερους, νὰ καθίσου κι ἰβὼ ὁ πέρα σὶ μιὰμ μιριάν ;

Ἰκάθισιν αὐτὸς ἡ ἄθρωπους. Ἐμβαιγγιν γι ἔβγαιγγιν γι ἡ μάνα του κι ἡ πατέρας του κάθουνταν εἰς τοῦ πανέθυρουν γι τοῦν ἔβλεπαν γι ἔλεαν :

— Ἡ καημένους ἡ καλούερους !

Ἰπῆαιννάν δουφ φαίν, ἔν ἔτρωϊν γι ψώγιγγιν ἡ ἀπατός του κι ἔτρωϊν.

Ἰκάθουνταν αὐτὸς πουλλὸν γιρόν. Ἡ γυναῖκα, πού τοῦν ἰθώρηγγιν, ἀναστέναγγιν γι ἔλειν :

— Ἡ καημένους ἡ καλούερους, φαίν δούδ δίουμουν ἔν δου τρώει, τὰ ρουχαλλάκια του πλύγγει τὰ ἡ ἀπατός του.

Σ' αὐτὰ τὰ χρόγγια πού πέραναν, ἔβλεπιν δούμ χατέραν δου, τήμ μητέραν δου κι ἔν ἱπαρουσιάζουνταν βού 'ταν ἱκεῖνους. Ὑστερα ἤρταν οἱ μέρις του πού θ' ἀπουθάγει. Ἰπῆιν ἡ ἄγγελους Κυρίου κι τοῦλ λέει :

— Καλούερου Καλυβίτη, ἡ διουρισμένους σου ἡ κηρός ἤρτιν.

Τότι ἡ καλούερους ἰφάναξιν δις δοῦλις κι τίς εἶπιν :

— Φάναξίτι τοῦν ἀφινδικός σας κι τήν γυράτῃσ σας νὰ 'ρτουν.

Ἰπῆαν οἱ δοῦλις κι εἶπαν :

— Τί θὰ μᾶς κάμει ἡμᾶς ἡ καλούερους ;

Τότι λέει πάλι ἡ καλούερους :

— Ἀμιτι πέτι τήμ μητέραμ μου κι τοῦμ χατέραμ μου νὰ 'ρτουν νὰ δοῦσιν δούν υἱόν δουν Καλυβίτην.

Τότι ἀγκάλλιασιν γι χιρέτησιν δὴμ μάναν δου κι τοῦμ χατέραν δου κι τραβᾷ κι βγάλλει τοῦ βιβλίουν δου χρουσοβ γι τοὺς λέει :

— Ἰβὼ εἴμου ἡ υἱός σας ἡ καλούερους ἡ Καλυβίτης.

Κι πῆαν γι ἔφεραν δὰ ρούχα του νὰ τοῦν ἀλλάξουσιν, ἔτῃ πού 'ταν ἀκόμη ζουντανός.

— Βόχι, βόχι, εἶπιν δους, μὴ τ' αὐτὰ τὰ καλουερίστικα θὰ μὴ θάψιτι.

Τότι ἰχτυπιούνταν ἡ μάνα κι ἡ ἀφένδης :

— Τόσουν γιρόμ βιδίμ μας, πού 'ρτεϊς, γιατί νὰ μὴμ μᾶς τοῦ 'λεῖς ;

— Πῶς νὰ σᾶς τοῦ ποῦ, πού ἄγγελους Κυρίου μ' εἶπιν νὰ μὴν δού ποῦ ! Ἀγγοιζίτι τοῦ σακκίμ μου νὰ βγάλλιτι τοῦ βιβλίουμ μου τοῦ χρουσοβ βόχει τ' ὀνομάμ μου « Ἰωάννης ἡ Καλυβίτης » κι θὰ μὴ θάψιτι ἰδῶ (στοῦ μέρους πού κάθουνταν).

Δηλαδή εἶχιν δόσα πλούτη κι πέταξιν δα κι προυσκύγησιν δούθ Θιόν !

24. Ὁ Γιάννης ὁ Καλυβίτης

Εἶχε ἓνα πατέρα καὶ μιὰ μητέρα καὶ εἶχαν ἓνα παιδί. Τώρα λοιπὸν εἶχε δυὸ δοῦλες καὶ ὑπηρετοῦσαν ἐκείνους καὶ τὸ παιδί καὶ τὸ σπίτι τους. Τὸ παιδί, ὅταν ἔγινε δέκα χρόνων καὶ διάβαζε, ἔλεγε τοῦ πατέρα του καὶ τῆς μητέρας του :

— Ἐγὼ θὰ γίνω καλόγερος.

Πήγαινε στὸ καλογερικὸ καὶ τοῦ ἔλεξαν :

— Εἶναι κρίμα, παιδί μου, ἐσύ, μὲ τόσα πλούτη, νὰ γίνεις καλόγερος. Γιατί ; Κοίταξε ἐμεῖς ποὺ νύχτα καὶ μέρα προσκυνοῦμε τὸ Θεὸ καὶ νηστεύομε. Ὑστερα ἐσύ μπορεῖ νὰ τὸ μετανιώσεις καὶ θὰ ᾿ναι ἁμαρτία.

Αὐτὸς πῆγε στὸν πατέρα του καὶ τοῦ λέγει :

— Νὰ μοῦ κάμεις ἓνα χρυσὸ βιβλίο.

Ὁ πατέρας ἐπίασε καὶ τοῦ ἔκαμε ἓνα χρυσὸ βιβλίο καὶ τοῦ ἔδωσε καὶ λίρες.

Σηκώνεται τὸ παιδί, φεύγει, πάει καὶ μπαίνει στὸ καλογερικόν.

Ἄς ἀφήσουμε αὐτὸν καὶ ἄς πιάσουμε τὸν πατέρα.

Ὁ πατέρας, βράδιασε καὶ τὸ παιδί δὲν ἦρθε. Σηκώθηκε καὶ ἔψαξε καὶ δὲν μπόρεσε νὰ τὸ βρεῖ τὸ παιδί του. Εἰδοποίησε ὅλα τὰ χωριά, μὰ δὲν μπόρεσε νὰ τὸ βρεῖ.

Μέσα στὰ εἴκοσι τὰ χρόνια, δέκα ποὺ πῆγε καὶ ἄλλα δέκα ποὺ πέρασαν, βγαίνει καὶ ἔρχεται τὸ παιδί καλόγερος. Πῆγε στὸ σπίτι του καὶ λέει :

— Δὲ μὲ θέλετε καὶ ἐμένα, ποὺ εἶμαι καλόγερος, νὰ καθίσω ἐδῶ πέρα καὶ ἐγὼ σὲ μιὰ μεριά ;

Κάθισε αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος. Ἐμπαινε καὶ ἔβγαине καὶ ἡ μάνα του καὶ ὁ πατέρας του καθόντουσαν στὸ παράθυρο καὶ τὸν ἔβλεπαν καὶ ἔλεξαν :

— Ὁ καημένος ὁ καλόγερος !

Τοῦ πήγαιναν φαγί, δὲν ἔτρωγε καὶ πήγαινε καὶ ψώνιζε ὁ ἴδιος καὶ ἔτρωγε.

Καθόντανε αὐτὸς πολὺν καιρό. Ἡ γυναίκα, ποὺ τὸν θωροῦσε, ἀναστέναζε καὶ ἔλεγε :

— Ὁ καημένος ὁ καλόγερος, τοῦ δίνουμε φαγὶ δὲν τὸ τρώει, τὰ ρουχαλάκια του τὰ πλύνει ὁ ἴδιος.

Σ' αὐτὰ τὰ χρόνια, ποὺ περνοῦσαν, ἔβλεπε τὸν πατέρα του, τῇ μητέρα του καὶ δὲν παρουσιαζόντανε ποὺ ἦταν ἐκεῖνος. Ὑστερα ἦρθαν οἱ μέρες του ποὺ θὰ πεθάνει. Πῆγε ὁ ἄγγελος Κυρίου καὶ τοῦ λέγει :

— Καλόγερε Καλυβίτη, ὁ καθορισμένος σου καιρὸς ἦρθε.

Τότε ὁ καλόγερος φώναξε τὶς δοῦλες καὶ τὶς εἶπε :

— Φωνάξετε τὸν ἀφεντικὸ σας καὶ τὴν κυράτσα σας νὰ ἔρθουν.

Πῆγαν, τὸ εἶπαν οἱ δοῦλες καὶ εἶπαν :

— Τί θὰ μᾶς κάμει ἐμᾶς ὁ καλόγερος ;

Τότε λέγει πάλι ὁ καλόγερος :

— Ἀμετε, πῆτε τὴν μητέρα μου καὶ τὸν πατέρα μου νὰ ῥθουν νὰ δοῦνε τὸν υἱὸν τους τὸν Καλυβίτην.

Τότε ἀγκάλιασε καὶ χαιρέτησε τὴ μάνα του καὶ τὸν πατέρα του καὶ τραβᾷ καὶ βγάζει τὸ βιβλίο τὸ χρυσὸ καὶ τοὺς λέγει :

— Ἐγὼ εἶμαι ὁ υἱὸς σας ὁ καλόγερος ὁ Καλυβίτης.

Καὶ πῆγαν καὶ ἔφεραν τὰ ροῦχα του νὰ τὸν ἀλλάξουν, ἔτσι ποὺ ἦταν ἀκόμη ζωντανός.

Τοὺς εἶπε :

— Ὅχι, ὄχι, μὲ αὐτὰ τὰ καλογερίστικα θὰ μὲ θάψετε !

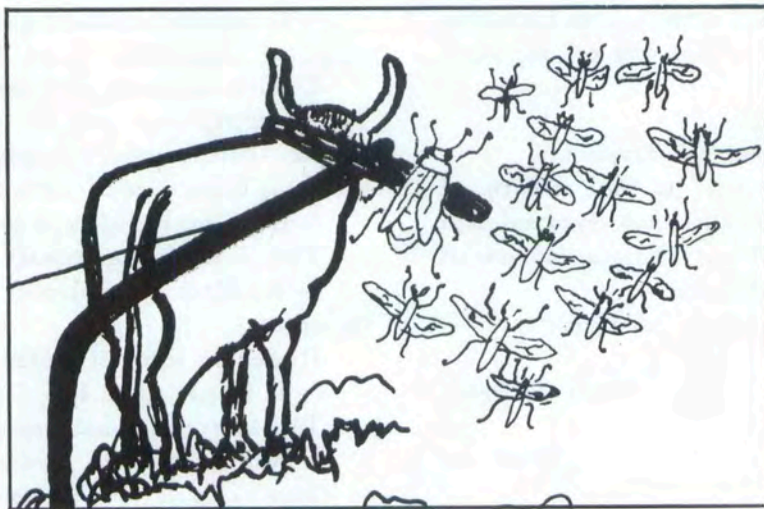
Τότε χτυπιόντανε ἡ μάνα καὶ ὁ ἀφέντης :

— Τόσο καιρὸ παιδί μας, ποὺ ἦρθες, γιατί νὰ μὴ μᾶς τὸ ἔλεγε ;

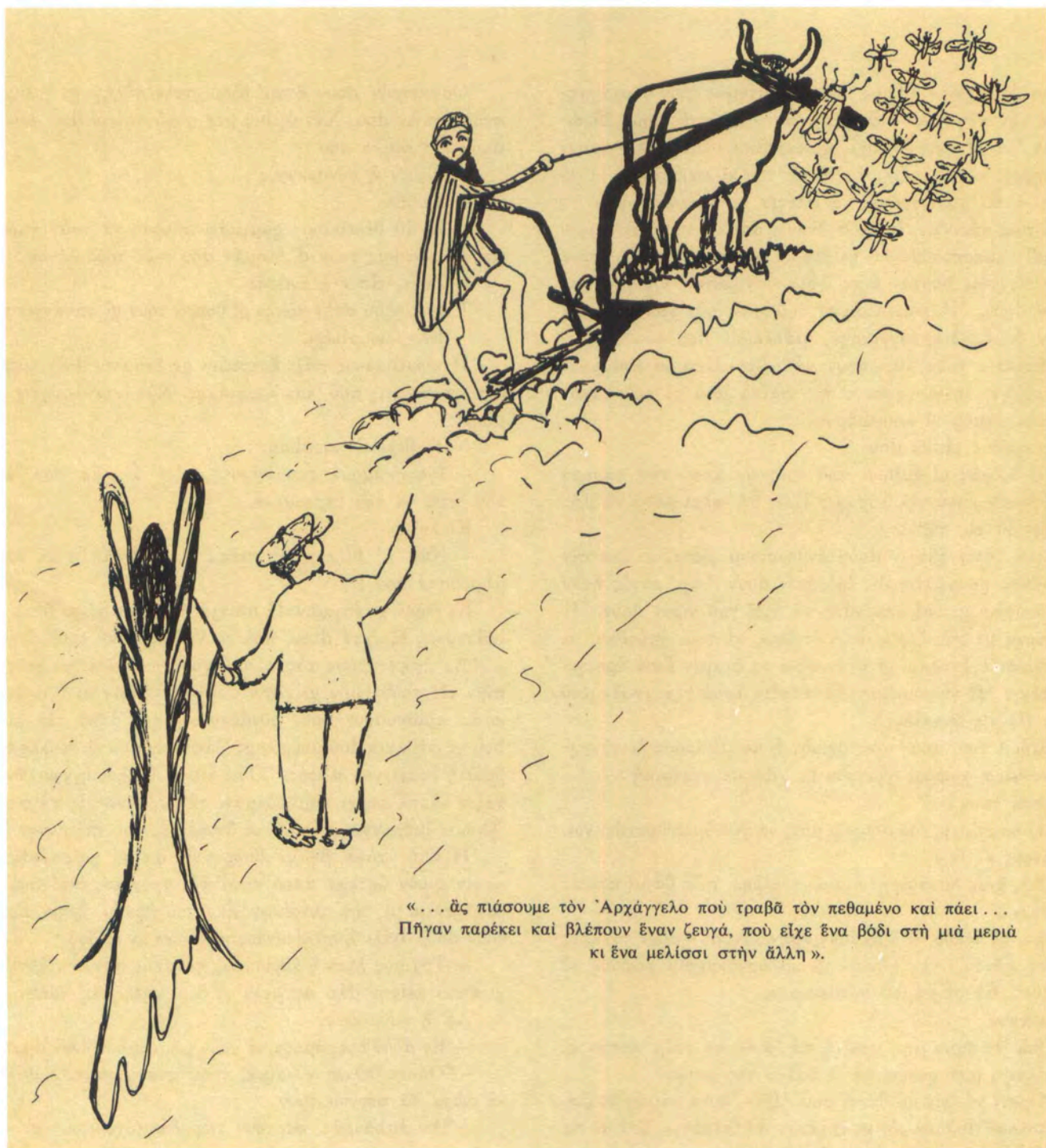
— Πῶς νὰ σᾶς τὸ πῶ, ποὺ ἄγγελος Κυρίου μοῦ εἶπε νὰ μὴν τὸ πῶ ! Ἀνοίξατε τὸ σακὶ μου νὰ βγάλετε τὸ βιβλίο μου τὸ χρυσὸ ποὺ ἔχει τ' ὄνομά μου « Ἰωάννης ὁ Καλυβίτης » καὶ θὰ μὲ θάψετε ἐδῶ (στὸ μέρος ποὺ καθότανε).

Δηλαδή εἶχε τόσα πλούτη καὶ τὰ πέταξε καὶ προσκύνῃσε τὸ Θεό !

Ἡ Θιοέμνευστος

Ὁ Θεόπεμπος

«... ἄς πιάσουμε τὸν Ἀρχάγγελο ποὺ τραβᾷ τὸν πεθαμένο καὶ πάει...
Πῆγαν παρέκει καὶ βλέπουν ἓναν ζευγά, ποὺ εἶχε ἓνα βόδι στὴ μιά μεριά
κι ἓνα μελίσσι στὴν ἄλλη ».

25. Ἡ Θιοέμνευστος

Ἰκεῖνουν δούν γιρὸν ἡ Θιὸς ἔθελιν νὰ στείλει τὸν Ἀρχάγγε-
λουν εἰς τὴν γῆν γιὰ νὰ δικιαιμάσει τὶς καρτιῆς τοῦν ἀθρώ-
που. Κι ἔτσι ἰέγηκιν τεπίτιν γι κατέβηκιν εἰς τὸν γόσμου
ἕνας πληάρης κι λουβιάρης ἡ ἀπατός του κι λουβιάρικα κι τὰ
ροῦχα του. Κι γύριγγιν εἰς τὰ σπίτια κι διακούγγιν.

Ἰκεῖ πού γύριγγιν, ἰπῆν σ' ἕναν ι-σπίτιν, κι εἶχιν ι-μιὰν
γυναίκαν' ι-γκαστρουμέγην γι ἔθελιν νὰ γιγγήσει. Ἀζαφνα
θουροῦν εἰς τὴν βόρταν ἕναν ι-διακουγγιάρην. Οἱ γυναῖκες
ἔζωχτάν δουν. Ἡ γοικουκῆς τοῦ σπιτιοῦ, χάν εἶδιν νὰ
ζώχτουν δούν ι-διακουγγιάρην, ἰμάλλωσιν δις.

— Ἀφηκίτι τὸν ἄθρωπου νὰ μβει μέσα κι ἀνδυχουν
νὰ χεῖ τύχην, νὰ γιγγήσει κι ἡ γυναίκα μου μὲ τοῦ καλὸν
γι' ἅ τὸν γάμου κι κουμβάρου.

Οἱ γυναῖκες εἶπαν δουν :

— Ἐθ θουρᾶς οἱ ἐμβυοὶ πού τρέχουν ἀπὸ τὴν σάρκαν
δου πῶλωσιν ἀπὸ τὴν λόβαν ; Πῶς θὰ μβει μέσα νὰ μᾶς
βουλλήσει κι τὶς τάβλεις ;

Μὲ τοῦ ζόριν ἔβαλιν δούν ἄνθρωπου μέσα, κι ἕκατῶν
δουν σ' ἕνα σουρφατούριν, ἰκέρασιν δουν. Ἀμ' αὐτὸς ἦταν
μὲ τοῦ σούτῶν γι ἰνδρέπουδαν νὰ πιεῖ τοῦ γιρὸν δουν. Ἡ
γοικουκῆς μὲ τοῦ ζόριν δούν ἰτάϊσιν, κι τὸν ἰπότισιν, κι
ἰκεῖ πῶτρῶν ἰγέγγησιν γι ἡ γυναίκα κι ἕκαμιν ἕναν ἄρσεγι-
κὸν διδάκιν. Ἡ γοικουκῆς ξαπέταξιν ἀπὸ τὴν χαράν του
κι ἔλειν εἰς τὶς γυναῖκες :

— Εἴδιδί του, πού 'ταν τυχιρὸς ἡ κουμβάρος κι γέγγη-
σιν ἡ γυναίκα χώρους γιὰ τὸν γιρὸν γιὰ τὸν γιρὸν ;

Κι λέει τουν :

— Θὰ δαφτίσεις τοῦ μουρόμ μας, νὰ γινοῦμεν σύνδεκοι.

Ἰκεῖνους ἔλειν :

— Ἰβῶ, ἕνας λουβιάρης διακουγγιάρης, πῶς θὰ μὲ κάμεις
σύνδεκουν ;

— Ἰβῶ σὲ θέλου κι διακουγγιάρην. Ἀφοῦ ἦσαν τυχιρὸς
κι ἔλαχες πάνου στὴν γένναν γι καλουγγιγιήσιν χώρους νὰ
τυραγγηθεῖ, θὰ σὲ κάμου σύνδεκουν.

Λέει τουν :

— Ἰβῶ ἐν ἔχου μὴ μαῖδιὰ πᾶ ἅ δέκου τοῦμ ποπὰν γι
τοῦμ ψάλτην, μὴ ροῦχα πᾶ ἅ βάλου τοῦ μουρόν.

— Χαῖριν νὰ γινὴν σύνδεκί μου. Ἰβῶ ἅ τὰ κάμου βούλα.

Ἰδάφτισαν δὸν μουρόν γι ἐπιασαν δὸν ζεῖφέτια, ἔσα μὲ τὶς
αὐγές. Ἡ σύνδεκους χάν ἰχάραξιν εἶπιν εἰς τὸν κουμβάρου :

— Ἰβῶ πλὴν θὰ φύου, γιὰτὶ ἔργεψα, κι ἐν ξέρουν οἱ δικέ
μου ποῦ ἰπῆα κι θὰ μ' ἀρατοῦν.

Ὁργάτησιν δουν ἔσαμ' ὅξου στὴν αὐλὴν γι ἡμῖν μὲς
στοῦ σπίτιν δου. Χάν ἡμῖν μὲς στοῦ σπίτιν δου, ἰρώτηξιν
δουν ἡ γυναίκα του :

— Ἐφῶν ἡ σύνδεκους ;

— Ἐφῶν.

— Κι ἂθ θέλουμεν γαμμάφ φουράν νὰ τοῦ γυρέψου-
μεν, ἰρώτησιν τὸν δ' ὄνομάν δου πῶς τοῦ λένου :

— Βόχι, εἶπιν ἡ ἄνδρας.

Τρέχει ὅξου στὴν αὐλὴν γι θουρᾶ τὸν γι φανάγγει τὸν :

— Ἐλα, κουμβάρι.

Ἡ κουμβάρος πάλι ἔστρεψιν γι ἕκαμιν δούν τρεμουλ-
λιάρην τάχατις πού 'ταν λουβιάρης. Χάν ἰγιανάστησιν, εἶπιν
δουν :

— Τί θέλεις, κουμβάρι ;

— Ἰγεγκάμου γουμβάροι, ἄμ' τ' ὄνομάς σου 'ἐμ μὲ
τοῦ 'πεις νὰ τοῦ ξέρουμεν.

Κι λε' :

— Χάμ μὲ θέλεις, θὰ πεῖς : «κουμβάρι !» κι θὰ 'μου
μῆρουστά σου !

Κι ἔφῶν γι ἐπιασιν δὸν σπίτια νὰ διακουῶν κι ὅπου κι ἂν
ἰπάινγιν, ἔζωχτά δουν, πού τὸν ἰθώρηναλ λουβιάρην.

Ἀς ἀφήκουμεν αὐτόν, πού γυρίγγει χωρὶς κι χουριὰ κι
πῆν εἰς τοῦθ' Θιὸν γι εἶπιν δουν ὅ,τι εἶδιν κι ὅ,τι ἕκαμιν,
κι ἂς πιάσουμεν δούν σύνδεκουν, πού ἀπὸ τὴν ἡμέραμ
βοῦ γιγγήθηκιν δὸν μουρόν γι δάφτισιν δου οἱ δουλλεῖς του
βούλεις ἰπάινγιν μῆρος. Ὅσα λιφτὰ ἰκαζάνδηγγιν ἐν ἰκέ-
ταξιν νὰ τὰ κάμει κομβόδεμαν, τὰ μέραγγιν εἰς τὰ φτουχά.
Ὅσων ἰμέραγγιν, τόσων οἱ δουλλεῖς του ἰπῆιν διξιά.

Ἡ Θιὸς αὐτὰ βοῦλα ἰθώρηγγιν δὸν κι χαίρουσαν. Μὲ
κανὲν γιρὸν ὕστερα ἀπὸ πενδ' ἔξι χρόγγια, ἰκεῖ πού κου-
βένδιαν μὲ τὴν γυναίκαν δου τοῦ βράδου, ἦρτιν εἰς τὸν
νοῦν δουμ βάλι ἡ σύνδεκους κι εἶπιν γι οἱ δυό :

— Τυχιρὸς ἦταν ἡ ἄθρωπους πῶτχιμ βάνου στὴν γένναν
κι ἀπὸ κείνην δὴς στιγμὴν οἱ δουλλεῖς μας πάουν διξιά.

Λέ' ἡ γυναίκα :

— Ἐν δούν ἐφεράμου νὰ τὸν γάμουμεν ἕναν δραπετίζιν.

— Ὅποτι θέλεις γυναίκα, τοῦ φέρνουμεν. Χάθ θέλεις
κι τώρα δὸ φέρνου τὸν.

— Ἀν ἀμβουρᾶς, φέρτου τώρα δὸ πῶχουμεν γι καλὸφ
φαῖν.

Χαμέτα φανάγγει :

— Κουμβάρι !

25. Ὁ Θεόπεμπτος

Ἐκεῖνο τὸν καιρὸ ὁ Θεὸς θέλησε νὰ στείλει τὸν Ἀρχάγγελο στὴ γῆ γιὰ νὰ δοκιμάσει τὶς καρδιὰς τῶν ἀνθρώπων. Ἔτσι κι ἔγινε. Μεταμορφώθηκε καὶ κατέβηκε στὸν κόσμον ἕνας πληγιασμένος καὶ λεπρὸς ὁ ἴδιος καὶ τὰ ροῦχα του λεπρά. Γύριζε στὰ σπίτια καὶ ζητιάνευε.

Ἐκεῖ ποὺ γύριζε, πῆγε σ' ἕνα σπίτι, ποὺ εἶχε μιὰ γυναῖκα γκαστρωμένη κι ἦταν νὰ γεννήσει, κι ἦταν γυναῖκες μαζεμένες μέσα στὸ σπίτι καὶ περίμεναν τὴ γυναῖκα ποὺ θὰ γεννήσει. Ξάφνου βλέπουν στὴν πόρτα ἕνα ζητιάνο. Οἱ γυναῖκες τὸν ἐδιώχναν. Ὁ νοικοκύρης τοῦ σπιτιοῦ, σὰν εἶδε τὶς γυναῖκες νὰ διώχνουν τὸ ζητιάνο, τὶς μάλωσε καὶ τὶς εἶπε :

— Ἀφῆστε τὸν τὸν ἄνθρωπο νὰ μπεῖ μέσα καὶ ἴσως νὰ φέρεῖ τύχη, νὰ γεννήσῃ ἡ γυναῖκα μου μὲ τὸ καλὸ καὶ θὰ τὸν κάμω καὶ κουμπάρο.

Οἱ γυναῖκες τοῦ εἶπαν :

— Δὲ βλέπεις τὸ πύον ποὺ τρέχει ἀπὸ τὴ σάρκα τοῦ ποὺ ἔλιωσε ἀπὸ τὴ λέπρα ; Πῶς θὰ μπεῖ μέσα, νὰ μᾶς λερώσῃ καὶ τὰ σανίδια στὸ πάτωμα ;

Μὲ τὸ ζόρι ἔβαλε τὸν ἄνθρωπο μέσα, τὸν κάθισε σ' ἕνα μικρὸ χαμηλὸ τραπεζάκι καὶ τὸν κέρασε. Ὅμως αὐτὸς ἦταν μαζεμένος καὶ ντρέπονταν νὰ πιεῖ τὸ νερό τους. Ὁ νοικοκύρης μὲ τὸ ζόρι τὸν τάισε, τοῦ ἔδωσε νὰ πιεῖ, καὶ κατ' αὐτὸν ἔτρωγε γέννησε καὶ ἡ γυναῖκα κι ἔκαμε ἕνα ἄρσενικὸ παιδάκι. Ὁ νοικοκύρης πέταξε ἀπὸ τὴ χαρὰ του κι ἔλεγε στὶς γυναῖκες :

— Εἶδατε, ποὺ ἔταν τυχερὸς ὁ κουμπάρος καὶ γέννησε ἡ γυναῖκα μου χωρὶς γιατρὸ καὶ χωρὶς γιατρίκα ;

Καὶ τοῦ λέει :

— Θὰ βαφτίσεις τὸ μωρὸ μας, νὰ γίνουμε σύντεκνοι ;

Ἐκεῖνος ἔλεγε :

— Ἐγὼ, ἕνας πληγιασμένος ζητιάνος, πῶς θὰ μὲ κάμεις σύντεκνο ;

— Ἐγὼ σὲ θέλω καὶ ζητιάνο. Ἀφοῦ ἦσουν τυχερὸς κι ἔλαχες πάνω στὴ γέννα καὶ καλογέννησε χωρὶς νὰ τυραννηθεῖ, θὰ σὲ κάμω σύντεκνο.

Τοῦ λέει :

— Ἐγὼ δὲν ἔχω χρήματα γιὰ νὰ δώσω στὸν παπὰ καὶ τὸν ψάλτη, οὔτε ροῦχα γιὰ νὰ ντύσω τὸ μωρό !

— Χαλάλι νὰ ἔναι, σύντεκνέ μου. Ἐγὼ κι αὐτὰ καὶ ὅλα θὰ τὰ κάμω.

Βάφτισαν τὸ μωρὸ καὶ διασκέδασαν ὡς τὴν αὐγὴ. Τὰ χαράματα, ὁ σύντεκνος εἶπε στὸν κουμπάρο :

— Ἐγὼ πιά θὰ φύγω, γιὰτὶ ἄργησα, καὶ οἱ δικοί μου δὲν ξέρουν ποῦ πῆγα καὶ θὰ μὲ γυρεύουν.

Τὸν κατευόδωσε ἕως ἔξω στὴν αὐλὴ καὶ μπῆκε μέσα στὸ σπίτι του. Σὰν μπῆκε μέσα στὸ σπίτι του, τὸν ρώτησε ἡ γυναῖκα του :

— Ἐφυγε ὁ κουμπάρος ;

— Ἐφυγε.

— Κι ἂν θέλουμε καμιά φορὰ νὰ τὸν γυρέψουμε, τὸν ρώτησες τὸ ὄνομά του, πῶς τὸν λένε ;

— Ὅχι, εἶπε ὁ ἄντρας.

Τρέχει ἔξω στὴν αὐλὴ, τὸν βλέπει καὶ τὸν φωνάζει :

— Ἐλα, κουμπάρε.

Ὁ κουμπάρος πάλι ἔστρεψε κι ἔκαμε πῶς τάχα τρέμει ποὺ ἦταν λεπρὸς. Ὅταν κοντοζύγωσε, λέει :

— Τί θέλεις, κουμπάρε ;

Τοῦ λέει :

— Γενήκαμε κουμπάροι, μὰ τ' ὄνομά σου δὲ μᾶς τό 'πες νὰ τὸ ξέρουμε.

Καὶ τοῦ λέει :

— Ὅταν μὲ θέλεις, θὰ πεῖς : «κουμπάρε !» καὶ θὰ 'μαι μπροστά σου !

Ἐφυγε κι ἄρχισε νὰ ζητιανεύῃ στὰ σπίτια. Κι ὅπου κι ἂν πῆγαινε, τὸν ἐδιώχναν, ποὺ τὸν ἐβλεπαν λεπρό.

Ἄς ἀφήσουμε αὐτόν, ποὺ γυρίζει χῶρες καὶ χωριά καὶ πῆγε στὸ Θεὸ καὶ τοῦ 'πε ὅ,τι εἶδε κι ὅ,τι ἔκαμε, κι ἄς πιάσουμε τὸ σύντεκνο, ποὺ ἀπὸ τὴ μέρα ποὺ γεννήθηκε τὸ μωρὸ καὶ τὸ βάφτισε ὅλες του οἱ δουλειὲς προοδεύανε. Τὰ λεφτὰ ποὺ κέρδιζε δὲν τὰ 'καμνε κομποδέμα, τὰ μοίραζε στὰ φτωχά. Ὅσο μοίραζε, τόσο καὶ οἱ δουλειὲς του πηγαίνανε δεξιά.

Ὁ Θεὸς θωροῦσε ὅλα αὐτὰ καὶ χαιρόταν. Μὲ τὸ πέρασμα τοῦ χρόνου καὶ ὕστερα ἀπὸ πέντ' ἔξι χρόνια, ἐκεῖ ποὺ κουβέντιαζαν τὸ βράδυ, ἄντρας καὶ γυναῖκα, ἦρθε στὸ νοῦ τους πάλι ὁ σύντεκνος καὶ εἶπαν καὶ οἱ δύο τους :

— Τυχερὸς ἦταν ὁ ἄνθρωπος πῶς τυχερὸς πάνω στὴ γέννα καὶ ἀπὸ κείνη τὴ στιγμή οἱ δουλειὲς μας πᾶνε δεξιά.

Λέει ἡ γυναῖκα :

— Δὲν τὸν φέραμε νὰ τοῦ κάνουμε ἕνα τραπέζι.

— Ὅποτε θέλεις γυναῖκα, τὸν φέρνουμε. Ἄν θέλεις καὶ τώρα δὰ τὸν φέρνω.

— Ἄν μπορεῖς, φέρ' τον τώρα δὰ, ποὺ ἔχουμε καὶ καλὸ φαγητό.

—'Ορίστε ! εἶπιν γι μβαίγγει μὲς στοῦ σπίτιν.

Ἐκαμιν τόκαμ μὲ τὸν γουμβάρουν γι μὲ τὴν γουμβάραν γι ἑκατῖν γι κιούνδησαν δὲ χάλλια τους, κι ἔβαλαν γι τοὺς σουφρὰν γι ἔτρωαν.

Ἡ κουμβάρους εἶπιν :

—'Ιβὼ ἔν εἴμου λουβιάρης. Ἰβὼ εἴμου ἡ Μιχαήλ Ἀρχάγγελους, πὺ παῖρει τίς ψυχὲς τοῦ κόσμου κι ἔστειλῖμ μου ἡ Θιὸς κι ἔγινε τεπτίλιν γι λουβιάρης, γιὰ νὰ δικιμαῖσσουν τίς καρτιὲς τοῦν ἀθρώπου, ποιὸς λυπαῖτι κι ποιὸς ἔλ λυπαῖτι ! Ἰσὺ ἰβρέθηκίς πρόθυμους κι φάναξίς μου μὲς στοῦ σπίτις σου μὲ τόσουχ χαλάσουν εἰς τοῦ κιφάλις σου κι τάσις μου κι πότισίς μου κι ἑκαμίς μου κι σύνδεκνουν, χὰν οἱ ἄλλοι ἔμ μ' ἔδιαν μὴ γιρὸν νὰ πιουῖ κι ἔζωχτάμ μου ἀπὸ τοῦ κατέφλιν δουν. Ἡ Θιὸς εἶδιν δὴν καρτιάς σου κι ἔδικίς σι ὅ,τι ἱπιθύμην γιν ἡ καρτιά σου κι τῶρα, πὺ θουρᾶ κι τὰ μοιράγγεις εἰς τοὺς ι-φτουχούς, φκαριστιέτι πιά πουλλά κι δειε σι κι πιά πουλλά.

Λόους εἰς τοὺλ λόουν, ἱκεῖ πὺ κουβένδιανναν, εἶπιν δὺς σύνδεκνουν :

—'Ιβὼ πλιθὸ θέλου ι-μιάχ χάρην ἀπὸ σέναν.

Κι εἶπιν δουν :

—'Αν εἴγχι χάρη πὺ πιρνᾶ ἀπὸ τοῦ χέριμ μου, πὰς ustuné.

—Θέλου, πρὶν νὰ πιθάνου, νὰ μὲ τοῦ πεῖς πρὶν ι-δυὸ χρόγγια, γιὰ νὰ κάμου ἱκεῖνου πὺ θέλει ἡ ψυχὴ μου.

Ἐφουῖν ἡ κουμβάρους εἰς τοῦθ Θιὸν γι ἡ σύνδεκνους μὲ τοῦ πιδὶν δου κι μὲ τὴν γυναίκαν δου, τρώουν, πίννουν γι ὅσα πιρσεύουν ἀπὸ τὰ καζάνδια τὰ μοιράννουν εἰς τὰ φτουχά.

Ἦστερα ἀπὸ πένδι, ἔξι, οὐχτῶ γιὰ δέκα χρόγγια, εἶπιν ἡ Ἀρχάγγελους εἰς τοῦθ Θιὸν ὅτι ἡ κουμβάρους πῶκαμα μὲ γύρεψιμ μιάχ χάριν γι πρέπει νὰ τοῦδ δέκου χαπάριν πρὶν ι-δυὸ χρόγγια νὰ πιθάγει. Κι εἶπιν δουν νὰ δέκει τοῦ χαπάριν.

Ἡ Θιὸς χὰν ἤρτιν ἡ ὥρα πὺ θὰ στέλει χαπάριν, τοῦν ἱκόφαγιν δὺ ἕναν δου τοῦ φτίν. Ὁχ ! ἀπὸ δῶ, ὅχ ! ἀπὸ κεῖ, κουμβάρι ἀπὸ δῶ, κουμβάρι ἀπὸ κεῖ. Μὴν κουμβάρους, μὴν τίποτα. Πιρνᾶ ἀκόμα ἕνας ι-χρόνους. Ἐνας πόνους εἰς τοῦ χέριν δου, κι τοῦν ἱκέλλαγιν δὺ χέριν δου. Κι εἶπιν δουν ἡ Θιὸς, νὰ πάει νὰ τοῦφ φέρει. Ἰπῆν ἡ Ἀρχάγγελους κι εἶπιν :

—Καλησπέρα σας !

Χὰν δὺν εἶδιν ἡ κουμβάρους, ἱξισπάστηκι κι εἶπιν δουν :

—Πῶς τοῦν ἡῦρις τοῦν ι-δρόμουν κι ἤρτις ; Ἰβὼ σ' ἀράτηννα κι ἔν εὔρισκά σι, χαῖριν νὰ γιν.

—Κουμβάρι, τί μ' ἔθελις ἄτζαμου ;

Κι λέ' :

—Νά, ἱπόνεσιν δ' ἀφτίμ μου, ἱκέλλαγιν δὺ χέριμ μου κι ἔθελά σι γιὰ καμμιᾶβ βουήθειαν !

—Αὐτὰ κουμβάρι ξιάσῃ τα, τῶρα θὰ πάουμουν γιὰ τοῦθ Θιὸν !

Κι λέ' :

—Ἀμ, ἔς σ' εἶπα, ἔς σι παρακάλεσα, χὰμ βιθάνου, πρὶν ι-δυὸ χρόγγια νὰ μὲ δέκεις χαπάριν ;

—Κουμβάρι μου, ἱβὼ εἴγιν οὐχτῶ χρόγγια πὺ ἔδεκάσι χαπάριν.

—Βόχι, κουμβάρι μου, ψέματα μὲ λέεις, ἱβὼ ἔς σ' εἶδα ἀπὸ τὴν ὥραμ ἡδουῖς ἀπὸ τοῦ σπίτιμ μας !

—Χὰν ἱκουφάθηκιν δὺ φτίς σου, ἦταν δὲ ἕναν δὺ χαπάριν. Χὰν ἱκουλλάθηκίς, ἦταν δὺ δεῦτερον δὺ χαπάριν. Ἡ Θιὸς ἔτσα δειε τοῦ χαπάριν, χὰν ἔρτει ἡ ὥρα πὺ ἂ πιθάγει ἡ ἄθρωπους.

—Κουμβάρι, τίς δουλλειές μου ἔν δις ἱτελείωσα.

—Ἐν ἀμθουροῦ, ἀφου μὲ στέλλει ἡ Θιὸς, πρέπει νὰ σι πάρου κι χάτι νὰ βγοῦμουν ἱλλίουν ὅξου.

Ἦβγαν ὅξου κι οἱ δυὸ κι πουρπάτα, πουρπάτα, ἱπῆαν σ' ἕναμ μουάριν. Ἰκεῖ τοῦν ἱπῆριν δὴμ ψυχὴν δου χώρους νὰ τοῦ καταλάβει. Ἰπῆαν παρακεῖ κι εἶπιν ἡ Ἀρχάγγελους εἰς τοῦν γουμβάρουν :

—Κουμβάρι, ἱξέασα τοῦ μανδιλάκιμ μου ἱκεῖδα στοῦ μουάριν γι στρέψι κι πάρ' του.

Ἰπῆν ἡ κουμβάρους, ἀράτησιν ἔν ἡῦριν μανδίλιν, ἡῦριν ἕναν ἀπουθαμμένουν, κι ἦταν γίδιους ἡ ἀπατός του. Ἰπῆν εἰς τοῦν γουμβάρουν κι λέει τουν :

—Κουμβάρι, ἔν δὲ βρα τοῦ μανδίλιν, μόνουν ἕναν ἀπουθαμμένουν εἴγιν κι ἔμοιγγιν ἱμέναν. Ποιὸς εἴγιν αὐτὸς ἀραῖ ;

—Κουμβάρι, ἱσὺ εἴσι κι γιὰ νὰ μὴν γλαίει ἡ κουμβάρα κι τοῦ πιδὶν ἔν δὺς ἔδωκάμουν χαπάριν.

Ἐπιασιν νὰ τοῦμ βαρκαλαῖ, οἱ παρακάλλις ἔν ἱπέρανναν.

Ἀς ἀφήκουμουν αὐτὸν βουὸ πέθαγιν γι πῆν εἰς τοῦθ Θιὸν σ' ἕναμ βαλάτιν γι κάθιτι κι ἀλιμέγει βούλουν δου τοῦ σόιν, γιὰτι βούλοι ἔπραξαν δὺλ λόουν δου Ἰθιοῦ κι βούλοι θὰ πάους στοῦμ βαράδειςουν, κι ἂς πιάσουμουν δὺν Ἀρχάγγελους βουὸ τραβᾶ τοῦν ἀπιθαμμένουν γι πάει κι λέει τουν :

—Κουμβάρι, ὅ,τι θουρᾶς ἔθ θὰ μιλάς.

Ἰκεῖ πὺ πῆαινναν, θουροῦν ἕναμ βιβουλάρην γι ξιρί-ζωγγιν δὲ φυνδάγγια, τὰ φρέσκα τὰ δινδρά κι ἀφηγγιν δὲ ξιρά κι τὰ γέρικα. Τριανδάφυλλα, ἔκοβγιν δὲ τῶουτᾶ κι ἀφηγγιν δὲ πιρασμένα. Αὐτὸς ἔν ἱβάσταξιν δὲ παράξιν :

—Κουμβάρι, ἔς σ' εἶπα ἔθ θὰ μιλάς ; Ἐν δὺ ξέρεις

Ἀμέσως φωνάζει :

— Κουμπάρε!

— Ὅρίστε! εἶπε καὶ μπαίνει μέσα στὸ σπίτι.

Χαιρέτησε κι ἔδωσε τὸ χέρι στὸν κουμπάρο καὶ τὴν κουμπάρα καὶ κάθισε καὶ τοῦ διηγήθηκαν τὰ δικὰ τους, ἔστρωσαν τραπέζι κι ἔτρωγαν.

Ὁ κουμπάρος εἶπε :

— Ἐγὼ δὲν εἶμαι λεπρός. Ἐγὼ εἶμαι ὁ Μιχαὴλ Ἀρχάγγελος, ποὺ παίρνει τὶς ψυχὲς τοῦ κόσμου καὶ μ' ἔστειλε ὁ Θεὸς κι ἔγινα λεπρός, γιὰ νὰ δοκιμάσουμε τὶς καρδιὲς τῶν ἀνθρώπων, νὰ δοῦμε ποὺς λυπᾶται καὶ ποὺς δὲ λυπᾶται! Ἐσὺ βρέθηκες πρόθυμος καὶ μὲ φώναξες μέσα στὸ σπίτι σου σὲ ὥρα ποὺ ἔχες τόσες φροντίδες στὸ κεφάλι σου καὶ μὲ τάισες καὶ μὲ πότισες καὶ μ' ἔκαμες σύντεκνο, ὅταν ἄλλοι δὲ μ' ἔδιναν νερὸ νὰ πιῶ καὶ μ' ἔδιωχναν ἀπὸ τὸ κατώφλι τους. Ὁ Θεὸς εἶδε τὴν καρδιά σου καὶ σοῦ ἔδωσε ὅ,τι ἡ καρδιά σου πεθυμοῦσε καὶ τώρα, ποὺ βλέπει καὶ τὰ μοιράζεις στοὺς φτωχοὺς, εὐχαριστεῖται πῶς πολὺ καὶ σοῦ δίνει καὶ πῶς πολλά.

Ἀπὸ λόγο σὲ λόγο, ἐκεῖ ποὺ κουβέντιαζαν, εἶπε στὸ σύντεκνο :

— Ἐγὼ θέλω μιὰ χάρη ἀπὸ σένα.

Καὶ τοῦ λέει :

— Ἄν εἶναι χάρη ποὺ περνᾷ ἀπὸ τὸ χέρι μου, στὸ κεφάλι μου πάνω.

— Θέλω, πρὶν νὰ πεθάνω, νὰ μοῦ τὸ πῆς πρὶν δυὸ χρόνια, γιὰ νὰ κάμω ἐκεῖνο ποὺ ἡ ψυχὴ μου θέλει.

Ἐφυγε ὁ κουμπάρος στὸ Θεὸ καὶ ὁ σύντεκνος μὲ τὸ παιδί του καὶ τὴ γυναῖκα του τρῶνε, πίνουν κι ὅσα περισσεύουν ἀπὸ τὰ κέρδη τους τὰ μοιράζουν στὰ φτωχά.

Ὑστερα ἀπὸ πέντε, ἕξι, ὀκτῶ ἢ δέκα χρόνια εἶπε ὁ Ἀρχάγγελος στὸ Θεό, ὅτι ὁ κουμπάρος ποὺ ἔκαμα μοῦ γύρεψε μιὰ χάρη καὶ πρέπει νὰ τοῦ στείλω μήνυμα δυὸ χρόνια πρὶν πεθάνει. Καὶ τοῦ εἶπε νὰ στείλει τὸ μήνυμα.

Ὁ Θεός, σὰν ἤρθε ἡ ὥρα νὰ στείλει τὸ μήνυμα, τοῦ κούφανε τὸ ἕνα τοῦ ἀφτί. Ὡχ! ἀπὸ δῶ, Ὡχ! ἀπὸ κεῖ, κουμπάρε ἀπὸ δῶ, κουμπάρε ἀπὸ κεῖ. Μήτε κουμπάρος, μήτε τίποτα. Περνᾷ ἄλλος ἕνας χρόνος. Ἐνας πόνος στὸ χέρι του, καὶ τοῦ παρέλυσε τὸ χέρι του.

Καὶ τοῦ εἶπε ὁ Θεός νὰ πάει νὰ τὸν φέρει. Πῆγε ὁ Ἀρχάγγελος, εἶπε :

— Καλησπέρα σας!

Ὅταν τὸν εἶδε ὁ κουμπάρος, τρόμαξε καὶ τοῦ λέει :

— Πῶς τὸν βρῆκες τὸ δρόμο καὶ ἤρθες; Ἐγὼ σὲ ἔψαχνα καὶ δὲ σ' ἔβρισκα, ἄς εἶναι γιὰ καλὸ.

— Κουμπάρε, τί ἄραγε μὲ ἤθελες;

Καὶ τοῦ λέει :

— Νά, πόνεσε τὸ ἀφτί μου, κουλάθηκε τὸ χέρι μου καὶ ἤθελα ἀπὸ σένα κάποια βοήθεια.

— Αὐτά, κουμπάρε, ξέχασέ τα, τώρα θὰ πάμε γιὰ τὸ Θεό.

Καὶ τοῦ λέει :

— Μά, δὲ σοῦ εἶπα, δὲ σὲ παρακάλεσα, ὅταν πεθάνω, πρὶν δυὸ χρόνια νὰ μοῦ δώσεις μήνυμα;

— Κουμπάρε μου, ἐγὼ πρὶν ὀκτῶ χρόνια σοῦ ἔδωσα μήνυμα.

— Ὅχι, κουμπάρε μου, ψέματα μοῦ λές, ἐγὼ δὲ σὲ ξανάδα ἀπὸ τὴν ὥρα ποὺ ἔφυγες ἀπὸ τὸ σπίτι μας.

— Ὅταν κουφάθηκε τὸ ἀφτί σου, ἦταν τὸ ἕνα μήνυμα.

Ὅταν κουλάθηκε τὸ χέρι σου, ἦταν τὸ δεύτερο μήνυμα. Ὁ Θεός ἔτσι δίνει τὰ μηνύματά του, ὅταν θὰ ῥθει ἡ ὥρα νὰ πεθάνει ὁ ἀνθρώπος.

— Κουμπάρε, δὲν τέλειωσα τὶς δουλειές μου.

— Δὲν μπορῶ, ἀφοῦ ὁ Θεός μὲ στέλλει, πρέπει νὰ σὲ πάρω καὶ ἔλα νὰ βγοῦμε λίγο ἔξω.

Βγῆκαν ἔξω καὶ οἱ δυὸ μαζί καὶ περπάτα, περπάτα, πῆγαν σὲ μιὰ βρύση. Ἐκεῖ τοῦ πῆρε τὴν ψυχὴ του χωρὶς νὰ τὸ καταλάβει. Πῆγαν λίγο παρέκει καὶ εἶπε ὁ Ἀρχάγγελος στὸν κουμπάρο :

— Κουμπάρε, ξέχασα τὸ μαντιλάκι μου ἐκεῖ δὲ στὴ βρύση καὶ στρέψε καὶ πάρ' το.

Πῆγε ὁ κουμπάρος, ἔψαξε, δὲ βρῆκε μαντίλι, βρῆκε ἕναν πεθαμένο, ποὺ ἦταν ἴδιος ὁ ἑαυτός του. Πῆγε στὸν κουμπάρο καὶ τοῦ λέει :

— Κουμπάρε, δὲν τὸ βρῆκα τὸ μαντίλι, εἶχε μόνο ἕνα πεθαμένο κι ἔμοιαζε ἐμένα. Ποιὸς νὰ 'ναι αὐτὸς ἄραγε;

— Κουμπάρε, ἐσὺ εἶσαι, καὶ γιὰ νὰ μὴν κλαίει ἡ κουμπάρα καὶ τὸ παιδί, δὲν τοὺς δώσαμε μήνυμα.

Ἀρχισε νὰ τὸν παρακαλᾷ, μὰ οἱ παρακάλιες δὲν περνοῦσαν.

Ἄς ἀφήσουμε αὐτὸν ποὺ πέθανε καὶ πῆγε στὸ Θεὸ καὶ κάθεται σ' ἕνα παλάτι καὶ περιμένει ὅλο του τὸ σόι, γιατί ὅλοι ἔπραξαν τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ καὶ ὅλοι θὰ πᾶνε στὸν παράδεισο, καὶ ἄς πιάσουμε τὸν Ἀρχάγγελο ποὺ τραβᾷ τὸν πεθαμένο καὶ πάει. Τοῦ λέει :

— Κουμπάρε, ὅ,τι βλέπεις δὲ θὰ μιλᾷς.

τοῦτου τοῦ περιβόλιν βού 'γιν ἡ κόσμους μὲ τοῦθ Θιόν, κι
ἔποιοις θέλει ἡ Θιὸς διαλέει κι παίρει ;

« Ἡ κόσμους εἶν' ἑναδ δενδρὶν γι μὲς τοῦ πουργικόν δου,
κι ἡ χάρους εἶν' ἡ τρυητής πού παίρει τὸν ἀθρόν δου ».

Ἰπῆαν παρακεῖ, θουροῦν ἑναλ λεσπέρην, κι ἔφηνιν δό-
σουν γάμβουν γι παχιὰ χουράφια κι πῆν εἰς τοῦ βουγιμ
βάνου στῆμ βέτραν γι ἔρριχτιν ι-σπόρουν κι ἱζηυγάριγγιν.
Πάλι ὁ κακόμοιρους 'έν ἱβάσταξιν κι λέ' :

— Ἐφηνιν δὰ χουράφια κι πῆν εἰς τοῦ βουγὶν νὰ σπείρει
πάνου σὶ πέτρις.

— Ἐσ σ' εἶπα νὰ μὴμ μιλάς ; Ἐγ ξέρεις πού λέει κι ἑνας

παλλῆδος ι-λόους ὅτι « Χάθ θέλει ἡ Θιὸς κι στῆμ βέτραμ βα-
νου ἀναμᾶ τοῦ σπαρτόν ; » Βούλα μὲ τῆθ θέλῃσιν δοῦ Θιοῦ
'ένουνδιν.

Ἰπῆαν παρακεῖ κι θουροῦν ἑναν ἄλλουν ι-ζηυγὰν γι εἶχιν
ἑναβ βόδιν στὴν ι-μιὰν γι ἑναμ μιλίσσιν εἰς τὴν ἄλλην. Πάλι
ἱπαραξενέφτηκιν γι γέλασιν.

— Γιατὶ γιλάς κουμβάρι ; Ἐθ θουρᾶς ἡ Θιὸς πού τὰ
κουμβασέρει βούλα ; Δικιάμασι νὰ δεῖς τὸν ἄνδραμ μὲ τῆγ
γυναίκαν, ἂν εἶγιν ἡ ἄνδρας κουγγιάρης θὰ 'γιν ἡ γυναίκα
καματηρή. Χὰν εἶγιν ἡ γυναίκα κουνναριά, ἡ ἄνδρας θὰ 'γιν
καματηρός. Ἡ Θιὸς ξέρει κι τὰ κουμβασέρει. Στου Θιοῦ τίς
δουλλεῖς κανέναν νὰ μὴν ἀνακατεύγιτι.

Ο ΘΕΟΠΕΜΠΤΟΣ

Ἐκεῖ πού πήγαιναν, βλέπουν ἑνα περιβολάρη πού ξε-
ρίζωνε τὰ φυτάνια, τὰ φρέσκα τὰ δέντρα κι ἄφηνε τὰ ξερά
καὶ τὰ γέρικα. Ἀπὸ τὰ τριαντάφυλλα ἔκοβε τὰ μπουμπού-
κια κι ἄφηνε τὰ περασμένα. Αὐτὸς δὲ βάσταξε τὰ παράξενα.

— Κουμπάρε, δὲ σοῦ εἶπα πὼς δὲ θὰ μιλάς ; Δὲν ξέ-
ρεις πὼς αὐτὸ τὸ περιβόλι εἶναι ὁ κόσμος μὲ τὸ Θεό, κι
ὅποιον θέλει ὁ Θεός, διαλέγει καὶ παίρνει ;

« Ὁ κόσμος εἶν' ἑνα δεντρὶ καὶ μεῖς τ' ὀπωρικὸ του,
κι ὁ χάρος εἶν' ὁ τρυητής καὶ παίρνει τὸν ἀνθὸ του ».

Πῆγαν παρακεῖ καὶ βλέπουν ἑνα γεωργό, πού ἄφησε
τὸ μεγάλο κάμπο καὶ τὰ παχιὰ χωράφια καὶ πῆγε στὸ
βουνὸ καὶ πάνω στὴν πέτρα ἔριχνε τὸ σπόρο καὶ ζευγά-
ρωνε. Πάλι ὁ κακόμοιρος δὲ βάσταξε καὶ λέει :

— Ἀφησε τὰ χωράφια καὶ πῆγε στὸ βουνὸ νὰ σπείρει
πάνω στὴν πέτρα !

Καὶ πάλι τοῦ εἶπε :

— Δὲ σὲ εἶπα νὰ μὴ μιλάς ; Δὲν ξέρεις πού λέει ἑνας
παλιὸς λόγος ὅτι « ὅταν θέλει ὁ Θεὸς καὶ πάνω στὴν πέτρα
φυτρώνει ὁ σπόρος ; ». Ὅλα γίνονται μὲ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ.

Πῆγαν παρέκει καὶ βλέπουν ἑναν ἄλλο ζευγά, πού
εἶχε ἑνα βόδι στὴ μιὰ μεριά κι ἑνα μελίσσι στὴν ἄλλη.
Πάλι παραξενεύτηκε καὶ γέλασε.

— Γιατὶ γελάς, κουμπάρε ; Δὲ βλέπεις πὼς ὁ Θεὸς
ὅλα τὰ κατευθύνει ; Κάνε προσπάθεια νὰ δεῖς τὸν ἄντρα μὲ
τὴ γυναίκα . . . ἂν εἶναι ὁ ἄντρας τεμπέλης θὰ εἶναι ἡ γυ-
ναίκα ἐργατική, ὅταν ἡ γυναίκα εἶναι τεμπέλα, ὁ ἄντρας
θὰ εἶναι ἐργατικός. Ὁ Θεὸς ξέρει καὶ τὰ συνταιριάζει.
Στὶς πράξεις τοῦ Θεοῦ κανέναν νὰ μὴν ἀνακατεύεται.

26. Για την έλεημοσύνη

Είχην μιάν γόρην γί, χάν ἦταν λεύτερη, ἅμα μαείρευγιν, ἔδιγγιν ἕναν γουμμάτιφ φαῖν σ' ἕναν ι-φτουχόν ἀποῦ μέσα ἀποῦ τοῦ χαραγίν της.

Χάν ἱπανδρέφτηκιν, εἶχιν δὴμ βιθεράν της κι ἱστενα-χουριούndan νὰ τοῦ κάμει, νὰ μὴμ βεῖ ποῦ χαρακόπαῖν ἡ γύφφη της. Τότι ἔκαμιν ἕναν δυρπάκισ στοῦ παράστιουν γι ἔρριχνιμ μιάν γουταλλιάν ἀποῦ τοῦ φαῖμ ἠδκαμνιν.

“Ὅταν ἱπέρασιν γιρὸς λέει : «Ἄς κατιβοῦ νὰ τὰ σκουπί-σου, νὰ μὴν γατιβεῖ ἡ πιθιρά μου νὰ λέει ἡ χαροκόπα ἡ γύφφη μου ρίχτει τοῦ φαῖν».

Κὶ κατέβην γι ἡῦριν δου λιβάγιν ! Πένδ' ἔξι ὀκάδισ λι-βάγιν ! Ἐβαλίν δου σ' ἕναν τσουβάλλιν γι πῆν εἰς τοῦ βου-γίν γι ἡῦτιμ μιὰφ φουτιάν γι πέταξιν δου μέσα. Τότι κατι-βαίγγει ἄγγελους Κυρίου κι λέει την :

— Τί χάρηθ θέλεις, κόρη μου, νὰ σὶ δέκου κι ἱβῶ ;

Ἡ κόρη λέει τουν :

— Ἰβῶ πρόμαν 'ἐθ θέλου.

Κὶ λέ' :

— Γύρεψι, κόρη μου, ὅ,τι θέλεις, νὰ σὶ δέκου.

Κὶ λέ' :

— Ἰβῶ θέλου νὰ θουροῦ τούν ἄγγελουν, χάμ βαίρει τίς ψυχές τούν ἀθρώπων !

Λέει την :

— Τοῦτου ποῦ γυρεύγεις εἶγιν γακὸν γι θὰ πιθάγεις γλῆορα. Θὰ τοῦ πεῖς, θὰ σὶ βιάσουν νὰ τοῦ πεῖς κι θὰ πι-θάγεις.

Κὶ λέ' :

— Ἰβῶ 'ἐν δοῦ λέου.

Λέει την :

— Χάμ μπαίγγεις στούν ἄρρουστων γι θουρᾶς μου στὰ πουδάρια του, τουννάς ἡ ἄθρωπους 'ἐμ βιθαίγει. Χάν εἶμου στοῦ κιφάλιν γι τοῦμ βαλεύγου, τουννάς ἡ ἄθρωπους θὰ πι-θάγει.

Ἰκεῖγιν τίς ἡμέρις ἦτας στήγ γειτουγγιάν δουμ μιὰ γιρ-

για κι κείτουνδαν. Πῆν ἡ κόρη, εἶδιν δοῦν ἄγγελους στὰ πουδάρια κι λέει :

— Ἐθ θὰ πιθάγει ἡ μάνα σου κι μὴσ στιναχουριέσι, 'ἐμ βιθαίγει.

Κινδύνευγιν γι ἕναμ βιδῖς στήγ γειτουγγιάν δουν γι πῆν γι ἔβλεπιν δοῦν ἄγγελουμ βοῦ μβάλευγιμ μαζίν δου. Ἐκλαιῖν γι ἔκλαιῖν ἡ κόρη.

Ἀπόθαγιν δοῦ πιδιν γι τηγγιὰ ἔκλαιῖν γι ἔκλαιῖν. Πῆς στοῦ σπῖτιν της κι ἔκλαιῖν. Λέει την ἡ πιθιρά :

— Ἀμ' γιατί πλιόν δοῦν γλαίεις ἔτσα πουλλύν ! Ἀπη-τικός σου εἶγιν ;

Λέει του κι ἡ ἄνδρας της. Ἡ κόρη λέει τους :

— Μὴμ μὶ βιάζιτι, γιατί χάν δοῦ ποῦ θὰ πιθάνου !

Παραξινεύγουνδαν γι ἡ ἄνδρας κι ἡ πιθιρά, ποῦ θὰ πι-θάγει ! Τότι λέει τους :

— Ἀμιτι νὰ τῆμ βαραγγέλιτι τὴν γάσαμ μου, καθάρισίτι τοῦ σπῖτις σας, βάλι ἱσὺ τὰ γαμβρίκια τὰ ροῦχα, ἱβῶ τὰ γυφικά μου κι φάναξίτι τοῦ σιγγινουλόιβ βούλουν γι τότε θὰ σᾶς τοῦ ποῦ κι θὰ πιθάνου !

Χάν ἦρτιν δοῦ συγγενουλόιν ἀρχινᾶ κι λέει :

— Ἰβῶ, χάν ἡμουλ λεύτερη ἔδιννα κουμμάιφ φαῖν ἀποῦ μέσα ἀποῦ τοῦ χαραγίν γι τώρα, γιὰ νὰ μὴμ βαραξινεύγιτι ἡ πιθιρά, νὰ μὶ λέει κακουγύφφη κι χαροκόπα, ἔκαμα ἕναν δυρπάκισ στοῦ παράστιουν κι ἔρριχνα μιὰμ μιάν γουταλλιάφ φαῖν. Ὅστερα χάν ἱπέρασιν γιρὸς κι κατέβηκα νὰ τοῦ καθα-ρίσου, ἡῦρα λιβάγιμ βενδέξι 'κάδισ. Ἰπῆα στοῦ βουγίν γι τό 'βαλα φουτιάν γι γατέβηκιν ἄγγελους Κυρίου κι λέει : «Τί ζητᾶς κόρη;». Λέου : «Ἰβῶ θέλου νὰ βλέπου τούν ἄγ-γελουχ χάμ βιθαίγει ἡ ἄθρωπους, 'ἐθ θέλου ἄλλου πρόμαν». Τότι π' ἀπόθαγιν ἡ γιργιά, ἱπῆα κι εἶπα 'ἐμ βιθαίγει, γιατί εἶδα τούν ἄγγελους στὰ πουδάρια της. Κὶ χάν πέθαιγιν δοῦ πιδιν, εἶδα τούν ἄγγελους στοῦ κιφάλιν δου κι μβάλευγιν δουν γι εἶδα ποῦ θὰ πιθάγει κι ἔκλαια».

Κὶ εὐτίς ἀπόθαγιν γι ἡ γύφφη.

«... πῆγε στὸ βουνὸ κι ἄναψε μιὰ φωτιά καὶ τὸ πέταξε (τὸ λιβάνι) μέσα.
Τότε κατεβαίνει ἄγγελος Κυρίου».

26. Για τὴν ἐλεημοσύνη

Εἶχε μιὰ κόρη καί, σὰν ἦταν λεύτερη, ἅμα μαγεύρινε, ἔδινε ἓνα κομμάτι φαῖ σ' ἓνα φτωχὸ ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὸ χαράνι της.

Σὰν παντρεύτηκε, εἶχε τὴν πεθερά της καὶ στεναχωριοῦντανε νὰ τὸ κάμει, νὰ μὴν πεῖ πού χαροκόπαε ἡ νύφη της. Τότε ἔκαμε ἓνα τρυπάκι στὸ παράστιο κι ἔριχνε μιὰ κουταλιά ἀπὸ τὸ φαῖ πού ἔκαμνε.

Ὅταν πέρασε καιρὸς λέει : « Ἄς κατεβῶ νὰ τὰ σκουπίσω, νὰ μὴν κατεβεῖ ἡ πεθερά μου νὰ μοῦ λέει : ἡ χαροκόπα ἡ νύφη μου ρίχνει τὸ φαῖ ».

Καὶ κατέβηκε καὶ τὸ βρῆκε λιβάνι! Πέντε ὁκάδες λιβάνι! Τὸ ἔβαλε σ' ἓνα τσουβάλι καὶ πῆγε στὸ βουνὸ κι ἄναψε μιὰ φωτιά καὶ τὸ πέταξε μέσα. Τότε κατεβαίνει ἄγγελος Κυρίου καὶ τῆς λέει :

— Τί χάρη θέλεις, κόρη μου, νὰ σοῦ δώσω καὶ ἐγώ;

Ἡ κόρη τοῦ λέει :

— Ἐγὼ πράγμα δὲ θέλω.

Καὶ λέει :

— Γύρεψε, κόρη μου, ὅ,τι θέλεις, νὰ σοῦ τὸ δώσω.

Καὶ λέει :

— Ἐγὼ θέλω νὰ θωρῶ τὸν ἄγγελο, σὰν παίρνει τίς ψυχὰς τῶν ἀνθρώπων.

Τῆς λέει :

— Τοῦτο πού γυρεύεις εἶναι κακὸ καὶ θὰ πεθάνεις γλήγορα. Θὰ τὸ πεῖς, θὰ σὲ βιάσουν νὰ τὸ πεῖς καὶ θὰ πεθάνεις.

Καὶ τοῦ λέει :

— Ἐγὼ δὲν τὸ λέω.

Καὶ τῆς λέει :

— Σὰν πηγαίνεις στὸν ἄρρωστο καὶ μὲ θωρᾷ στὰ πόδια του, αὐτὸς δὲ ὁ ἄρρωστος δὲν πεθαίνει. Σὰν εἶμαι στὸ κεφάλι καὶ τὸν παλεύω, αὐτὸς δὲ ὁ ἄνθρωπος θὰ πεθάνει.

Ἐκεῖνες τίς μέρες ἦταν στὴ γειτονιά τους μιὰ γριά καὶ

κειτόντανε. Πῆγε ἡ κόρη, εἶδε τὸν ἄγγελο στὰ ποδάρια καὶ λέει :

— Δὲ θὰ πεθάνει ἡ μάνα σου καὶ μὴ στεναχωριέσαι, δὲν πεθαίνει.

Κινδύνευε κι ἓνα παιδί στὴ γειτονιά τους καὶ πῆγε κι ἔβλεπε τὸν ἄγγελο νὰ παλεύει μαζί του. Ἐκλαίει κι ἔκλαιεν ἡ κόρη.

Ἀπέθανε τὸ παιδί καὶ κείνη ἔκλαίει κι ἔκλαιε. Πῆγε στὸ σπίτι της κι ἔκλαιε. Τῆς λέει ἡ πεθερά :

— Μὰ γιατί πιά τὸν κλαῖς ἔτσι πολὺ; Ἀγαπητικός σου εἶναι;

Τὸ λέει καὶ ὁ ἄντρας της. Ἡ κόρη τοὺς λέει :

— Μὴ μὲ βιάζετε, γιατί σὰν τὸ πῶ θὰ πεθάνω!

Παραξενευόντανε καὶ ὁ ἄντρας καὶ ἡ πεθερά, πού θὰ πεθάνει. Τότε τοὺς λέει :

— Ἀμέτε νὰ τὴν παραγγείλετε τὴν κάσα μου, καθαρίστε τὸ σπίτι σας, βάλτε ἐσὺ τὰ γαμπρίκια τὰ ροῦχα, ἐγὼ τὰ νυφικά μου καὶ φωνάζετε ὅλους τοὺς συγγενεῖς καὶ τότε θὰ σᾶς τὸ πῶ καὶ θὰ πεθάνω!

Σὰν ἤρθανε οἱ συγγενεῖς, ἀρχινᾷ καὶ λέει :

— Ἐγὼ, σὰν ἤμουν λεύτερη, ἔδινα κομμάτι φαῖ ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὸ χαράνι καὶ τώρα, γιὰ νὰ μὴν παραξενεύεται ἡ πεθερά, νὰ μὲ λέει κακονύφη καὶ χαροκόπα, ἔκαμα ἓνα τρυπάκι στὸ παράστιο κι ἔριχνα μιὰ μιὰ κουταλιά φαῖ. Ὑστερα, σὰν πέρασε καιρὸς καὶ κατέβηκα νὰ τὸ καθαρίσω, βρῆκα λιβάνι πέντε ἔξι ὁκάδες. Πῆγα στὸ βουνὸ καὶ τὸ ἔβαλα φωτιά καὶ κατέβηκε ἄγγελος Κυρίου καὶ μοῦ λέει : « Τί ζητᾷς, κόρη μου; ». Λέγω : « Ἐγὼ θέλω νὰ βλέπω τὸν ἄγγελο σὰν πεθαίνει ὁ ἄνθρωπος, δὲ θέλω ἄλλο πράγμα ». Τότε, π' ἀπέθανε ἡ γριά, πῆγα κι εἶπα δὲν πεθαίνει, γιατί εἶδα τὸν ἄγγελο στὰ ποδάρια της. Καὶ σὰν πέθανε τὸ παιδί, εἶδα τὸν ἄγγελο στὸ κεφάλι του καὶ πάλευε μαζί του κι εἶδα πὼς θὰ πεθάνει κι ἔκλαια.

Κι εὐθὺς ἀπέθανε καὶ ἡ νύφη.

27. "Ε,τι κάμεις, ικείνου θά 'βρης

"Ενας διακουγγιάρης ιδιακούνευιν γι εἶχιν ι-μιάν γακούργα γυναικίαν γι ιμάλασσιν δὰ ψουμιά, κί λέει την :

— Καλῶς τὰ κάμεις, κόρη μου.

'Ικείγη ἀφ' τοῦ πεῖσμαν δης λέει τουν :

— Τώρα 'έν ἔχου ψουμίν ἔτοιμουν γι νὰ πιράσεις ὕστερα ἀπὸ μὴν ὥραν γι θὰ σὶ δέκου.

'Ιπῆν, ἰγύρισιν ἡ ἄθρωπους. Αὐτὴ βάλλει μὲς στοῦ κουλ-
λούριφ φαρμάκιν, νὰ φαρμακῶσει τοὺ γέρουν, γίνα μὴ γ ξα-
ναπάει. Λέει τοὺ γέρουν :

— Πάρτην, πάππου, κί ἔκαμάσι μὴν γουλλούραν νὰ τῆφ
φάεις ζιστήν.

Λέει κί ἡ ἄθρωπος :

— Φκαριστοῦ, κόρη μου, ἔ,τι ἔκαμεις αὐτὸ νὰ 'βρεις.

Παίρει τὴν γουλλούραν ἡ γέρους κί φεύγει. Πάει πιὸ μα-

κριά, καθίγγει μοναχός του, ποὺ κουράστην νὰ φάει. 'Ικεῖ
μαζόχτηκαβ βούλα τὰ μουρὰ τῆς γειτουγγιάς, πῆν γι ταυ-
τιγῆς τοῦ μουρόν. Τὰ φώναξιν ἡ γέρους νὰ φύουν. Μαζιβ βου-
λα τὰ πιδιά κί κοίτανναν ἀπὸ μακριά, μόνουν δαυτιγῆς τοῦ
πιδάκιμ ἡῖν κουνδὰ του κί ζήτηξιν δὴν γουλλούραν. Αὐτός,
ποὺ 'ταγ γέρους κί τοῦ πιδάκιμ μικρόν, γιὰ νὰ μὴν δοῦ χα-
λάσει τοῦ χατίριν, τὴν ἔδεκιν γι τοῦ 'πιν :

— Πάρτην νὰ τῆφ φάεις νὰ μιαλώσεις, ἰβῶ ἔφαα πουλλὰ
στοὺν γιρόμ μου.

Μόλις τὴν δρώει τοῦ πιδάκιμ ἡθαίγει. Βάζουφ φουνές
τὰ πιδιά, ἔτρεξαν γι οἱ μανάδεις, πῆν γι ἡ μητέρα του κί τρά-
βηξιν δὰ μαλλιὰ της κί λέ' :

— Γιὰ τοῦτου δὰ μ' εἶπιν ἡ σκατόγερος : «'Ε,τι κά-
μεις θὰ 'βρεις».

27. "Οτι κάμεις, ἔκεῖνο θά 'βρεις

"Ενας ζητιάνος ζητιάνευε κί εἶχε μιὰ κακούργα γυναίκα
κί ἔπλαθε τὰ ψωμιὰ καὶ τῆς λέει :

— Καλῶς τὰ κάμεις, κόρη μου.

'Εκεῖνη μὲ τὸ πεῖσμα της τοῦ λέει :

— Τώρα δὲν ἔχω ψωμὶ ἔτοιμο καὶ νὰ περάσεις ὕστερα
ἀπὸ μὴν ὥρα καὶ θὰ σοῦ δώσω.

Πῆγε, γύρισε ὁ ἄνθρωπος. Αὐτὴ βάζει μὲς στὸ κου-
λούρι φαρμάκι, νὰ φαρμακῶσει τὸ γέρο, γιὰ νὰ μὴ ξανα-
πάει. Λέει στὸ γέρο :

— Πάρ' την, πάππο, καὶ σοῦ ἔκαμα μιὰ κουλούρα, νὰ
τὴ φᾶς ζεστή.

Λέει καὶ ὁ ἄνθρωπος :

— Εὐχαριστῶ, κόρη μου, ὅ,τι ἔκαμες αὐτὸ νὰ βρεις.

Παίρνει τὴν κουλούρα ὁ γέρος καὶ φεύγει. Πάει πιὸ

μακριά, καθίζει μοναχός του, ποὺ κουράστηκε, νὰ φάει.
'Εκεῖ μαζευτήκανε ὅλα τὰ μωρὰ τῆς γειτονιάς, πῆγε καὶ
ἐκείνης τὸ μωρό. Τὰ φώναζε ὁ γέρος νὰ φύγουν. "Όλα μαζὶ
τὰ παιδιὰ κοιτάζανε ἀπὸ μακριά, μόνο ἐκείνης τὸ παιδάκι
πῆγε κοντὰ του καὶ ζήτησε τὴν κουλούρα. Αὐτός, ποὺ ἦταν
πιὰ γέρος καὶ τὸ παιδάκι μικρό, γιὰ νὰ μὴ τοῦ χαλάσει τὸ
χατίρι, τὴν ἔδωσε καὶ τοῦ εἶπε :

— Πάρ' την νὰ τὴν φᾶς νὰ μεγαλώσεις, ἐγὼ ἔφαγα πολ-
λὰ στὸν καιρό μου.

Μόλις τὴν τρώει τὸ παιδάκι, πεθαίνει. Βάζουν φωνές
τὰ παιδιὰ, ἔτρεξαν κί οἱ μανάδες, πῆγε καὶ ἡ μητέρα του
καὶ τράβηξε τὰ μαλλιὰ της καὶ λέει :

— Γι' αὐτὸ μοῦ εἶπε ὁ σκατόγερος «ὅ,τι κάμεις θὰ
βρεις»!

Ἡ γιὸς τοῦ κυνηγοῦ

«Ἡ βασιλοπούλα . . . ἀπὸ τὸ θυμὸ της τὸ μεγάλο, ποὺ δὲν μπόρεσε . . . νὰ ξεκαθαρίσει
τὸ αἶνιγμα, δὲν μποροῦσε νὰ βγάλει λέξη ἀπὸ τὸ στόμα της ».

Ὁ γιὸς τοῦ κυνηγοῦ

28. Ἡ γιὸς τοῦ κυνηοῦ

Μιάβ βουλάν γι ἓναν γιρὸν σ' ἓναμ μικρόχ χουριὸν εἶχιμ μιὰν ι-φτουχὴν φαμίλλιαν. Αὐτὸς ἡ ἄθρωπους, ἡ δουλλεῖά του γιὰ νὰ ζήσει. ἦταν αὐτῆς. Ἐκαμαν γι ἓναμ βιδάκιν, κι ὅταν ἐπιασιν νὰ μιαλαίγει τοῦ πιδάκιν, εἶπιν εἰς τὴν γυναῖκα του :

— Γυναίκα μου, ὅταν μιαλαίγει τοῦ πιδάκιμ μας, ι-μβουρεῖ ἱβὼ νὰ πιθάνου. Νὰ μὴν δοῦν ἀφήκεις νὰ κάμει τὴν δέχνημ μου, νὰ τοῦμ μάθεις ἓνα δυὸ γραμματάκια κι ὕστερον νὰ τοῦβ βάλεις σὶ μιὰν δέχνην, νὰ γίγει ἓνας καλὸς τεχνίτης, γιὰ νὰ ζήγγει τοῦ σπῆτιν δου, γιὰτι ἱβὼ ἀπ' αὐτὴν δὴβ βρουμουδουλλεῖαν ἔν εἰμου ἡύχαριστημένους.

Σὶ λλία χρόγγια ἡ ἄθρωπους ἀποῦ τοῦ πουλλύν δου ριζιλίκιν, πηαιννουέρχουνδαν ἀποῦ τοῦ κυγῆιν πότι πεινώνδα κι πότι βριμένους, ἀρρουστᾶ μι μιὰμ βούνδαν γι πιθαίγει.

Ἡ μάνα τοῦ πιδάκιου μι τ' ἀνδροῦ της τὴμ βαράφησην ἔν ἔθελιμ βουτέ της νὰ πεῖ στοῦ πιδίν της, τί δουλλεῖαν ἔκαμιν ἡ πατέρας του. "Ὅταν δοῦν ἔμαθιμ βένδι ἔξι γραμματάκια, γιὰτι ἦταν γι φτουχὲ κι εἶχαν ἀνάγκην, τὸν ἔβαλισ σὶ μιὰδ δουλλεῖαν. Ἐβαλίν δουμ βρωτα πρῶτα τεμερτζήν.

Χάν ἐπέρασαμ βένδι ἔξι μέρις, ἡ μάστορὴς του τὸν ἔγλεπιν πὸν ἦταν αὐτηγῆς τῆς δουλλεῖας κι μιὰν ἡμέραλ λέει τουν :

— Χάτι, γιό μου, νὰ πάεις νὰ μάθεις τοῦ πατέρα σου τὴν δέχνην γι σὺ γιὰ μέναν ἔν γάμεις.

Τοῦ πιδάκιμ μι τὰ κλαίματα στὰ μμάτια ἰσηκώστην γι ἱπῆιν εἰς τὴν μάναν δου κι ἐπιασαν νὰ τῆρ ρουτᾶ, τοῦ πατέρα του ἡ τέγγη ποῖα ἦταν. Ἡ μάνα του ποῦ τῆς τό 'κρυβγιν, λέει τουν :

— Γιό μου, ἡ πατέρας σου ἦταμ βαπουτσῆς.

Βρίσκουν ἓναμ γαλὸμ μάστορον, κι μι λλίουμ μηγγιάτι-κουβ βάλλουν δουμ βαπουτσῆν. "Ὅταν ἰδούλεψιν γι κεῖ πένδ' ἔξι μέρις, ἡ μάστορους ἓναμ βρουνὸλ λέει τουν γι αὐτὸς :

— Χάτι, γιό μου, νὰ πάεις νὰ μάθεις τοῦ πατέρα σου τὴν δέχνην, κι γιὰ παπουτσῆς ἱσὺ ἔν γάμεις.

Μι τὰ κλαίματα τοῦ πιδάκιμ βάει πάλι στὴμ μάναν δου :

— Μὰρ' μάνα, θέλου νὰ μι πεῖς τοῦ πατέρα μου τὴν δέχνημ ποῖα ἦταν, γιὰτι ἡ μάστορους μου μ' ἔζωξιν γι εἶπιμ μου νὰ πάου νὰ μάθου τοῦ πατέρα μου τὴν δέχνην.

Ἡ μάνα του, ποῦ 'χιν δὴμ βαράφησην d' ἀνδροῦ της, ἔθελιμ βάλλι νὰ τῆς τοῦ κρύψει κι λέει τουν :

— Ἡ πατέρας σου, γιό μου, ἦταμ βιλικάνους.

Βρίσκει πάλι ἓναμ μάστορουμ βιλικάνουν γι δίγει τοῦ πιδάκιμ βαργιόν. Κι σ' αὐτὴν δὴδ δουλλεῖαν δού πιδάκιν ἔν ἱπήαιγγιν γαλά. Μιὰν γι δυὸ ἡ μάστορους του τὸν ἔδειξιν, τὸν ἔδειριν νὰ μάθει τὴν δέχνην, ἀμ' τοῦ πιδάκι ἔν δά 'παιργιν. Τοῦγ ξαναζώχτει κι ἀποῦ κεῖ ἡ μάστορους :

— Χάτι, γιό μου, νὰ πάεις νὰ μάθεις τοῦ πατέρα σου τὴν δέχνην γι μέναν ἔμ μι κάμεις, γιὰτι κουνδεύεις νὰ μι μαρζώσεις.

Τοῦ πιδάκιμ βάλλι μι τὰ κλαίματα πάει στοῦ σπῆτιν δου, ἄμμα αὐτὴν δὴφ φουράν, γιὰ νὰ μὴν δά πουλλουλουσῶμουν, γιὰτι οἱ νύχτις εἶγιν μικρὲς κι τὰ πιδιὰ νυστάννουν γι ἄλλα κοιμοῦνδιν γι ἄλλα κλαίουν γι ἄλλα κούπα κι ἀνάσκελλα κοιμοῦνδιν, πάει στὴμ μάναν δου μι τοῦ ζόριν γι καλὰ νὰ τοῦμ βεῖ, ποῖα ἦταν δοῦ πατέρα του ἡ τέγγη, γιὰτι ὅπου ἱπήαιγγιν ἔτῃ τὸν ἔλεαν γι τὸν ἔζωχταν γι τὸν ἔλεαν «νὰ πάει νὰ μάθει τοῦ πατέρα του τὴν δέχνην». Ἡ κακουμοῖρα ἡ μάνα του πάλι ἔθελιν νὰ τῆς τοῦ κρύψει, ἀμ' ἔν ἀμβούρεγγιμ βλιόν γι λέει τουν :

— Ἡ πατέρας σου ἦταν κυνηός. Ἄμμα, ὅταν ἱπέθαγιν, ἔφηκίμ μου παράφησην νὰ μὴν γάμεις τὴν δέχνην δου, γιὰτι, γιό μου, μι τοῦ κυγῆιν δου τῶνάκιν ἱφτὰ φουρὲς εἶγιν ἄδειουν, μιὰβ βουλάγ γιμάτουν, ἀποῦ τὸν γαμόν δου ἔφηκιν αὐτὴν δὴμ βαράφησην. Ἀμ' τώρα πλιόν, ποῦ μι ζουρεύεις μι τοῦ ζόριν γι μι τοῦ καλόν, θὰ σὶ τοῦ ποῦ.

Κι κατιβαίγγει ἡ κακουμοῖρα ἡ μάνα του στ' ἀχούριν, κι σὶ μιὰμ βαλλιάσ σουνδούκαμ μέσα, ποῦ 'χιν d' ἄρματα τ' ἀνδροῦς της κρυμμένα. Μαζεύγει τα βούλα στοῦν γόρφουν της κι ἀγιβάγγει τα πάνου στοῦ σπῆτιν γι λέει τὸν υἱόν της :

— Νάτα, γιό μου, τοῦ πατέρα σου τ' ἄρματα.

Μόλις τὰ 'διν δού πιδίν, γιὰτι πλιόν εἶχιν γι μιαλώσει, ἔγγοιξιν ἡ γαρτιά του σάν τριανδάφυλλον.

Ἀμ' ἄς ἀφήκουμουν βλιόν αὐτὰ κι ἄς πιάσουμουν d' ἀλήθεια, ποῦ φόρτωσαν δούμ βιτεινὸς σαράνδα κολουκούθια, κι ἀπάνου κατασάμαρα ἱφτὰ κιλὰ ροβίθια....

Ἡ πατέρας του ὅταν ἔζην, εἶχιν γι μιὰφ φουραδίτσαν ι-γριάν, ἱκεῖνουν δούχ χρόνουν ἦταν γι γαστρουμέγη. Τοῦ πιδάκιμ βλιόν, ποῦ 'ταν δώρα παλλικαρόπουλλουν, ἱκέταγγιν δὴμ μι τὰ δυὸ του τὰ μμάτια γιὰ νὰ γιγγῆσει νὰ τὸν γάμει ἓναμ ἀτάιν. Ἡ κακουμοῖρα ὅμως ἡ φουράδα ποῦ 'ταν ι-γριὰ, πάνου στοῦγ γκάστρουν, ποῦ τὴν ἐπιασαν οἱ πόγοι, ἔν ἀμβούρεσιν νὰ τοῦ γιγγῆσει κι ἡρτιμ βλιόν ἡ ὥρα νὰ ψουφήσει. Ἀμ' τοῦ παλλικαρόπουλλουν δώρα βλιόν, ποῦ 'χιν

28. Ὁ γιὸς τοῦ κυνηγοῦ

Μιά φορά κι ἓναν καιρὸ σ' ἓνα μικρὸ χωριὸ εἶχε μιὰ φτωχὴ φαμελιά. Αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος, ἡ δουλειὰ του γιὰ νὰ ζήσει, ἦταν κυνηγός. Ἐκαμαν κι ἓνα παιδάκι, κι ὅταν ἄρχισε νὰ μεγαλώνει τὸ παιδάκι, εἶπε στὴ γυναῖκα του :

— Γυναίκα μου, ὅταν μεγαλώσει τὸ παιδάκι μας, μπορεῖ ἐγὼ νὰ πεθάνω. Νὰ μὴν τὸ ἀφήσεις νὰ κάμει τὴν τέχνη μου, νὰ τοῦ μάθεις ἓνα δυὸ γραμματάκια κι ὕστερα νὰ τὸ βάλεις σὲ μιὰ τέχνη, νὰ γίνεи ἓνας καλὸς τεχνίτης, γιὰ νὰ ζεῖ τὸ σπίτι του, γιατί ἐγὼ ἀπ' αὐτὴ τὴ βρωμοδουλειὰ δὲν εἶμαι πολὺ εὐχαριστημένος.

Σὲ λίγα χρόνια ὁ ἄνθρωπος ἀπὸ τὸ πολὺ του ρεζίλικι, πού πηγαινοερχόταν ἀπὸ τὸ κυνήγι πότε πεινώντας καὶ πότε βρεμένος, ἄρρωστᾷ μὲ μιὰ πούντα καὶ πεθαίνει.

Ἡ μάνα τοῦ παιδιοῦ μὲ τοῦ ἄντρα της τὴν παραγγελία δὲν ἤθελε ποτέ της νὰ πεῖ στὸ παιδί της, τί δουλειὰ ἔκαμνε ὁ πατέρας του. Ὅταν τοῦ ἔμαθε πέντε ἔξι γραμματάκια, γιατί ἦταν φτωχοὶ κι εἶχαν ἀνάγκη, τὸν ἔβαλε σὲ μιὰ δουλειὰ. Τὸν ἔβαλε πρῶτα πρῶτα σὲ σιδερά.

Σὰν πέρασαν πέντε ἔξι μέρες, ὁ μάστορὸς του τὸν ἔβλεπε πὼς δὲν ἦταν γι' αὐτὴ τὴ δουλειὰ καὶ μιὰ μέρα τοῦ λέει :

— Ἄντε, γιέ μου, νὰ πᾶς νὰ μάθεις τοῦ πατέρα σου τὴν τέχνη καὶ σὺ γιὰ μένα δὲν κάνεις.

Τὸ παιδάκι μὲ τὰ κλάματα στὰ μάτια σηκώθηκε καὶ πῆγε στὴ μάνα του κι ἄρχισε νὰ τὴν ρωτᾷ, ποιά ἦταν ἡ τέχνη τοῦ πατέρα του. Ἡ μάνα, πού τοῦ τό 'κρυβε, τοῦ λέει :

— Γιέ μου, ὁ πατέρας σου ἦταν παπουτσοῦ.

Βρίσκουν ἓναν καλὸ μάστορα, καὶ μὲ λίγο μηνιατικὸ τὸν βάζουν παπουτσοῦ. Ὅταν δούλεψε καὶ κεῖ πέντε ἔξι μέρες, ὁ μάστορας ἓνα πρωινὸ τοῦ λέει κι αὐτός :

— Ἄντε, γιέ μου, νὰ πᾶς νὰ μάθεις τοῦ πατέρα σου τὴν τέχνη, καὶ γιὰ παπουτσοῦ ἐσὺ δὲν κάνεις.

Μὲ τὰ κλάματα τὸ παιδάκι πάει πάλι στὴ μάνα του :

— Μάρ' μάνα, θέλω νὰ μοῦ πεῖς τοῦ πατέρα μου ἡ τέχνη ποιά ἦταν, γιατί ὁ μάστοράς μου μ' ἔδιωξε καὶ μοῦ 'πε νὰ πάω νὰ μάθω τοῦ πατέρα μου τὴν τέχνη.

Ἡ μάνα του, πού 'χε τὴν παραγγελιὰ τοῦ ἄντρα της, ἤθελε πάλι νὰ τοῦ τὸ κρύψει καὶ τοῦ λέει :

— Ὁ πατέρας σου, γιέ μου, ἦταν μαραγκός.

Βρίσκει πάλι ἓνα μάστορα μαραγκὸ καὶ δίνει τὸ παιδάκι παραγιό. Καὶ σ' αὐτὴ τὴ δουλειὰ τὸ παιδάκι δὲν πηγαινε καλά. Μιὰ καὶ δυὸ ὁ μάστοράς του τοῦ ἔδειξε, τὸν

ἔδειρε νὰ μάθει τὴν τέχνη, μὰ τὸ παιδάκι δὲν τὰ κατάφερνε. Τὸν ξαναδιώχνει κι ἀπὸ κεῖ ὁ μάστορας :

— Ἄντε, γιό μου, νὰ πᾶεις νὰ μάθεις τοῦ πατέρα σου τὴν τέχνη καὶ μένα δὲ μοῦ κάνεις, γιατί κοντεύεις νὰ μὲ μαραζώσεις.

Τὸ παιδάκι πάλι μὲ κλάματα πάει στὸ σπίτι του, ὅμως αὐτὴ τὴ φορά, γιὰ νὰ μὴν τὰ πολυλογοῦμε, γιατί οἱ νύχτες εἶναι μικρὲς καὶ τὰ παιδιὰ νυστάζουν κι ἄλλα κλαίουι κι ἄλλα μπρούμυτα κι ἄλλα ἀνάσκελα κοιμούνται, πάει στὴ μάνα του μὲ τὸ ζόρι καὶ καλὰ νὰ τοῦ πεῖ, ποιά ἦταν τοῦ πατέρα του ἡ τέχνη, γιατί ὅπου πῆγαινε ἔτσι τοῦ ἔλεγαν καὶ τὸν ἔδιωχναν καὶ τοῦ ἔλεγαν νὰ πάει νὰ μάθει τοῦ πατέρα του τὴν τέχνη. Ἡ κακομοῖρα ἡ μάνα του πάλι ἤθελε νὰ τοῦ τὸ κρύψει, μὰ δὲν μπορούσε πιά καὶ τοῦ λέει :

— Ὁ πατέρας σου ἦταν κυνηγός. Ὅμως, ὅταν πέθανε, μ' ἄφησε παραγγελία νὰ μὴν κάμεις τὴν τέχνη του, γιατί, γιέ μου, μὲ τὸ κυνήγι τὸ τσανάκι ἐφτά φορές εἶναι ἄδαιο, μιὰ φορά γεμάτο, κι ἀπὸ τὸν καμὸ του ἄφησε αὐτὴ τὴ παραγγελία. Μὰ τώρα πιά, πού μὲ ζορίζεις μὲ τὸ ζόρι καὶ μὲ τὸ καλὸ, θὰ σὲ τὸ πῶ.

Καὶ κατεβαίνει ἡ κακομοῖρα ἡ μάνα του στ' ἀχούρι, σὲ μιὰ παλιά σεντούκα, πού 'χε τ' ἄρματα τοῦ ἀντρός της κρυμμένα. Τὰ μαζεύει ὅλα στὸν κόρφο της καὶ τὰ ἀνεβάζει πάνω στὸ σπίτι καὶ λέγει τὸν υἱὸν της :

— Νάτα, γιέ μου, τοῦ πατέρα σου τ' ἄρματα.

Μόλις τὰ 'δε τὸ παιδί, γιατί πιά εἶχε μεγαλώσει, ἄνοιξε ἡ καρδιά του σὰν τριαντάφυλλο.

Μὰ ἄς ἀφήσουμε πιά αὐτὰ κι ἄς πιάσουμε τ' ἀλήθεια, πού φόρτωσαν τὸν πετεινὸ σαράντα κολοκύθια, κι ἀπάνω κατασάμαρα ἐφτά κιλά ρεβίθια...

Ὅταν ζοῦσε ὁ πατέρας του, εἶχε μιὰ φοραδίτσα γριά. Ἐκεῖνο τὸ χρόνο ἦταν καὶ γκαστρωμένη. Τὸ παιδάκι πιά, πού 'ταν τώρα παλικαρόπουλο, τὴν κοίταζε μὲ τὰ δυὸ του τὰ μάτια γιὰ νὰ γεννήσει, νὰ τοῦ κάμει ἓνα ἄτι. Ἡ κακομοῖρα ὅμως ἡ φοράδα πού 'ταν γριά, πάνω στὴ γέννα, πού τὴν ἐπιασαν οἱ πόνοι, δὲν μπόρεσε νὰ τὸ γεννήσει κι ἤρθε πιά ἡ ὥρα νὰ ψοφήσει. Μὰ τὸ παλικαρόπουλο τώρα πιά πού 'χε μεγαλώσει κι ἄρχισε νὰ γίνεται ἄντρας καὶ νὰ καταλαβαίνει, ἀρπάζει ἀμέσως τὸ μαχαίρι καὶ ἀμέσως σκίζει τὴς φοράδας τὴν κοιλιὰ καὶ μὲ πολλὴ τέχνη καὶ μαστοριά βγάξει τὸ φοραδάκι ἀπὸ τὴν κοιλιὰ της ζωντανό. Ἀμέσως

μιαλώσει κι ἐπιασιν νὰ ἐνιτι ἄνδρας κι νὰ καταλαβαίνγει, ἀρπάει χαμέτα τοῦ μαχαίριν γι χαμέτα ξισκίγγει τῆς φουράδας τὴν γοιλλιὰν γι μι τόσην δέχνην γι μαστουριὰ βγάλλει τοῦ φουραδάκιν ἀφ' τὴν γοιλλιὰν γι μι τόσην δέχνην γι μαστουριὰ βγάλλει τοῦ φουραδάκιν ἀφ' τὴν γοιλλιὰν δὴς ζουνδανόν. Χαμέτα μι γάλατα κι μι προυφύλαξημι μιάλην δοῦ φουραδάκιν ἤρτιν στὰ συγκαλά του. "Επιασιμ μέραμ μι τὴν ἡμέραν νὰ πουρπατᾶ κι νὰ σαλτέρει ἔσα πάνου κι ἔσα κάτου, κι κεῖνοι ἀφ' τῆς χαράν δουν ἰκόνδευαν νὰ λουλλαθοῦν. "Εκοβγαν ἀφ' τὴν γοιλλιὰν δουν δοῦ φαῖν, γιὰ νὰ καλουταῖσουν δ' ἀλουάκιν. Κι κεῖνου μέραμ μι τὴν ἡμέραν ἰθρέφουνδαν γι γένουνδασ σὰν δοῦ παρπουῖν.

"Οπως ἱμιάλαιγγιν τ' ἀτάκιν, ἔτσα ἱμιάλαιγγιν γι τ' ἀφινδίκον δου. Κι πηαιννιόρουνδαν γαθημερινὰ ἀποῦ τοῦ κυγῆν γι βούλουφ φουρτουμένους, γιὰτὶ ἦταν ἀποῦ τοὺς καλύτερους τοὺς κυγῆς. Γιὰτὶ ἱκεῖ ποῦ κἀννευγιν γι ἀμόληγγιν δουν τσιφτέν δου, καθέλου ἄδειους 'ἐν ἔβγαιγγιν. Κι σιὰ σιὰ ἱκατῆνδῆσιν νὰ γίνει φημιστὸς σὶ βούλουν δουν γόσμου.

Σ' αὐτὰ τὰ χρόγγια ἀναμεσὸν γι τ' ἀτάκιν δου εἶχιμ ἡλιὸμ μιαλαίνει κι ἔγιγιμ ἡλιὸν γοτζᾶμ ἀλουατάκιν γι ἕκαμιν ι-μιάς σέλλαν γι ἀρχίγισις σιὰ σιὰ νὰ τοῦ καβαλλικεύγει κι νὰ πηαίγγει στοῦ κυγῆν γαβαλλάρης. 'Αμ' ἱξέασάμου νὰ ποῦμουν γι τοῦ ἄλλου, τοῦ πιδάκιν εἶχιμ μιάλουμ βόθουν εἰς τὰ γράμματα, κι ὅποτι ἱπῆαιγγιν εἰς τοῦ κυγῆν, εἶχιβ βούλουβ βιβλία κι χαρτιά κι ἱδιάβαγγιν, χὰν ἱξικουραίνουνδασ σὶ κανέναμ ἡλατάγιν ἀποῦ κάτου. Μὶ τὰ πουλλά μὲν ἡμέραμ βοῦ 'ταν γαβαλλάρης ἱκεῖ ποῦ πῆαιγγιν σ' ἕναμ μακρὸν ι-δρόμου, γιὰτὶ αὐτοῦ ποῦ πῆαιγγιν ἱπῆαιγγιν γιὰ νὰ κυγήσει ἑέκκια. 'Ικεῖ στοῦμ μακρινὸν δουν ι-δρόμουμ βοῦ πῆαιγγιν, ποῦ 'ἐν εἶχιμ μὴν δένδρα, μὴν γιρόν, ἔθελιν νὰ κάτσει νὰ ξικουραστεῖ. Πάνου ποῦ πῆαιγγιν νὰ ξικαβαλλικέψει, ἀμουλλιέτι τοῦ τσιφτέκιν γι σκουτώγγει ἕναμ βουλλῖν, ποῦ πέραγγιν ἱκείγην δὴν ὥραν ἀποῦ πάνου του. 'Αμ' ἱκεῖ κουνδὰ ποῦ κάθουνδαν 'ἐν εἶχιμ μὴν ξύλα μὴν κλαδιά, ἦτας σκέτουβ βουνὸν γι πέτρις. Τί νὰ κάμει ἡ κακόμοιρους, ποῦ πένασιν ; Καθαρίγγει τοῦ πουλλῖν γι ἀρχινᾶ μι τὰ χαρτιά του κι μι τὰ βιβλία του νὰ κάμει φουτιάν, νὰ τοῦ τσουτσοῦδῖσει κουμμάιν, γιὰ νὰ τοῦ φάει κι νὰ τοῦμ ἡράσει ἡ μιάλη του ἡ πεῖνα ποῦ 'χιν.

"Οταν ἔφαῖν δοῦ πουλλῖν γι ἱσηκώστην, ἐπιασιμ ἡλιὸν νὰ διψᾷ. Καβαλλικέψιν τ' ἀτάκιν δου κι ἀρχινᾶ νὰ κουστιβιρᾷ, γιὰτὶ τὸν εἶχιν σβίξει ἡ διψα. Κι χᾶτι κι νὰ πᾶς κι χᾶτι κι νὰ πᾶς, στοῦν ι-δρόμουμ βοῦ κουστιβίρηγγι θουρᾶ ἕναμ μικρὸν ἱκαλησάκιν. Ξικαβαλλικεύγει κι μβαίγγει μέσα, νὰ ψά-

ξει ἐνδυχουν γι εὔρει κουμμάιν γιρόν. 'Αμ' γιρόν 'ἐν ἡῦριν γι ἰκόνδευγιν νὰ παῖλτῆσει ἀποῦ τῆς διψαν δου. Κοιτάγγει πάνου, κοιτάγγει κάτου, γλέπει κι κρέμμουνδασ στὴν γικκλήσιαν ἕναν γανδῆλιν. Κοιτάγγει μέσα στοῦ κανδῆλιν, κι βρίσκει του μισάτου γιρόν. 'Αρπάει του μι τόσην διψαν γι πίνγει του κι σβύγγει τῆς φουτιάν δου, γιὰτὶ εἶχιμ μιάληλ λάβαν ἀποῦ τῆς διψαν.

"Οταν ἦγγιν δοῦ γιρόν γι ξιδέψασιν, ἐπιασιμ ἡλίμ τοῦν ι-δρόμου γι τράβηγγι γίσκια γιὰ νὰ πάει νὰ κυγήσει τὰ ἑέκκια, ὅπου κι τοῦ κατάφεριχ χαμῖς ποῦ πῆιν ἱσκούτωσιν ἕναν ἑέκκιν γι φουρτώγγει του στ' ἄλοῦν δου, ἀποῦ πίσου ἀποῦ τοῦ ἑρκίν δοῦ ἄλδου, κι τρέχει γλήορα νὰ προυκάμει, προυτοῦ βρουμέξει τοῦ κυγῆν δου, νὰ πάει νὰ τοῦ πουλήσει.

Μόλις πῆιν εἰς τοῦ χουριόν δου κι πουλήσιν δοῦ κυγῆν, ἱπῆιν νὰ κάτσει σ' ἕνα γαφενὸν νὰ ξικουραστεῖ, γιὰτὶ ἕκαμιν βουλλῖν ι-δρόμου γι ἦταν γουρασμένους. 'Ικείγην δὴν ὥρας στοῦν γαφενὸν ἡκατῶσιν, ἕκουσιν νὰ κουβινδιάνουν δακεινῆς τῆς πουλιτείας, ποῦ ἡ βασιλλιάς εἶχιν ι-μὲν γόρην γι ἔθελιν νὰ τῆμ ἡανδρέψει, ἀμ' ἡ κόρη του μὴν βασιλόπουλλουν μὴν βιζιρόπουλλουν 'ἐν ἱγύρευγιν νὰ πάρει. "Εθελιμ μόνουν νὰ 'βρει ἕναμ ἡιδίν, ποῦ νὰ 'χει πουλλῖν ι-μυαλόν, κι ὅσα προυξινγιά τὴν ἔφερναν ἀποῦ βούλα τὰ μέρη σὶ κανέναν 'ἐν ἔδιγγιν δοῦλ λόουν δὴς. Κι μὲν ἡμέραμ ἡλιὸν ποῦ τὴν ἱζόρισιν ἡ πατέρας τῆς πουλλά, εἶπιν δοῦμ ἡατέραν δὴς τοῦβ βασιλλιάν : «Νὰ μαέψεις βούλησ σου τῆς δουδεκάδαν γι θὰ δέκου τὴν ἀπόφασήμ μου».

'Η πατέρας τῆς ἡ βασιλλιάς μι τόσην χαράν, ποῦ ἡ κόρη του ἀπουφάσιγγι γιὰ νὰ δέκει τοῦλ λόλουν δὴς πριόν ἔθελιν, ἔδεκιδ διαταγῆμ μᾶνι μᾶνι, νὰ μαζηφτοῦβ βούλη ἡ δουδεκάδα γιὰ ν' ἀκούσουν δοῦλ λόουν, ποῦ γύρευγιν ἡ βασιλουπούλλα. Βούλοι ἔτρεχαμ μι τῆς χαράμ βοῦ νόμιζαν δαχατι... Κι ἔλειν ἡ βιζιρῆς : «"Αραῖ τοῦδ δικόμ μου τοῦν υἱὸ θὰ δέκει τοῦλ λόουν δὴς ;».

Κι βούλοι τουν, ὅσοι ἱμαζεύτηκαν, βουλουνῶν ἡ καρτιά ἱχτύπηγγιν : «Νὰ δοῦμουμ ἡοιανοῦ γιὸν ἔρεσιν, ἡ βασιλουπούλλα γιὰ νὰ πάρει». Κι μαζεύτηκαβ βούλοι τουν. 'Αμ' ὅταν ἱμαζεύτηκαν γι ἕκατσαν εἰς τὶς καρέκλις μι τῆς σερᾶν γάθι ἕνας εἰς τῆς θέσιν δου, ἱπερίμεναβ βούλοι μ' ἀγγοιχτῆν δὴν γαρτιάγγι γιὰ ν' ἀκούσουν, τί ἔθελιν νὰ πεῖ ἡ βασιλουπούλλα. Τότι νὰ τὴν κι προυβαίγγει ἡ βασιλουπούλλα κι τοὺς χιριτᾶ κι λέει τους τῆς γνώμην δὴς : «Κάμιτι βούλα σας τὰ χαρτιά κι νὰ τὰ σφραγίσιτι μι τὰ μιχιούργια σας κι ἀποῦ κάτου νὰ γράψιτι τῆς δικήμ μου τὴν ἀπόφασιν !».

μέ γάλα και μέ προφύλαξη μεγάλη τὸ φοραδάκι ἤρθε στὰ συγκαλά του. Ἄρχισε μέρα μέ τὴ μέρα νὰ περπατᾷ και νὰ σαλτάρει πρὸς τὰ πάνω και πρὸς τὰ κάτω και κεῖνοι ἀπὸ τὴ χαρά τους κόντευαν νὰ τρελαθοῦν. Ἐκοβαν ἀπὸ τὴν κοιλιὰ τους τὸ φαί, γιὰ νὰ καλοταΐσουν τὸ ἀλογάκι. Καὶ κεῖνο μέρα μέ τὴ μέρα τρεφόντανε και μεγάλωνε και γινόντανε σάν τὸ παρπούνιν.

Ὅπως μεγάλωνε τὸ μικρὸ ἄτι, ἔτσι μεγάλωνε και τὸ ἀφεντικό του. Καὶ πηγαينوερχόντανε καθημερινὰ ἀπὸ τὸ κυνήγι κι ὅλο φορτωμένος, γιὰτὶ ἦταν ἀπὸ τοὺς καλύτερους κυνηγούς. Γιὰτὶ ἐκεῖ πού σημάδευε και πυροβολοῦσε μέ τὸ δίκανό του, δὲν ἔβγαινε καθόλου ἄδειος. Καὶ σιγὰ σιγὰ κατάντησε νὰ γίνεи φημισμένος σὲ ὅλο τὸν κόσμο.

Μέσα σ' αὐτὰ τὰ χρόνια και τὸ ἀλογάκι του ἔχει πιά μεγαλώσει κι ἔγινε κοτσάμ ἀλογάκι, κι ἔκαμε μιὰ σέλα κι ἄρχισε σιγὰ σιγὰ νὰ τὸ καβαλικεύει και νὰ πηγαίνει καβαλάρης. Μὰ ξεχάσαμε νὰ ποῦμε και τὸ ἄλλο· τὸ παιδάκι εἶχε μεγάλο πόθο στὰ γράμματα, κι ὅποτε πῆγαινε κυνήγι, εἶχε πάντα βιβλία και χαρτιά και διάβαζε, σάν ξεκουραζόντανε σὲ κανένα πλάτανο ἀπὸ κάτω. Μὲ τὰ πολλά, μιὰ μέρα πού 'ταν καβαλάρης, ἐκεῖ πού πῆγαινε, σ' ἓνα μακρὺ δρόμο, γιὰτὶ αὐτοῦ πῆγαινε νὰ κυνηγήσει ἐλάφια, ἐκεῖ, στὸ μακρινὸ τὸ δρόμο πού πῆγαινε, πού δὲν εἶχε μήτε δέντρα, μήτε νερό, ἤθελε νὰ καθίσει νὰ ξεκουραστεῖ. Καθὼς πῆγαινε νὰ ξεκαβαλικέψει, ἀνάβει μόνο του τὸ τουφέκι του και σκοτώνει ἓνα πουλί, πού περνοῦσε κείνη τὴν ὥρα ἀπὸ πάνω του. Μὰ ἐκεῖ κοντὰ πού καθόντανε δὲν εἶχε μήτε ξύλα μήτε κλαδιά, ἦταν σκέτο βουνὸ και πέτρες. Τί νὰ κάμει ὁ κακόμοιρος, πού πείνασε; Καθαρίζει τὸ πουλὶ κι ἀρχίζει μέ τὰ χαρτιά του και μέ τὰ βιβλία του νὰ κάμει φωτιά, νὰ τὸ τσουρουφλίσει κομματί, γιὰ νὰ τὸ φάει και νὰ τοῦ περάσει ἡ μεγάλη του ἡ πείνα πού 'χε.

Ὅταν ἔφαγε τὸ πουλὶ και σηκώθηκε, ἄρχισε πιά νὰ διψᾷ. Καβαλίκεψε τὸ ἄτι του κι ἀρχίζει νὰ τρέχει, γιὰτὶ τὸν εἶχε σφίξει ἡ δίψα. Καὶ ἄντε και νὰ πᾶς και ἄντε και νὰ πᾶς, στὸ δρόμο πού ἔτρεχε θωρᾷ ἓνα μικρὸ ἐκκλησάκι. Ξεκαβαλικεύει και μπαίνει μέσα, νὰ ψάξει μήπως κατὰ τύχη εὐρεῖ λίγο νερό. Μὰ νερὸ δὲν βρῆκε και κόντευε νὰ σκάσει ἀπὸ τὴ δίψα του. Κοιτάζει πάνω, κοιτάζει κάτω, βλέπει και κρεμόντανε στὴν ἐκκλησιὰ ἓνα καντήλι. Κοιτάζει μέσα στὸ καντήλι, κι ἦταν ὡς τὰ μισὰ του νερό. Τὸ ἀρπάζει μέ τόση δίψα πού εἶχε και τὸ πίνει και σβήνει ἡ φωτιά του, γιὰτὶ εἶχε μεγάλη κάψα ἀπὸ τὴ δίψα.

Ὅταν ἤπιε τὸ νερὸ και ξεδίψασε, ἔπιασε πάλι τὸ δρόμο

και τραβοῦσε ἴσια, γιὰ νὰ πάει νὰ κυνηγήσει τὰ ἐλάφια, και τὰ κατὰφερε μέ τὴν πρώτη πού πῆγε νὰ σκοτώσει ἓνα ἐλάφι και τὸ φορτώνει στὸ ἄλογό του, ἀπὸ πίσω ἀπὸ τὴ σέλα τοῦ ἀλόγου, και τρέχει γλήγορα νὰ προκάμει, προτοῦ βρωμήσει τὸ κυνήγι του, νὰ πάει νὰ τὸ πουλήσει.

Μόλις πῆγε στὸ χωριὸ του και πούλησε τὸ κυνήγι, πῆγε νὰ κάτσει σ' ἓναν καφενὲ νὰ ξεκουραστεῖ, γιὰτὶ ἔκαμε πολὺ δρόμο κι ἦταν κουρασμένος. Ἐκείνη τὴν ὥρα πού κάθισε στὸ καφενεῖο, ἄκουσε νὰ κουβεντιάζουν γιὰ κείνη τὴν πολιτεία, πού ὁ βασιλιάς εἶχε μιὰ κόρη κι ἤθελε νὰ τὴν παντρεύει, μὰ ἡ κόρη του δὲ ζητοῦσε νὰ πάρει μήτε βασιλόπουλο μήτε βεζιρόπουλο. Ἦθελε μόνο νὰ βρεῖ ἓνα παιδί, νὰ 'χει πολὺ μυαλό, κι ὅσα προξενιὰ τῆς ἔφερναν ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη σὲ κανένα δὲν ἔδινε τὸ λόγο της. Καὶ μιὰ μέρα πιά, πού ὁ πατέρας της τὴν ζόρισε πολὺ, εἶπε τοῦ πατέρα της τοῦ βασιλιᾶ : «Νὰ μαζέψεις ὅλη σου τὴ δωδεκάδα, και θὰ δώσω τὴν ἀπόφασή μου».

Ὁ πατέρας της ὁ βασιλιάς μέ τόση χαρά, πού ἡ κόρη του ἀποφάσισε γιὰ νὰ δώσει τὸ λόγο της γιὰ ποιὸν ἤθελε, ἔδωσε γρήγορα γρήγορα διαταγή, νὰ μαζευτεῖ ὅλη ἡ δωδεκάδα γιὰ ν' ἀκούσουν τὸ λόγο, πού γύρευε ἡ βασιλοπούλα. Ὅλοι ἔτρεχαν μέ τὴ χαρά πού νόμιζαν τάχα... Κι ὁ βεζιρὴς ἔλεγε : «Ἀραγε στὸν δικό μου υἱὸν θὰ δώσει τὸ λόγο της;».

Και ὅλοι τους, ὅσοι μαζεύτηκαν, ὁλονῶν ἡ καρδιά χτυποῦσε : «Νὰ δοῦμε ποιανοῦ γιὸ ἄρесе, γιὰ νὰ πάρει ἡ βασιλοπούλα». Καὶ μαζεύτηκαν ὅλοι τους. Ὅταν μαζεύτηκανε και καθίσανε στὶς καρέκλες μέ τὴ σειρά του κάθε ἓνας στὴ θέση του, περίμεναν ὅλοι μ' ἀνοιχτὴ τὴν καρδιά γιὰ ν' ἀκούσουν, τί ἤθελε νὰ πεῖ ἡ βασιλοπούλα. Τότε νὰ τὴν και προβαίνει ἡ βασιλοπούλα και τοὺς χαιρετᾷ και τοὺς λέει τὴ γνώμη της : «Κάμετε ὅλα σας τὰ χαρτιά και νὰ τὰ σφραγίσετε μέ τίς σφραγίδες σας κι ἀπὸ κάτω νὰ γράψετε τὴ δική μου ἀπόφαση».

Ὅλονῶν των ἡ καρδιά λαχτάρησε : «Ἀραγε ἡ βασιλοπούλα ποιανοῦ παιδί ἤθελε νὰ πάρει;».

Τότε ἡ βασιλοπούλα τοὺς λέει : «Στὸ βασίλειό μας ὅποιοι βρεθεῖ και μοῦ πεῖ ἓνα αἰνίγμα, πού δὲν μπορῶ νὰ τὸ βρῶ, ἐκεῖνον θὰ πάρω γιὰ ἄντρα μου, γιὰτὶ αὐτὸν θὰ τὸν ἔχω πιδ φρόνιμον ἀπὸ μένα».

Αὐτὰ τὰ λόγια λέγανε στὸ καφενεῖο, πού κάθισε νὰ ξεκουραστεῖ λίγο ὁ κυνηγός μας.

Πῆγαν πολλὰ βασιλόπουλα και βεζιρόπουλα κι ὅλοι τους εἶπαν ἀπὸ ἓνα αἰνίγμα, μὰ ἡ βασιλοπούλα, πού εἶχε

Βουλουνῶν δουν ἡ καρτιά ἱλαχτάρηγγιν : «ἀτζαπα ἡ βασιλουπούλλα ποιανού πιδὶν ἔθελιν νὰ πάρει ;».

Τότι ἡ βασιλουπούλλα λέει τους : «Στοῦ βασιλείουμ μας ὅποιους βριθεῖ κι μὶ πεῖ ἕναν αἰγγιγμαν, πού 'έν ἀμβουροῦ νὰ τό 'βρου, ἱεκίνουθ θὰ πάρου γι' ἄνδραμ μου, γιατί αὐτόθ θὰ τούν ἔχου πιὰ φρέγιμου ἀπού μέναν».

Αὐτὰ τὰ λόγια ἔλεαν εἰς τούν γραφενέν, πού 'χιν γάτσει νὰ ξικουραστεῖ λλίουν ἡ κυνηός μας.

Ἰπῆαν πουλλά βασιλόπουλλα κι βιζιρόπουλλα κι εἶπαβ βούλοι τους ἕναν αἰγγιγμαν, ἄμμα ἡ βασιλουπούλλα πού 'χιμαζίν δης γέρους πού τοὺς ρώτηγγιν ἀμβούραιγγιν ὅ,τι κι ἂν δὴν ἔλεαν, βούλα τὰ αἰγγίγματα νὰ βρίσκει.

Ἡ βασιλλιάς ἀπού τούν γαμόν δου, πού 'έν ἱβρέθην γανένας νὰ τῇ γιλάσει γιὰ νὰ δέκει τοὺλ λόουν δης, ἱκόνδευγιν νὰ πιθάγει. Ἐδεκιδ διαταγές σὶ βούλις τίς πουλιτεῖες κι σὶ βούλα δὰ χουριά, ὅποιους βριθεῖ νὰ πεῖ αἰγγιγμαν, πού 'ἐθ θὰ μβουρέσει ἡ κόρη του νὰ τό 'βρει, 'ὰ τοὺμ ἡάρει ἄνδραν γι θὰ γίγει βασιλλιάς. Ἀπού βούλα τὰ χουριά κι ἀπού βούλα τὰ μέρη βούλοι ἔτρεξαν, κι ἄλλους τοῦ μακρύν δου κι ἄλλους τοῦ κουνδόν δου, κι ἡ καθένας ὅ,τι ἀμβουρᾶ νὰ λέει, γιὰ νὰ πάρει τῇβ βασιλουπούλλαν. Βούλοι ἔφευγαμ μὶ τὴν γαμμέγγην δὴν γαρτιάν.

Ἀμὶ τοῦ πιδὶν ἡ κυνηός, πού τό 'κουσιν γι κείνους, πού τό 'λεαν εἰς τούν γραφενέν, ἔπειασιν νὰ διαλουᾶτι κι νὰ λέει : «Ἀτζαμ μου νὰ κάμου κι ἱβῶ μὶ τοῦ πάθημάμ μου ἕναν αἰγγιγμαν, νὰ πάου νὰ τοῦ ποῦ τῇβ βασιλοπούλλαν ;». Κι τότε καθίγγει κι διαλουᾶτι, γιατί εἶπαμουν δού πιδὶν αὐτό ἦταν γι μβαλουμένουν. Ἡρτιν εἰς τούν νοῦν δου βού καθαλλίκεψιν, πού 'έν δού 'χιγ γιγγήσει ἡ φουράδα, τοῦ πουλλίμ βού σκούτωσιν, ἀμουλήθηκιν δού τούφεικιν δου, κι τοῦ σκούτωσιχ χώρους νὰ θέλει, ἑκατδιν νὰ ξικουραστεῖ, κι στοῦ μέρους πδκατδιν 'έν εἰχιγ ξύλα, κι τοῦ κυγῆν δό 'ψησιμ μὶ τὰ βιβλία του. Ἰκόνδευγιν νὰ σκάσει ἀπού τῇδ δίψαν δου κι γιρὸν 'έν ἔβρισκιν γι πῆιν γι ἡπγιν γιρὸς στὴν γικκλησιᾶν ἀπού μέσα ἀπού τοῦ κανδήλιν.

Μόλις τὰ λουαριάγγει αὐτὰ βούλα, εἶπιν : «Ἰβῶ 'ὰ τὰ κάμου ἕναν αἰγγιγμαν, νὰ πάου τῇβ βασιλουπούλλαν νὰ τοῦ ποῦ. Εἶγιν ἀδύνατον εἰς τούν γόσμουν νὰ τό 'βρει». Καλὰ τοῦ λέει κι καλὰ τοῦ κάμγει κι μὶ μιὰμ ἡάει στοῦ σπίντου δου κι ἀρχινᾶ νὰ διαλουᾶτι, πῶς νὰ πάει νὰ τοῦ πεῖ.

Τόμους τοῦ σκεδιάσιν γι τό 'γραψιν, τούν ἱφάγγην γαλὸν γι πουλλά ὁμορφουν γι σηκώγγιτι τῇ γίδιαν δὴν ὥραν γι τρέχει μὶ τὰ τέσσερα γιὰ τῇβ βασιλοπούλλαν. Πουρπάτηγγιν ἱδυὸ μιρόγγυχα γιὰ νὰ μὴν δύχει κι προυκάμει ἄλλους κι κερτίσει τοῦ στοίχημαν.

Μόλις ἔφτασιν στοῦ βασιλλιά τοῦ σπίντιν, πρόβαλιν νὰ πάει κι κείνους πάνου, γιατί εἶχιν γάτι νὰ πεῖ. Αὐτὸς πδγλεπιν τῇμ ὁρταν 'έν δούν ἔφηγγιν, γιατί ἱφαίνουνδαν πῶς ἦταν ἱ-φτουχὸς κι μ' ἄσκημα ροῦχα. Αὐτὸς ὅμους ἀπού κάτου ἔμβηξιν δις φουνές κι ἔκουσιν δουν ἡ βασιλοπούλλα. Ρουτᾶ χαμιᾶς, τί εἶγιν αὐτὲς οἱ φουνές, κι λέου δὴν δὰ τρεχούμενα. Ἡ βασιλουπούλλα διατάσσει γλήορα γλήορα, νὰ τ' ἀφήσουν δού παλλικάριν νὰ πάει πάνου, γιατί εἶχιν ἱ-σκύψει ἀπού τοῦ παναθούριν γι εἶδιν δουν γι ἦταν παλλικάριν ἡλλιουκαμμένουν, ψηλὸν γι διαλιχτόν.

Ἀφῆνουν δού παλλικάριν γι ἀνηβαίγγει πάνου, χτυπᾶ τῇμ ὁρταν γι τοῦφ φανάννουν ἀπού μέσα κι μβαίγγει κι τοὺς χιριτᾶ. Φανάννουν γι τῇβ βασιλουπούλλαν, γιὰ ν' ἀκούσει, τί ἔθελιν νὰ πεῖ τοῦ πιδὶν. Κι τοῦ πιδὶν εἶπιν :

Τούν ἀγέγγητον γαβαλλικεύγου
τοῦν 'ἐθ θυροῦ σκουτώννου.

Μὶ τὰ λόγια ψῆννου, μαγειρεύγου, τρώου

Κι μὶ τοῦ γιρόμ βού πίννου

μηη στοῦν οὐρανὸμ μηη στήγ γῆν ἱγγίγγει.

Μόλις τό 'κουσιν ἡ βασιλουπούλλα, ἱπῆιν δού καφάσιν δῆς κιφάλης της νὰ φύει. Ἰσκέφτηκιμ μιὰν ὥραν γι πάει μὲς στοὺς γέρους της κι λέει ὅ,τι ἔκουσιν. Ἰσυλλουήστηκαβ βούλοι του, ἄμ' 'έν ἀμβούρεσαν νὰ 'βρουγ ξιδιάλεξιν, γιατί τοῦ πρόμαν ἱφαίνουνδαμ βουλὰ μβλιγμένουν. Βγαίγγει ἡ βασιλουπούλλα κι πάει στήδ δουδεκάδαν γι ζητᾶ εἰκουσι τέσσερις ὥρις νὰ τῇδ δέκουν νὰ συλλουῖστεῖ.

Ἐδεκάν δὴν δὴν βρουθεσιάν ἡ δουδεκάδα. Ἄμμα βούλοι του ἐπιασαν ἀναμεταξὺ του, νὰ τοὺς φαίγγιτι τοῦ πρόμαβ βαρύν. Κι ἡ βασιλοπούλλα μὶ τοὺς γέρους της, πού τοὺς εἶχιν νὰ τὴν ἀρμηνεύγουν γι νὰ βρίσκουν δού κάθε αἰγγιγμαν, κι αὐτὲ ἐπιασαν νὰ φουοῦνδιν, ὅτι τοῦ πρόμαν ἡταμ βουλὰ βαρύν. Κι κανένας του 'έν ἀμβούρεσιν νὰ δέκει καμμιὰγ γνώμην. Πρὶν κοιμηθοῦν, μιρόγγυχτον, χώρους νὰ σηκουστοῦν ἀπού τίς καρέκλις του, νὰ λέει ἡ ἕνας τὰ δικά του, νὰ λέει ἡ ἄλλους τὰ δικά του κι καμμιὰγ γνώμησ σουστην νὰ μὴν ἀμβουροῦν νὰ δέκουν. Γιατί τοῦ αἰγγιγμαμ ἡδλεῖν ἡ κυγῆς ἦταν πουλλά μβλημένουν. Ἰπέρασαν εἰκουσι τέσσερις ὥρις κι μαζεύτηκαν ἡ δουδεκάδα κι φανάννουν δῆβ βασιλουπούλλαν νὰ δέκει τὴν ἀπόφασὴν δης.

Ἡ βασιλουπούλλα ἀπού τοῦφ φόουν δης κι ἀπού τοῦθυμόν δης τοῦμ μιάλουν, πδν ἀμβούρεσιμ μὶ τοὺς γέρους μαζίν νὰ ξικαθαρίσουν αὐτὸ τοῦ αἰγγιγμαν, ἔτρεμισ σάν δού

μαζί της γέρους που τους ρωτούσε, έβρισκε όλα τα αίνιγματα, που όλοι της έλεγαν.

Ο βασιλιάς από τον καμό του, που δέ βρέθηκε κανένας να τη γελάσει και να δώσει το λόγο της, κόντευε να πεθάνει. Έδωσε διαταγή σε όλες τις πολιτείες και σε όλα τα χωριά, όποιος βρεθεί και πει αίνιγμα, που δέ θα μπορέσει να τό βρει ή κόρη του, θα τον πάρει άντρα και θα γίνει βασιλιάς. Από όλα τα χωριά κι από όλα τα μέρη έτρεξαν όλοι, κι άλλος το μακρύ του κι άλλος το κοντό του, ό καθένας λέγει ό,τι μπορεί, για να πάρει τη βασιλοπούλα. Όλοι φεύγανε με την καρδιά καμένη.

Μα τό παιδί ό κυνηγός, που τ' άκουσε και κείνος, που τό λέγανε στο καφενείο, άρχισε να διαλογίζεται και να λέει: «Άραγε να κάμω κι εγώ με τό πάθημά μου ένα αίνιγμα, να πάω να τό πω τη βασιλοπούλα;». Και τότε καθίζει και διαλογίζεται, γιατί είπαμε τό παιδί αυτό ήταν και μυαλωμένο. Έρθε στο νοῦ του τ' άλογο που καβαλίκεψε, που δέν τό είχε γεννήσει ή φοράδα, τό πουλί που σκότωσε, που σκότωσε χωρίς να τό θέλει, γιατί πήρε φωτιά τό τουφέκι του, κάθισε να ξεκουραστεί, και στο μέρος που κάθισε δέν είχε ξύλα, και τό κυνήγι τό 'ψησε με βιβλία του. Κόντευε να σκάσει από τη δίψα του και νερό δέν έβρισκε και πήγε και ήπие νερό στην εκκλησιά μέσα από τό καντήλι.

Μόλις τ'α λογαριάζει όλα αυτά, είπε: «Έγώ θα τό κάμω ένα αίνιγμα, να πάω στη βασιλοπούλα να τό πω. Είναι αδύνατο στο κόσμο να τό βρει». Καλά τό λέει και καλά τό κάνει και με μι'ά πάει στο σπίτι του κι άρχίζει να διαλογίζεται, πώς να πάει να τό πει.

Μόλις τό σχεδίασε και τό 'γραψε, τοῦ φάνηκε καλό και πολύ έμορφο και σηκώνεται την ίδια την ώρα και τρέχει με τ'ά τέσσερα για τη βασιλοπούλα. Περπατούσε δυό μερόνυχτα, για να μη λάχει και προκαμει άλλος και κερδίσει τό στοίχημα.

Μόλις έφτασε στοῦ βασιλιᾶ τό σπίτι, πρόβαλε να πάει και κείνος πάνω, γιατί είχε κάτι να πει. Αὐτός που φύλαγε στην πόρτα δέν τον άφηνε, γιατί φαινότανε πώς ήταν φτωχός και μ' άσχημα ρούχα. Αὐτός όμως από κάτω έμπηξε τίς φωνές και τον άκουσε ή βασιλοπούλα. Ρωτᾶ άμέσως, τί είναι αυτές οι φωνές, και τίς λένε τ'ά τρεχούμενα. Η βασιλοπούλα διατάσσει γλήγορα γλήγορα, να τ' αφήσουν τό παλικάρι να πάει πάνω, γιατί είχε σκύψει από τό παράθυρο και τον είδε κι ήταν ήλιοκαμένο παλικάρι, ψηλό και διαλεχτό.

Αφήνουν τό παλικάρι κι ανεβαίνει πάνω, χτυπᾶ την

πόρτα και τον φωνάζουν από μέσα και μπαίνει και τους χαιρετᾶ. Φωνάζουν και τη βασιλοπούλα, για ν' άκούσει, τί ήθελε να πει τό παιδί. Και τό παιδί είπε:

Τόν άγέννητο καβαλικεύω

Τόν δέν θωρῶ σκοτώνω.

Με τ'ά λόγια ψήνω, μαγειρεύω, τρώγω,

Και τό νερό που πίνω

Μήτε στον οῦρανό μήτε στη γῆ άγγίζει.

Μόλις τ' άκουσε ή βασιλοπούλα, πήγε να φύγει τό καφάσι τοῦ κεφαλιῦ της. Σκέφτηκε μι'αν ώρα και πάει μέσα στους γέρους της και λέει ό,τι άκουσε. Συλλογιστήκανε όλοι τους, μα δέν μπορέσανε να τό ξεδιαλύνουν, γιατί τό πράγμα φαινότανε πολύ μπλεγμένο. Βγαίνει ή βασιλοπούλα και πάει στη δωδεκάδα και ζητᾶ είκοσι τέσσερεις ώρες να τῆς δώσουν να τό σκεφτεί.

Η δωδεκάδα τῆς έδωσε την προθεσμία. Όμως όλοι τους άρχισαν, αναμεταξύ τους, να τους φαίνεται τό πράγμα βαρύ. Και ή βασιλοπούλα με τους γέρους της, που τους είχε να την όρμηνεύουν για να βρίσκουν τό κάθε αίνιγμα, κι αὐτοί άρχισαν να φοβούνται, ότι τό πράγμα ήταν πολύ βαρύ. Και κανένας τους δέν μπόρεσε να δώσει καμιά γνώμη. Πρίν κοιμηθοῦν, μερόνυχτο, χωρίς να σηκωθοῦν από τίς καρέκλες τους, να λέει ό ένας τ'ά δικά του, να λέει ό άλλος τ'ά δικά του, και να μη μπορούν να δώσουν καμιά γνώμη σωστή. Γιατί τό αίνιγμα, που έλεγε ό κυνηγός, ήταν πολύ πλεγμένο. Πέρασαν είκοσι τέσσερεις ώρες και μαζεύτηκαν ή δωδεκάδα και φωνάζουν τη βασιλοπούλα να δώσει την απόφασή της.

Η βασιλοπούλα από τό φόβο της κι από τό θυμό της τό μεγάλο, που δέν μπόρεσε με τους γέρους μαζί να ξεκαθαρίσουν αὐτό τό αίνιγμα, έτρεμε σαν τό ψάρι, δέν μπορούσε να βγάλει λέξη από τό στόμα της. Και τη ρωτᾶ ή δωδεκάδα:

— Σε περιμένουμε βασιλοπούλα να μιλήσεις, γιατί ή προθεσμία σου τελείωσε.

Η βασιλοπούλα τότε τους λέει:

— Να μᾶς ξεκαθαρίσει τό παιδί αὐτό που μᾶς είπε τί λέει, γιατί έμεῖς τό βρίσκουμε πολύ σκοτεινό.

Και ή δωδεκάδα διατάσσει τον κυνηγό, να εξηγήσει τό αίνιγμά του.

Τότε τό παιδί άρχινᾶ και λέει:

— Τόν άγέννητον καβαλικεύω: Είχα μι'ά φοράδα γριά κι ήταν γκαστρωμένη και την ώρα που την έπιασαν οι πόνοι

ψάριν γι' ἐν ἀμβούραιγγιν νὰ βγάλει λέξιν ἀπὸ τοῦ στόμαν
δης. Κι τὴρ ρουτᾶ ἡ δουδεκάδα ;

— Σὶ περιμένουμουβ βασιλοπούλλα νὰ μιλήσεις γιατί ἡ
πrouθεσμία σου ἰνέταριν.

Ἡ βασιλοπούλλα τότε τοὺς λέει :

— Νὰ μᾶς ξικαθαρίσει τοὺ πιδὶν αὐτὸ ποὺ μᾶς εἶπιν γι'
λέει, γιατί ἱμές τοῦ βρίσκουμουμ βουλλὺ σκουτεινόν.

Κι ἡ δουδεκάδα ρούνουν δουν γυγνὸν νὰ καθαρίσει τοῦ
αἷγγιγμάν δου.

Τότε τοῦ πιδὶν ἀρχινᾶ κι λέει :

Τοὺν ἀγέννητον γαβαλλικεύγου : Εἶχα μιὰφ φουράδαγ
γιργιάν κι ἦταν γκαστρουμέγη κι τὴν ὥραμ βοὺ τὴν ἐπιασαν
οἱ πόγοι γιὰ νὰ γιγγήσει ἐν ἀμβούρεσιν νὰ τοῦ γιγγήσει ἀπὸ
τὰ γιρουνδίκια της κι ἔσκασιν, κι ἰβὼ γλήηουρους κι σβέλτους
ἄρπαξα ἓναμ μαχαίριν, ἔσκισα τὴν γοιλλιάν της κι ἔβγαλα
τοῦ μουρόν της ζουνδανόν, τοῦ μιάλωσα κι τό 'καμα ἄλοουιν
γι' τοῦ καβαλλίκευγα κι πῆαιννα στοῦ κυγῆιν.

Τοῦδ δέθ θουροῦ σκουτώννου : Πααίννουνδασ εἰς τοῦ
κυγῆιν ι-μιάν ἡμέραν ἰκουράστηκα πουλλὺ κι ἔκατσα σὶ μιὰμ
βέτρων. Ἄμ' ἰκεῖ ποὺ πῆα νὰ ξικαβαλλικέψου ἀπὸ τοῦ ἄ-
λοουμ μὶ τοῦ τρυφέκιμ μου, ἔμβλεξιν τοῦ τσακμάκιν γι' πῆριφ
φουτιάν γι' ἄξαφνα, χώρους νὰ τοῦ ξέρου, ἰσκουτώθηκιν ἔ-
ναμ βουλλῖν.

Μὶ τὰ λόγια ψήννου, μαειρεύγου, τρώου : Ἡ πείνα μου
ἦταμ βουλλῆ κι ἡ κούρασὴ μου μιὰλη, κι μάδησα τοῦ πουλλίγ
γιὰ νὰ τοῦ ψήσου κι νὰ τοῦ φάου, ἄμ' τοῦ μέρους ποὺ βρί-
σκουμουν ἦταβ βούλουμ βέτρις κι ἐν εὔρισκα μὴ ἕναγ ξη-
λαράκιν. Τότε ἀθθυμήθηκα ποὺ 'χα μέσ στοῦ δισάκιμ μου
τὰ βιβλία μου, ποὺ διάβαννα. Τότε χαμέτα ἀναψα τὰ χαρτιά
μου κι τοῦ καψάλισα κι τό 'φαα.

Κι μὶ τοῦ γιρόμ βοὺ πίννου, μὴ στοὺν οὐρανόν, μὴ στήγ
γῆν ἰγγίγγει : Ἡ δὶψα μου ἦταμ μιὰλη, ὅταν ἔφαα κι ἔτρε-
χα ν' ἄρατοῦ γιρόν, ἄμ' γιρόν πούετα ἐν ἡῦρα. Ἰκεῖ κουνδᾶ
στήμ ψηλὴν γουρφὴν δοῦ βουνουῦ, θουροῦ ἓναν ἰκκλήσάκιν.
'Αγηβαίννου κι μβαίννου μέσα στοῦ γικκλήσάκιν γι' νδρανουῦ,
ἂν εἶχιν γιρόν, ἄμ' γιρόν ἐν εἶχιμ βούετα. Τότε κοιτάννου
κι κρέμμουνδαν δοὺ κανδῆλιν γι' ἦταγ γιμάτουν γιρόν. Ἡπια
του κι ξιδέψασα.

Βούλη ἡ δουδεκάδα μαζὶν γι' ἡ βασιλλιάς σηκώθηκαμ
βάνου στοῦ πόδιν γι' εἶπαν :

— Ἰσέναν ἀξίξει τοῦ βασιλλιά ἡ κόρη κι τοῦ βασιλείουβ
βούλου, γιατί ἀπὸ βούλους, εἰς τὰ μυαλὰ ἰσὺ ἰβρέθηκιν
παραπάνου.

Ἡ βασιλοπούλλα ἔχασιν δοὺ στοίχημαν γι' σύμφουνα μὶ
κεῖνα πῶγραψιν ἔπρεπιν νὰ τοῦμ βάρει κι ἄς ἦταν γι' φτουγός.
'Απὸ κείγην δὴν ἡμέραν ἀρχίγγειν ἡ γάμους, κι δίγγει δια-
ταγὴν ἡ βασιλλιάς σὶ βούλην δου δὴμ βουλιτείαν, νὰ τρώουν,
νὰ πίννουν γι' νὰ ξιφανδώννουσ σαράνδα μέρις κι σαράνδα
νύχτις κι βούλα νὰ 'γιν δοῦ βασιλλιά.

Ἰπῆα κι ἰβὼ ἰκεῖδα στοῦ νουτλάκιμ βῶψηνναν δοὺ ἔεσκέ-
κιν¹ γι' γύρεψα νὰ μὶ δέκουν ἓναν τσανάκιν, κι θυμώγγιτι ἡ
μάερους κι μὶ τραβᾶ μιὰμ μὶ τὴν γουτάλαν γι' φεύγου μὶ τὰ
κλάματα. Τί ἔπαθιν ἡ κακόμοιρους ἡ Γιάγγης ἡ Βαζάνας,
ἡ χασάπης γιὰ μιὰν γουταλιάν ἔεσκέκιμ βοὺ κόντευαν νὰ
τοὺν ι-σκολτώσουν !

Ἰκεῖνοι ζοῦν γι' βασιλεύγουν, καλὴ ὥρα κι μέσ, ποὺ λέου-
μουν δοὺ παραμύθιν γι' τοῦ γράφουμουν, γι' ζοῦμουν γι' βα-
σιλεύγουμουν.

¹ ἔεσκέκιν: φαγητὸ μὲ στᾶρι, κρέας καὶ βούτυρο, ποὺ οἱ Τούρκοι τὸ
ἔκαναν στοὺς γάμους, ἓνα εἶδος πιλάφι μὲ κρέας καὶ στᾶρι.

για να γεννήσει δὲν μπόρεσε νὰ τὸ γεννήσει ἀπὸ τὰ γεράματα της κι ἔσκασε, καὶ γὼ γλήγορος καὶ σβέλτος ἄρπαξα ἓνα μαχαίρι, ἔσκισα τὴν κοιλιά της κι ἔβγαλα τὸ μωρό της ζωντανό, τὸ μεγάλωσα καὶ τὸ 'καμα ἄλογο καὶ τὸ καβαλίσαινα καὶ πήγαινα στὸ κυνήγι.

Τὸν δὲν θεωρῶ σκοτῶνω : Πηγαίνοντας στὸ κυνήγι μιὰν ἡμέρα κουράστηκα πολὺ καὶ κάθισα σὲ μιὰ πέτρα. Μὰ ἐκεῖ ποὺ πῆγα νὰ ξεκαβαλικέψω ἀπὸ τὸ ἄλογο μὲ τὸ τουφέκι μου, ἔμπλεξε ἡ σκανδάλη καὶ πῆρε φωτιά κι ἄξαφνα, χωρὶς νὰ τὸ ξέρω, σκοτώθηκε ἓνα πουλί.

Μὲ τὰ λόγια ψήνω, μαγειρεύω, τρώγω : 'Η πείνα μου ἦταν πολλή καὶ ἡ κούρασή μου μεγάλη, μάδησα τὸ πουλί για νὰ τὸ ψήσω καὶ νὰ τὸ φάγω, μὰ τὸ μέρος ποὺ βρισκόμουν ἦταν ὅλο πέτρες καὶ δὲν ἔβρισκα μήτε ἓνα ξυλαράκι. Τότε θυμήθηκα ποὺ 'χα μὲς στὸ δισάκι μου τὰ βιβλία μου καὶ διάβαζα. Τότε ἀμέσως ἄναψα τὰ χαρτιά μου καὶ τὸ καψάλισα καὶ τὸ ἔφαγα.

Καὶ τὸ νερό ποὺ πίνω, μήτε στὸν οὐρανό, μήτε στὴ γῇ ἐγγίζει : 'Η δίψα μου ἦταν μεγάλη, ὅταν ἔφαγα, κι ἔτρεχα νὰ ζητῶ νερό, μὰ νερὸ πουθενὰ δὲν βρῆκα. 'Εκεῖ κοντὰ στὴν ψηλὴ κορφὴ τοῦ βουνοῦ θεωρῶ ἓνα ἐκκλησάκι. 'Ανεβαίνω καὶ μπαίνω μέσα στὸ ἐκκλησάκι καὶ κοιτάζω,

ἂν εἶχε νερό, μὰ νερὸ δὲν εἶχε πουθενά. Τότε κοιτάζω καὶ κρεμόντανε τὸ καντήλι καὶ ἦταν γεμάτο νερό. Τὸ ἤπια καὶ ξεδίψασα.

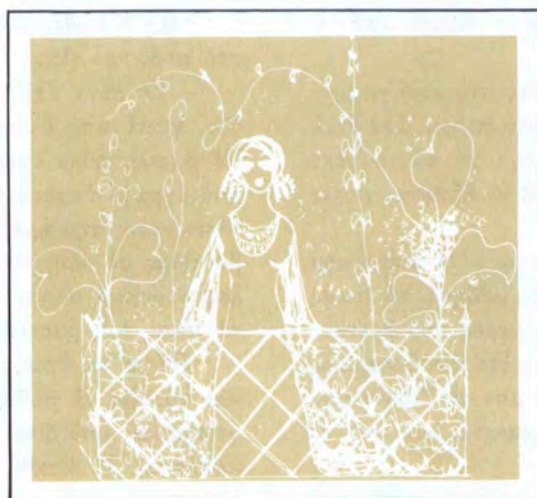
"Ὅλη ἡ δωδεκάδα μαζί καὶ ὁ βασιλιάς σηκώθηκαν πάνω στὸ πόδι καὶ εἶπαν :

— Σὲ σένα ἀξίζει ἡ κόρη τοῦ βασιλιᾶ καὶ τὸ βασίλειο ὅλο, γιατί ἀπὸ ὅλους στὰ μυαλὰ ἐσὺ βρέθηκες παραπάνω. 'Η βασιλοπούλα ἔχασε τὸ στοίχημα καὶ σύμφωνα μὲ κεῖνα ποὺ ἔγραψε ἔπρεπε νὰ τὸν πάρει, κι ἄς ἦταν καὶ φτωχός. 'Απὸ κείνη τὴν ἡμέρα ἄρχισε ὁ γάμος, καὶ δίνει διαταγὴ ὁ βασιλιάς σὲ ὅλη τὴν πολιτεία, νὰ τρῶνε, νὰ πίνουν καὶ νὰ ξεφαντώνουν σαράντα μέρες καὶ σαράντα νύχτες καὶ ὅλα νὰ εἶναι τοῦ βασιλιᾶ.

Πῆγα κι ἐγὼ στὸ μαγειρεῖο ποὺ ψήνανε τὸ κεσκέκιν καὶ γύρεψα νὰ μοῦ δώσουν ἓνα πιάτο, καὶ θυμώνει ὁ μάγειρας καὶ μοῦ δίνει μιὰ μὲ τὴν κουτάλα καὶ φεύγω μὲ τὰ κλάματα. Τί ἔπαθε ὁ κακόμοιρος ὁ Γιάννης ὁ Βαζάνας, ὁ χασάπης, για μιὰ κουταλιά κεσκέκιν ποὺ κόντευαν νὰ τὸν σκοτώσουν!

'Εκεῖνοι ζοῦν καὶ βασιλεύουν, καλὴ ὥρα καὶ μεῖς, ποὺ λέγουμε τὸ παραμῦθι καὶ ποὺ τὸ γράφουμε, καὶ ζοῦμε καὶ βασιλεύουμε.

Ἡ φρέγιμη κόρη

Ἡ φρόνιμη κόρη

«Λοιπόν ἓνα πρωῒ σηκώθηκε καὶ ξεκίνησε κι εἶδε μιὰ κόρη
πλυμένη καὶ κτενισμένη, πρωῒ-πρωῒ στό μπαλκόνι, καὶ τὴν ἄρεσε».

29. Ἡ φρεγίμη κόρη

Εἶχιν ἓναν ι-γιὸν γι' ἐν ἱπανδρεύουνταν, ποὺ 'ἐν δοὺν ἔρε-
σιν γαμιά. Λοιπὸν ἓναμ ἡρουτ σηκώθηκιν γι' ξικίγησιν γι
εἶδιν ι-μιάν γόρημ ἡλυμμένην γι' χτιγισμένημ ἡρουτ προὔτ
στοῦ μβαλκόγιν, κὶ τοὺν ἔρεσιν. Τότι λοιπὸν ἔστρεψιν γι' ἔ-
καμιν δις προξινγιές κὶ τὴν ἱπῆριν, τὴν ἱπανδρεύτηκιν γι' κά-
θουνδαμ μαζὶν δους.

Ἦστερα ἀποὺ τρεῖς μῆγιν ἔφυῖν αὐτὸς στὰ μακρά. Ἡ ἀ-
δαρφὸς του, ποὺ τοὺν ἔρηκιν εἰς τοῦ σπίτιν, ἔρριξιν δού μμά-
τιν δου στὴν γυναίκαν δου. Ἰκειγὴ σημασίαν 'ἐν δοὺν ἔδιεν.
Ἰκεῖνους ἔγραψιν στοὺν ἀδαρφόν δου : «Ἡ γυναίκα σου ἔ-
πιασιν ἄλλους κὶ ἄλλους φίλους».

Ἡ γυναίκα ἔθθα βγεῖ ἀποὺ νουρὶς πρὸς γιροῦ της κὶ νὰ
'μῃε μέσα νὰ κάμει τὴμ ἡρουσηκὶν δῆς κὶ νὰ κοιμηθεῖ.
Αὐτὸς πάει κὶ μαεύγει τρούς τέσσερους ἀλῆτιδους κὶ βάλλει
τους στοῦ κριβάττιν δῆς ἀποὺ κάτου τὴν ὥραν βοὺ ἱκειγὴ
ἤβγιν ἡρὸς γιροῦ της. Ὅταν ἱξανάμῃγ γιὰ νὰ κοιμηθεῖ, πι-
τάχτηκαν οἱ ἄλλοι μῆρός της, ἤρτιν γι' ἡ κουγιάδους της κὶ
λέει τὴν :

— Νὰ τώρα σ' ἔπιασα κὶ ἔχου κὶ μάρτυρους !

Χαμέτα ἔγραψι γράμμαν εἰς τοὺν ἀδαρφόν δου κὶ λέει
τουν, ὅτι τὴν γυναίκας σου ἔπιασά τημ μὶ τοὺς μαρτύρους
κὶ γράψι νὰ δοῦμουν δι' ἃ τὴν γάμου. Ἀπανδᾷ αὐτὸς :
«Ὅ,τι εἶν' ἡ νόμους τοῦ τόπου, κρίσι τὴν». Ἡ νόμους ἦταν,
νὰ τὴν ἡάρει στοῦ βουγίν, ν' ἀγγοῖζει λάκκουν γι' νὰ τὴβ
βάλει μέσα ὅσα μὶ τοὺλ λιμόν.

Ἡ ἀδαρφὸς ἱπῆριν δην, ἀγγοῖζει λάκκουν γι' ἔβαλιν δην
ὅσα μὶ τοὺλ λιμόν, κὶ ἔφηκιν δην κὶ ἔφυῖν. Ἰκεῖ ποὺ τὴν εἶ-
χιν ὅσα μὶ τοὺλ λιμόν, ἱπέρανναν δὴν γύχταν ἀνδάρτιδοι
στ' ἄτῃα πάνου. Ἐβαλλιν ἱκειγὴ φουνές :

— Σιᾶτι τ' ἄλουά σας κὶ εἰμου κὶ ἱβὼ ἄθρωπους, ὅπως ἰσές!

Ἡ ἀράπης εἶπιν :

— Σταθῆτι, πιδιά, κὶ ἔχει ἄθρωπον γι' φανάγγει.

Ὅταν ἱπῆαν γουνδά της κὶ ἔβγαλάν δην ἀποὺ τοῦ χῶ-
μαν, ρώτηζάν δην, γιὰτὶ εἶγιν ἱκεῖ μέσα ; Κὶ κείνη εἶπιν :

— Ἰβὼ 'ἐν ι-ξέρου, τίποτα 'ἐν ἔκαμα, ἡ καταδίκη μου ἦταν.

Ἰπῆριν δην ἡ ἀράπης ἀπίσου του πάνου στ' ἄζόν δου
κὶ πῆῖν δην εἰς τοῦ σπίτιν δου κὶ εἶπιν δὴγ γυναίκαν δου :

— Ὅπως ἔχεις τοῦ μούροσ σου, ἔτῳ θά 'χεις κὶ αὐτὴν.

Ἰκεῖ ποὺ τὴν ἱπῆῖν ἡ ἀράπης, κὶ ἔφευγιν ἱκεῖνους στὴν
δουλλειάν δου, εἶχιν ἓναδ δοῦλον γι' ἔβαλιν ι-μμάτιν εἰς τὴν
γυναίκαν. Μιάν, ι-δυό, τρεῖς, πένδι τὴν κυγήγγιγ γιὰ τὴν
διμήν δῆς κὶ αὐτὴ ἱστάθη ἀδύνατον. Σηκώγγιτὶ ἡ δοῦλος

τὴν γύχταν, σβάγγει τ' ἀράπη τοῦ μούρον γι' βάλλει τὰ μα-
τουμένα τὰ μαχαίρια κάτου στοῦ προυσκέφαλον δῆς γυναι-
κας, τάχα πὼς αὐτὴ τῶκαμιν. Σηκώθη ἡ μάνα τοῦ μούρου κὶ
ἱχτυποῦνταν, πῶχασιν δού μούρον δῆς. Ἡ δοῦλος λέει τὴν :
— Σῶπα, σῶπα, κὶ ἱβὼ ξέρου τοὺν ἄθρωπον ποὺ τό-
'καμιν.

Σηκώγγει τοῦ προυσκέφαλον γι' βγάλλει τὰ ματουμένα
τὰ μαχαίρια. Ἡ μάνα 'ἐλ λέει μῆη καλὰ μῆη κακὰ, ἔμεινισ
στιγγή.

Ὅταν ἤρτιν ἡ ἀράπης, λέει τουν ἡ γυναίκα του :

— Τί μῶου μ' ἔκαμεις κὶ ἔφερίς μου τὴν αὐτὴν γι' σκού-
τωσιν δού μούρομ μας !

Ἡ ἀράπης 'ἐν ἱπίστεψιν νὰ τό 'καμιν αὐτὴ ἡ γυναίκα, ποὺ
τὴν ἔσωσιν ἀποὺ τοῦ χάρου τοῦ στόμαν, κὶ λέει στὴν γυναι-
καν δου ὅτι :

— Ἡ γυναίκα αὐτὴ 'ἐν ἀμβουρᾷ πλιόν, ἔτῳ πού 'ρταν δὰ
πρόματα, 'ἐν ἀμβουρᾷ νὰ ζήσει ἱδῶ μέσα κὶ φάναξί τὴν νὰ
'ρτει νὰ τῆδ δοῦ.

Φάναξιν δην, ἄμ' αὐτὴ ὅ,τι κὶ ἂν δὴν ἱδίκαζαν 'ἐν ἱμί-
ληγγιν, ἔλειμ μόνουν :

— Ἰβὼ τίποτα 'ἐν ἔκαμα, 'ἐν ι-ξέρου.

Λέει τὴν ἡ ἀράπης :

— Ἰδῶ μέσα, κόρη μου, 'ἐν ἀμβουρᾷ πλιόν νὰ ζήσεις,
πάρι αὐτὰ τὰ πιγῆνδα φλουριά κὶ τοῦτου τοῦ χαρτίν, ποὺ
γράφει τοῦ μέρους ποὺ θὰ πάεις νὰ κάτσεις ἱκεῖ νὰ συχάσεις.

Ἐφυῖν γι' πῆῖν σ' ἄλλου μέρους. Ἰκεῖ ποὺ πῆῖν γι' ἔκατῖν,
θουρᾷ τοὺν γόσμου γι' τρέχει, θουρᾷ πουλλὸν καλουπαλούκιν
γι' ρουτᾷ :

— Γιὰτὶ τρέχει ἡ κόσμους ;

Λέουν δην :

— Χρουστᾷ ἓνας πιγῆνδα φλουριά κὶ πᾶουν νὰ τοὺν
γριμμάσουν.

Λέει τους :

— Ἄν δὰ δέχει ἡ ἄθρωπους τὰ φλουριά ξικριμμάνουν
δουν ;

Λέουν δην :

— Ἰ-ναί !

Τρέχει ἡ γυναίκα κὶ λέει :

— Νὰ τὰ πιγῆνδα τὰ φλουριά κὶ μῆν δοὺν γριμμάσιτι
τοὺν ἄθρωπον.

Ἐκεῖ ποὺ τοὺν ἱξικρέμμαναν δοὺν ἄθρωπον, ἱσκόρη-
σιν δού καλαπαλούκιν γι' ἱκειγὴ κάθισιν εἰς τοῦ κουῖν τῆς

29. Ἡ φρόνιμη κόρη

Εἶχεν ἓνα νέο καὶ δὲν παντρευόντανε, γιατί δὲν τοῦ ἄρξεσε καμιά. Λοιπὸν ἓνα πρωὶ σηκώθηκε καὶ ξεκίνησε καὶ εἶδε μιὰ κόρη πλυμένη καὶ χτενισμένη, πρωὶ πρωὶ στὸ μπαλκόνι, καὶ τὴν ἄρξεσε. Τότε λοιπὸν ἔστρεψε καὶ ἔκαμε τὰ προξενεῖα καὶ τὴν παντρεύτηκε καὶ καθόντανε μαζί τους.

Ἦστερα ἀπὸ τρεῖς μῆνες ἔφυγε αὐτὸς σὲ μέρη μακρινά. Ὁ ἀδελφός του, πού τὸν ἄφησε στὸ σπίτι, ἔριξε τὸ μάτι του στὴ γυναίκα του. Ἐκείνη δὲν τοῦ ἔδινε σημασία. Ἐκεῖνος ἔγραφε στὸν ἀδελφό του : «Ἡ γυναίκα σου ἔπιασε ἄλλους καὶ ἄλλους φίλους».

Ἡ γυναίκα συνήθιζε νὰ βγαίνει ἀπὸ νωρὶς γιὰ τὴν ἀνάγκη της καὶ νὰ μπαίνει μέσα νὰ κάμει τὴν προσευχή της καὶ νὰ κοιμηθεῖ. Αὐτὸς πάει καὶ μαζεύει τρεῖς τέσσερις ἀλητες καὶ τοὺς βάζει ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὸ κρεβάτι της, τὴν ὥρα πού ἐκείνη βγῆκε πρὸς νεροῦ της. Ὅταν ξανάμπε γιὰ νὰ κοιμηθεῖ, πετάχτηκαν οἱ ἄλλοι μπρὸς της, ἦρθε καὶ ὁ κουριάδος της καὶ τῆς λέει :

— Νά, τώρα σ' ἔπιασα καὶ ἔχω καὶ μάρτυρες!

Ἀμέσως ἔγραψε γράμμα στὸν ἀδελφό του καὶ τοῦ λέει, ὅτι τὴν γυναίκα σου τὴν ἔπιασα μὲ τοὺς μάρτυρες καὶ γράψε μου νὰ δοῦμε τί θὰ τὴν κάμω. Ἀπαντᾷ καὶ αὐτὸς : «Ὅ,τι εἶναι ὁ νόμος τοῦ τόπου, δίκασέ την». Ὁ νόμος ἦτανε, νὰ τὴν πάρει στὸ βουνό, ν' ἀνοίξει λάκκο καὶ νὰ τὴν βάλει μέσα ὡς τὸ λαιμό.

Ὁ ἀδελφὸς τὴν ἐπῆρε, ἀνοίξε λάκκο καὶ τὴν ἔβαλε μέσα ἴσα μὲ τὸ λαιμό, τὴν ἄφησε καὶ ἔφυγε. Ἐκεῖ πού τὴν εἶχε ὡς τὸ λαιμό, περνούσανε τὴν νύχτα ἀντάρτηδες πάνω στ' ἄτια. Ἐβγαζε ἐκείνη φωνές :

— Σιγὰ τ' ἄλογά σας καὶ εἶμαι καὶ ἐγὼ ἄνθρωπος, ὅπως ἐσεῖς!

Ὁ ἀράπης εἶπε :

— Σταθεῖτε, παιδιά, καὶ ἔχει ἄνθρωπο καὶ φωνάζει.

Ὅταν πῆγαν κοντά της καὶ τὴν ἔβγαλαν ἀπὸ τὸ χῶμα, τὴν ρώτησαν, γιατί εἶναι ἐκεῖ μέσα. Ἐκείνη εἶπε :

— Ἐγὼ δὲν ξέρω, τίποτα δὲν ἔκαμα, ἦταν ἡ καταδίκη μου.

Τὴν πῆρε ὁ ἀράπης ἀπὸ πίσω του πάνω στὸ ζῶο του καὶ τὴν πῆγε στὸ σπίτι του καὶ εἶπε τὴν γυναίκα σου :

— Ὅπως ἔχεις τὸ μωρό σου, ἔτσι θὰ ἔχεις καὶ αὐτή.

Ἐκεῖ πού τὴν πῆγε ὁ ἀράπης, καὶ ἔφυγε ἐκεῖνος στὴ δουλειά, εἶχε ἓνα δοῦλο καὶ ἔριξε μάτι στὴ γυναίκα. Μιά, δύο, τρεῖς, πέντε τὴν κυνηγοῦσε γιὰ τὴν τιμὴ της καὶ αὐτὴ

στάθηκε ἀνένδοτη. Σηκώνεται ὁ δοῦλος τὴ νύχτα, σφάζει τοῦ ἀράπη τὸ μωρό καὶ βάζει τὰ ματωμένα τὰ μαχαίρια κάτω στὸ προσκέφαλο τῆς γυναίκας, τάχα πὼς αὐτὴ τὸ ἔκαμε. Σηκώθηκε ἡ μάνα τοῦ μωροῦ καὶ χτυπιόντανε, πού ἔχασε τὸ μωρό της. Ὁ δοῦλος τῆς λέει :

— Σώπα, σώπα, καὶ ἐγὼ ξέρω τὸν ἄνθρωπο πού τὸ ἔκαμε.

Σηκώνει τὸ προσκέφαλο καὶ βγάζει τὰ ματωμένα τὰ μαχαίρια. Ἡ μάνα δὲ λέγει μήτε καλὰ μήτε κακὰ, ἔμεινε στεγνή. Ὅταν ἦρθε ὁ ἀράπης, τοῦ λέγει ἡ γυναίκα του :

— Τί μ' ἔκαμες καὶ μ' ἔφερες αὐτὴν τὴν γυναίκα καὶ σκότωσε τὸ μωρό μας!

Ὁ ἀράπης δὲν πίστεψε νὰ τὸ ἔκαμε αὐτὴ ἡ γυναίκα, πού τὴν ἔσωσε ἀπὸ τοῦ χάρου τὸ στόμα, καὶ λέγει στὴ γυναίκα του ὅτι :

— Ἡ γυναίκα αὐτὴ δὲν μπορεῖ πιά, ἔτσι πού ἦρθανε τὰ πράγματα, δὲν μπορεῖ νὰ ζήσει ἐδῶ μέσα καὶ φώναξέ την νὰ ῥθει νὰ τὴ δῶ.

Τὴν φώναξε, μὰ αὐτὴ ὅ,τι καὶ ἂν τὴν καταμαρτυροῦσαν δὲ μιλοῦσε, ἔλεγε μόνο :

— Ἐγὼ τίποτα δὲν ἔκαμα, δὲν ξέρω.

Τῆς λέγει ὁ ἀράπης :

— Ἐδῶ μέσα, κόρη μου, δὲν μπορεῖς πιά νὰ ζήσεις, πάρε αὐτὰ τὰ πενήντα φλουριά καὶ τοῦτο τὸ χαρτί, πού γράφει τὸ μέρος πού θὰ πᾶς, νὰ καθίσεις ἐκεῖ, νὰ ἡσυχάσεις.

Ἐφυγε καὶ πῆγε σ' ἄλλο μέρος. Ἐκεῖ πού πῆγε καὶ κάθισε, θωρᾷ τὸν κόσμον καὶ τρέχει, θωρᾷ κοσμοσυρροὴ καὶ ρωτᾷ :

— Γιατί τρέχει ὁ κόσμος;

Τῆς λένε :

— Χρυστᾷ ἓνας πενήντα φλουριά καὶ πᾶνε νὰ τὸν κρεμάσουν.

Τοὺς λέει :

— Ἄν τὰ δώσει ὁ ἄνθρωπος τὰ φλουριά τὸν ξεκρεμάζουν;

Τῆς λένε :

— Ναί!

Τρέχει ἡ γυναίκα καὶ λέει :

— Νά τὰ πενήντα τὰ φλουριά καὶ μὴ τὸν κρεμάσετε τὸν ἄνθρωπο!

Ἐκεῖ πού τὸν ξεκρεμάζανε τὸν ἄνθρωπο, ἔφυγε ὁ πολὺς κόσμος καὶ ἐκείνη κάθισε στὴν ἄκρη τῆς θάλασσας καὶ σκάλιζε τὴν ἄμμο καὶ συλλογίζόντανε τὴν τύχη της. Ἐκεῖ-

θάλασσας κι σκάληγγιν δούν ἄμουν γι συλλογούνταν δὴν δύ-
χην δης. Ἰκεῖνους πού ξικριμμάστηκιν ἰπέραγγιν ἀπὸ μὲρὸς
κι κέταγγιν δην γι πέραγγιν κι ξαναπέραγγιν.

Εἶχισ στῆθ θάλασσα μὲσα, στοὺλ λιμῶνα, καράβια ἀ-
ραξημένα κι ἡ ἄθρωπους πού τὸν ἱξικρέμμασαφ φάναξιν
δούν γαπιτάνουν :

— Ἐλα ὄξου !

Ἦβγιν ἡ καπιτάνους κι λέει τουν :

— Ἰκεῖνη ἡ κόρη πού κάθιτι στοὺ κουῖν δῆς θάλασσας κι
σκαλήγγει τὸν ἄμουν εἰγιδ δική μου κι θὰ σὶ τὴμ βουλῆ-
σου ! Ὅ,τι θέλεις δέκι μου, τριάντα ἔσα μὲ σαράντα ἁλίρις,
δέκι μού τις κι φεύγου κιέλα.

Πῆριν δις ἱ-ἁλίρις κι ὅπου φύῃ, φύῃ.

Ἦ καπιτάνους πάει κουνδὰ στῆγ γυναίκαν γι λέει την :

— Σῆκου πάνου κι θὰ σὶ βάλου στοὺ καράβιμ ἡνὸν γιὰτὶ
ἀγόρασά σι ἀπὸ κείνουμ ἡὸν πέραγγιν γι ἔφυν.

Κι ἄρπαξιν δὴγ γυναίκαν γι ἔρριξιν δὴμ μὲς στῆβ βάρ-
καν γι πῆν δὴμ ἡνὸν στοὺ καράβιν. Ἀπὸ τοῦ πρῶτουβ
βράδου τὴν γυγῆγγιν γι ἔλειν δην :

— Ἰβῶ γιὰτὶ σ' ἀόρανα ; Γιὰτὶ ἔδεκα τὰ λιφτά μου ;

Τρεῖς ἡμέρις ἔγιν αὐτό. Ἦ γυναίκα κουράστηκιν γι ἔ-
καμιν δὴμ βρουσηκὴν δης κι εἴπισ στοὺθ Θιόν : « γι' αὐτὴν
δὴν διμὴν δὰ τραβοῦ αὐτὰ βούλα, γιὰ θὰ πγιγοῦ γιὰ θὰ τῆδ
δέκου αὐτὴν δὴν διμὴμ μου ! ». Νέτταριν δὴμ βρουσηκὴν
δης, κι παίρει μιὰλη τρικυμία, σπάγγει τοῦ καράβιν, γέγιτι
τάβλα τάβλα, σκούρπισαν οἱ ἄθρουποι, ἄλλοι ἰδῶ κι ἄλλοι
ἰκεῖ. Ἀρπαξιν γι αὐτὴ μιὰν δάβλαν, κι ἔρριξιν δὴσ σ' ἄλλου
μέρους. Ἰκεῖ πού τὴν ἔρριξιν, ἔμειν ἡ γυναίκα δυὸ τρεῖς
μῆγισ. Κι τοῦ μέρους τὴν ἀάπησιμ ἡὸν ταν γαλῆ κι φρέγιμη.
Τοῦ μέρους ἰκεῖνου ἡ βασίλισσα ἤταγ γυναίκα κι πέθαγιν,
ἔθελαλ λιοπὸν νὰ βάλουμ ἡάλη βασίλισσαν γι μαεῦτηκαβ βού-
λοι κι διὰλεξάν δὴγ γιὰ βασίλισσαν.

Ὅταν ἰγένιβ βασίλισσα τὴν ἔκατῶν εἰς τὸν ἱ-θρόνου
γι πῆν γι ἡ δωδεκάδα κι τὴρ ρώτηξιν :

— Διάταξι, τί θέλεις νὰ κάνουμουν εἰς τοῦ χουριόν.

Κι εἶπιν ἡ βασίλισσα :

— Κάμιτι ἡνδὰδους νὰ ταῖτι τοὺς ἱ-ξένους, νὰ γιατρεύ-
γιτι τοὺς ἄρρωστους κι πληγγισμένους, κι ὅταν θὰ τοὺς κά-
μγιτι καλὰ, ἂ τοὺς φέργιτι νὰ τοὺς θουροῦ.

Πάει πρῶτα ἡ ἄνδρας τῆς μὲ τὸν ἀδαρφόν δου τοὺλ
λουλλόν. Ἰταῖσάν τους, ἱγιάτρεψάν τους κι τοὺς εἶδιν ἡ βα-
σίλισσα κι εἶπιν γι ἔβαλάν τους χωριστά.

Ὑστερα πάει ἡ ἀράπης μὲ τοῦδ δοῦλου δου, πού 'χιλ λό-
βαν. Ἰταῖσάν τους, κι ἱγιάτρεψάν τους κι εἶπιν ἡ βασίλισσα
κι ἔβαλάν τους χωριστά.

Ὑστερα πῆν ἡ καπιτάνους μὲ κείνουμ ἡὸν πλήρωσιν ἡ
γυναίκα κι τοὺν ἱξικρέμμασαν κι ὕστερα πούλησιν δην, κι
εἶχισ μιὰλην ἄρρωστῖαν. Ἰταῖσάν τους κι ἱγιάτρεψάν τους.
Εἶδιν τους ἡ βασίλισσα κι εἶπιν νὰ τοὺς βάλουχ χωριστά.

Τότι ἡ βασίλισσα διάταξιν δὴν ἄλλην δὴν ἡμέραν νὰ
'ρτουν γι οἱ κρατούμεγοι κι νὰ τοὺς δικάσουσιν. Μαεῦτηκαβ
βούλλοι.

Ἦρτιμ ἡρῶτα ἡ ἄνδρας τῆς μὲ τὸν ἀδαρφόν δου. Εἶπιν
ἡ βασίλισσα :

— Αὐτὲ εἶγιν ἡ ἄνδρας μου κι ἡ ἀδαρφός του.

Κι εἶπιβ βούλην δης τὴν ἱστορίαν, ἀπὸ τοῦ γάμου δης
ἔσσα μὲ κεῖ, πού τὴν ἔθαψιν ἡ κουνιάδους τῆς. Τότι ἡ ἄνδρας
τῆς πῆν νὰ χτυπήσει τὸν ἀδαρφόν δου. Λέει τουν ἡ βασί-
λισσα :

— Κάτῃ κι θὰ τοὺν γρίσει ἡ νόμους.

Ὑστερα ἤρτιν ἡ σειρά τ' ἀράπη μὲ τοῦδ δοῦλου δου. Λέει
ἡ βασίλισσα :

— Αὐτὸς πῆριμ μου ἀπὸ τοῦ χῶμαν.

Κι εἶπιβ βούλην δὴν ἱστορίαν, ἔσσα μὲ κεῖ πῶφυν ἀπὸ
τοῦ σπῖτιν δ' ἀράπη. Ἦ ἀράπης εἶπιμ ἡὸς 'ἐν ἱπίστεψιν,
πὼς ἰκεῖνη ἔκαμιν δοῦφ φόνουν, κι πῆν νὰ χτυπήσει τοῦδ
δοῦλου.

Κι εἶπιν δουν :

— Κάτῃ κι τώρα θὰ τοὺν κρίσει ἡ νόμους.

Ὑστερα ἔρχιτι ἡ καπιτάνους μ' αὐτὸμ ἡὸν τὴν ἱπούλησιν.

Λέει ἡ βασίλισσα :

— Αὐτὸν δούν ἱξικρέμμασα μὲ τὰ λιφτά, πού μ' ἔδεκιν ἡ
ἀράπης, κι πούλησίμ μου στοὺν γαπιτάνουν κι εἶπιβ βούλην
δης τὴν ἱστορίαν.

Ἦ δωδεκάδα ἔκαμιν δοῦ δικαστήριον γι ἰδέκασιν δούν
γουγιάδου γιὰ δέκα χρόγγια στῆφ φυλακὴν. Τ' ἀράπη τοῦδ
δοῦλουμ ἡὸν σκότωσιν δοῦ μουρόν, γιὰ εἰκουσι χρόγγια. Κι
κεῖνουν, πού τὴμ βούλησιν, ἔρριξάν δου γιὰ βούλην δου
τῆζ ζουῆσ στῆφ φυλακὴν.

Τοὺν ἄνδραν δης εἶπιν δουν :

— Ἰβῶ εἶμου βασίλισσα ἡ θρόνους εἰγιδ δικός μου, ὅταθ
θέλεις ν' ἀπουμείγεις μαζίμ μου, σὶ δέχουμ. ὅμους ἡ θρό-
νους εἰγιδ δικός μου κι στὰ δικά μου 'ἐθ θ' ἀνακατεῦ-
γισι.

νος πού ξεκρεμάστηκε περνούσε από μπρός και την κοιτάζε και περνούσε και ξαναπερνούσε.

Είχε στη θάλασσα μέσα, στο λιμάνι, καράβια αραγμένα και ό άνθρωπος πού τόν ξεκρέμασε φώναζε τόν καπετάνιο :

— Έλα έξω !

Βγήκε ό καπετάνιος και τοῦ λέγει :

— Εκείνη ή κόρη πού κάθεται στην άκρη τῆς θάλασσας και σκαλίζει την άμμο είναι δική μου και θα σου την πουλήσω ! “Ο,τι θέλεις δώσε μου, τριάντα έως σαράντα λίρες, δώσε μου τες και φεύγω κιόλα.

Πῆρε τὶς λίρες κι όπου φύγει, φύγει.

‘Ο καπετάνιος πάει κοντά στη γυναίκα και τῆς λέγει :

— Σήκω πάνω και θα σε βάλω στο καράβι πάνω, γιατί σ’ αγόρασα από κεῖνον πού περνούσε κι έφυγε.

Και την άρπαξε τῇ γυναίκα και την έριξε μες στη βάρκα και την πῆγε πάνω στο καράβι. Από τὸ πρώτο βράδυ την κυνηγοῦσε και τῆς έλεγε :

— Εγώ γιατί σ’ αγόρασα; Γιατί έδωσα τὰ λεφτά μου;

Τρεῖς μέρες έγινε αυτό. ‘Η γυναίκα κουράστηκε κι έκαμε την προσευχή της κι εἶπε στο Θεό : «Γι’ αυτή την τιμή τὰ τραβῶ όλα αυτά, ἢ θα πνιγῶ ἢ θα την δώσω αυτή την τιμή μου !». Τελείωσε την προσευχή της, πιάνει μιὰ μεγάλη τρικυμία, σπάει τὸ καράβι, γίνεται τάβλα τάβλα, σκόρπισαν οἱ άνθρωποι, άλλοι έδω, άλλοι εκεί. “Αρπαξε κι αυτή μιὰ τάβλα, και την έριξε σ’ άλλο μέρος. Έκει πού την έριξε, έμεινε ή γυναίκα δυό, τρεῖς μῆνες. Και τὸ μέρος την αγάπησε, πού ἦταν καλή και φρόνιμη. Τοῦ μέρους εκείνου ή βασίλισσα ἦταν γυναίκα και πέθανε, ἤθελαν λοιπόν νὰ βάλουν πάλι βασίλισσα και μαζεύτηκαν ὅλοι και την διάλεξαν για βασίλισσα.

“Οταν έγινε βασίλισσα, την κάθισαν στο θρόνο και πῆγε ή δωδεκάδα και τῇ ρώτησε :

— Διάταξε, τί θέλεις νὰ κάνουμε στο χωριό.

Κι εἶπε ή βασίλισσα :

— Κάμετε ὄντάδες, νὰ ταΐζετε τοὺς ξένους, νὰ γιατρεύετε τοὺς αρρώστους και πληγιασμένους, κι όταν θα τοὺς κάνετε καλά, νὰ τοὺς φέρνετε νὰ τοὺς βλέπω.

Πάει πρώτα ό άντρας της με τὸν τρελό του αδελφό. Τοὺς τάισαν, τοὺς γιατρεύσαν και τοὺς εἶδε ή βασίλισσα κι εἶπε και τοὺς έβαλαν χωριστά.

“Υστερα πάει ό άράπης με τὸ δοῦλο του, πού εἶχε λέπρα. Τοὺς τάισαν, τοὺς γιατρεύσαν κι εἶπε ή βασίλισσα και τοὺς έβαλαν χωριστά.

“Υστερα πῆγε ό καπετάνιος με κεῖνον πού πλήρωσε ή γυναίκα και τὸν ξεκρέμασαν κι ύστερα την πούλησε, κι εἶχαν μεγάλη αρρώστια. Τοὺς τάισαν και τοὺς γιατρεύσαν. Τοὺς εἶδε ή βασίλισσα κι εἶπε νὰ τοὺς βάλουν χωριστά.

Τότε ή βασίλισσα διάταξε την άλλη την ἡμέρα νὰ έρθουν ή δωδεκάδα και οἱ κρατούμενοι νὰ τοὺς δικάσουν. Μαζεύτηκαν ὅλοι.

“Ηρθε πρώτα ό άντρας της με τὸν αδελφό του. Εἶπε ή βασίλισσα :

— Αὐτοὶ εἶναι ό άντρας μου και ό αδελφός του.

Κι εἶπε ὅλη της την ιστορία, από τὸ γάμο της έως εκεί, πού την έθαψε ό κουνιάδος της. Τότε ό άντρας της πῆγε νὰ χτυπήσει τὸν αδελφό του. Τοῦ λέγει ή βασίλισσα :

— Κάθισε και θα τὸν κρίνει ό νόμος.

“Υστερα ἤρθε ή σειρά τοῦ άράπη με τὸ δοῦλο του. Λέει ή βασίλισσα :

— Αὐτὸς με πῆρε από τὸ χῶμα.

Κι εἶπε ὅλη την ιστορία, έως εκεί πού έφυγε από τὸ σπίτι τοῦ άράπη. ‘Ο άράπης εἶπε πὼς δὲν πίστεψε, πὼς εκείνη έκαμε τὸ φόνο, και πῆγε νὰ χτυπήσει τὸ δοῦλο.

Και τοῦ εἶπε :

— Κάθισε και τώρα θα τὸν κρίνει ό νόμος.

“Υστερα έρχεται ό καπετάνιος μ’ αὐτὸν πού την πούλησε.

Λέγει ή βασίλισσα :

— Αὐτὸν τὸν ξεκρέμασα με τὰ λεφτά, πού μοῦ έδωσε ό άράπης, και με πούλησε στὸν καπετάνιο· κι εἶπε ὅλη της την ιστορία.

‘Η δωδεκάδα έκαμε τὸ δικαστήριο και καταδίκασε τὸν κουνιάδο σε δέκα χρόνια φυλακή. Τοῦ άράπη τὸ δοῦλο, πού σκότωσε τὸ μωρό, σε εἴκοσι χρόνια φυλακή. Και κεῖνον, πού την πούλησε, τὸν έριξαν για ὅλη του τῇ ζωῇ στη φυλακή.

Τὸν άντρα της τοῦ εἶπε :

— Εγώ εἰμαι βασίλισσα, ό θρόνος εἶναι δικός μου, όταν θέλεις νὰ μείνεις μαζί μου, σε δέχομαι· ὅμως ό θρόνος εἶναι δικός μου και στὰ δικά μου δὲ θ’ ανακατεύεσαι.